

ΕΡΩΤΟΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΗΤΟΙ

ΙΣΤΟΡΙΑΙ ΗΘΙΚΟΕΡΩΤΙΚΑΙ

ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΝ ΤΩ, ΜΕΤΑΞΥ ΧΑΡΙΗ ΚΑΙ
ΕΡΩΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Νεωστὶ ἐκδοθέντα μετὰ τῆς προσηκούσης
ἐπιμελείας καὶ διορθώσεως

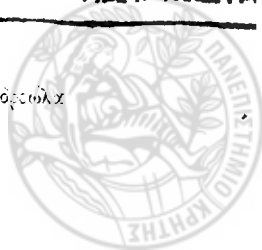

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΓΓΕΛΟΥ Ν. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ,

Ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Τυπογραφίας Φραγκίσκου Ανδρεωλά

1836

122810

ΕΡΩΤΟΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΩΤΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

Τὸν σφοδρὸν ἔρωτα ἐνὸς νέου
Κωνσταντινουπολίτου.

Ἡ Κωνσταντινούπολις ἡ βασιλεύουσα τῆς Τουρκίας καὶ θρόνος τοῦ Σουλτάνου, εἶναι μία πόλις, ἣτις κεῖται μεταξὺ Ἀσίας καὶ Εὐρώπης, καὶ εἶναι ἓνα ὡραιότατον σύνορον αὐτῶν τῶν δύο περιφήμων καὶ πολυανθρώπων μερῶν ταύτης τῆς σφαίρας, τοῦ ὁποίου ἡ ὡραιότης καὶ ἡ τοποθεσία παρεκίνησε καὶ ἐκείνον τὸν ἐνδοξότατον βασιλέα, τὸν μέγαν, λέγω, Κωνσταντῖνον νὰ ἀφήσῃ τὸν θρόνον τῆς Ῥώμης, ἡ καλῆτερα νὰ εἰπῶ, νὰ μετακομίσῃ τὸν θρόνον ἐκεῖθεν εἰς αὐτὸν, διὰ τοῦτο καὶ νέα Ῥώμη ἐκλήθη, καὶ Κωνσταντινούπολις, ὅπου προτιήτερα ἦτον μόνον ἓνα μικρὸν καστράκι, Βυζάντιον καλούμενον.

Αὐτὴ, λέγω, ἡ πόλις ἔχει, ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος τὴν Μαύρην Θάλασσαν, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὴν Ἀσπρην· καὶ ἡ μὲν Μαύρη δι' αὐτῆς εἰσρέου-

σα κάμνει διάφορα ρεύματα καὶ τριγυρίσματα, καὶ τέλος χύνεται εἰς τὴν Ἀσπρην· αὗται λέγουσιν αἱ δύο Θάλασσαι, τόσῃν ὠφέλειαν προσξενοῦν εἰς αὐτὴν τὴν ἔνδοξον βασιλεύουσιν, ὅσῃν ὠραιότητα φέρουν ἐκεῖνοι οἱ ἑπτὰ αὐτῆς λόφοι, ἀπὸ τούτων οἱ ποῖες καὶ Ἑπτάλοφος ἐπωνομάθη, οἱ ὅποιοι λόφοι ἄλλοι μὲν εἶναι σκεπασμένοι μὲ διάφορα παλάτια, ἄλλοι δὲ μὲ διαφόρους μπαχτζέδες καὶ περιβόλια, εἰς τὰ ὅποια πάντοτε πνέουν ἐκεῖναι αἱ λεπταὶ αὔραι, ὅπερ αὐξάνει καὶ τρέφει τὸν ἔρωτα.

Μέσα λοιπὸν εἰς ἓνα μπαχτζὲ αὐτῆς τῆς ἑπταλόφου, τῶν Φομαδιῶν καλούμενον, ἐσεργιάσκειν ἓνας νέος εὐγενὴς, ὁ ὅποιος ἦτον ἐστολισμένος μὲ ὅλα τὰ προτερήματα τῆς φύσεως, ἤγουν καὶ μὲ ψυχικὰ, καὶ μὲ σωματικὰ, καὶ μὲ ἐξωτερικὰ, ἦτον δηλαδή ὠραίος κατ' ὑπερβολὴν, ὀξυνοῦστατος, καὶ πλεσιώτατος· εἶχε δὲ πρὸς ἑταίρους καὶ τὸ σκῆπτρον τῆς Ἀφροδίτης, περικυκλωμένον μὲ τὰς χάριτας αὐτῆς, ὥσάν μὲ δορυφόρους· ἐκεῖ λέγω ὅπου ἐσολατζάριζεν ἄνω κάτω ἀναγινώσκοντας ἓνα Φραντζέζικον βιβλίον περὶ Ἐρωτος (ἐπεὶ οἱ εὐγενεῖς τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνηθίζουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν νὰ μανθάνουν καλῆτερα ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν διὰ νὰ ἠδύνωνται μὲ τὰ διάφορα Ῥωμάντζα, ὅπου ἔχει) καὶ ἦτον σχεδὸν ἐπ' αὐτῇ εἰς μίαν περιγραφὴν ἐνδὲς ὑπακειμένου τόσου ὠραίου, ὅπου τοῦ ἐπροξενούσε μεγάλην ἡδονήν, ὥσάν νὰ τὸ ἔβλεπε ζωντανόν, ὅθεν καὶ τὴν ἀνεγίνωσκε πολλάκις. Ἐκεῖ λοιπὸν ὅπου τὴν ἀνεγίνωσκε, νὰ, καὶ ἐμβαίνει ἓνα παρόμοιον πρόσωπον μὲ ἐκείνην τὴν περιγραφὴν, καὶ σχεδὸν

καὶ ἀνώτερον αὐτῆς· ρίπτωντας λοιπὸν αὐτὸς τὰ
μάτιά του ἐπάνω εἰς τὰ ἐδικά της, καὶ κατὰ τύ-
χην καὶ ἐκείνη, ἔλαβάνη τόσον δυνατὰ ἀπὸ ἐ-
κεῖνα τὰ σπινθηροβολοῦντά τε καὶ οἰστοβολοῦντά
της ἔρωτικά ὀμμάτια, ὥστε ὁποῦ σφαλλῶντας τὸ
βιβλίον του, ἐτραβίχθη εἰς ἓνα μέρος διὰ νὰ ἡμ-
πορέσῃ νὰ περιεργασθῇ καὶ τὴν συντροφίαν της,
νὰ μάθῃ πρὸς τούτοις καὶ πῶς καλεῖται ἐκείνη
ἡ φαμηλία, ὡσαύτως καὶ τὸ ὄνομα ἐκείνης τῆς ἐ-
πιγείου Ἀφροδίτης. Ὅσον λοιπὸν τὴν ἐπεριεργά-
ζετο, τόσον εὐμορφοτέρα τὴν εὗρισκε, τόσον καὶ
ὁ Ἔρωτας εἰς τὴν καρδίαν του ἀναπτεν· ἀφ' οὗ
δὲ ἐξεμάκρυναν ὀλίγον, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ ἀ-
πέναντι Κιόσκι καὶ ἐκάθισε, τότε κράζει κρυ-
φίως ἓνα δοῦλον ὁποῦ τὴν ἀκολουθοῦσε, καὶ τὸν
ἔρωτᾷ, τζάνουμ! ποία εἶναι αὐτὴ ἡ φαμηλία,
καὶ πῶς ὀνομάζεται ἡ κόρη αὐτὴ ἡ ὠραιότατη,
καὶ ἂν συχνὰ ἔρχονται ἐδῶ εἰς περιδιάβασιν;
Τότε ὁ δοῦλος τοῦ ὠμίλησε μὲ θάρρος· ἐπεὶ δὴ
τὸν ἐγνώριζεν ἀπὸ τὸν πατέρα του ἀκόμι, ὁποῦ
εἶχε δουλεύσει δύο χρόνια· αὐτὴ ἡ φαμηλία εἶ-
ναι τοῦ Γιακουμῆ, ἡ κόρη ὀνομάζεται Ἐλενίτζα,
συνηθίζουν ἐδῶ νὰ ἔρχονται, ὅμως σπανίως.
Ὁ δοῦλος τὸν ἐκατάλαβεν εὐθὺς ὅτι εἶναι ἀπὸ
τὴν κοκωνίτζα του τρωμένος, διὰ τοῦτο τοῦ ἔδιδεν
ἀποκρίσεις μὲ προθυμίαν· ξαναρωτᾷ πάλιν τὸν
δοῦλον, δὲν μὲ λέγεις, ἡ κοκωνίτζα μαζὶ ἢ σου
ἔρχεται ποτε ἐδῶ μοναχὴ; λέγει ὁ δοῦλος, τζε-
λεπὴ Γεωργάκη, ποτε δὲν ἡμπορεῖ· ἐπεὶ δὴ ὁ
πατέρας της, ὡσαύτως καὶ ἡ μητέρα της τὴν φυ-
λάττουν νὰ μὴ τύχῃ καὶ πέσῃ εἰς ἔρωτα μὲ ἐ-
κεῖνον, ὁποῦ δὲν εἶναι ἄξιος νὰ τὴν στεφανωθῇ,

ἔθεν ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃ, πάντοτε εἶναι συντροφιασμένη μετὰ τοὺς γονεῖς της· ὁ δοῦλος ὅμως ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὴν ὁμιλίαν του, ἐπροσκύνησε καὶ ἀνεχώρησε, φοβούμενος νὰ μὴ τὸν καταλάβουν, πῶς ὁμιλεῖ μετὰ αὐτὸν τὸν νέον. Ἡ κόρη μὲ ὅλον ὁποῦ ἦτον ἀπέναντι εἰς τὸ Κιόσκι, ὅμως δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τὸ νὰ περιεργάζεται τὸν εὐγενὴ νέον ἐκεῖνον, τὴν ὡραιότητά του, τὴν ὁμιλίαν του μετὰ τὸν δοῦλόν της, καὶ τὰ λοιπὰ, ἀπὸ τὰ ἴποια ἐκατάλαβεν, ὅτι δι' αὐτὴν εἶναι τὰ πάντα· ἐπειδὴ τὰ μάτια τοῦ Ἑρώτος βλέπουν καὶ μακρόθεν, καὶ διὰ τῶν πετρῶν σχεδόν· ἤσθάνθη καὶ αὐτὴ καὶ ποίαν γλυκεῖαν θλίψιν, καὶ ποίαν νόστιμην στενοχωρίαν· ὅχι ὅμως τόσῃ, ὅσῃν ἤσθάνετο ὁ νέος.

Ὁ νέος λοιπὸν ἐκαρτεροῦσε τὴν νύκτα μετὰ μεγάλην του ἀνησυχίαν διὰ τὰ ἀπεράσῃ ἢ κόρῃ ἀπ' ἐκεῖ ὁποῦ νὰ τὴν ἰδῇ ἄλλην μίαν φορὰν ἀπὸ συμμά. ἄρχισε λοιπὸν νὰ βραδιάζῃ, καὶ ὁ πατέρας μὲ ὅλην του τὴν φαινηλίαν ἐπὶ γαίην νὰ ἀναχωρήσουν ἀπὸ ἐκεῖ· ὁ πατέρας ἐπὶ γαίην ἐμπροσθὰ, καὶ οἱ ἄλλοι ἀκολουθοῦσαν· ἡ κόρη ἔχουσα ἐκεῖνην τὴν στενοχωρίαν εἰς τὴν ψυχὴν της, καὶ θέλουσα ἀκόμι νὰ τὸν ἰδῇ μετὰ ἓνα κρυφὸν βλέμμα, ὁποῦ οὔτε οἱ γονεῖς νὰ τὴν καταλάβουν, οὔτε ἐκεῖνος, ἔκαμε τάχατες πῶς τῆς εὐγῆκε τὸ παποῦτζι της ἀπὸ τὸ ποδάρι, καὶ ἤθελε νὰ σκύψῃ νὰ τὸ βάλῃ· ἐν τῷ ἀναμεταξὺ δὲ ἐτραβήχθη ἡ συντροφία, καὶ αὐτὴ νῦρε καιρὸν νὰ ῥίξῃ πρὸς αὐτὸν ἓνα κρύφιον ἐρωτικὸν βλέμμα, στοχαζομένη ὅτι αὐτὸς δὲν τὴν περιεργάζεται· αὐτὸς ὅμως ὁποῦ εἶχε τὰ μάτια του ἐπ' αὐτὴν εἰς αὐτὴν ἀσκαρδαμυκτὶ, ἐδέχθη ἐκεῖνο τὸ κρύ-

κρύφιον καὶ ἐρωτικὸν βλέμμα μὲ ἡδονὴν τοῦ ἄκραν· ἐκατάλαβε πρὸς τούτοις ὅτι ἡσθάνθη ἔρωτα καὶ αὐτὴ ἀπὸ τὸ στρατήγημα ὅπου ἐπενόησεν· ὕστερον δὲ ἀνεχώρησε καὶ αὐτός.

Ἀπὸ δὲ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν δὲν ἔλειπεν ἡμέρα ὅπου νὰ μὴν εὐρίσκηται εἰς ἐκεῖνο τὸ περιβόλι καρτερῶντας νὰ ἰδῇ πάλιν τὸ λατρευόμενον ἐκεῖνο καὶ ἀξιέραστον ὑποκείμενον· ἐπειδὴ ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν δὲν εἶχε πλέον ἡσυχίαν· τοῦ ἐφαίνετο θάνατος ἡ ἀπουσία της, χίλια δεινὰ ὑπέφερε, καὶ τὴν παρουσίαν της ἐστοχάζετο παράδεισον. Ἐν τῷ ἀναμεταξὺ λοιπὸν ὅπου ἐπεριδιάβαζεν εἰς τὸν μπαχτζῆ, τοῦ ἤλθεν ἓνας στοχασμὸς νὰ ἐμβῇ εἰς ἓνα Κιόσκι νὰ καθίσῃ, καὶ νὰ γράψῃ τίποτε ὅπου νὰ ἀπεράσῃ ὁ καιρὸς του. Ἀρχισε λοιπὸν νὰ συνθέσῃ τοὺς ἀκολουθοῦς στίχους, καὶ συνθέτωντάς τους ἄρχισε καὶ νὰ τοὺς τραγῶδῃ μὲ μίαν γλυκυτάτην φωνήν, ὡσὰν τῶν μυθολογουμένων Νηρηίδων, καὶ μὲ μίαν μελωδίαν καὶ ἀρμονίαν ἀρίστην· ἐκεῖ δὲ ὅπου ἐτραγῶδοῦσεν, ἐμβῆκε καὶ ὅλη ἡ συντροφία καὶ ἐκάθισεν εἰς ἄλλο Κιόσκι ἀπέναντι, καὶ αὐτὸς δὲν τὴν ἐκατάλαβεν. Οἱ στίχοι ὅπου ἐσύνθεσε καὶ ἐτραγῶδοῦσεν ἦσαν οἱ ἀκόλουθοι.

Εἰς ἓνα κάλλος θαυμαστό,
Καὶ θέλω νὰ τοὺς δώσω,
Ποῦ πᾶσα γλῶσσα τεχνική,
Δὲν ἠμπορεῖ νὰ φθάσῃ,
Γιὰ τοῦτο θὲ νὰ βιασθῶ,
Εἰνός ἀξιεπαίνου
Αὐτὸς εἰς μίαν ζωγραφίαν,
Μὲ τέχνῳ σκετασμένην,

πολλοὺς ἐπαίνους χρεωστώ,
πλὴν πῶς νὰ τοὺς πληρώσω·
μὲ ὅλην τὴν ἐμπορικὴν,
νὰ τὸ ἐγκωμιάσῃ.
τρέπον νὰ μεταχειρισθῶ,
ζωγράφου προκομένου.
ἔκαμε μίαν εὐμορφίαν,
τρέπον τινὰ κρυμμένην,

Ἄφί-

Α΄φίνωντας νὰ στοχασθῇ
 Ο΄, τι δὲν ἠμποροῦσε
 Λοιπὸν ἐγὼ τί νὰ λαλῶ,

καθ' ἑνας νὰ συλλογισθῇ,
 νὰ δείξῃ, κί ἀποροῦσε.
 καὶ τί νὰ πονοκεφαλῶ;

Ἔως ἐδῶ λοιπὸν τραγῳδῶντας μὲ ἀρμονίαν,
 ἤκουσε μίαν ὁμιλίαν ἀνθρώπων· καὶ ἀκούων-
 τας ἔπαυσε καὶ ἐγύρισε νὰ ἰδῇ ποῖος εἶναι, καὶ
 ἐκεῖ ὅπου ἐπαρατηροῦσε νὰ ἰδῇ ποῖος εἶναι, νὰ
 καὶ βλέπει τὴν Ἑλενίτζαν τοῦ εἰς τὸ ἀπέναντι
 Κιόσκι μαζῇ μὲ τὴν ἀπερασμένην συντροφίαν
 τόσον πλησίον, ὅπου σχεδὸν ὅλοι τὸν ἤκουσαν
 τὶ ἐτραγῳδεῖ. αὐτὸς δὲ ἐπάνω εἰς αὐτὸ τὸ πε-
 ριστατικόν καὶ ἐλυπεῖτο καὶ ἐχαίρετο· ἐλυπεῖ-
 το μὲν, ὡσὰν ὅπου τὸν ἤκουσαν ὅλοι πῶς τρα-
 γῳδεῖ ἐρωτικῶς, ἐχαίρετο δέ, ἐπεὶδὴ καὶ ἐσυλ-
 λογίζετο ἴσως διὰ μέσου τούτων τῶν ἐπαίνων,
 ὅπου ἀποβλέπουν εἰς τὴν Ἑλενίτζαν, λάβῃ αὐ-
 τὴ μεγαλήτερον καὶ θερμότερον ἔρωτα πρὸς αὐ-
 τόν· ἐπεὶδὴ ἴσως ἐκατάλαβε πῶς διὰ αὐτὴν εἶ-
 ναι. Ταῦτα λοιπὸν συλλογούμενος ἐκάθετο πλέον
 ἄφωνος· οἱ στίχοι δὲ ὅπου εἶχεν ἀφήσει εἶναι
 οἱ ἀκόλουθοι.

Ποτὲ δὲν θά μπορέσω,
 ▀ Α΄φίνω εἰς τὸν στοχασμὸν
 Διὰ νὰ συμπεράνῃ,
 Τὸ χρέος μου εἶναι πολὺ,
 Ποτὲ δὲν τὸ πληρώνω,

ἄξια νὰ παίνεσω,
 τοῦ καθ' ἑνὸς τὸν λογιζμὸν,
 ὅσα ὁ νοῦς μ' δὲν φθάνει.
 ὁμολογῶ μὲ συστολή,
 μήτε ἐγὼ γλυτώνω.

Ἐκεῖ λοιπὸν ὅπου ἐκάθετο συλλογούμενος,
 νὰ καὶ βλέπει τὸν δούλον ὅπου σεργιανᾷ ὀλό-
 γυρα εἰς τὸ Κιόσκι ὅπου ἦτον· βλέπωντάς του
 δὲ τὸν ἔκραξε κρυφίως νὰ μὴ τὸν καταλάβουν.
 Τότε ὁ δούλος εὐθύς ἔτρεξε μὲ προθυμίαν, (εἰ-

πειδὴ ἐπὶ τούτου ἐτριγύριζε,) λέγωντας, τζελε-
πάκη τί ὀρίζετε; Ὁ Γεωργάκης λοιπὸν τὸν λέγει·
τζάνουμ, ἤθελα νὰ σὲ ρωτήσω τι, ὅμως θέλω νὰ
μὲ εἰπῇς τὴν ἀλήθειαν· μὲ ἤκουσαν τάχα οἱ
αὐθένται σου ὅπου ἐτραγωδοῦσα, καὶ μάλιστα
ἡ κοκωνίτζα ἡ ψυ-- Ἐλενίτζα (τοῦ ἔφυγε πλέον
ὁ λόγος), ἡ ὄχι; καὶ ἂν ἐκατάλαβε τίποτε ἀπὸ
αὐτὸ τὸ τραγοῦδι; τότε τοῦ ἀποκρίνεται ὁ δοῦ-
λος· τζελεπὴ Γεωργάκη! ἂν δὲν ἤθελα ἔχη σέ-
βας εἰς τὸ σπῆτι σας, εἰς τὸ ὑποκείμενον τοῦ
πατρός σας καὶ τῆς εὐγενείας σας, καὶ ἂν δὲν μὲ
ἐρωτοῦσαν καὶ προχθές, πρὸς τούτοις ἂν δὲν ἤ-
κουα καὶ αὐτὸ τὸ τραγοῦδι, ὅπου τῶρα ἐσυνθέ-
σετε καὶ τόσον γλυκὰ καὶ μελωδικὰ ἐτραγωδοῦ-
σετε, καὶ μάλιστα τὴν ὀνομασίαν ὅπου τῶρα τῆς
κοκωνίτζας μου ἐδώσετε, ἤθελα βέβαια τῆς κρύ-
ψαι τὴν ἀλήθειαν· ἐπειδὴ ὅμως ἔλα αὐτὰ μὲ
βιάζουν, διὰ τοῦτο δὲν ἠμπορῶ νὰ μὴ σᾶς εἰπῶ
τὴν ἀλήθειαν. Ἡξεύρετε λοιπὸν, αὐθέντα, ὅτι
ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὥραν ὅπου σᾶς ἴδεν ἡ κοκωνίτζα,
ἡ ψυ-- Ἐλενίτζα (τὸν ἐγγίξει) δὲν ἔχει πλέον
ἡσυχίαν, ἀλλὰ προχθές ἐμβαινόβγαине θέλου-
σα νὰ μὲ ρωτήσῃ τι, τέλος πάντων μὲ λέγει μὲ
μίαν σιγαλὴν φωνήν· ποῖος ἦτον ἐκείνος, μὲ τὸν
ὁποῖον ὠμιλοῦσες τόσῃν ὥραν ταῖς ἀπερασμέ-
ναις εἰς τὸν μπαχτζέ. τότε τῆς ἀπεκρίθην· κο-
κωνίτζα, ἐκείνος εἶναι ὁ τζελεπὴ Γεωργάκης,
υἱὸς τοῦ Ἀιτωνάκη καπὶ Κεχαγιά· ὕστερον δὲ
τὴν εἶπα καὶ ὅτι ἐρωτήσετε δι' αὐτήν, ἂν ἔρχε-
ται συχνὰ ἐδῶ, καὶ ἂν μοναχὴ, καὶ τὰ λοιπὰ·
ἀπὸ τὰ ὅποια, εἶδα ὅτι ἔλαβεν εἰς τὸ πρόσω-
πόν της κᾶποιαν ἡδονικὴν μεταβολὴν, καὶ εὐθύς
ἔτρε-

ἔτρεξε μέσα κάμνωντάς με μέ τὸ νόημα καὶ μέ τὸ χέρι νὰ σιωπήσω· μετὰ ταῦτα δὲν εἶχε πλέον χουζοῦρι, οὔτε νὰ καθήσῃ, οὔτε νὰ κεντήσῃ, οὔτε νὰ ὁμιλήσῃ· ὅλα τῆς ἐφαίνοντο ἀγκάθια, πάντοτε ἐρωτοῦσε τὸν πατέρα της, πότε πιηγαίνομεν εἰς τὸν μπαχτιζέ, καὶ τὰ παρόμοια, (πάντοτε γὰρ εἰς τὴν ἀρχὴν ὁ Ἐρωτας τοιοῦτος εἶναι) καὶ ἀφ' οὗ ἤκουσε σήμερον τὴν ἐτοιμασίαν διὰ ἐδῶ, δὲν ἤμποροῦσε νὰ κρατηθῇ. ἐλθοῦσα δὲ καὶ ἀκούσασα τώρα αὐτὸ τὸ τραγοῦδι, σὰς ἐγνώρισεν εὐθὺς, καὶ ἤκουε μέ κάθε προσοχήν, καὶ καθὼς στοχάζομαι ἐκατάλαβεν ὅτι δι' αὐτὴν εἶναι· ἐπεὶ οἶδα τὸ πρόσωπόν της, καὶ πότε ἐκοκκίνιζε, πότε ἐγελοῦσε, πότε ἄσπριζε, παντοῖον ἐγένετο, καὶ ἔτζι, ὥστε ὅπου ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν συντροφίαν νὰ τὴν περιεργασθῇ, καὶ νὰ τὴν ἐρωτήσῃ, Ἐλενίτζα σέ ἀρέσει αὐτός ὁ νέος φαίνεται, ὅπου ἔτζι γλυκὰ καὶ μελωδικὰ τραγοῦδ' ἓνα νέον τραγοῦδι, δὲν εἶναι ἀλήθεια; αὐτὴ δὲ ἐσιώπησεν εὐθὺς καὶ ἐροδοκοκκίνισεν, ὡς συνηθίζουν αἱ παρθένοι. Ὁ τζελεπή δὲ Γεωργάκης εἰς αὐτὰ τὰ λόγια τόσην χαρὰν ἐλάμβανε, ὥστε ὅπου τοῦ ἐφαίνετο νὰ μὴν εἶναι πλέον εἰς τὴν γῆν· ὅθεν ἀφίνωντας τὰ μέτωπα λέγει τὸν δούλον· Τζάνουμ! Θέλεις μὲ ὑποχρεώσῃ καταπολλὰ ἂν μέ κάμῃς τὸ χατῆρι δηλαδὴ νὰ δώσῃς αὐτὸ τὸ ράβασάκι τῆς..... ὅμως κρυφίως, καὶ ἂν σοὶ δώσῃ τὴν ἀπόκρισιν, πάλιν ἐδῶ θέλεις μὲ εὖρῃ. Ὁ δούλος ἔλαβε τὸ ράβασάκι βουλωμένον, καὶ τοῦ ὑπεσχέθη λέγωντας ὅτι θέλει τὸν δουλεύσει, ὅσον ἤμπορεῖ. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπῆρε τὸ ράβασάκι, ἀνεχώρησε κάμ-

κάμνωντάς του τὸ πρέπον προσκύνημα, καὶ λαμβάνωντας εἰς τὸ χέρι καὶ φιλοδώρημα ὅχι μικρὸν (ἐπεὶδὴ μὲ τοῦτο οἱ δοῦλοι γίνονται προθυμώτεροι)· ἡ κόρη ὅμως ἀπ' ἀντικρὺ ὅλον ἔβλεπε τὸ ἐγίνετο, ἐπαρατηροῦσε τὰ πάντα, ἃν καὶ εἶχε καὶ τὰ μάτιά της ὡς παρθένος σκυπτὰ, καθὼς τῆς Ἑλλάδος τὰ κοράσια εἶναι ἐντροπαλά.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἡ συντροφία εὐθύμησε καὶ ἐχαροποιήθη ἀρκετὰ, καὶ ἄρχιζε καὶ ἡ νύκτα νὰ ἔρχεται, ἄρχισαν νὰ συκωθοῦν καὶ νὰ αἰαχωρήσουν. ἀνεχώρησαν ὅλοι, ἡ κόρη δὲ διὰ νὰ χαροποιήσῃ τὸν..... μὲ ἓνα βλέμμα κρύφιον καὶ ἐρωτικόν, ἔκαμε πῶς τῆς ἐξεθηλυκώθη τὸ λαχουρένιόν της ζωνάρι, ὅθεν ἐστάθη καὶ ὑπέκλεφε τὸ βλέμμα, καθὼς καὶ πρότερον. Ἀφ' οὗ δὲ ἀνεχώρησαν αὐτοὶ, ἀνεχώρησε καὶ αὐτὸς μὲ διαφόρους στοχασμοὺς, ἐστοχάζετο καὶ ἐφοβεῖτο δηλαδὴ μὴ παραπέσῃ τὸ ράβασάκι του, καὶ τὰ παρόμοια.

Τὸ πρῶτ' ἐσυκώθη ὁ δοῦλος, καὶ εὐρῶν ἀρμόδιον καιρὸν, τῆς τὸ ἐνεχείρισε λέγωντάς της, κοκωνίτζα· ὁ τζελεπή Γεωργάκης ἐχθὲς εἰς τὸν μπαχτζὲ μὲ ἔδωκε τοῦτο τὸ ράβασάκι διὰ νὰ τῆς τὸ ἐγχειρίσω. Αὐτὴ δὲ λαβοῦσα μὲ μίαν ἄρρητον χαρὰν τὸ ράβασάκι, ἔτρεξεν εἰς τὸν ὄντα της νὰ τὸ ἀναγνώσῃ. Τὸ ράβασάκι λοιπὸν ἦτον τὸ ἀκόλουθον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐτοιμάσει πρὸ ἡμερῶν.

Ἀξιέραστή μοι κυρία Ἐλενίτζα.

Τὰ θέλητρά ποῦ ἔχεις, ἀγάπημ' φυσικά,
 Καί εἰς αὐτό τὰ ἄψυχα εἶναι ἐλκυστικά,
 Δύνανται νὰ βιάζουν κάθε σκληρὴν καρδιά,
 Στὸ νὰ δεχθῇ προθύμως βαρύτατην σκλαβιά.
 Πράγμα κἀνένα τρόπος δὲν εἶν' ἡ ἀντισταθῇ,
 Πῶς μὲ τὸ θέλημά του νὰ μὴ παραδοθῇ.
 Εὔτ' ἢ κ' ἐγὼ μὲ πρώτην δικὴν σ' εὐθύς ματιά,
 Τοῦ ἔρωτος ἐπῆρα στὸ στήθος σαΐτιά.
 Τζαρές ποσῶς δὲν ἦτον νὰ ἐναντιωθῶ,
 Μόν' ἔπρεπε νὰ κλίνω καὶ νὰ σ' ὑποταχθῶ.
 Γιατ' ἔχεις τρόπους φῶς μὲ, καὶ τζάπια θαυμαστά,
 Καὶ νοῦρι καὶ αἴερας μὲ βτζούτι τεριαστά.
 Ξεύρεις, μεταχειρίζεσαι δισμούς ἐρωτικούς,
 Ποῦ δένεται καθένας, χωρὶς λογαριασμούς.
 Καιρὸν ποσῶς δὲν δίδας, κἀνείς νὰ στοχασθῇ,
 Κ' εὐθύς ποῦ σέ κυττάζει, ἀνάγκη νὰ πιασθῇ.

Ὁ δοῦλός της Γ'.

Τὸ ἀνέγνωσε καὶ πάλιν τὸ ἀνέγνωσε μὲ
 μεγάλην ἡδονήν· ὕστερον δ' ἐκάθισε καὶ ἐστοχάζ-
 ζετο τοῦτο τὸ περιστατικόν, λέγουσα καθ' ἑαυ-
 τήν· "Ἐρωτας αὐτὸ ὅπου αἰσθάνομαι βέβαια
 πρέπει νὰ εἶναι, καὶ αὐτὸ ὅπου ἀνέγνωσα, ὡ-
 σαύτως ἀπὸ ἔρωτα γραμμένον, καὶ δὲν χρειά-
 ζεται κἀμμία ἀμφιβολία." Ἐρωτας εἰς μίαν κό-
 ρην ἀρμόζει; μὰ τί λογῆς; πρέπει βέβαια νὰ
 εἶναι τίμιος κατὰ τὸ ἀγαπώμενον ὑποκείμενον·
 ἐπειδὴ ἂν ὁ ἀγαπῶν μὲ τὸ ἀγαπώμενον δὲν τε-
 ριάζει, τότε ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς πρέπει νὰ ἀ-
 φανισθῇ· ἕνα τίμιον κορίτζι, μία τιμία παρ-
 δέν.

θένος, μία θυγάτηρ ἐνὸς τιμημένου πατρὸς, δὲν πρέπει εὐθὺς μόνον εἰς τὴν εὐμορφίαν ἐνὸς νέου νὰ παραδίδεται· εἰς αὐτὸ τὸ ράβασάκι δὲν βλέπω ἄλλο τίποτε, παρὰ μόνον ἓνα ἔπαινον, αὐτὸς ὅμως δὲν μὲ ὠφελεῖ· ὁ ἔπαινος τῆς εὐμορφίας, εἶναι ἔπαινος ἀερώδης, ἐπειδὴ ἡ εὐμορφία σήμερον εἶναι, καὶ αὔριον μία ἀρρώστια τὴν ἀφανίζει, καὶ ἡμπορεῖ ὁ τοιοῦτος ἔπαινος νὰ γυρίσῃ εἰς κατηγορίαν· ἃς ἀναμείνω λοιπὸν, ἃς κρατήσω ὀλίγον τὸν ἔρωτα νὰ ἰδῶ, καὶ νὰ καταλάβω, πῶς μὲ ἀγαπᾷ; μόνον πρὸς ὥραν, ἢ παντοτεινά; καὶ ἂν καταλάβω πῶς παντοτεινὰ, τότε ἡξεύρω καὶ ἐγὼ πῶς πρέπει νὰ τὸν ἀγαπήσω.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν εἶπε τὰ εἰρημέα κατ' ἑαυτῇ, τὰ ὅποια ἄμποτε νὰ τὰ ἐντύπωναν ὅσαι αἱ ἐλεύθεραι παρθέναι εἰς τὸν νοῦν των, ἀιεχώρουν καὶ ὑπῆγε πρὸς τὴν μητέρα της, χωρὶς νὰ δώσῃ νὰ καταλάβῃ τινος τίποτε, ἔκρυψεν εἰς τὸν κόρπον της καὶ τὸ ράβασάκι.

Ὁ τζελεπή δὲ Γεωργάκης ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὅπου ἤκουσε τὰ λόγια ἀπὸ τὸν δοῦλον, δὲν εἶχεν ἡσυχίαν· τὸ σερχιάνι του κατ' ἡμέραν ἦτον ὁ μπαχτῆζ, ἀκαρτέρωντας ἀπόκρισιν τι νὰ ἀπὸ τὸν δοῦλον, καθὼς τὸν εἶχε παραγγείλῃ. Λοιπὸν διὰ νὰ μὴ τοῦ φαίνεται ἡ ὥρα ἡμέρα, καὶ ἡ ἡμέρα χρόνος, εὗγαλε τὸ καλαμάρι του ἀπὸ τὴν ζώνην, καὶ ἐκάθισε νὰ συνθέσῃ τι, διὰ νὰ ἀπεράσῃ ὁ καιρὸς· (ἐπειδὴ συνηθίζουν νὰ φοροῦν εἰς τὸ ζωνάρι καλαμάρι) ἦτον δὲ πάλιν εἰς τὸ ἴδιον Κιόσκι, ὡσὰν ὅπου τὸ εἶχε πρὸ πολλοῦ ἐκλέξει διὰ ἀρμύδιον εἰς παρομοίαν ὑ-

πόθουσιν· ἐπειδὴ ἔβλεπέ τινας ποῖος ἐμβαينόβ-
γαιεν· (ἀγκαλὰ καὶ πολλάκις τόσον βαθέως
ἦτον βυθισμένος εἰς τὸν ἔρωτα, ὅπου δὲν ἦσθαι-
μετο οὐδὲ εἰς τὸ Κιόσκι ποῖος ἐμβαينεν). Οἱ
στίχοι δὲ ὅπου ἐσύνησαν εἶναι οἱ ἐπόμενοι.

Ο' ἔρωτας θυμῶδη,
Γιὰ νὰ μὲ πολεμήσῃ,
Καὶ ὄντας τὰ δικά του
Λ'δύνατα νὰ φθάσουν
Λ'ἔρχισε κ' ἄρματῶδη,
Μὲ ὅπλα ἄλλα ξένα,
Εὗρεν ἓνα ὥραϊον,
Κ' εὐθύς τὴν εὐμορφιά του.
Ἰὰ δύο καμαρωμένα,
Τάχαμε δύο τόξα,
Καὶ ταῖς ματιαῖς ἐκείναις.
Ταῖς ἔχει διὰ βέλη,
Καὶ κείν' ἡ ὥραιότης
Πέτρα μπορεῖ νὰ λυώσῃ,
Μὲ τὴν ἀρματατίαν,
Αὐτίχῃ μου κανεὺς
Κ' ἐγὼ καθὼς τὸν εἶδα,
Δίχως ν' ἀντιπαλεύσω,
Κλαίω, θρηνῶ μπροστάτου,
Κ' εἰς τὴν σκλαβιάν του μένω,

σ' ἐμένα ἀρματῶδη,
ὅσον νὰ μὲ νικήσῃ.
ὅπλα καὶ ἄρματά του,
νὰ μὲ καταδαμάσουν.
καλὰ ἐδυναμῶδη,
ὅμως δυναμωμένα.
πρόσωπον πολλὰ νέον,
ἔκαμεν ἄρματά του.
φρύδια ζωγραφισμένα,
γιὰ νὰ νικᾷ μὲ δόξα.
ἡλιακαῖς ἀκτῖνες,
κτυπᾷ, καὶ δὲν τὸν μέλλει.
προσώπου ἡ πυρότης,
καρδιά πῶς νὰ μὴ νοιώσῃ.
ὥρμησε μὲ κακίαν,
κ' πόλεμον γυρεύει.
δὲν μ' ἐμεινεν ἐλπίδα,
ἄρχισα νὰ προσπέσω.
φιλῶ τὰ ἄρματά του,
χωρὶς νὰ τὸν προσμένω.

Αὐτὸ λοιπὸν συνέγραψε, καὶ ἄρχισε νὰ τὸ
τραγουδᾷ, καὶ ἔτιζι ἀπέρασεν ἐκείνη ἡ ἡμέρα.

Τὴν δ' ἀκόλουθον ἡμέραν ἄρχισε νὰ λυπῇ-
ται, ὅπου δὲν ἔλαβε καμμίαν ἀπόκρισιν, τοῦτο
ὅμως τὸ ἀπέδωκεν εἰς τὸ ἀδύνατον, ἴσως δηλα-
δὴ δὲν ἠμπόρεσε νὰ γράψῃ διὰ νὰ μὲ στείλῃ·
αὐτὴν ὅμως τὴν ἡμέραν ἄργησε νὰ ὑπάγῃ εἰς
τὸν

τὸν μπαχτζέν, ἐπειδὴ ὁ πατήρ του τὸν ἐμπό-
δισε μὲ τὸ νὰ εἶχεν ἐκείνην τὴν ἡμέραν φίλους.
Ἦλθε λοιπὸν εἰς τὸν μπαχτζέ, καὶ ἠρώτησεν ἐ-
κεῖ τὸν μπαχτζεβάνον, ἂν κἀνένας τὸν ἐγύρευ-
σε. Τότε τοῦ ἀπεκρίθηκεν, ὅτι ἕνας δοῦλος ἦλ-
θε, καὶ πάλιν ἔφυγε, τίποτε ὅμως δὲν ἠρώτη-
σεν· αὐτὸς δὲ ἐλυπήθη καταπολλά· ἐπειδὴ ἐ-
στοχάσθη πῶς αὐτὸν ἐγύρουν, ὅμως ματαίως·
διότι ἐκεῖνος ὁ δοῦλος ἐζητοῦσε τοὺς αὐθέντας
του, καὶ ἐπεριπατοῦσεν ἀπὸ μπαχτζέ εἰς μπαχ-
τζέ, μὲ τὸ νὰ μὴν ἤξευρεν εἰς ποῖον μπαχτζέν
ὑπῆγαν· μὲ ὅλων τοῦτο ἐκεῖ ὁποῦ ἐσεργιάνιζεν
ὁ τζελεπής μας καταβεβυθισμένος εἰς τὸν ἔρωτα
ἴδε τριανταφυλλιαῖς· ὅθεν ἤπλωσε τὸ χέρι του,
καὶ ἔκοψεν ἕνα τριαντάφυλλον· κόπτωντας δὲ
τὸ τριαντάφυλλον, τὰ ἀγκάθια ὁποῦ τὸ περι-
κυκλῶνουν τὸν ἐκέντησαν· ὅθεν εἶπε, βέβαια
τοῦτο τὸ τριαντάφυλλον ὁμοιάζει μὲ τὸν ἔρω-
τα, καὶ ἅς καθήσω νὰ ἰδῶ ἂν ἔχη ὅλας τὰς
ιδιότητας τοῦ ἔρωτος. Ἀρχισε λοιπὸν νὰ στο-
χάζεται μίαν πρὸς μίαν, καὶ τῇ ἀληθείᾳ τὰς
εὔρεν· ἔπειτα δὲ εὔγαλε τὸ καλαμάρι του, καὶ
ἠθέλησε νὰ τὰς βάλλῃ καὶ εἰς στίχους, διὰ νὰ
τὰς τραγωδίῃ. Οἱ στίχοι λοιπὸν ὁποῦ ἐσύν-
θεσεν ἐπάνω εἰς τὸ τριαντάφυλλον, παραβάλ-
λωντάς το μὲ τὸν ἔρωτα, εἶναι οἱ ἀκόλουθοι.

Ὡς ῥόδον ὡραιότατον τῶν λουλουδιῶν κορῶνα,
Σὲ σένα βλέπω καθαρὰν τοῦ ἔρωτος εἰκόνα.
Ἀληθινὰ σωστότατον δικὸν τοῦ ξόμπλι εἶσαι,
Κἀνὲν ἀπτά σημεῖά του ποσῶς δὲν ὑστερεῖσαι·
Τὸν ἔρωτα τὸν ἱστοροῦν χαριτωμένον νέον,
Καὶ σὺ στὰ ἄνθη τὰ λιπαρὰ εἶσαι τὸ πλεῖον ὡραῖον.

Φωτιάιν ὁ ἔρωτας κρατεῖ, καὶ φλογερὴν λαμπάδα,
 Μὰ κ' ἡ γλυκιά σου ἡ θωριά ἀστράπτει μὲ πυράδα.
 Τὰ φύλλα ἔχει σὰν πτερά, τ' ἀγκάθια ὡσὰν βέλη.
 Ὡσὰν αὐτὸν κ' ἐσὺ κυπαρὶς τίποτε δὲν σέ μέλει.
 Κί ὅ, τι λογιῆς τοῦ ἔρωτος πληγαῖς ὅσοι λαμβάνουν,
 Μέσα ταῖς τόσαις χάρες του δὲν ταῖς καταλαμβάνουν,
 Εὔξει κ' ἡ εὐωδία σου ἡ ἀκρα ποῦ σ' ἐδόθη,
 Κάμνει καθένα ἀγκαθίων τοὺς πόνους νὰ μὴ νοιώθῃ.
 Μὰ π' ὅλλα περισσότερον στὸ λιγοχρόνιον σου,
 Τὸν μοιάζεις ἀπαράλλακτα καὶ εἰς τὸ πρόσωπόν σου.
 Εἴκει π' ἀνθεῖτε κάτιτι, μὲ ταῖς καλαῖς ἐλπίδες,
 Μαραίνεται καὶ χάνεσθε, σβύνεσθε σὰν τζιμπιδίς.
 Ὄντως φυτὸν ἐρωτικὸν ποῦ ὅλα σου πηγαίνουν,
 Καὶ μόνον τὰ πληγώματα τῶν ἀγκαθίων σου μένουν.

Ἄφ' οὗ λοιπὸν τὸ ἐσύνησεν, ἄρχισε νὰ
 τὸ τραγωδᾷ πολλάκις, καὶ τραγωδῶντάς το ἄρ-
 χισε νὰ βραδιάσῃ· ὅθεν ἐστοχάσθη νὰ ἀναχω-
 ρήσῃ, ὡσὰν ὁποῦ τὴν νύκτα δὲν ἦτον ἐλπίς
 πλέον νὰ λάβῃ ἀπόκρισιν καμμίαν ὁλότελα.

Τὴν ἄλλην δὲ ἡμέραν εὐγῆκεν ὁ τζελεπῆς
 μας εἰς τὸ τζαρσί νὰ σεργιανίσῃ, μὲ σκοπὸν
 νὰ συναπαντήσῃ τὸν δοῦλον· ἡ τύχη του καὶ τὸν
 ἐδούλευσε, καὶ τὸν συναπάντησε· κρᾶζωντάς του
 δὲ εἰς ἓνα μέρος κρυφόν, ἄρχισε νὰ τὸν ἐρωτᾷ
 ἂν ἐχθὲς εἰς τὸν μπαχτζὲ τὸν ἐγύρευεν; ὁ δοῦ-
 λος τοῦ εἶπεν, ὅχι. Ὑστερον δὲ τὸν ἐρώτησε
 πάλιν ἂν ἔδωκε τὸ ραβασάκι τῆς.... τότε τοῦ
 εἶπε· ναί, τὸ ἔδωκα τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ πρωῒ,
 καὶ αὐτὴ τὸ ἔλαβε μὲ χαρὰν καὶ ἡδονήν, ἀφ'
 οὗ τῆς εἶπα, πῶς ὁ τζελεπῆ Γεωργάκης μὲ τὸ
 ἔδωκεν· ὅμως ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν δὲν μὲ
 εἶπε τίποτες. Τότε εὐγάζει καὶ τοῦ δίδει ἀκό-
 μι ἓνα ραβασάκι, τὸ ὁποῖον τὸ βράδυ τὸ εἶχε
 συν-

συνθέσει, καὶ διὰ τὸν κάμη προθυμώτερον τὸν ἔδωκε καὶ εἰς τὸ χέρι, τί. τότε ὁ δούλος τοῦ ὑπεσχέθη, ὅτι πάλιν θέλει τῆς τὸ δώσει κρυφίως, καὶ ὅ, τι ἀπόκρισιν με δώσει, θέλω ἔλθῃ εἰς τὸν μπαχτζὲ νὰ σὰς εἰπῶ καθὼς με παρηγγείλετε· εἶτα δὲ προσκυνήσας, ἀνεχώρησε.

Πρὸς τὸ γεῦμα, ὁ δούλος εὐρίσκωντας καιρὸν, ἐπειδὴ ὁ πατέρας τῆς κόρης ἔλειπεν, ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸν ὄντᾶν, καὶ τῆς λέγει, Κοκωνίτζα, σήμερον ἐκεῖ ὅπου ἐσεργιάνιζεν ὁ τζελεπή Γεωργάκης εἰς τὸ τζαρσί, με ἐσυναπάντησε καὶ με ἐράτησε διὰ τὴν εὐγενίαν της καὶ διὰ τὸ ραβασάκι, ὕστερον με ἔδωκεν ἀκόμι ἕνα νὰ τῆς δώσω, καὶ κυττάζοντας ὁλόγυρά του νὰ μὴ τὸν ἰδῇ κανένας, ἄπλωσε τὸ χέρι του, καὶ τῆς τὸ ἔδωκε, καὶ ἔτzi ἀνεχώρησεν.

Ἡ κόρη ἔλαβε τὸ ραβασάκι ἀσμένως, καὶ ἐκλείσθη εἰς τὸν ὄντᾶ της νὰ τὸ ἀναγνώσῃ.

Ἐρασμιωτάτη μοι ψυχὴ μου Ἐλενίτζα.

Ὡς ὑψηλὸν δενδράκι,
Ὀλόκληρον με νοῦρι,
Τραβᾶ τὸ πρόσωπόν σου
Ὡσάν μαγνίτις σέρνει,
Καρδιαῖς καὶ ταῖς δουλῶνει,
Βάξῃ στοὺς ὀρισμούς σου,
Τραβᾶς καὶ τὴν καίμενην,
Καρδιά τὴν ἐδικήν μου,
Γιατὶ δὲ τὴν παιδεύεις,
Τί τόσον τὴν δαμάζεις;
Μὲ θυῶ ἀκονισμένα,
Καὶ κοπτερὰ σπαθᾶκια,

χρυσὸ κυπαρισσάκι,
ὅλον χωρὶς κουσοῦρα.
τὸ ὠραιότατόν σου,
στάς χεῖράς σου καὶ φέρνει.
ἀρπάζει καὶ σκλαβώνει,
καὶ φίλους καὶ ἐχθρούς σου·
αὐτὴν τὴν σκλαβωμένην,
στὰ βάσανα πουλίμου.
καὶ δὲν τὴν ἱατρεύεις,
καὶ ὅλως κατασφάζεις;
κ' ἐρωτοκαμωμένα,
τὰ νόστιμα σ' φρεδιάκια,

Κ' ἢ φλόγαις τῶν ματιῶν σου	καὶ τῶν ματοκλαδιῶν σου,
Μέ τὴν καταφλογίζουν,	καὶ τὴν καταμαυρίζουν.
Καὶ μέ τὴν εὐμορφίαν τους,	βάφουν εἰς τὴν θωριάν τους,
Αὐτὴν τὴν φλογισμένην,	καρδιά μ' τὴν σκλαβωμένην.
Στέρξε λοιπὸν πουλίμου,	νὰ γιάνῃ ἡ πληγὴ μου,
Δός με τὴν ἰατριάν μου,	καὶ τὴν παρηγορίαν μου.
Καὶ νὰ μὲ θεραπεύσης,	μὲ λόγον νὰ γιατρέυσης.
Τὸν δοῦλον ὁποῦ ἔχεις,	μὴ πλέον κατατρέχεις.
Καὶ ἂν ἀποκοτήσω,	νὰ κρυφοπροσκυνήσω,
Τὸ πρόσωπόν σου φῶς μου,	παρηγορίᾳ τοῦ κόσμου,
Μένω εὐτυχησμένος.	καὶ ρεμακαρισμένος.

Ο πιστότατός της Γ. Α.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν τὸ ἀνέγνωσε, καὶ πάλιν τὸ ἀνέγνωσε δις καὶ τρίς καὶ πολλάκις, ἄλλην ἰδέαν πλέον ἢ κόρη μας ἔλαβεν, ἐκατάλαβε πῶς δὲν εἶναι ἡ ἀγάπη του προσωρινή, ἀλλὰ παντοτεινή, καθαρὰ, ἀληθινὴ, εἰλικρινὴς τε, καὶ σταθερά· ὅθεν ἔλεγεν ἐν ἑαυτῇ· τῶρα ἡξεύρω πῶς πρέπει νὰ φερθῶ, τῶρα ἡξεύρω πῶς πρέπει νὰ ἀνταποκριθῶ, τῶρα λέγω ἡξεύρω νὰ τὸν ἀνταμείψω. πρέπει τάχα νὰ προσκυνήσω, ἢ ν' ἀντιπροσκυνήσω; νὰ θεωρήσω, ἢ νὰ ἀντιθεωρήσω; νὰ ρίξω βλέμμα, ἢ νὰ λάβω; νὰ κλέψω, ἢ νὰ ὑποκλέψω; ὅχι, πρέπει νὰ ἀκολουθήσω τὰ δευτερεῖα εἰς ὅλα, ἂν τύχη καὶ τὸν ἰδῶ, καὶ αὐτὸ κρυφίως· ἐπεὶ δὴ πρέπει ἀκόμι νὰ τὸν δοκιμάσω· διότι ὁ ἔρωτας ὁμοιάζει μὲ τὸ μάλαμα, ὁποῦ ὅσον λαγαρίζεται, τόσον καθαρώτερον καθίσταται, καὶ ὅσον θάρρος δὲν λαμβάνει, τόσον περισσότερον αὐξάνει, καὶ ὅσον εἶναι σοβαρὸς, τόσον γίνεται καθαρὸς.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΩΤΗ.

13

Εἰς καιρὸν ὅπου αὐτὰ ἐσυλλογίζετο, ἐκτό-
πισεν ἡ παρακόρη τὴν πόρταν τοῦ ὄντα της λέ-
γουσα, Κοκωνίτζα, ἀνοίξατέ μοι νὰ σὰς ἐτοιμά-
σω νὰ πᾶτε εἰς τὸν μπαχτζέν, ἐπεὶ οἱ ἄλ-
λοι εἶναι ἑτοιμοί, καὶ σὰς ἀκαρτεροῦν. Αὐτὴ ἀ-
κούσασα διὰ τὸν μπαχτζέν, ἔλαβε μεγάλην ἡδο-
νὴν· ἐπεὶ ἔστοχάσθη, ὅτι βέβαια θέλει ἰδῆ
σήμερον τὸν ἐρασμιώτατόν της· ὅθεν ἀνοίξε τὴν
θύραν εὐθύς, καὶ παραχρῆμα ἔγεινεν ἑτοιμὴ·
ἀφ' οὗ δὲ ἐτοιμάσθη ὑπῆγε πρὸς τὴν μητέρα της,
καὶ ἔτξι ἐπιβάντες ὅλοι εἰς τὸν χρυσὸν Μπε-
γιανδὲ, ἀπέρασαν εἰς τὰ Φωμαδιὰ εἰς τὸν μπαχ-
τζέν, ὅπου καὶ προτιότερα ἦσαν· εὐθύς δὲ ὅπου
ἐμβῆκαν εἰς τὸν μπαχτζέν, ἤκουσαν μίαν φω-
νὴν πολλὰ σιγανὴν, κἀνένας ὅμως δὲν ἐγνώρισε
τίνος εἶναι. ἀφ' οὗ δὲ ἐμβῆκαν παραμέσα, βλέ-
πουν ἓνα νέον ὅπου ἐκάθητο εἰς ἓνα μέρος τοῦ
μπαχτζὲ ἀντικρύτων, καὶ ἐτραγωδοῦσεν ἐμπα-
θῶς τὸ ἐπόμενον τραγοῦδι, καταβεβυθισμένος
εἰς τὰς ἰδέας τοῦ ἔρωτος, καθὼς ἦτον δυνατόν
μακρόθεν νὰ συμπεράνῃ τινὰς, ἐπεὶ δὲν τοὺς
ἐκατάλαβεν ὅπου ἐμβῆκαν. Τὸ τραγοῦδι δὲ εἶ-
ναι αὐτό.

Πικρὰ ἀναστενάζω, τὰ μάτια μου θρηνοῦν,
Παρηγορίᾳ δὲν βρίσκω, τὰ σπλάγχνα μου πονοῦν.
Ἡμέρα σὰν βραδιάσει, πλαγιάζω μὲ τὸ ἄχ,
Καὶ ὅταν ξημερώσῃ ξυπνῶ πάλιν μὲ βάχ.
Πάσχω καὶ παραδέρνω κοντεύω νὰ χαθῶ,
Τὸν πόνον μου δὲν ξεύρω σὲ ποιὸν νὰ πιστεῦθῶ.
Σὲ ποῖον νὰ ἐλπίσω ποῦ νὰ μὲ λυπηθῶ,
Σ' αὐτὴν μου τὴν ἀνάγκην νὰ μὲ παρασταθῇ.
Τὸ θάγγος τῆς ζωῆς μου στέκει σὲ μιά κλωστή,

Τὸ.

ΕΡΩΤΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τύχη νὰ τὴν βοηθήσῃς, ἢ νὰ ἀπελπισθῇ.
 Τύχη ἐσύ ἂν θέλῃς, καὶ ἂν ἔχω ῥιζικό,
 Σ' αὐτὰ τὰ βάσανά μου εὐρίσκω γιατρικό.
 Εἰγὼ δὲν σέ γυρεύω μεγάλα καὶ πολλὰ,
 Πλούτη, τιμὰς δὲν θέλω, μήτε ἄλλα καλὰ.
 Μὰ θέλω τὴν ζωὴν μου ὑ ἀφίσης νὰ περνῶ,
 Νὰ μὴ μὲ ὑστερήσῃς ἐκεῖνα ποῦ πονῶ.

Αὐτὸ δὲ τὸ τραγοῦδι ἐστάθηνκαν καὶ τὸ ἤκουσαν ὅλοι μὲ ἔκστασιν, ὅμως δὲν ἤξευραν διὰ ποίαν εἶναι· ἡ Ἐλενίτζα μας ὅμως ἤξευρε, καὶ ὁ δοῦλος, ἡ ὁποῖα ἔλαβε καὶ ποίαν ἄρρητον ἡδονὴν εὐθύς ὁποῦ τὸν ἶδε, καὶ μάλιστα ὁποῦ τὸν ἤκουσε νὰ τραγοῦδῃ· ὕστερον δὲ ἡ συντροφία ἄρχισε νὰ περιπατῇ διὰ νὰ ὑπάγουν εἰς τὸν τόπον τους τὸν συνειθισμένον· πηγαινάμενοι δὲ ἀπέρασαν ἀπ' ἔμπροσθεν τοῦ....., ὁ ὁποῖος ἐσολατζάριζε, καὶ ἐθεωρεῦσε κρυφίως τὴν--- ὡσαύτως καὶ ἡ... αὐτὸς δὲ ἔλαβε τόλμην, καὶ ὑπέκλεψε τὸ προσκύνημα καὶ χαιρέτημα, ὡσαύτως καὶ ἡ κόρη ἀνθυπέκλεψε. Πόσῃν λοιπὸν στοχάζεσθε ἡδονὴν νὰ ἔλαβεν ἑκάτερον τὸ μέρος ἀντιπροσκυνούμενον; τὴν ἀφίνω εἰς τὸν νοῦν τοῦ καθενὸς νὰ τὴν παραστήσῃ· ἔπειτα δὲ ἀφ' οὗ καὶ οἱ δύο ἀρετὰ κατ' ἰδίαν εὐθύμισαν, ἡ κόρη μὲ τὴν συντροφίαν της, καὶ ὁ φίλος μας μὲ τὴν φαντασίαν του, ἀνεχώρησε καθενας εἰς τὸ σπῆτί του μὲ μεγάλην ἡδονὴν καὶ λύπην, μὲ ἡδονὴν μὲν, διὰ τὸ ἀμοιβαῖον ἐρωτικὸν βλέμμα, λύπην δὲ διὰ τὸν ξεχωρισμὸν των.

Ἔως ἐδῶ λοιπὸν ὁ ἔρωτας μακρόθεν τοὺς ἐχαροποιοῦσε, τῶρα ὅμως ἄρχισε νὰ τοὺς ἠδύνῃ καὶ πλησιέστερον, ὡς εὐθύς θέλομεν εἰ-
 πῇ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΩΤΗ.

21

πῃ. Ὁ φίλος μας οὖν δὲν ἤμποροῦσε πλέον νὰ
πηγαίῃ εἰς τὸν μπαχτζέ, καὶ νὰ καταγίνεται
εἰς τοὺς ἐρωτικούς του στοχασμούς· ἐπεὶ δὲ ὁ
πατέρας του τὸν ἐφόρτωσε μὲ κἀποίας ὑποθέ-
σεις του, αἱ ὁποῖαι τὸν ὑποχρέωναν ὅλην σχε-
δὸν τὴν ἡμέραν εἰς αὐτὰς νὰ εὐρίσκηται· τὴν
νύκτα ὅμως ὅπου ἀπὸ αὐτὰς ἐλευθερώνετο, κα-
τεγίνετο εἰς τὰς ἐρωτικὰς του ιδέας, ἐστοχάζετο
δηλαδὴ λέγωντας, πῶς νὰ ἰδῶ πλέον τὸ ἀξιό-
ραστόν μοι ὑποκείμενον; πῶς νὰ ὑποκλέψω τὸ
βλέμμα; πῶς νὰ θεωρήσω ἐκεῖνο τὸ ἀξιολά-
τρευτον πρόσωπον, ἐκεῖνο τὸ ἀγγελικόν της νοῦ-
ρι; Αὐτὰ καὶ τὰ τοιαῦτα ἦσαν αἱ φροντίδες τῆς
νυκτός· ταῖς περισσότεραις δὲ φοραῖς συνέγραφέ-
τι, καὶ ἐτραγωδοῦσε, καὶ μὲ τοῦτο ἐπαράσται-
νε τὸν ἔρωτα εἰς τοῦ λόγου του αἰσθαντικώτε-
ρον, καὶ μᾶλλον ἐνεργητικόν· ἀπὸ ἐκεῖνα δὲ
ὅπου ἐτραγωδοῦσεν εἶναι καὶ τὰ ἀκόλουθα.

Δέν εἶναι τρόπος ὅταν θείῃ.
Ὁ ἔρωτας νὰ μὴ νικήσῃ
Ἐχει δυνάμιν μεγάλη,
Στὸν σκοπὸν του ἐπιμένει,
Δέν λανθάσθηκε ποτέ του,
Ὅταν τὸν ἐναντιοῦνται,
Εἰς τὴν ἀνυποταξίαν,
Τὴν ἀπείθειαν παιδεύει
Κάμνει ὅμως καὶ ἀδικίας
Ταῖς καρδιαῖς ὅπου ὀρίζει,
Ἀλλὰ ἄλλας ἀφανίζει,
Κι ἄλλαις σὴν ἀρχὴν πληγώνει,
Ἦσια πρέπει νὰ κυττάξῃ,
Ταῖς αὐταῖς πληγαῖς νὰ δύνῃ

μὲ τὰ ἰσχυρὰ του βέλη,
καὶ καρδιαῖς νὰ ἀποκτήσῃ
σαῖς σαῖταις του δὲν τράλλει,
κάμνωντας ἐπιτυχαίνει.
εἰς αὐταῖς ταῖς δοκιμαῖς του,
καὶ ποσὰς δὲν τὸν φοβοῦνται.
βάλλει ὅλην τὴν ἀνδρίαν,
καὶ σκληρὰ τὴν σαῖτεύει.
βλέπω καὶ ἀδιακρίσεις,
μιὰ λογὴς δὲν ταῖς φλογίζει.
μὲ ὀρμὴν καταφλογίζει,
μὰ εὐθύς καὶ ταῖς κρυώνει.
ταῖς σαῖταις νὰ μοιράξῃ,
νὰ μὴ καίγῃ καὶ νὰ σβύνη.

Αὐτὸ λοιπὸν ἄφ' οὗ τὸ ἐτελείωσεν, ἦλθεν καὶ ὁ νύδνυμος ὕπνος, καὶ τὸν ἐλευθέρωσεν ἀπὸ αὐτοῦς τοὺς στοχασμούς· τὴν ἄλλην δὲ ἡμέραν ἀπέρασε πάλιν εἰς τὰς ἰδίας ὑποθέσεις, τὸ δὲ βράδυ ἄρχισε τὰ συνηθισμένα του πάλιν, ἐσύνηθεσε δηλαδὴ τὸ ἀκόλουθον τραγοῦδι, καὶ τὸ ἐτραγωδοῦσεν κατὰ τὸ, μακάμ ἰσφαχάν.

Τὸ κάλλος μὲ ὑπερβολή,
 Ἀλύπητα φλογίζει,
 Ρίχνει σαίταις φοβεραῖς,
 Εἰς ἔκστασιν μὲ φέρνει,
 Ἰδίωμ' ἔχει φυσικόν,
 Τὴν ὄψιν νὰ εὐφραίνῃ,
 Ζαλιζομ' ὅταν θυμηθῶ,
 Ἀπὸ τὰ τόσα τέρτια,
 Χαράν καὶ λύπην ἐνταῦτῳ,
 Ρέγχια πολλὰ μὲ παίζει,
 Ὑπόσχεςες κ' ἄλλαις ψευτιάς,
 Συγχύζουν, ναί, τὸν νοῦν μου
 Ἡ γλῶσσα μ' ἄλλο δὲν λαλεῖ,
 Μὲ χροτὸν ἐδικόν της,
 Ὅλο μὲ πόνον μελωδεῖ,
 Ὑπομονὴν δὲν ἔχει,

ἀστράπτει κί ἀκτινοβολεῖ,
 Φθείρει καὶ ἀφανίζει.
 ὁμοῦ κί ἀκτῖνες φωτεραῖς,
 τὰ λογικά μου πέρνει.
 μὲ κύταγμα ἐρωτικόν,
 κ' ὕστερα νὰ μαραίνῃ.
 τί ἔχω νὰ κατασταθῶ,
 ποῦ βλέπω χερεκέτια.
 μοῦ προξενεῖ τὸ φῶς αὐτό,
 γιὰ νὰ μὲ περιπαίξῃ.
 δείχνει μὲ ἱλαραῖς ματιαῖς.
 τὰ τέκια τοῦ πουλιτοῦ μου.
 μόνον αὐτὸ νὰ προσσαλῇ,
 ἀρχαῖς τῶν μπεριετιῶν της.
 καὶ ἰσφαάνι τραγοῦδεῖ,
 σὲ λύπην πάντα τρέχει.

Καὶ τραγωδῶντάς το ἀπεκοιμήθη· εἰς τὸν ὕπνόν του δὲ ἦλθεν ὁ θεῖος ὄνειρος, διὰ τὰ εἰ-
 πῶ κατ' Ὅμηρον, μαζῇ μὲ μίαν νύμφην λέγων-
 τάς τον, Νεανία αὐτὴ εἶναι ἡ νύμφη ὅπου σὲ
 προξενεῖ τόσῃν λύπῃν, τόσῃν στενοχωρίαν, καὶ
 τόσῃν ἀνησυχίαν; αὐτὸς δὲ βλέπωντας ἐκείνην
 ὅπου τόσον περιπαθῶς ἀγαποῦσε, καὶ τόσον ἐ-
 πεθυμοῦσε νὰ ἰδῇ, ἔλαβε μίαν ὑπερβολικὴν χα-
 ρὰν, ἀποκρινόμενος μὲ μίαν τρομερὰν ὁμοῦτε καὶ

χαροποιᾶν φωνήν, ναί. Λοιπὸν τοῦ λέγει ὁ Θεὸς ὄνειρος, τῶρα πλέον εἶναι ἐδική σου, καὶ λαβὼν τὴν νύμφην τῆς χειρὸς ἐνεχείρισεν αὐτὴν τῷ φίλῳ μας, καὶ τοῦ εἶπεν· Ἴδου ὁποῦ σοὶ τὴν ἐγχειρίζω διὰ νὰ τελειώσουν ὅλα σου τὰ δέρτια, καὶ ὅλοι σου οἱ ἀναστεναγμοί· αὐτὸς δὲ ἐκεῖ ὁποῦ ἠθέλε νὰ πιάσῃ τὴν νύμφην ἀπὸ τὸ χέρι, καὶ νὰ προσκυνήσῃ τὸν Θεὸν προσφέροντάς του χάριτας, ἐξύπνησε χωρὶς νὰ ἰδῇ κανένα. Ἀρχισε λοιπὸν νὰ στοχάζεται τὸν Θεὸν ὄνειρον, τὴν νύμφην, τὰ λόγια, καὶ τὰ παρόμοια, τὰ ἐξηγοῦσε, τὰ παρεξηγοῦσε, πάντοτε ὅμως τὰ ἐρμήνευε πρὸς ὄφελός του· ἐφαντάζετο, ὀνειροπολεῖτο διὰ τούτου ὅσα ὑδονικά, ὅσα χαροποιᾶ, καθὼς οἱ ἐρωμένοι συνηθίζουν· τέλος πάντων ἄρχισαν πάλιν νὰ τοῦ ἔρχονται λυπηροὶ λογισμοί, καὶ νὰ τὸν πλακώνουν πικροὶ ἀναστεναγμοὶ ἀπὸ τὰ διάφορα ἐναντία ὅπου ἐστοχάζετο, καὶ διὰ νὰ διασκεδάσῃ αὐτὴν τὴν μελαγχολίαν, ἄρχισε νὰ τραγωδήσῃ τὸ ἀκόλουθον τραγοῦδι Φλιβερά κατὰ τὸ, μουστουάρι.

Αὐξῆσαν οἱ ἀναστεναγμοί,
Περίσσευσαν τὰ πάθη,
Οἱ πόνοι πάλιν μέ ὀρμή,
Κόνεψαν καὶ δὲν βγαίνουν,
Αἱ τυριναῖς αἱ συμφοραῖς,
Εἶναι πολλὰ μεγάλαις,
Μὲ πλάκωσαν ἐξαφνικά,
Θέλουν νὰ μ' ἀφανίσουν,
Καὶ νὰ γλυτώσω λαχταρῶ,
Μὰ τρόπον γιὰ νὰ εὕρω,
Πάσχω νὰ ἐλευθερωθῶ,

τὰ βάτανα καὶ οἱ καῖμοι,
ἡ δύναμίς μ' ἐχάθη.
στο ἐδικόν μου τὸ κορμί,
μόν πάντα ἐκεῖ μένουν.
δὲν εἶναι σὰν ἄλλαις φεραῖς,
ἀφ' ὅσαις εἶδα ἄλλαις.
μὲ δέρτια ὑπερβολικά,
ζωὴν νὰ μὴ μ' ἀφήσουν.
γιὰ νὰ μὴ πορέσω νὰ χαρῶ,
τελείως δὲν ἠξέυρω.
καὶ ἀνεσιν ὡς ἀξιώθω,

Μα

Μὰ μὲ τὸ θέλημά μου
Σὲ τοῦτο πλεόν ἀπορῶ,
Πάντοτε δὲ λυποῦμαι,
Μὲ μουστουάρι Φλιβερόν,
Διὰ νὰ ἐγλεντίζω,

στέκομαι στὴν σκλαβιά μου·
τῆς ἀρεῆς κανένα δὲν θωρῶ,
τὰ πᾶσι δὲ διηγοῦμαι.
καὶ εἰς ἀρμόδιον καιρὸν,
τὴν λύπην νὰ σαυδίζω.

Μὲ αὐτὸ λοιπὸν τὸ τραγοῦδι ἐδιασκέδασεν ὀλίγον τι τὴν λύπην του· ἀφ' οὗ δὲ ἀρχισεν ἡ Θεὰ Ἡὼς νὰ τρέχῃ μνηστρία εἰς τοὺς Θεοὺς τῆς ἡμέρας, καὶ ὁ Ἀπέλλων τὰς χρυσοερυθράς του ἀκτίνας νὰ ρίπτῃ, καὶ μὲ αὐτὰς νὰ φωτίσῃ τοὺς αὐτῷ ὑποκειμένους ἀνθρώπους, καὶ μὲ τὸ βλέμμα του νὰ τοὺς ζωογονήσῃ, ἠγέρθη ὁ φίλος μας τῆς κλίνης, καὶ ἐνδυθεὶς κατὰ τύχην ἄλλα φορέματα παρὰ τὰ συνειθισμένα, καὶ στολισθεὶς ἐπῆγεν εἰς τὸν ὀνδᾶν τοῦ πατρός του νὰ τὸν ἐρωτήσῃ τί τὸ ποιητέον σήμερον. Ἦλθε λοιπὸν πρὸς αὐτὸν, καὶ τὸν ἐρώτησεν, ἀυθέντη, τί μὲ προστάζετε σήμερον νὰ κάμω; Ὁ πατήρ του ἀπεκρίθη· σήμερον πρέπει νὰ ὑπάγῃς μαζὴ με τὸν δοῦλον αὐτὰ τὰ ἄσπρα εἰς τὸν Ταραπχανᾶν νὰ τὰ ἀλλάξῃς μὲ φλωρία, καὶ πέρνωντας τὰ φλωρία νὰ τὰ ὑπάγῃς εἰς τὸν Γιακουμή, καὶ νὰ πάρῃς ἀπὸ αὐτὸν μίαν ὑπογραφήν ὅτι τὰ ἔλαβεν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἤκουσεν ὅτι πρέπει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Γιακουμή εἰς τὸν πατέρα τῆς ἐρασμιωτάτης του, τὴν ὁποίαν δὲν εἶδεν ἕως τρεῖς ἐβδομάδας, ἠσθάνθη μίαν χαρὰν καὶ ἠδονὴν ὑπερβολικὴν, καὶ λαμβάνωντας ὁ δοῦλος τὰ ἄσπρα, ἔτρεξαν μὲ ξεχωριστὴν προθυμίαν εἰς τὸν Ταραπχανᾶν, καὶ ἔδωκε τὰ ἄσπρα, ὅμως ἔπρεπε νὰ ἀργήσῃ ἕως μίαν ὥραν· ἐπειδὴ ἐκεῖνος ὅπου ἔπρεπε νὰ τοῦ δώσῃ τὰ φλωρία ἦτον ἐμπερδευ-
μέ-

μένος με κάτι λογαριασμούς· ὅθεν ἀνάγκη ἦτον νὰ ἀκαρτερέσῃ· ὕστερον δὲ λαβὼν ὑπ' αὐτοῦ τὴν τόσην σόμμαν τὰν φλωρίων, ὅσην ἔκαμναν τὰ ἄσπρα του, ἀνεχώρησεν. Ἐτρεχεν οὖν εἰς τὴν στρατὸν ὡσὰν πτηνόν, ὅπου ἐφαίνετο ὅτι δὲν περιπατεῖ, ἀλλὰ πετᾷ· ἐφθασε τέλος πάντων εἰς τὸ σπῆτι, καὶ πρὸ τοῦ νὰ κρούξῃ τὴν θύραν νὰ τοῦ ἀνοίξουν, ἐσυλλογίζετο διάφορα πράγματα περὶ τοῦ ἔρωτος· ἔλεγε κατ' ἐαυτὸν, ἂν εὕρω τὴν.... τί πρέπει νὰ κάμω, ἂν εἶναι ὁ πατέρας της δὲν τολμᾷ βέβαια νὰ ὁμιλήσω, οὔτε κρυφίως νὰ προσκυνήσω· ἄχ! ἄμποτε νὰ ἦτον ἡ κόρη μόνη, ἄμποτε νὰ ἔλειπεν ὁ πατέρας της, διὰ νὰ ἤθελα ἡμπορέσῃ ἐκ στόματος νὰ τὴν φανερώσω τὸ πάθος μου, τὰ τέρτιά μου, τοὺς στεναγμούς μου, καὶ ἴσως μὲ λυπηθῇ, ἴσως μὲ πονέσει. λοιπὸν τί στέκωμαι, ἄς κρούξω τὴν πόρταν, διὰ νὰ ἰδῶ τὴν τύχην μου, ἴσως τὸ χθεσινὸν ὄνειρον πληρωθῇ. Ταῦτα λοιπὸν συλλογισθεῖς ἐκτύπησε τὴν θύραν, καὶ ἐλθοῦσα ἡ δούλη τοῦ ἀνοίξε λέγουσα, τί ὀρίζετε αὐθέντα; Ὁ τζελεπὴ Γιακουμῆς εἶναι εἰς τὸ σπῆτι; εἰς τὸ σπῆτι, αὐθέντα δὲν εἶναι, ὅμως ὀρίσθε μέσα, καὶ εὐθὺς ἔρχεται, ἐπειδὴ ἔτζι παρήγγειλεν, ἂν δὲν ἔχετε κάμμίαν βιαστικὴν δουλείαν· αὐτὸς δὲ ὑπήκουσεν εἰς τὰ λόγια τῆς δούλης, ἡ ὁποία τὸν ᾤδήγησεν ἕως εἰς τὴν σάλαν, καὶ τὸν εἶπεν, ὀρίσθε καθίστατε ὀλίγον ὅσον νὰ ἔλθῃ· καὶ αὐτὸς μὲν ἐκάθισε μὲ τὰ μάτια σκυπτὰ, ἡ δούλη δὲ ἀνεχώρησεν· ἐκεῖ δὲ ὅπου ἐκάθητο μὲ τὰ ὀμμάτια σκυπτὰ κατὰ γῆς, νὰ καὶ ἀκούει τὴν ἄλλην πόρταν ἀ-

πὸ δεξιά νὰ ἀνοίγῃ, σηκώνει τὰ μάτια του, καὶ βλέπει ὅτι ἐμβαίνει ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἐπο-
 θοῦσε τόσον καιρὸν νὰ ἰδῇ. Βλέπωντας λοιπὸν
 ὁ ἓνας τὸν ἄλλον, ἔμειναν καὶ οἱ δύο ἄφωνοι
 εἰς πολλὴν ὥραν, καὶ ἄλλην τόσην εὐμορφίαν
 ἔλαβον ἀπὸ ἐκείνην τὴν κοκκινάδαν, ὅπου τοὺς
 ἐπερικύκλωσε τὸ πρόσωπον, ἡ ὁποία προήρχετο
 ἀπὸ τὴν μεγάλην ἐντροπὴν, μὲ τὸ νὰ ἦτον πρῶ-
 τη φορὰ ὅπου ἔτυχε νὰ ἔλθουν τόσον σιμὰ ὁ
 ἓνας εἰς τὸν ἄλλον· ὕστερον δὲ ἀπὸ τὴν πολ-
 λὴν σιωπὴν, ἄρχισεν ὁ τζελεπὴς μας νὰ ὁμιλῇ,
 (ἐπεὶδὴ πάντοτε οἱ ἄνδρες εἶναι τολμηρότεροι ἀ-
 πὸ τὰς γυναῖκας) λέγωντας. Κυρία, ἡ σημερι-
 νὴ ἡμέρα εἶναι διὰ ἐμένα ἡ πλέον εὐτυχιστάτη·
 ἐπεὶδὴ ἀξιώθηκα νὰ ἰδῶ τὸ ἀξιολάτρευτὸν της
 πρόσωπον πλησιόθεν, καὶ νὰ ὁμιλήσω· δὲν ἤ-
 ξεύρω τῇ ἀληθείᾳ εἰς τὸ ὄνειρόν μου σᾶς βλέ-
 πω, ὥσ᾽ ἐφ᾽ ἐς, ἢ ἡ φαντασίᾳ μου εἶναι τόσον
 ζωηρὰ καὶ σᾶς παρασταίνει αἰσθητῶς, ἢ τῶ
 ὄντι σᾶς βλέπω· ἐκεῖνα τὰ μῆσα, ὅπου μὲ ἔ-
 καμαν νὰ σᾶς στερηθῶ, αὐτὰ τὰ ἴδια πάλιν
 ἔγειναν ἀφορμὴ εἰς τὸ νὰ σᾶς ἰδῶ πρόσωπον
 πρὸς πρόσωπον· σᾶς παρακαλῶ κυρία νὰ μὴ
 σᾶς βαρυφανῇ ὅπου αὐθαδιάζω τόσον εἰς τὴν
 ὁμιλίαν μου· ἤθελε βέβαια μὲ συμπαθήσῃ ἂν
 ἦτον δυνατὸν νὰ ἔβλεπε τὴν καρδίαν μου, παρα-
 καλῶ συγχωρήσατέ με ἂν τολμήσω νὰ σᾶς ἐρω-
 τήσω ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐκφω-
 νήσω ἄνευ ἀμφιβολίας τὸ καταλαμβάνετε... ἂχ
 κυρία μου οὔτε ἡμπορῶ νὰ τὸ ἐκφράσω ἐκεῖνο,
 ὅπου αἰσθάνομαι, οὔτε λόγια ἡμπορῶ νὰ εὔρω
 προσφυῇ· κυρία μου, πολλὰ αὐθαδιάζω τὴν πρῶ-

την φοράν, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπεν, ὅμως ποῖος ἤξεύρει ἂν ὀγλίγωρα πάλιν θέλω λάβῃ παρομοίαν καλὴν τύχην· αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία ὅπου μὲ κάμνει τόσον ἀπόκοτον, τόσον πολυμῆδον καὶ αὐθάδη. Φανερώσατέ μοι λοιπὸν μὲ ἓνα λόγον, μὲ ἓνα νεῦμα ἐκεῖνο ὅπου τόσον καιρὸν ἀκαρτερῶ νὰ ἀκούσω διὰ γραφῆς, ἀξιώσατε θεά μου τὸν πιστότατόν της διὰ πάντα δούλον ἀποκρίσεως, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εὐτυχέστατος· μὴ τὸν ἀφήσετε παραπονεμένον, μὴ μεταχειρισθῆτε τὴν ἐξουσίαν, ὅπου ἐπάνω του ἔχετε τόσον σκληρά· εἶναι ὑποκείμενος θεληματικῶς εἰς τὴν ἐξουσίαν σας, καὶ τὸ ἔχει διὰ μεγάλην του εὐτυχίαν τὸ νὰ εἶναι πάντοτε, καὶ τὸ νὰ λέγεται ἐδικός σας τὸ νομίζει ἄκρον του ἀγαθόν

Σὰς ἀφίνω λοιπὸν νὰ στοχασθῆτε πόσῃ ἐνέργειαν ἔκαμαν εἰς τὴν ψυχὴν τῆς κόρης αὐτὰ τὰ λόγια νὰ ἀκούσῃ ἀπὸ ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον τόσον ὑπερβολικὰ ἀγαποῦσε, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ εἰκὼν ἦτον ἐντετυπωμένη μέσα εἰς τὴν καρδίαν της ἀδιαλείπτως, καὶ ἐπιθυμοῦσε κάθε στιγμὴν νὰ τὸν ἰδῇ, ἔπρεπε βέβαια μία σκληροτέρα τῆς πέτρας καρδιά νὰ ἀπαλυνθῇ, πόσω μᾶλλον αὐτῆς, ὅπου ἤδη προδιετέθη ἀπὸ τὸν ἔρωτα, καὶ ἠλλοιώθη· ἡ μεταβολὴ ὅμως τῆς καρδίας της ἔδειχνε μίαν ἡδονικὴν σύγχυσιν τῆς ψυχῆς της· ὅσα γὰρ ἐπιθυμοῦσε νὰ ἀκούσῃ ἀπὸ τὸ στόμα του τὰ ἥκουσεν· ὕστερον δὲ ἀνοίξε τὸ δακτυλιδιονίον της στόμα λέγουσα· ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπου ἠξιώθηκα νὰ σὰς ἰδῶ εἰς τὸν μπαχτζέν, ἄλλην ἡδονικωτέραν, ἄλλην γλυκυτέραν, καὶ ἄλλην ἡσυχωτέραν ὥραν δὲν ἀπῆλαυσα ἀπὸ τούτην,

αἰσθάνομαι ὅμως κάποιαν σύγχυσιν μὴν ἡξεύρουσα τί νὰ ἀποφασίσω· ἂν ἦτον εἰς τὸ χέρι μου, ἡθελα ὀνομασθῇ εὐτυχestatῆ νὰ εἶμαι ἐδ' ὅμως ἡξεύρετε ὅτι εἰς παρομοίαν ὑπόθεσιν ἀναφέρονται καὶ οἱ μεγαλήτεροι· ὅσον ἀπὸ μέρους μου πλέον ἀπεφ' μὲ ἀδικᾶτε δὲ καταπολλὰ ὀνομάζωντάς με σκληρὰν, εἰς καιρὸν ὅπου τῆς εἶναι γνωστὸν ὅτι δὲν ἡξεύρω ποῦ ἢμπορεῖ νὰ καταντήσῃ ἡ ὑπόθεσις, καὶ ὕστερον νὰ δημοσιευθῇ, μία ἀνταπόκρισις ἐρωτικῇ, πόσῃν βλάβην ἡθελε μὲ φέρῃ· ἦτον ἀρκετὸν νὰ καταλάβητε τὴν γνώμην μου ἀπὸ μόνον τοῦτο, ὅτι ἐδέχθην τὰ ῥαβασιά σας, καὶ ὕστερον σὰς ἀντεπροσκύησα εἰς τὸν μπαχτζέν. Αὐτὰ ὅπου σὰς εἶπα εἶναι ἀρκετὰ, μὲ φαίνεται, εἰς τὸ νὰ καταλάβετε καὶ τὰ ἐπίλοιπα· καὶ παράνω νὰ σὰς διηγηθῶ δὲν ἢμπορῶ, ἐπεὶδὴ πλησιάζει ἡ ὥρα τοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ πατήρ μου, καὶ φοβοῦμαι νὰ μὴν ἔλθῃ καὶ μᾶς εὖρῃ ἐδῶ μόνους· ὅθεν ἔχετε ὑγίαν.. ἔχετε ὑγίαν ψυχ. . . . καὶ ἐνθυμ. . . .

Αὐτὰ εἶπε, καὶ προσκυνήσασα ἀνεχώρησεν· ἀνοίγωντας δὲ τὴν θύραν ἐξ ἀριστερῶν ὑπέκλεψεν πάλιν ἓνα βλέμμα ἐρωτικὸν καὶ ἡδονικόν, καὶ οὕτως ἀνεχώρησε γεμάτῃ ἀπὸ χαρὰν τε καὶ ἡδονήν. Πόσῃν λοιπὸν χαρὰν ἔλαβεν ὁ τζελεπῆς μας ὕστερα ἀπὸ μίαν τοιαύτην ὁμιλίαν, κάθε ἓνας ἢμπορεῖ νὰ στοχασθῇ· ἡ καρδιά του ἡσθάνετο κάθε ἡδονικὴν μεταβολὴν καὶ ἀλλοίωσιν, καθὼς ἡ τῆς φαντασίας παράστασις τὴν διέθετε· καὶ ἐκεῖ ὅπου ἀπελάμβανεν αὐτὴν τὴν ἡδονικὴν ἀλλοίωσιν εἰς τὴν καρδίαν του, νὰ καὶ ἔρχεται ὁ τζελεπῆς Γιακουμής· ὅθεν σηκωθεὶς

τὸν ἐπροσκύνησε λέγωντάς τον, Εὐγενέστατε, ὁ πατήρ μου τὴν στέλλει αὐτὰ τὰ φλωρία κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του, καὶ παρακαλεῖ νὰ μὲ δώσετε ὑπογραφὴν ὅτι τὰ ἐλάβετε. Ὁ Γιακουμῆς ἔλαβε τὰ ἄσπρα· ἔπειτα δὲ δίδωντάς τον τὴν ὑπογραφὴν κατὰ τὸ συνειθισμένον, τὸν ἐρωτᾷ λέγωντας, υἱὸς τοῦ κυρ Ἀντωνάκη εἶσαι; Ναὶ αὐθέντη ἀπεκρίθη· μὲ φαίνεται, τοῦ εἶπεν, ὅτι ταῖς ἀπερασμέναις σᾶς εἶδα εἰς τὰ Φομμαθιά, καὶ δὲν ἤξευρα, ὅτι εἶσθε υἱὸς τοῦ τζελεπῆ Ἀντωνάκη; Ναὶ τοῦ εἶπεν, ἐγὼ ἤμουν· χαίρω λοιπὸν χαίρω· τῶρα ἠμπορεῖτε νὰ ἐπέχητε τὸν τόπον τοῦ πατρός σας· αὐτὸς δὲ προσκυνήσας, καὶ εὐχαρισήσας ἀνεχώρησε μὲ τροπὸν πολλὰ πολιτικόν. Φθάνωντας δὲ εἰς τὸ σπῆτι ἐνεχείρισε τοῦ πατρός του τὴν ὑπογραφὴν λέγωντάς τον, Αὐθέντη, ἄργησα ὑπὲρ τὸ δέον μὲ τὸ νὰ ἔπρεπε καὶ εἰς τὸν Ταραπχανᾶ νὰ καρτερέσω, καὶ εἰς τὸ σπῆτι τοῦ τζελεπῆ Γιακουμῆ, ἐπειδὴ δὲν ἦτον εἰς τὸ σπῆτι. Ἄς εἶναι, τοῦ λέγει, δὲν βλάπτει· ἄς ὑπάγωμεν δὲ νὰ γευθῶμεν, ἐπειδὴ εἶναι ὥρα.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐγευματίσαν, ἀνεχώρησεν ὁ πατήρ του χωρὶς νὰ τοῦ παραγγείλῃ τίποτε· αὐτὸς δὲ ἐκλείσθη εἰς τὸν ὄντα του, καὶ ἄρχισε νὰ στοχάζεται ὅλα ἐκεῖνα ὅπου ἤκουσεν· εὐφραίνεται λοιπὸν διαφόρως μὲ τοὺς σοχασμούς του, λέγωντας ὅτι τὸ ὄνειρον ὅπου εἶδα τὴν ἀπερασμένην νύκτα ἀληθεύει· ὕστερον δὲ διὰ νὰ ἠδύνη καὶ νὰ χαροποιήσῃ τὴν φαντασίαν του περισσότερον, καὶ νὰ τὴν καταστήσῃ ζωηροτέραν, ἄρχισε νὰ τραγωδῇ τὸ ἀκόλουθον τραγοῦδι κατὰ τὸ

τὸ, μακάμ μοχαγέρ, πολλὰ ἡδονικά, σιγα-
νά, καὶ ἐρωτικά.

Ποτέ κανείς ἀς μὴν εἰπῇ,
Κὶ ὅλο θά τὸν παιδεύῃ,
Εἴκει τινὰς τοῦ δὲν θάρρει,
Αἰχολουθεῖ νὰ γένῃ,
Πολλαῖς φοραῖς σέ βυθισμὸν,
Καιρὸν ποσῶς δὲν χάνει,
Καθὼς καὶ κατὰ τὸ παρὸν
Αἰπὸ βασάνων πληθός,
Καὶ εἰς καιρὸν ἀπελπισμοῦ,
Θέλησε νὰ γελάσῃ,
Γιατὶ ποτέ δὲν ἤμπορουν,
Μὲ ἐναντίον δρόμον,
Ἡ νύκτα λάμψιν καρτερεῖ,
Καὶ ὁ χειμῶνας φέρει
Εἴχει λοιπὸν μεταβολή,
Κὶ ἄς μὴ μικροφυχήσῃ,

πῶς πάντοτε θά τὸν λυπῇ,
Ὅ, τι καὶ ἂν τὸν συνέβῃ.
μήτε ἐλπίζει νὰ χαρῇ,
αἰτία νὰ εὐφραίνῃ.
τῆς λύπης καὶ συλλογισμὸν,
κ' εὐθύς ἡ τύχη φθάνει.
μὲ πρόσωπόν της ἰλαρόν,
μ' εὐγαλε κιάπο βῦθος.
καὶ φοβεροῦ ἀφανισμοῦ,
κὶ ἔλα αὐτὰ νὰ παύσῃ.
τὰ πράγματα νὰ προχωροῦν,
στῆς φύσεως τὸν νόμον.
γαλήνῃν οἱ καλοὶ καιροί,
ἄνοιξιν καλοκαίρι.
κ' ἡλύπη εἰς χαρὰν πολὺ,
τινὰς ἂν δυστυχήσῃ.

Πρὸς τὸ βράδι ἐκεῖ ὅπου ἐκάθετο εἰς τὸν
ὄντ' αὖν του, ἄρχισε νὰ τραγωδῇ ἄλλο τραγοῦδι,
ὅσον νὰ ἔλθῃ ὁ πατέρας του· τὸ τραγοῦδι δὲ
ἦτον τὸ ἐπόμενον.

Μὲ βεβαιώνει ἀρχετὰ,
Δίδει πληροφορίαν,
Δὲν στέργει νάχω δισταγμοὺς,
Μόνον νὰ ἔχω πίστι,
Εἶναι μὲ λέγει ζωηρόν,
Καὶ πλέον δὲν γυρίζει,
Εἴνα βαθμὸν παντοτινά,
Δὲν θέλει νὰ μ' ἀφήσῃ,
Τέτοιαις ὑπόσχεσες πολλαῖς,
Ταξίματα μεγάλα,

τὸ φῶς μου πῶς μὲ ἀγαπᾷ,
στὴν πρώτην ἀπορίαν.
φόβους καὶ ἀναστεναγμοὺς,
τὸ πῶς ἐκαταπίεστη.
πάντοτε μένει σταθερόν,
μήτε μεταγνομίξει.
θά στέκῃ ὅλο μὲ μὴνᾶ.
μήτε νάμ' ἀφαιτήσῃ.
καὶ θαυμασταῖς ὑπερβολαῖς,
ἀκούω πολλὰ καὶ ἄλλα.

Πλὴν δὲν ἤξευρ' ἂν εἶν' αὐτὰ
Γῶς νὰ εἶν' τεκπύρι,
Μὰ τοῦτο ἂν τὸ στοχασθῶ,
Τὸ φῶς μου ποῦ τεργιάζει,
Μὲ φαίνεται νὰ μὴ λαλῇ,
Ἀλλὰ μὲ τὰ σωστάτου,

ἀληθινὰ, ἢ χωρὰτὰ,
μ' ἓνα χούτουι ταμπίρι.
ἀκολουθεῖ νὰ γελασθῶ,
ψεύματα νὰ μὲ τάξῃ.
μὲ δόλον καὶ ὑπερβολή,
κατὰ τὰ λακαρδιά του.

Ἐπεὶτα δὲ ἦλθεν ὁ πατέρας του, καὶ ἔτιζι ἀπέρασαν ἐκείνην τὴν νύκτα εἰς διαφόρους ὁμιλίας περὶ τῶν ὑποθέσεών των· ἐπάνω εἰς τὴν ὁμιλίαν ὅπου ἔκανον, ἐπαρτηροῦσεν ὁ πατέρας του ὅτι εἶναι συγχυσμέος· ἐπειδὴ ὠμιλοῦσε καὶ ἐστέκετο συλλογιζόμενος, καὶ ἐφαίνετο ὡς ἀντρωμένος· τὸ ἐκατάλαβεν ὅτι εἶναι σύγχυσις ἐρωτική ἀκόμι καὶ ἀπὸ ἐν τραγοῦδι ὅπου ἐρωτικὰ ἐτραγοῦδουσε, τὸ ὅποιον εἶχεν ἀκούσει ὅταν ἔμβαινε τὸ βράδι· δὲν τοῦ εἶπεν ὅμως τίποτε· τὴν ἄλλην δὲ ἡμέραν μετὰ τὸ γεῦμα ἄρχισεν ὁ πατήρ του νὰ τὸν ψαρεύσῃ διὰ νὰ καταλάβῃ τὴν γνώμην του. τοῦ λέγει λοιπὸν· πόσον ἤθελα εἶμαι εὐχαριστημένος, Γεωργάκη, ἂν σὲ ἔβλεπα δεδεμένον μὲ τὸν δεσμόν τῆς ὑπανδρείας, ἐπειδὴ τῶρα ἔφθασες πλέον εἰς μίαν ἡλικίαν, ἣ ὅποια ἡμπορεῖ νὰ κλίνη καὶ εἰς καλὰ, καὶ εἰς κακά· ἡ ὑπανδρεία δὲ εἰς αὐτὴν εἶναι ἓνα μέσον ἀσφαλέστατον, καὶ ἓνα ἐμπόδιον ὅλων τῶν περιττῶν καὶ κακῶν ἀποτελεσμάτων, πρὸς τοῦτοις αὐτὴ ἡσυχάζει καὶ καταπραΰνει τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα τῶν νέων, εἰς τὸ νὰ καταγίνωνται εἰς τὰς ὑποθέσεις των, καθὼς πρέπει· κατασταίνει τὸν ἄνθρωπον τίμιον εἰς κάθε συναναστροφὴν καὶ ἀνύποπτον, καὶ εἰς τὰς δουλεύσεις πιστόν. Ἀγαποῦσα λοιπὸν ζῶντας

νὰ σέ ἰδῶ, καθὼς ἐπιθυμῶ, καὶ ὕστερον νὰ ἀποθάνω εὐχαριστημένος.

Εἰς αὐτὰ τὰ λόγια ὁ τζελεπὴ Γεωργάκης ὦντας ἀσυνήθιστος, ἐντράπη καὶ ἐροδοκοκκίνησε σκύπτωντας τὰ μάτια κατὰ γῆς, χωρὶς νὰ εἰπῇ τίποτε. Τότε πάλιν ὁ πατήρ του τὸν ἐρωτᾷ· ἴσως Γεωργάκη αὐτὴ ἡ γνώμη, ὅπου σέ ἐφανέρωσα δὲν σέ ἀρέσει; εἰπέ με λοιπὸν καὶ σὺ τὴν γνώμην σου νὰ ἰδῶ· ἐγὼ εἶμαι πατήρ σου, ἐγὼ εἶμαι γονεὺς, καὶ πρέπει νὰ ἐπιμεληθῶ διὰ τὴν εὐτυχίαν σου, καὶ ἂν ἐγὼ δὲν φροντίσω, ποῖος θέλει φροντίσει; καὶ μάλιστα τῶρα ὅπου μερικοὶ μοῦ προβάλλουν ἐν καλὸν μέρος, ἀπὸ ἓνα τίμιον σπῆτι, καὶ καθὼς ἐγὼ ἐπεθυμοῦσα. Εἰς αὐτὰ τὰ ὕστερινὰ λόγια ἐφάνηκε συγχισμένος ὀλίγον, καὶ ἶδεν ὁ πατήρ του ὅτι ἡ πρώτη του ὄψις ἠλλοιώθη· διὰ νὰ μὴ δώσῃ δὲ νὰ καταλάβῃ τίποτε ὁ πατήρ του, καὶ διὰ νὰ μὴ τὸν παροργίσῃ μὲ τὴν σιωπὴν, τοῦ ἀπεκρίθη λέγωντας, φίλτατέ μοι πάτερ, ἤθελα βέβαια νομισθῇ ἓνα τέρας τῆς φύσεως, ἀνίσως δὲν ἤθελα ἐπιμεληθῇ εἰς ἓνα τοιοῦτον πατέρα νὰ κάμω κεχαρισμένα· ἤθελα λέγω εἶμαι τὸ πλέον ἀχάριστον ζῶον, ἂν ἤθελα ἀντειπῇ εἰς ἐκείνην τὴν γνώμην τοῦ πατρός μου, ἡ ὅποια ἀποβλέπει εἰς τὴν εὐτυχίαν μου, καὶ εἰς τὴν εὐχαρίστησιν αὐτοῦ· ἀγαποῦσα ὅμως νὰ ἡξεύρω αὐτὸ τὸ σπῆτι, ὅπου μὲ προβάλλετε, καὶ ἂν εἶναι ἐκεῖνο ὅπου ἐ.... βέβαια δὲν ἤθελα ἐναντιωθῶ. Εἰδὼ λοιπὸν ἐφάνη ὁ ἔρωτας τοῦ φίλου μας, εἰδὼ ἐκατάλαβεν ὁ πατήρ του, ὅτι εἶναι ἐρωμένος, καὶ ἐκεῖνο ὅπου αὐτὸς δὲν ἀπέσωσε, τὸ ἀπέσωσεν

πατὴρ εἰς τὴν ἐρώτησιν λέγωντας· καὶ ποῖον εἶναι ἐκεῖνο τὸ σπῆτι, Γεωργάκη, ὅπου ἐσύ ἐπεθυμοῦσες; φανέρωσόν μοι, ποῦ ἤξεύρεις, ἂν εἶναι αὐτὸ τὸ ἴδιον ὅπου μοῦ εἶχον προβάλῃ μερικοί μου φίλοι; Τὸ σπῆτι, αὐθέντη, εἶναι ἐκεῖνο, ὅπου σήμερον ἤμουν. Τὸ ποῖον; ἴσως τοῦ τζελεπῆ Γιακουμῆ; καὶ αὐθέντη. Πίστευσόν με, τοῦ λέγει ὁ πατὴρ του, καλῆτερον καὶ τιμιώτερον σπῆτι οὔτε ἐγὼ δὲν ἤθελα σὲ ἐκλέξῃ, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι εἶναι τὸ αὐτὸ ὅπου καὶ οἱ φίλοι μοὶ ἐπρόβαλλον· λοιπὸν μείνε ἡσυχος ἐν ὅσῳ νὰ ἐξετάξω ἐγὼ μὲ τρόπον, καὶ νὰ μάθω ἂν καὶ αὐτοὶ εἶναι ἔτις ἐὺχαριστημένοι, καθὼς ἡμεῖς. Αὐτὰ λοιπὸν ὠμίλησαν οἱ δύο, καὶ ἔπειτα ὁ πατὴρ σικωθεῖς ἀνεχώρησε, διορίζοντας τὸν τζελεπή μας νὰ μείνῃ εἰς τὸ σπῆτι διὰ νὰ γράψῃ δύο γραφάς, ὅπου ἔπρεπε μὲ τὸ μεντζίλι νὰ σταλθοῦν.

Ἄς ἀφήσωμεν λοιπὸν τῶρα τὸν υἱὸν μὲ τὸν πατέρα, καὶ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὴν κόρην μὲ τὴν μητέρα. Ἡ Ἐλενίτσα μας τοίνυν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὥραν, ὅπου ὠμίλησε μὲ τὸν τζελεπῆ, ἄρχισε νὰ αἰσθάνεται ἓνα ἔρωτα ὑπερβολικόν, καὶ μίαν στενοχωρίαν τόσον μεγάλην, ὅπου ὁποῖος τὴν ἔβλεπεν, ἔπρεπε νὰ στοχασθῇ ὅτι ἔπαθε τι· εἰς τὸ γεῦμα δὲ νὰ φάγῃ δὲν ἠμποροῦσεν, ἐπεὶδὴ ἦτον ὅλη μέσα εἰς τὰς φαντασίας τοῦ ἔρωτος, ὅλη εἰς τοὺς στοχασμοὺς, καὶ εἰς τὰς ἐφευρέσεις τῶν μέσων, δι' ὧν ἠμποροῦσε νὰ ἀπολαύσῃ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος τῆς ἐπροξενούσε τόσῃν γλυκεῖαν σύγχυσιν. Ὁ πατέρας της τὴν ἔλεγε, φάγε Ἐλενίτσα, διατί δὲν τρώγεις; τί ἔ-

χεις; ἴσως δὲν ἤμπορεῖς τίποτε; πές με διὰ
 νὰ κράξω τὸν ἱατρόν· αὐτὴ μόνον εἶπεν, ὅτι ὄ-
 ρεξιν δὲν ἔχει· ὕστερον ἐπρόσταξεν ὁ πατέρας
 τῆς νὰ τὴν βράσουν ἕναν καφφέ, καὶ ἔτζη ἀνε-
 χώρησε. Τὴν ἄλλην δὲ ἡμέραν βλέπει ἡ μητέρα
 τὴν κόρην ἀκόμη περισσότερον συγχυσμένην καὶ
 λυπημένην· ὅθεν ἐπαρακινήθη νὰ τὴν ἐξετάξῃ
 διαφόρως κατὰ μόνας λέγουσα, Ἐλενίτζα! εἰ-
 πέ με, τί σε ἠκολούθησεν, ὅπου εἶσαι τόσον συγ-
 χισμένη, τί σὲ ἐλύπησεν, εἰπέ με θυγατέρα μου,
 ποῖα εἶναι ἡ αἰτία ὅπου εὐρίσκεσαι ἐχθὲς καὶ
 σήμερον εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν; σὲ λείπει
 κανένα φόρεμα, ἢ σὲ λείπει κανένα ζευγάρι σκου-
 λαρίκια, ἢ κανένα νέον σαρίκι; εἰς αὐτὴν δὲ ὅ-
 λα αὐτὰ ἦσαν ὡς τὸ οὐδέν, ἢ τὰ εἶχεν, ἢ δὲν
 τὰ εἶχε, καθὼς καὶ εἰς κάθε φρόνιμον κορίτζι,
 μὲ ὅλον ὅπου δὲν τὴν ἔλειπον ἀπὸ αὐτὰ τίπο-
 τε· αὐτὴν ὅμως τὴν ἔλειπεν ὁ τζελεπὴς μας,
 καὶ ἡ μητέρα τῆς δὲν τὸ ἐκατάλαβεν· ὅθεν καὶ
 ἀπόκρισιν δὲν ἔλαβεν· ὕστερον δὲ πάλιν τὴν ἠ-
 ρώτησεν, αὐτὴ ὅμως ἀπόκρισιν καμμίαν δὲν ἔ-
 δωκεν. Εἰς τὸν καιρὸν δὲ τοῦ γεύματος, διὰ νὰ
 μὴ τὴν ἐνοχλοῦν μὲ τὰς ἐρωτήσεις, καὶ διὰ νὰ
 μὴν ὑποπτευθοῦν τίποτε, ἠθέλησε νὰ φάγῃ ὀ-
 λίγον, καὶ νὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τὸ εἰθισμένον τῆς,
 καὶ ἔτζη ἀπέκρυψε τὸ πάθος τῆς, τοὺς συλλο-
 γισμούς ὅμως τοὺς βαθεῖς τοῦ ἔρωτος μὲ τοὺς
 ὁποίους ἦτον περικυκλωμένη, δὲν ἠμποροῦσε νὰ
 τοὺς ἀποσκεπάσῃ· ἐπειδὴ φανερά τοὺς ἔδειχνε
 τὸ μεταβαλλόμενόν τε καὶ ἀλλοιούμενον πρόσω-
 πόν τῆς.

Τὸ πρᾶγμα λοιπὸν δὲν ἄργησε νὰ γνωρι-
 σθῇ,

σθῆ, καὶ τὸ πάθος τῆς κόρης νὰ ἰατρευθῇ· ἐπειδὴ τὴν ἄλλην ἡμέραν ἀνταμώθηκαν οἱ δύο πατέρες, καὶ ἄρχισαν ἐπάνω εἰς τὰ μέτωρα νὰ κάμουν καὶ σπουδαῖα, ἔδωκαν δηλαδὴ τὸν λόγον τῶν περὶ μιᾶς συγγενείας διὰ τῶν τέκνων τῶν, μὲ συνθήκας ἂν εἶναι εὐχαριστημένοι ἑκάτερον τὸ μέρος. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὠμίλησαν περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως, ὡς γέροντες καὶ εἰδήμονες τῶν τοιούτων πραγμάτων, ἀνεχώρησεν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, ὁ ἓνας νὰ δώσῃ τὴν εἰδησιν τοῦ υἱοῦ του, καὶ ὁ ἄλλος νὰ ἐξετάξῃ τὴν κόρην του ἂν θέλῃ. Φθάσας λοιπὸν ὁ τζελεπὴ Γιακουμῆς εἰς τὸ σπῆντί του εἶπε τὴν γυναῖκά του ὅλα ἐκεῖνα, ὅπου ὠμίλησαν μὲ τὸν τζελεπὴ Ἀντωνάκη· ὁ δὲ τὴν λέγει πῆγαινε καὶ ἀναφέρέ την νὰ ἰδῶμεν, ὅμως μὲ τρόπον ἐπιτήδειον· ἐπειδὴ ἤξεύρεις ὅτι εἰς ἐσένα ἡ Ἐλενίτζα ἔχει περισσότερον θάρρος. Ἐρχεται λοιπὸν ἡ μητέρα πρὸς τὴν κόρην της, τὴν ἐρωτᾷ μὲ τρόπον, τὴν λέγει πρῶτον ἄλλα πράγματα τοῦ ὀσπνιτίου, τῆς διηγῆται πράγματα χαροποιὰ, ἕως ὅπου ἔφθασε καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὑπανδρείαν· τὴν ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τοῦ Γεωργάκη, δηλαδὴ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀντωνάκη, τὸν ὁποῖον μερικαῖς φοραῖς ἶδον εἰς τὰ Φομαθιά. τὸν ἐπαινοῦσεν ὅτι εἶναι νέος σεμνός, τίμιος, υἱὸς κυβερνημένου πατρὸς, εὐμορφος, καὶ ὅλας τὰς χάριτας ἔχων· (ὡσὰν νὰ μὴ τὸν ἤξευρεν ἡ κόρη) ὕστερον τὴν λέγει, ἂν, Ἐλενίτζα, μὰς ἤθελον προβάλλῃ διὰ σύζυγόν σου αὐτὸν, ἤθελες στέρξῃ, ἢ ὄχι; αὐτὴ δὲ καθῶς ἤκουσεν αὐτὰ τὰ λόγια, καὶ μάλιστα τὸ ὄνομα τοῦ Γεωργάκη της, εἶπεν, ἅχ μῆτερ μου! πῶς δὲν

δὲν ἤθελα στέρξῃ ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον τόσοι πολὺ ἀγ.... καὶ διὰ τὸν ὅποιον λαχ... καὶ λέγοντας αὐτὰ ἔλαβε τὸ πρόσωπόν της μίαν ἡδονικὴν καὶ χαροποιὰν μεταβολήν, καὶ δὲν ἐφαίνετο πλέον κατηφὲς καὶ λυπηρόν. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ μήτηρ της ἶδε καὶ ἤκουσεν αὐτὰ, ἄρχισε νὰ τὴν διηγηθῇ καὶ περισσότερα, ὅπου εἶχεν ἀπὸ τὸν πατέρα της ἀκούσει διὰ νὰ χαροποιήσῃ τὴν κόρην της περισσότερον· ἔπειτα ἀνεχώρησε καὶ ὑπῆγε νὰ ἀναφέρῃ τὴν ὑπόθεσιν τῷ ἀνδρί της. Ἐχάρη λοιπὸν καὶ ὁ τζελεπή Γιακουμὴς εὐθὺς ὅπου ἤκουσεν ἀπὸ τὴν γυναῖκά του τὴν κλίσιν ὅπου ἔχει εἰς τὸν Γεωργάκη ἡ κόρη του, τὸν ὅποιον ἐπεθυμοῦσε νὰ κάμῃ γαμβρόν.

Τὴν ἄλλην λοιπὸν ἡμέραν ἀνταμώνθησαν πάλιν οἱ δύο καλοὶ πατέρες, καὶ ἐφανέρωσεν ἑκάτερος τὴν κλίσιν ὅπου ἔχουν τὰ τέκνα των ὁ ἓνας πρὸς τὸν ἄλλον, καὶ ἐτζη χωρὶς νὰ ἀργήσουν, εἶπαν τὴν ἐρχομένην Κυριακὴν νὰ καλέσουν μερικὸς συγγενεῖς των, καὶ νὰ ἀλλάξουν τὰ δακτυλίδια, δηλαδὴ νὰ τοὺς ἀρράβωνιάσουν. Ἡλθε λοιπὸν ἡ Κυριακὴ, ἡ εὐτυχιστάτη καὶ δαιμονία ἡμέρα διὰ ἐκεῖνο τὸ ἀξιέραστον ζευγάρι, καὶ τὸ ἀρράβωνιασαν, ἀποφασίσαντες ὕστερον ἀπὸ ἓνα μῆνα νὰ γένουν καὶ τὰ στεφανώματα, καὶ ἐτζη ἀπέρασεν ἐκείνη ἡ ἡμέρα εἰς εὐθυμίαν καὶ χαράν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπλησίασεν ὁ μῆνας, ὁ ὅποιος εἰς ἐκεῖνο τὸ ζευγάρι ἐφάει αἰὼν, ἔλαβον τέλος ὅλοι οἱ ἀναστεναγμοὶ τοῦ ἔρωτός των, καὶ οἱ καῖμοι διὰ μέσου τοῦ στεφανώματος. Ὅσιν λοιπὸν ἀγάπην εἶχον πρὸ τοῦ στεφανώματος, ἄλλην τὰ

σιν ἔλαβον μετὰ τὸ στεφάνωμα, καὶ ἔτζη ἔ-
 ζησεν ἐκεῖνο τὸ ἀξιολάτρευτον ζευγάρι, δύο
 ψυχαῖς εἰς ἓν σῶμα, καὶ δύο σώματα με-
 μίαν ψυχὴν, ἰδὸν ἑαυτὸ δισπαρμένον εἰς υἱοὺς
 καὶ θυγατέρας.

ΕΡΩΤΟΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

Τὸν ἐλεεινὸν Ἑρωτα ἐνὸς Κερκυραίου Δραγουμάνου τοῦ τῆς Βενετίας πρέσβεως ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὸ Σταυροδρόμι, (τὸ ὁποῖον εἶναι κατοίκημα τῶν Εὐρωπαίων, δηλαδὴ ὅλων τῶν πρέσβεων τῶν τῆς Εὐρώπης αὐτῶν) εἰς τὸ ὁποῖον ἀνθεῖ ἡ ἐλευθερία τῶν κατοίκων ἔχει ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ Εὐρωπαϊότερα μέρη, εἰς αὐτὸ λέγω τὸ Σταυροδρόμι καὶ κατοικητήριον τῶν πρέσβεων, διῆγεν ἓνας Κερκυραῖος, Ἀνδρέας μὲν τὸ ὄνομα, τ' ἀξίωμα δὲ δραγουμάνος τοῦ τῆς Βενετίας πρέσβεως, δηλαδὴ ἑρμηνευτῆς, ἰεὺς τῷ ὄντι χαριέστατος, ὅσον διὰ τὰ ἐσωτερικὰ προτερήματα τῆς ψυχῆς του, τόσον καὶ διὰ τὰ ἐξωτερικὰ τοῦ σώματος· ἡ ἄκρα του εὐγλωττία, ἡ γνώσις τῶν πολλῶν Δυτικῶν καὶ Ἀνατολικῶν γλωσσῶν τὸν ἀνέβασαν

εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ διερμηνευτοῦ· ἀφίνω ὅτι ἐκατάγετο καὶ ἐκ λαμπροῦ γένους τὰ πρῶτα ἐν τῇ Κερκύρᾳ φέροντος. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ νέος, μετὰ τὸ νὰ διῆγεν εἰς τὸ Σταυροδρόμι διὰ τὴν ἐλευθερίαν ὅπου εἰς αὐτὸ εἶναι, καθὼς εἴπαμεν, ὅταν ἐλάμβανε καιρὸν ἐπήγαιεν εἰς τοὺς φίλους τοῦ νὰ ἐγλεντίζη, διὰ νὰ λαμβάνη κάποιαν ἀνεσιν, καὶ τοῦτο συνέβαιnen ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὸ βράδυ, ἢ εἰς τὰς ἐορτάς.

Μίαν λοιπὸν ἡμέραν τὸν ἠνάγκασε κάποια ὑπόθεσις νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ταραπχανᾶν εἰς τὸ βασιλικὸν παλάτι· φθάνωντας δὲ ἐκεῖ εὔρε τὸν Στεπάναγα ταραπχανανατζὴ φίλον του, μετὰ τὸν ὅποιον ὠμίλησεν ἀρκετὰ διὰ κάποιαν ὑπόθεσιν ὅπου τοῦ εἶχεν ἐγχειρίσει· ἔπειτα δὲ, διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ καὶ νὰ ὁμιλήσῃ περισσότερον διὰ τὴν ὑπόθεσιν, τὸν λέγει, παρακαλῶ, εὐγε-νεστατε, νὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ μὲ ἐπισκεφθῇτε εἰς τὸν δεῖπνον τὸ βράδυ· ὁ Ἀνδρέας δὲ τᾷ ἀποκρίνεται μετὰ τρόπον πολιτικὸν λέγωντας, ἀ-ρίσως δὲν τῆς ἡθελα εἶμαι βαρετός, ἡ τιμὴ θέλει εἶναι ἐδική μου, καὶ ἔτιζα ἀνεχώρησε διὰ τὸ Σταυροδρόμι.

Πρὸς τὸ βράδυ λοιπὸν, ἀφ' οὗ ἡλευθερώθη ἀπὸ τὰς κοινὰς τοῦ ὑπηρεσίας, ἐπήγεν εἰς τὸν ὄντα του, καὶ ἐστολίσθηκε, καὶ ἔτιζεν ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σπῆτι, ὅπου ἦτον καλεσμένος· τὸ σπῆτι δὲ τοῦ Στεπάναγα ταραπχανανατζὴ ἦτον καὶ αὐτὸ εἰς τὸ Σταυροδρόμι, ἀντίκρυ εἰς τὸ σαράγι τοῦ πρέσβεως του· φθάνωντας δὲ εἰς τὴν πόρταν ἐκτύπησε νὰ τοῦ ἀνοίξουν. Ἦλθε τοῖνον ἡ δούλη, καὶ τοῦ ἀνοίξεν· ἐμβαίνωντας δὲ

δὲ μέσα ἐρώτησε τὴν δούλην, μέσα εἶναι ὁ κύρ Στεπάναγας; ἡ δούλη τοῦ ἀπεκρίθη, ἀκόμι, αὐθέντη, δὲν ἦλθεν, ὅμως εὐθὺς ἔρχεται. Ἀνέβη δὲ ἐπάνω, ὁδηγούμενος ἀπὸ τὴν δούλην ἕως εἰς τὴν σάλαν, ἔνθα εὗρε τὴν γυναῖκα τοῦ Στεπάναγα μὲ τὴν θυγατέρα της, ὅπου ἐστέκοντο ἀναμένουσαι νὰ ἔλθῃ ὁ αὐθέντης· ἐμβαίνωντας δὲ εἰς τὴν σάλαν τὰς ἐχαιρέτησε μὲ ἓνα πολιτικὸν λέγωντας, πῶς εἶναι φίλος τοῦ τζελεπῆ Στεπάναγα, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶπε σήμερον μετὰ τὸ γεῦμα νὰ ἔλθῃ· ἡ γυναῖκα δὲ τοῦ τζελεπῆ, καὶ ἡ θυγάτερα του τὸν ἀντεχαιρέτησαν λέγουσαι, νὰ ὀρίσῃ εἰς τὸν μισαφὶρ ὁδασὶ νὰ καθήσουν· ἀπέρασε λοιπὸν συντροφιασμένος ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ ὑποκείμενα. Ἐκεῖ δὲ ὅπου ἐσυνομιλοῦσαν, ἦλθε καὶ ὁ τζελεπῆ Στεπάναγας, καὶ ἔτζη ἐκάθισαν εἰς τὸν δεῖπνον νὰ εὐθυμήσουν. Ὁ τζελεπῆς μας ὅμως ἄρχισε νὰ δίδῃ προσοχὴν εἰς τὴν νέαν ὡς νέος· ἡ ὁμιλία της ἡ γλυκεῖα, τὸ ἡθὸς της ὅπου ἐφαίνονταν ταπεινὸν, ὅμως ἦτον πολιτικὸν, ἡ ἐλευθεροστομία της, τὸ ἀγγελικόν της νοῦρι, καὶ τὰ παρόμοια, τοῦ ἐπροξενοῦσαν κἄποιαν ἡδονὴν, καὶ τὸν εἴλκυον ὅλον εἰς τὸ νὰ δίδῃ προσοχὴν εἰς τὰ λόγια της ὅταν ἐτύχαινε νὰ ὁμιλῇ· αὐτὴ ὅμως ὅσα καὶ ἂν ἔλεγεν, ὅσα καὶ ἂν ἔκανε, ὅλα τὰ ἔκατε διὰ τὸ πολιτικόν. Ἐπειδὴ παντελῶς σχεδὸν δὲν διαφέρουν τὰ ἦθῃ εἰς τὸ Σταυροδρόμι τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὰ ἦθῃ τῆς Εὐρώπης. Ἀφ' οὗ λοιπὸν εὐθυμήσαν ἀρκετὰ, καὶ ὠμίλησαν διὰ τὴν ὑπόθεσιν ὅπου εἶχεν, ἐσηκώθη ὁ τζελεπῆ Ἀνδρέας νὰ ἀναχωρήσῃ, τὸν ὁποῖον ὅλοι ὁμοῦ ἐσυμπρο-

βρόδισαν με' κάθε εὐχαρίστησιν λέγοντες ἐπάνω εἰς τὸ τέλος τῶν λόγων, ὅτι ἀνίσως ἡ συντροφία των δὲν τοῦ ἠθέλεν εἶναι ὀχληρά, νὰ λάβουν τὴν τιμὴν καὶ αὐριον εἰς τὸν δεῖπνον· ἐπειδὴ αὐριον θέλουν ἔλθῃ καὶ ἄλλοι φίλοι, τοῦ εἶπον, καὶ θέλομεν εὐθυμήσει καλήτερα· αὐτὸς δὲ προσκυνήσας πάλιν, ὑπεσχέθη (ὅπου νὰ μὴν εἶχεν ὑποσχεθῇ) ὅτι θέλει λάβῃ τὴν τιμὴν νὰ τοὺς ἐνοχλήσῃ καὶ δεύτερον.

Τὴν ἐρχομένην λοιπὸν ἡμέραν ἐσυναθροίσθη πάλιν ὅλη ἡ συντροφία. Ἦλθε τέλος πάντων καὶ αὐτὸς, ἀργότερα δὲ, διὰ κάποιαν ὑπόθεσιν ὅπου τοῦ ἔτυχε· τὸν ἐδέχθησαν με' κάθε ὑποδεξίωσιν, καὶ ἔτζη ἐκάθισαν ὅλοι ἐμοῦ εἰς τὴν τράπεζαν. Εἰς αὐτὴν τὴν συντροφίαν ἦτον καὶ ἄλλη μία κόρη, ἡ ὁποία ἀγκαλὰ καὶ τὰ δευτερεῖα εἶχε τῆς θυγατρὸς τοῦ τζελεπῆ Στεπάνανα· εἰς τὴν εὐμορφίαν, ὅμως εἰς τὰ ἐρωτικὰ ἐξεῖχε κατὰ πολλὰ καὶ ὑπερτεροῦσεν αὐτήν. Αὐτὴ λοιπὸν ἡ κόρη εὐθὺς ὅπου ἶδε τὸν τζελεπῆ Ἀνδρέαν, ἐσαῖτεύθη ἐρωτικῶς· καὶ ὅσον τὸν ἐκρυφοκύταζε, τόσον ἐπληγώνετο περισσότερον, καὶ ἡ σαῖταις τοῦ υἱοῦ τῆς Ἀφροδίτης βαδύτερον εἰς τὴν καρδίαν τῆς ἔμβαινον· ἐξέναντίας δὲ ὁ τζελεπῆ Ἀνδρέας δὲν ἔδιδε κάμμίαν προσοχὴν εἰς αὐτήν, ἀλλὰ εἰς τὴν Χοροφίμάν (ἐπειδὴ ἔτζη ὠνομάζετο ἡ θυγατέρα τοῦ Στεπάνανα) ἐπειδὴ τότε τοῦ ἐφάνη ὠραιότερα ἀπὸ τὴν πρώτην φορὰν, με' τὸ νὰ ἦτον στολισμένη πολλὰ εὐμορφότερα. Καθὼς λοιπὸν ἡ Μεῖρὲμ (οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ ἄλλη κόρη) ἐτρώθη βλέπωντας τὸν Ἀνδρέαν, ἔτζη καὶ ὁ τζελεπῆς μας θεωρῶν-
τας

τας τὴν Χοροφίμᾰν, ἐπληρώθη· καὶ ὅσον ὀλιγωτέραν προσοχὴν ἐλάμβανεν ἀπὸ αὐτὸν, τόσον περισσότερον ὁ ἔρωτας ἀναπτέ, καὶ ἐξεναντίας εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὴν Χοροφίμᾰν· θαῦμα τῇ ἀληθείᾳ ἦτον εἰς ἐκείνην τὴν συντροφίαν, τρία πρόσωπα, δύο ἐρῶντα, ἐν ἀντερὸν, καὶ ἐν ἀδιαφοροῦν· ἡ Μεϊρέμ ἠράσθη τοῦ Ἀνδρέα, ἀνταπόκρισιν ὅμως δὲν ἔβλεπεν· ὁ Ἀνδρέας δὲ ἠράσθη τῆς Χοροφίμᾰς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς εἰς αὐτὴν δὲν ἔβλεπε κἀνενὰ σημεῖον ἔρωτος. Ἐτζη λοιπὸν διελύθη ἐκείνη ἡ εὐθυμία μὲ ἀκραν στενοχωρίαν καὶ λύπην τῆς Μεϊρέμ, καὶ τοῦ Ἀνδρέα, καὶ μὲ ἄλλην τόσην ἀδιαφορίαν τῆς Χοροφίμᾰς· ὅμως ἐκάτερον τὸ λυπούμενον μέρος τοῦτο τὸ ἀπέδιδεν εἰς κἀποια εὐλογοφανῆ περιστατικά, διὰ τὰ διασκεδάσουν τὴν λύπην των. Ἡ Μεϊρέμ ἔλεγε κατ' ἑαυτὴν, ὅτι ἴσως καὶ ἠθελε τὰ ἀνταποκριθῇ, ὅμως διὰ τὰ μὴ προξενήσῃ σύγχυσιν πρὸς τὴν Χοροφίμᾰν, δὲν ἐτόλμα· ὁ νέος μας πάλιν ἐστοχάζετο, ὅτι ἡ Χοροφίμᾰ ἐνδέχεται καὶ τὰ ἀνταπεκρίνετο, ἂν ἦτον μοναχὴ, ἐπειδὴ ὅμως ἦτον εἰς τὴν συντροφίαν δὲν ἀπετολμοῦσε· καὶ οἱ δύο λοιπὸν ἐφαντάζονταν τραγελάφους. Ἡ Μεϊρέμ δὲ ἦτον γνώριμη καὶ συγγενὴς τῆς Χοροφίμᾰς, καὶ ἐσύχναζεν εἰς αὐτὴν, καὶ μάλιστα μετὰ τὸ γεῦμα, ὅθεν ἔμαθεν ὅλην τὴν κατάστασιν τοῦ νέου.

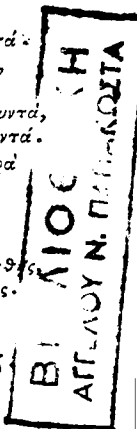
Ὁ Ἀνδρέας μας λοιπὸν ἐγερθεὶς τὸ πρῶτον τοῦ ὕπνου συγχισμένος, καὶ καταδεδουλωμένος ἀπὸ τὸν ἔρωτα, ἐστοχάσθη διὰ τὰ ἐλαφρώσῃ ὀλίγον ἀπὸ τὸ πάθος του τὰ τῆς τὸ φανερώσῃ· γὰρ τῆς τὸ εἶπῃ ὅμως ἐκ στόματος δὲν ἐτολμοῦ-

σεν ἀκόμη, οὔτε ἡμποροῦσεν, ἐπεὶδὴ ἔπρεπε νὰ εἶναι οἱ δύο· ἐπρόκρινε λοιπὸν νὰ τῆς στείλῃ ἐν ῥαβασάκι νὰ προδιαθέσῃ τὸ πρᾶγμα· ἔγραψε δὲ τοὺς ἀκολούθους ἐπαίνους διὰ στίχων, μὲ τὸ νὰ ἦτον ποιητῆς θαυμαστός, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τοὺς στίχους του, οἱ ὁποῖοι εἶναι κατ' ὅλα ἐξαιρετοί.

Τὸ ὄραϊον πρόσωπόν σου σχηματίζει οὐρανόν,
Μὲ τὰ θαυμαστά του κάλλη καθαρὸν καὶ ζωντανόν.
Ἐχει δυὸ λαμπροὺς φωστῆρας, μάτια δυὸ ἐρωτικά,
Π' ἀκτινοβολοῦν καὶ ρίπτουν σαῖτιας στα σωθικά.
Καὶ δυὸ τόξα ἀπ' ἐπάνω φρύδια δυὸ καμαρωτά,
Μαῦρα σὰν ζωγραφισμένα σύμμετρα καὶ σκλιβωτά·
Κ' ἀπ' αὐτὰ εὐθὺς ἀρχίζει ἓνα κρύσταλον χυτὸν,
Κέντρον τῆς περιφερείας τοῦ προσώπ' ἀγαπητόν.
Κ' ἀπ' αὐτὸ τριγύρ' ἀστράκια, ὅμως φαίνονται μουντά,
Θαυμαστά μὲ τὸ νὰ εἶναι στοὺς φωστῆράς των κοντά.
Τὰ χρυσὰ ξανθὰ μαλιά σου εἰν κομῆται, ποῦ χαρὰ
Προμηνύουν εἰς ἐμένα σὰν φανοῦν κάθε φορὰ.
Μὰ ποῦ γλῶσσα νὰ μπορέσῃ ὅλα νὰ διηγηθῇ,
Τὰ ἐξαιρετά σου κάλλη, ὅπου εἶναι παμπληθῆ;
Πλὴν αὐτὰ δὲν πρέπει πῶς μου νὰ τὰ μεταχειρισθῇς,
Θάνατον εἰς τὸ νὰ δίδῃς, μόνον νὰ εὐσπλαχνισθῇς.

Ὁ γνωστός της

Ἀφ' οὗ λοιπὸν τὸ ἐτελείωσεν, ἔκραξε τὴν παραμάναν του νὰ τῆς τὸ δώσῃ διὰ νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ τῆς Χοροφίμας μὲ τρόπον. Ἦλθε λοιπὸν ἡ παραμάναν του, γύναιον ἐπιτηδεϊότατον εἰς παρομοίας ὑποθέσεις, ἔλαβε τὸ ῥαβασάκι ἀπὸ τὸν τζελεπῆ Ἀνδρέαν, καὶ ἐκίνησε νὰ ὑπάγῃ διὰ νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ· φθάνοντας δὲ εἰς τὸ

σπῆτι τοῦ Στεπάνανα, ἐκτύπησε τὴν θύραν, καὶ ἤλθεν ἡ δούλη νὰ τῆς ἀνοίξῃ· ἀνοίγωντάς της δέ, τὴν ἐρώτησε τί ὀρίζετε; ἐκείνη δὲ ἀπεκρίθη, μέσα εἶναι ὁ τζελεπὴ Στεπάνανα; τῆς εἶπε ναί. τότε τῆς λέγει ἡ παραμάννα· τοῦτο τὸ ράβασι παρακαλῶ νὰ τὸ δώσητε τῆς κοκωνίτζας Χοροφίμας, ὅταν τὴν εὔρητε μοναχὴν, καὶ εἶναι ἀπὸ τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέαν. ἡ δουλεύτρα ἀπεκρίθη, μάλιστα, μὲ κάθε προθυμίαν· ἡ προθυμία ὅμως ἦτον ἀπὸ τὸ φιλοδώρημα ὅπου τῆς ἔκαμε ταῖς ἀπερασμέναις δύο βραδίαῖς· καὶ οὕτω λέγουσα ἀνεχώρησεν· ἡ δούλη δὲ ἀναβᾶσα ἐρωτήθη ποῖος ἦτον, καὶ αὐτὴ ἀπεκρίθη ὅτι ἔνας ζήτουλας ἦτον· καὶ βέβαια δὲν ἐλάνθασε πολλά· ὕστερον δὲ ἐξελθοῦσα ἡ Χοροφίμα εἰς τὸ μαγειρεῖον, βλέπει τὴν δούλην ὅπου κρατεῖ ἐν ράβασάκι εἰς τὸ χέρι· τὴν ἐρωτᾷ τί εἶναι αὐτὴ; ἡ δούλη τῆς λέγει, εἶναι ἐν ράβασάκι, τὸ ὁποῖον μὲ τὸ ἔδωκεν ἡ παραμάννα τοῦ τζελεπὴ Ἀνδρέα νὰ τῆς ἐγχειρίσω· αὐτὴ τὸ ἐπῆρε μὲ μίαν ἀδιαφορίαν, τὸ ἀνέγνωσε καὶ ὕστερον τὸ ἐσφάλησε· δὲν τῆς ἔκαμεν ὅμως κάμμίαν ἐνέργειαν.

Ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας ἠθέλησε νὰ δευτερώσῃ τὸ ράβασάκι του, διὰ νὰ κάμῃ τὸν ἑρωτά του νὰ λάβῃ ἀνταπόκρισιν, καὶ ἂν τύχῃ καὶ ἀναφῇ ὀλίγον, νὰ ἀνάψῃ διὰ τούτου περισσότερον, εἰδὲ καὶ δὲν ἀναφῇ, νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἀνάψῃ· ἄρχισε λοιπὸν νὰ τῆς γράψῃ τὸ ἀκόλουθον ράβασάκι.

Ἀξιολάτρευτη ψυχή μου Χοροψιμά!

Δὲν εἶναι τρόπος νὰ γένη ἄλλη,
 Τόσον ὠραία μὲ τόσα κάλλη.
 Κι ὅσοι θαρρόῦσι πῶς εἶναι κι ἄλλη,
 Ἀναισθησίαν ἔχουν μεγάλη.
 Ἀρχὴ καὶ τέλος εἰς εἶσαι φῶς μου,
 Τῆς εὐμορφίας ὅλου τοῦ κόσμου,
 Καὶ κάθε κάλλος τὰ δευτερεῖα,
 Ἐχει μπροσθά σου τῇ ἀληθείᾳ.
 Ὅσα εἰνὶ χρεῖα νὰ καλλωπίσουν,
 Μίαν ὠραίαν καὶ νὰ στολίσουν,
 Τὰ βλέπω φῶς μου στὸ πρόσωπόν σου,
 Καὶ εἰς τὸ σῶμα τὸ ἐδικόν σου.
 Κάθε σου μέλος μ' ἀναλογίαν,
 Κ' ἰσομετρίαν ἔχει τελείαν.
 Γλυκὸν τὸ βλέμμα, χρυσοῦν τὸ στόμα,
 Μέτρια ὅλα κατὰ τὸ σῶμα.
 Καὶ ὅσα κάλλη εἶδα ὡς τώρα,
 Εἰς τὴν καρδιάν μου δὲν ἔχουν χώρα.
 Μήτ' ἀξιῶθῃ νὰ μὲ ἐλκύσῃ,
 Ἄλλο κ' ἔνενα καὶ νὰ νικήσῃ.
 Παρὰ καρδιά μου τὸ ἐδικόν σου,
 Νοῦρι καὶ κάλλος καὶ πρόσωπόν σου.
 Αὐτὰ πληγώνουν καὶ θανατώνουν
 Κάθε μου μέλος καὶ μὲ σκοτώνουν.
 Τί εἶναι ὕπνος, τί εἶν' χουζούρι,
 Δὲν ξεύρω φῶς μου χρησὸν μου νοῦρι.
 Λοιπὸν στοχάτου δὲς τὴν πληγὴν μου,
 Κ' ἔλεος κάμῃ εἰς τὴν ζωὴν μου.
 Ὅμως κυτάζω δὲν ἔχει τρόπον,
 Γιὰ τοῦτο στέχει στὸν ἴδιον τόπον,
 Καὶ τὴν ζωὴν μου τὴν τυραννίζω,
 Χωρὶς ἀγάπην σου νὰ γνωρίζω.

Ὁ πιστότατός της Α.

Ἀρ'

Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσεν, ἔκραξε πάλιν τὴν παραμάναν του, καὶ τὴν ἐρωτᾷ· ἔδωκες ἐχθρὸς ἐκεῖνο τὸ ράβασάκι καθὼς σὰς εἶπα; ναὶ τὸν εἶπε· τότε τῆς λέγει· παρακαλῶ δόσε ἀκόμι καὶ αὐτὸ, καὶ κάμε τρόπον ὅπου νὰ ὁμιλήσητε μὲ αὐτὴν, ὅμως κρυφίως νὰ μὴ σας καταλάβῃ τίς. Ἐκίνησε λοιπὸν ἡ παραμάννα του νὰ ὑπάγῃ καθὼς τῆς ἐπαράγγειλεν· ἔφθασε τέλος πάντων εἰς τὸ σπήτι, ἐκτύπησε τὴν πόρταν· ἦλθε πάλιν διὰ τὴν τύχην του ἡ δούλη νὰ ἀνοίξῃ· καὶ ἀφ' οὗ τῆς ἀνοίξε τὴν ἐρωτᾷ, τὸ ἔδωκες ἐχθρὸς τὸ ράβασάκι τῆς κοκωνίτζας; ἡ δούλη τὴν εἶπε, τὸ ἔδωκα· τότε τὴν ξαναρωτᾷ, δὲν σὲ εἶπε τίποτε; ὄχι, τῆς εἶπε· σὲ παρακαλῶ τὴν λέγει, δός την ἀκόμι αὐτὸ, ὅμως πάλιν κρυφίως· ἀγαποῦσα δὲ νὰ ὁμιλήσω καὶ μὲ αὐτὴν, δὲν ἠξεύρω ὅμως πότε εἶναι καιρὸς· ἡ δούλη τὴν λέγει, ὅτι μετὰ τὸ γεῦμα εἰς τὰς 8 ὥρας, ὅπου λείπει ὁ αὐθεντής, καὶ ἡ κυρὰ κοιμᾶται· αὐτὸ λοιπὸν εἶπε καὶ ἀνεχώρησεν. Ἄς ἀφήσωμεν τὰ ῥα ἔδῳ τὴν παραμάναν τοῦ Ἀνδρέα ἀναχωροῦσαν, καὶ τὴν δούλην ἀναβαίνουσαν, καὶ τὸ β' γράμμα ἐγχειρίζουσαν πάραυτα τῇ Χοροφίμῃ οὕσῃ ἐπὶ τῆς σκάλης, τὸ ὅποιον τόσον ἐνήργησεν, ὅσον ἐνήργησε καὶ τὸ ἄλλο, καὶ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὴν Μεϊρέμ. Ἡ Μεϊρέμ λοιπὸν ἐκυριεύθη τόσον ἀπὸ τὸν ἔρωτα, ὥστε ὅπου δὲν εἶχε παντελῶς ἡσυχίαν, οὔτε νὰ καθήσῃ ἡμποροῦσεν, οὔτε νὰ κοιμηθῇ, οὔτε νὰ κεντήσῃ, (ἐπειδὴ ἐκεντούσεν ὠραιότατα εἰς τὸ γκεργκέφι) ὅθεν πάντοτε τὴν ἡμέραν ἐκάθονταν εἰς τὸ παρὰθύρι, καὶ ἐκύταζε τοὺς διαβαίνοντας μήπως

ιδῆ ἐκεῖνον ὅπου τῆς ἐπροξενούσε τὴν τόσῃν στε-
νοχωρίαν. Τὸ πρῶτ' ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ κρεβάτι,
καὶ ἐστολίσθη καὶ ἐκάθισεν εἰς τὸ παραθύρι,
καθὼς τὴν ἀπερασμένην ἡμέραν· νὰ καὶ βλέ-
πει μίαν γυναῖκα ὅπου ἀπερνᾷ, καὶ πηγαίνει
εἰς τὴν πόρταν τοῦ τζελεπῆ Στεπάνανα, παρα-
τηρεῖ ἂν θέλῃ ἔμβῃ μέσα εἰς ἐκεῖνον τὸν και-
ρὸν ὅπου ὁ αὐθιγνὴς εἶναι εἰς τὸ σπῆτι, ἐπει-
δὴ ἀπέναντι ἦτον τὸ σπῆτίτης, καὶ ἡμποροῦσεν
ὅλα νὰ τὰ ἰδῇ, τὸ ἄλλο ὅμως γράμμα δὲν τὸ
ἶδε, μὲ τὸ νὰ εἶχεν εὐγὴ ἀργότερα εἰς τὸ πα-
ραθύρι. Βλέπει λοιπὸν ὅπου ἀφ' οὗ ἐκτύπησε
τὴν θύραν, ἦλθεν ἡ δούλη καὶ ἀνοιξέ, τῆς ὁ-
ποίας ἔδωκεν ἓνα ραβασάκι, καὶ τῆς εἶπεν ὀλί-
γα τινά, καὶ ὕστερον ἀνεχώρησε. Τοῦτο βλέ-
πωντας ἀπὸ τὸ παράθυρον ὑποπτεύθη νὰ μὴν
εἶναι ἡ παραμάννα τοῦ τζελεπῆ Αἰδρέα, διὰ τῆς
ὁποίας στέλνει κανένα κρυφὸν γράμμα, ὅθεν ἐ-
δαιμονίσθη ἀπὸ τὴν ζηλοτυπίαν της· ἀπεφάσι-
σε τέλος πάντων κατὰ τὸ συνειδησμένον της νὰ
ὑπάγῃ μετὰ τὸ γεῦμα νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἐξα-
δέλφιν της Χοροφίμάν, καὶ μὲ τοῦτο νὰ ἐξετά-
ξῃ μὲ τρόπον, τί ἦτον ἐκεῖνο τὸ γράμμα; ποία
ἦτον ἡ γυναῖκα ἐκείνη, καὶ τὰ παρόμοια. ἡ τύ-
χη της ὅμως τὴν ἐβοήθησεν εἰς ὅλα· ἐπειδὴ ὅχι
μόνον ἡ δούλη τῆς τὰ εἶπεν ὅλα, ἀλλ' ἀκόμη καὶ
αὐτὸ τὸ ραβασάκι εὔρε μέσα εἰς τὸ πανεράκι
της, καὶ μὲ κάθε ὀγλιγωράδα τὸ ἀνέγνωσεν, ἐν
ὅσῳ νὰ ἔλθῃ αὐτὴ ἀπὸ τὸν ἄλλον ὄντα, ὅπου
εἶχεν ὑπάγῃ νὰ πάρῃ τι· εὐθὺς δὲ ὅπου ἦλθεν
ἡ Χοροφίμὰ τὴν ἀποχαιρέτησε, καὶ ἀνεχώρησεν
λέγωντάς της· συμπάθησαί με παρακαλῶ ὅπου

ἀναχωρῶ τόσον ὀγλήγαρα, ἐπειδὴ μὲ βιάζει
 καί ποια ὑπόθεσις· ἐκεῖ δὲ ὅπου εὐγαινεῖ ἀπὸ
 τὴν θύραν λέγει τῆς δούλης, ὅπου τὴν ἀκολου-
 θοῦσε νὰ σφαλίσῃ τὴν θύραν· λάβε τὴν ἄδειαν
 ἀπὸ τὴν κυράν σου, καὶ ἔλα εἰς ἐμένα ὑστερώ-
 τερα ὀλίγον· ἡ δούλη δὲ τῆς ὑπεσχέθη, καὶ οὕ-
 τως ἀνεχώρησεν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἔφθασεν εἰς τὸ
 σπῆντί της, ἄρχισε νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ ἀκόλουθον
 ραβασάκι πρὸς τὸν τζελεπὴν Ἀνδρέαν.

Εὐγενέστατε Κύρ Ἀνδρέα!

Ἡ ὥραιότης δὲν θεωρεῖται,
 Μὴτε τελείως καταμετρεῖται.
 Κ' εἰς ἓνα μόνον πρόσωπον πλέον,
 Χωρὶς νὰ εἶναι καὶ ἄλλο ὥραϊον.
 Γιατὶ δὲν εἶναι τζαρές νὰ γένῃ,
 Μὴτε ἀκούσῃ μὴτε συμβαίνει.
 Ὅλαις ἢ χάρες νὰ μαζωχθῶσι,
 Κ' εἰς ἓνα πρόσωπον νὰ δοθῶσι,
 Τὸ κάθε κάλλος ἔχει κοντά του,
 Ξεχωριστὰ τὰ χαρίσματά του.
 Κ' ἡ φύσις ὅλα τὰ καλλωπίζει,
 Μὲ προτερήματα τὰ στολίζει.
 Κι ὅποιος νομίζει καὶ ἀποφασίζει,
 Κι εἰς ἓνα μόνον νὰ διορίζῃ,
 Ὅλου τοῦ κόσμου τὴν εὐμορφίαν,
 Βάβαια ἔχει ἀναισθησίαν.
 Ἀρχὴ καὶ τέλος τῶν ἀναισθητῶν,
 Φαίνωνται νάναι καὶ ἀνοήτων.
 Τὰ τόσα κάλλη νὰ μὴ κυτᾶζουν,
 Καὶ ἓνα μόνον νὰ ἐκθειάζουν.
 Οἱ ἄλλοι ὅμως χρέος δὲν ἔχουν,
 Μὲ τὸν σκοπὸν τοὺς μαζῇ νὰ τρέχουν,

Γιατί με μάτια παστρικά βλέπουν,
Τόσα καὶ τόσα κάλλη ποῦ τρέχουν.
Γιὰ τοῦτο ὅλα νὰ ἐπαινῶσι,
Ἐνα καὶ μόνον δὲν ἐννοῶσι.
Τὸ οὐδὲν εἶναι μιὰ ὡραιότης,
Ὅποτεν λείπη ἡ ὁμοιότης.

Ἡ γνωστή σου.

Κατὰ ἀλήθειαν εἰς αὐτὸ τὸ ράβασάκι ἡμπορεῖ τινὰς νὰ ἰδῇ πόσον ἰσχύει ἡ ζηλοτυπία, καὶ βέβαια ἀνίσως δὲν εἶχεν ἀκόμι ἐλπίδας ἀνταποκρίσεως τοῦ ἐρωτός της, δὲν ἤθελε πατήσῃ πλέον τὸ ποδάρι της εἰς τὴν Χοροφίμᾶν· ἐπειδὴ ὅμως ἔτρεφε παρομοίους στοχασμούς, διὰ τοῦτο ἔπρεπε πάλιν νὰ ὑπάγῃ. Μετ' ὀλίγον ἀφ' οὗ ἐτελείωσε τὸ ράβασάκι της, καὶ τὸ ἐβούλωσεν, ἦλθε καὶ ἡ δούλη τῆς Χοροφίμᾶς λέγουσα, ἰδοὺ ὅπου ἦλθον κοκωνίτζα καθὼς με ἐπροστάξετε, τί ὀρίζετε λοιπόν; Ἡ Μεϊρέμ τῆς ἀποκρίνεται, ὅτι ἤθελα νὰ με κάμης τὸ χατήρι νὰ δώσης αὐτὸ τὸ ράβασάκι τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέαν ὅταν ἔλθῃ, ὅμως παρακαλῶ κρυφίως, ὅπου ἡ Χοροφίμᾶ νὰ μὴν ἡξεύρῃ, καὶ ἂν σὲ ἐρωτήσῃ ἡ κυράσου τί σὲ ἤθελα, εὔρε κάμμίαν πρόφασιν, καὶ ταῦτα εἰποῦσα εὗγαλε καὶ τὴν ἐφιλοδώρησε πολλὰ ἐλεύθερα· ἐπειδὴ ἄλλως εἰς παρομοίαν ὑπόθεσιν δὲν ἡμποροῦσε νὰ ἐνεργήσῃ. Ἡ δούλη δὲ ἀνεχώρησε μετὰ τοῦτα ὑποσχομένη νὰ ἐκτελέσῃ ὅλα ἐκεῖνα ὅπου τῆς παρηγγέλθηκαν.

Ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας λοιπὸν ἐτυραννεῖτο κατὰ πολλὰ μὴν ἡξεύρωντας τὴ γνώμην ἔχει ἡ Χοροφίμᾶ, ἐπειδὴ δύο ἐρωτικώτατα γράμματα

τῆς ἔστειλε, καὶ καμμίαν ἀπόκρισιν δὲν ἔλαβε·
 νὰ παρασυχνάζῃ δὲ εἰς τὸ σπῆτι διὰ νὰ ὁμιλῇ
 καὶ ἐκ στόματος μὲ ἐκείνην, ὅπου τοῦ ἐπροξε-
 νοῦσεν αὐτὴν τὴν στενοχωρίαν, δὲν τὸ εὔρισκεν
 εὐλογον, μὲ τὸ νὰ ἐφοβῆτο μὴ πέσῃ εἰς ὑπο-
 ψίαν εἰς τὸν πατέρα της, καὶ εἰς τὴν μητέρα
 της, καὶ ὕστερον ὕστερηθῇ παντελῶς τῆς συν-
 αναστροφῆς της, καθὼς καὶ τὸ ἔπαθεν. Ἀνέμε-
 νε λοιπὸν ἕως ὅπου πάλιν νὰ τὸν κρᾶξουν, καὶ
 ἔτῃ ἐν τῷ ἀναμεταξὺ ἀπέρασαν τρεῖς ἡμέραι·
 τὴν κυριακὴν τέλος πάντων ἐκλήθη ὁ φίλος μας
 εἰς τὸ ζιαφέτι μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς προτητερι-
 νούς συγγενεῖς τε καὶ φίλους τοῦ Στεπάνανα, αὐ-
 αὐτῶς καὶ ἡ Μεϊρέμ ἐξαδέλφη τῆς Χοροφι-
 μᾶς, ὅπου προσείπομεν. Αὐτὸς τότε ἐστοχάζετο
 πῶς τὸ πρᾶγμα ἦδη διετεῖθῃ, καὶ προδιετέθῃ,
 πῶς ἡ Χοροφιμά θέλει ὁμιλῇ μὲ αὐτὸν μὲ ἄλ-
 λον τρόπον· θέλει ρίχνῃ βλέμματα ἐρωτικά, ἢ
 θέλει ὑποκλέφει τὸ κύταγμα· θέλει χαμογελᾶ
 βλέπωντάς τον, θέλει ἀλλοιοῦται τὸ πρόσωπον
 ἐρωτικῶς ὡς παρθένος, καὶ τὰ παρόμοια ὅπου
 συνηθίζουν τὰ ἐρῶντα πρόσωπα νὰ ἐνεργοῦν
 παρόντων τῶν ἄλλων· ἐπειδὴ ἔλεγεν, ἐκεῖνα τὰ
 δύο ράβασάκια ἔπρεπε νὰ τῆς μεταβάλλουν τὴν
 ἀδιάφορόν της καρδίαν, εἰς διάφορον καὶ αἰσθητι-
 κὴν· ἀλλ' ὅλα αὐτὰ ἦτον εἰς μάτην· ἐπειδὴ ἐ-
 κείνη ἔλαβεν ἀκόμη μεγαλητέραν ἀδιαφορίαν ἀ-
 πὸ τὴν πρώτην εἰς ὅλον τὸν καιρὸν τῆς εὐθυ-
 μίας, καὶ ἡ Μεϊρέμ ἄλλην τόσην ζηλοτυπίαν
 ἐλάμβανε βλέπωντας πάντοτε τὸν τζελεπὴ Ἀν-
 δρίαν νὰ συχνοκυτάζῃ τὴν Χοροφιμάν μὲ βλέμ-
 μα ἰλαρὸν καὶ ἐρωτικόν, καὶ αὐτὴν ἐνίοτε μὲ

ἀδιάφορον· ὅθεν ἐδαιμονίσθη ὑπερβολικὰ, ἡ ὀ-
φισ της μετεβάλλετο, παντοῖα ἐγένετο, καὶ οὐ-
τως, ὥστε ὅπου ἀνίσως ἤθελον τὴν παρατηρή-
σουν οἱ παρόντες, ἔπρεπε βέβαια νὰ λάβουν
κάποιαν ὑπόψιν. Τέλος πάντων ἐτελείωσε πάλιν
μὲν τὸ ζιαφέτι μὲ ἄκραν ἀθυμίαν τοῦ Ἀν-
δρέα, μεγάλην ζηλοτυπίαν δὲ τῆς Μεϊρέμ· ἐκεῖ
δὲ ὅπου ἀναχωροῦσεν ὁ τζελεπής μας, τοῦ ἐνε-
χείρισεν ἓνα ράβασάκι ἡ δούλη ὅπου τὸν ἀκο-
λουθοῦσε νὰ κλείσῃ τὴν θύραν, τόσον ἐπιτήδεια,
ὥστε ὅπου οὔτε ὁ δούλος του δὲν ἐκατάλαβεν,
αὐτὸς δὲ ἐστοχάσθη πῶς εἶναι ἀπὸ τὴν Χορο-
ψιμάν, καὶ ἐχάρη ὑπερβολικὰ· ὅθεν ἐφιλοδώρη-
σε τὴν δούλην διπλάσια καὶ τριπλάσια ἀφ' ὅ, τι
εἶχε σκοπόν. Ἐτρεχε λοιπὸν εἰς τὸ σπῆτί του
συντροφιασμένος ἀπὸ τοὺς δούλους του, τοῦ ἔρ-
χοιταν δὲ νὰ ἀπετάξῃ ἀπὸ τὴν χαράν του. Φθά-
νοντας οὖν εἰς τὸ σπῆτί του προστάζει ὀγλίγω-
ρα φῶς νὰ τοῦ φέρουν διὰ νὰ ἀναγνώσῃ τὸ ρά-
βασάκι. Ἀφ' οὗ δὲ τοῦ ἔφεραν φῶς, καὶ ἀνέγνω-
σε τὸ γράμμα, ἔμεινεν ἐκθαμβος καὶ ἀκίνητος,
βλέπωντας ἐκεῖνο τὸ ἀνέλπιστον ράβασάκι γέ-
μον ζηλοτυπίας καὶ ὀργῆς· δὲν ἠμπύρισε δὲ νὰ
καταλάβῃ ποία ἦτον ἐκείνη ἡ γνωστὴ, ὅτι τὸ
ὄνομά της δὲν τὸ ὑπέγραψεν· ἐστοχάσθη τὴν
ᾧραν ὅσον νὰ τοῦ ἔλθῃ εἰς τὸν νοῦν ἡ Μεϊρέμ,
ὅπου δύο φοαῖς τὴν ἶδεν εἰς τὸ ζιαφέτι τοῦ
τζελεπῆ Στεπάναγα, ἐπειδὴ ἶδεν μερικὰ της κι-
νήματα ἐρωτικά, καὶ βλέμματα τῆς Ἀφροδίτης·
διὸ καὶ ἐσυγχίσθη πολλὰ εἰς αὐτὸ ἐπάνω, καὶ
τί νὰ κάμῃ δὲν ἤξευρε· μὲ τὸ νὰ ἦτον ὅλος κυ-
ριευμένος ἀπὸ τὸν ἔρωτα πρὸς τὴν Χοροψιμάν.

Ἀπεφάσισε τέλος πάντων νὰ γράψῃ ἄλλο ἓνα
ράβασάκι πρὸς τὴν Χοροψιμάν.

Μὲ αὐτὴν τὴν ἀπόφασιν ἀνεπαύθη ἕως τὸ
πρῶτ' δεδουλαγωγημένος ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Ὅταν
δὲ ἡ κροκόπεπλος ἠώς, ἐσκίδνατο πᾶσιν ἐπ' αἶ-
αν, καὶ αἱ χρυσόρειθροι ἀκτῖνες τοῦ Ἀπόλλω-
νος ἐφώτιζαν τὴν ὑπ' ἑρανὸν, ἐφώτισαν καὶ τὸν
κοιτῶνα τοῦ τζελεπῆ μας, καὶ διὰ τῆς ἐλλάμ-
φews των, τὸν ἤγειραν τῆς κλίνης, διὰ νὰ ὑπη-
ρετήσῃ τὸν ἔρωτα, τὸν θεῶν τε βροτῶν τε φίλον
τε καὶ ἐράσμιον· ἐγερθεῖς δὲ εὐθὺς ἄρχισε τὴν
ἐπομένην ἐπιστολίτζαν νὰ γράψῃ διὰ στίχων
ὅμως, καθὼς ἐσυνήθιζε πάντοτε.

Ἀξιέραστη ψυχὴ μου Χοροψιμά!

Τί γνώμη φῶς μου εἶν αὐτὴ,
Τί ἄκρα ἀσπλαγχνία,
Τίς ἡ σκληρότης ἡ πολλή,
Πῶς νὰ τὸ ὑποφέρω,
Εἴ γ' νὰ δείχνω καρδιακή,
Κὶ ἀντὶς νὰ ἀγαπῶμαι,
Αὐτόναι πλέον σκοτομὸς,
Εἶναι ἀχαριστία,
Ὅταν ἐχθρεύεσαι καλὴ,
Ποῖον θ' ἀποφασίσῃς,
Μήπως γυρεύεις συντροφιά,
Πρόσωπον νὰ σέ μοιάξῃ,
Τῶν ἀδυνάτων εἶν αὐτό,
Ν' αὐρῆς ἀπὸ δικόν σου,
Πρέπει λοιπὸν νὰ ὀρεχθῇς,
Νὰ κάμῃς μοναχί σου,

πεισματικὴ καὶ δυνατὴ·
μεγάλῃ τυραννίᾳ;
χωρὶς ποσῶς μεταβολή,
τελείως δὲν ἤξεύρω;
ἀγάπῃ ὑπερβολικῇ,
μάλιστα νὰ μισῶμαι;
καὶ τῆς ζωῆς ἀφανισμὸς,
μεγάλῃ ἀπιστίᾳ.
ὅποιον σὲ ἀγαπᾷ πολὺ,
πλέον νὰ ἀγαπήσῃς;
στὴν ἐδικὴν σου εὐμορφίᾳ;
σ' ὅλα νὰ σὲ τεργιάξῃ;
ἄλλο δὲν εἶναι βολετό,
ἄραϊον πρόσωπόν σου.
τὸν ἑαυτὸν σου παρευθύς,
τὸ ἔργον τοῦ Ναρκίσσου.

Ὁ πιστότατός της Α.

Ἀφ' οὗ τὸ ἐτελείωσε, καὶ τὸ ἀνέγνωσεν ἁπαξ, ἠθέλησεν ἀκόμη ἓνα νὰ συνθέσῃ, καὶ ὅποιον τοῦ φανῇ ἐνεργητικώτερον ἀπὸ τὰ δύο νὰ στείλῃ· καὶ ἔτι ἄρχισε πάλιν, καὶ ἐσύνησε τὸ ἀκόλουθον.

Ἐρασμιωτάτη μοι κυρία, καὶ ψυχὴ μου
Χοροψιμά!

Πάσχω νὰ καταλάβω,
Σὲ τί νερά βαδίζεις,
Γιὰ νὰ μὴ κοπιᾶζω,
Τοῦ χάκου νὰ ἐλπίζω,
Μὰ μ' ὅλον ποῦ πασχίζω,
Μένω εἰς ἀπορίαν,
Στάσιν ποσῶς δὲν ἔχεις,
Γνώμαις πολλαῖς ἀλλάζεις;
Πότε ὄργην μὲ δείχνεις,
Μὲ ἥθος θυμωμένον,
Καὶ ὅλως μ' ἀπελπίζεις,
Καὶ τὴν ἐλπίδα κόπτεις,
Καὶ πότε εὐσπλαγχνίαν,
Δείχνεις μὲ ἓνα γέλοιο,
Λοιπὸν αὐτὰ πουλί μου,
Μὲ κάμνουν καὶ σαστίζω,
Ὅθ' ἐν μόνον εἶπέ με,
Σὰν τί σκοπὸν βαστάζεις,
Διὰ νὰ μὴ διστάζω,
Μόνον ἀναμφιβόλως,

βεβαίωσιν νὰ λάβω,
καὶ τί ἀποφασίζεις;
μάτην νὰ σὲ πειράζω,
πάντα νὰ σὲ συγχίζω.
ποσῶς δὲν σὲ γνωρίζω,
καὶ εἰς ἀθηνονίαν.
ἐπάνω κάτω τρέχεις,
λογῆς λογῆς μὲ τάξεις,
τὰ μάτια κάτω ῥίχνεις;
πολλὰ ἀχρλωμένον.
εἰς τέλος μ' ἀφανίζεις,
τρόπον τινὰ μὲ διάχνεις.
μικρὰν παρηγορίαν,
ἀλλ' ἴσως περιγέλοιο -
φθείρουσι τὴν ζωὴν μου,
τὴν τύχην μου ὑβρίζω.
λόγον βεβαίωσαί με,
τὴν γνώμην σου ἀλλάζεις;
ὅπόταν σὲ κυτάζω,
νᾶμαι δικός σου ὅλος.

Ὁ πιστότατός σου Α.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν τὰ ἐτελείωσε, φωνάζει εὐθύς τὸν δοῦλόν του, καὶ τοῦ λέγει· ὕπαγε νὰ κράξῃς τὴν παραμάναν μου νὰ ἔλθῃ παρευθὺς.
Ἐρ

Εἶν ὅσω οὖν νὰ ὑπάγῃ ὁ δευλὺς του νὰ τὴν κρά-
ξῃ νὰ ἔλθῃ, ἄρχισε νὰ τραγωδῇ τὸ ἐπόμενον
πολλὰ σιγανὰ καὶ λυπηρά.

Πῶς βαστάς καρδιά μ' θαυμάζω, ὅταν τοὺς καϊμούς κυτᾶζω
ποῦ τραβᾷς παντοτεινὰ,
Κι ἄνεσιν ποσῶς δὲν ἔχεις, μήτε πλέον ἀπαντέχεις
ἔλεος ἀπὸ τινά.
Εἴβουθίσθηκες στὰ πάθῃ, κ' ἡ ἐλπίδα μου ἐχάθῃ,
εἰς τὸ νὰ λευθερωθῇς,
Πιὰ τὴν τύχην μεσιτεύεις, θάνατον σκληρὸν γυρεύεις,
κὺ τὸν κόσμον δὲν ποθεῖς.
Ἡ' καρδιαῖς ἡξεύρου τόπον, ἔχουν στήθῃ τῶν ἀνθρώπων
κι ὁχι μέρος φλογερὸν.
Μὰ ἐσὺ καρδιάμ' θλιμένη, πῶς εἶσαι καταντημένη,
κι ἀπορεῖς τόσον καιρὸν.
Νάσαι στὸ δικόν μου στήθος, ὅπου ἔχει φλόγαις πληθὺς,
λαύραν ὑπερβολικὴν,
Καὶ φλογίζεσ' τόσους χράνους, μὲ σκληροὺς μεγάλους πόνους,
κ' ἐκεῖ πάντα κατοικεῖς.
Αὐτὸ στήθος δὲν τεριάζει, φωτιαῖς τόσαις ἀφ' οὗ βγάζει,
νᾶναι Αἴτνης τὸ βουνό.
Καὶ Ὀκεανὸν ἂν χύσω, δὲν εἶν τρόπος νὰ τὸ σβύσω,
μήτε τὸ καταπονῶ.
Α' πορῶ πῶς ὑποφέρνεις, μὲ φωτιαῖς νὰ παραδέρνης,
νᾶναλῃς σὰν τὸ κερί.
Καὶ νὰ χύνεσ' αἵματά μάτια, καὶ νὰ γίνεσαι κομμάτια,
καὶ νὰ εἶσ' ὅλο γερό.
Βλέπω πῶς εἶσαι γραμμένη, γιὰ νὰ ζῇς τυραννισμένη,
πάντα ὅσον κι ἂν σαθῇς.
Καὶ γιὰ τοῦτο δὲν πεθαίνεις, εἰς τὰ ὅσα κι ἂν παθαίνης,
ὦ καρδιά πολυπαθῆς.
Α' φ' οὗ τόσον ὑπομένεις, κι αἵπτόν τόπον σου δὲν βγαίνεις,
μόνον στέργεις νὰ πονῇς,
Πιὰ καρδιά δὲν σ' ὀνομάζω, μόν' ἀληθινὰ σέ κράζω,
πέτραν τῆς ὑπομονῆς.

Τελειώνωντας αὐτὸ τὸ τραγοῦδι, ἦλθε καὶ
εἰπεῖν τὸ γύναιον ἢ παραμὰνα του, ὅσον γερον-
τό-

τότερον, τόσον ἐπιτηδείότερον· ἐμβαίνωντας δὲ μέσα ἄρχισε μὲ ἐκείνα τὰ κολακευτικά της λόγια νὰ τὸν παρηγορήσῃ, ἀφ' οὗ τὸν ἶδε καταβεβυθισμένον εἰς τὴν λύπην, καὶ κυριευμένον παρὰ πολλὰ ἀπὸ τὸν ἔρωτα· ἐπεὶ δὴ πάντοτε ὁ ἔρως διπλασιάζεται καὶ τριπλασιάζεται ἀνταποκρίσεως ἀποτυχῶν· τὴν ἐδιηγῆθῃ ὕστερον τὰ τῆς ἀπερασμένης ἡμέρας συμβάντα, τὴν ἀδιαφορίαν τῆς Χοροφίμας, τὰ βλέμματα τῆς Μειρέμ ἐξαδέλφης της, τὸ γράμμα της τὸ ζηλοτυπίας γέμον, καὶ τὰ λοιπὰ. Τότε τοῦ ἀποκρίνεται ἡ παραμάννα του λέγουσα, ἥθελα νὰ σὲ ἐρμηνεύσω τι διὰ τὴν ἀδιαφορίαν τῆς Χοροφίμας υἱέ μου, ἂν μὲ ἀκούσῃς, τὸ ὅποῖον τὸ στοχάζομαι διὰ ἀρμοδιώτατον μέσον. Διὰ νὰ ἡμπορέσῃς λοιπὸν νὰ καταλάβῃς, ἂν πάντῃ ἀδιαφορῇ ἡ Χοροφίμα, ἢ ἂν ἡ ἀδιαφορία της εἶναι πλαστή, πρέπει νὰ ὑποκριθῇς τὸν ἔρωμένον μὲ τὴν Μειρέμ, νὰ συχνομιλῇς μὲ αὐτὴν, ἂν τύχῃ πάλιν εἰς τὸ ζῆαφίτι, νὰ τῆς ῥίχνῃς αἰσθητὰ βλέμματα, ὅπου νὰ τὰ βλέπῃ ἡ Χοροφίμα, καὶ ἄλλα ὅσα ὁ υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης ἥθελε σὲ διδάξῃ. Τοῦτο τοῦ ἐφάνη πολλὰ ἀρμόδιον κριτήριον τοῦ ἔρωτος, καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸ κάμῃ· τὴν λέγει δὲ, ὅτι ἡτοίμασε καὶ δύο ἀκόμι ραβασία, καὶ δὲν ἤξεύρει ποῖον νὰ τὴν στείλῃ ἀπὸ τὰ δύο· τῆς τὰ ἀνέγνωσε πρὸς τούτοις διὰ νὰ στοχασθῇ καὶ αὐτὴ ποῖον εἶναι τὸ ἐνεργητικώτερον. Ἀφ' οὗ τὰ ἤκουσεν ἡ παραμάννα του καὶ τὰ δύο, τὸν λέγει· υἱέ μου, κατὰ τὴν ἐδικὴν μου γνώμην τὸ πρῶτον εἶναι καλῆτερον καὶ ἐνεργητικώτερον· ὅθεν ἂν κάμῃ χρεῖα, ὅπου ἐγὼ νὰ τὸ ὑπάγω,

πρέ-

πρέπει μετὰ τὸ γεῦμα, καθὼς ἡ δούλη ταῖς ἀπερασμέναις μὲ εἶπεν, ὅτι διὰ νὰ ἡμπορέσω νὰ ὁμιλήσω μὲ τὴν κοκωνίτζαν, πρέπει μετὰ τὸ γεῦμα. Ἄρεσε λοιπὸν αὐτὴ ἡ ὁμιλία τὸν τζελεπὴ, ὃθεν ἐβούλωσε τὸ πρῶτον ράβασι, καὶ τῆς τὸ ἔδωκε λέγωντάς της νὰ κάμῃ κάθε τρόπον νὰ ὁμιλήσῃ μὲ αὐτήν, καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν γνώμην της ἀπ' ἔξω, ἀπ' ἔξω, καὶ πρὸς τὸ βράδῳ νὰ ἔλθῃ πάλιν νὰ τοῦ φέρῃ ἀπόκρισιν. Ἀνεχώρησεν οὖν ἡ παραμάντα του ὑποσχομένη ὅλα τὰ δυνατά· ὁ τζελεπὴ δὲ Ἀνδρέας ἔμεινε μέσα εἰς τὸ βάθος τῶν συλλογισμῶν· διὰ νὰ διασκεδάσῃ δὲ τοὺς λογισμοὺς του, ὅπου πάντοτε εἰς ἀπελπισίαν τὸν ἔφερον, ἄρχισε νὰ τραγοῦδᾷ τὸ ἀκόλουθον τραγοῦδι μελωδικὰ μὲν καὶ σιγανὰ, θρηνητικὰ δὲ καὶ λυπηρὰ, κατὰ τὸ Νεχαβέτ.

Ἄχ ἔρωτα σκληρώτατε, καὶ ποιά εἶν' τὰ καλὰ σου,

Μία φθορὰ μόνον ζωῆς εἶν' τὰ χαρίσματά σου.

Ὅποιος μ' ἐσένα μπερδεύθῃ, δὲν ἔχει ἄλλην χάρι.

Παρά τὸν χάρον νὰ λαλῇ γλίσγωρα νὰ τὸν πάρῃ.

Εἰς τὴν ἀρχὴν εἶσαι πικρὸς, τὸ μεταξὺ φαρμάκι,

Τὸ τέλος σου ὀλέθριον θάνατος στὸ κορμάκι.

Μίτη μιὰ ὥρα ἢ στιγμὴ χαρίζεις ἡσυχία,

Ὁ ἐγλεντζές σου ὁ πολὺς εἶναι μιὰ τυραννία.

Πολλὰ εἶναι καλότυχος ἐκεῖνος ποῦ μπορεῖσι,

Στὰ δίκτυα σου τὰ ἀφρευκτα, τελείως νὰ μὴ πέσῃ.

Βέβαια θεῖχνει συλλογαῖς, μὲ λύπαις θε' νὰ ζήσῃ.

Καὶ θ' ἀπερνᾷ κακὰκαρδὸς ὅσον νὰ ξεφυχήσῃ.

Ὅμως εἶναι ἀδύνατον, κἀνείς νὰ σ' ἀποφύγῃ,

Μακάρι κ' ἂν στοχάζεται τὰ πράγματα μὲ ζῦγι.

Γιὰ τ' ὅλους τοὺς κιχμίδες, παίγνιον σὺ τοὺς ἔχεις,

Σοφὸς κ' αὐτὸς τὸς γνωσικὸς γιὰ πείσμα κατατρέχεις.

Μετέπειτα ἐσηκώθη καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ καθίσκοντά του παρὰ τῷ πρέσβει· πρὸς τὸ βράδυ δὲ ἦλθεν ἡ παραμάννα του, τοῦ ἀνάφερεν ὅλα ἐκεῖνα, ὅπου ὠμίλησε μὲ τὴν κόρην, παρούσης καὶ τῆς μητρός, πῶς τῆς ἔδωκε τὸ ραβασάκι κρυφίως εἰς τὸ χέρι, πῶς τὸ ἐπῆρε μὲ προθυμίαν, πῶς ἔλαβε ἁποικίαν ἡδονῆν, πῶς ἐρώτησε διὰ τὴν υἱεῖάν του, ὅταν εἶχεν ὑπάγῃ εἰς τὸν ἄλλον ὄνταν ἡ μητέρα της νὰ πάρῃ τι· (πρόφασιν δὲ εὔρεν ὅτι τάχα ἐζητοῦσε τὸν τζελεπή Στεπάνανα νὰ τὸν παρακαλέσῃ διὰ ἁποικίαν ὑπόθεσιν τοῦ ταραπχανᾶ, ὅτι δὲν ἐγνωρίσθη ἀπὸ τὴν μητέρα της πῶς εἶναι παραμάννα του) ὅτι ἦλθαν εἰς ὁμιλίαν καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ τῶν προτερημάτων του, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν· ὅτι ἔρριξε λόγον καὶ περὶ ὑπανδρείας αὐτοῦ μετὰ τῆς Χοροψιμᾶς, καὶ ὅτι ἤθελαν τεριάσει ἄριστα, εἶπε, χαμογελῶντας· καὶ ὅτι ἐπάνω εἰς αὐτὸ ὀλίγον ἐψυχράνθησαν, ὅθεν καὶ ἐσιώπησαν· τίποτε ὁμως (εἶπε τοῦ τζελεπή Ἀνδρέα ἡ παραμάννα) δὲν ἐκατάλαβεν, οὔτε ἀδιαφορίαν πάντῃ· (ἐπειδὴ ἡ ἐρώτησις ὅπου, ἡ Χοροψιμὰ ἔκαμε διὰ τὴν υἱεῖάν του ἦτον πολιτικὴ) οὔτε πάλιν ἐρωτᾷ καθὼς πρέπει· ὅθεν διὰ νὰ καταλάβῃς, τὸν λέγει, καλλίτερα, πρέπει νὰ κάμῃς ἐκεῖνο ὅπου σὲ εἶπα· τέλος ἀφ' οὗ τὸν ἐδιηγῆθη ὅλα, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ σπῆτί της, ἀφήσασα τὸν τζελεπή μας οὔτε βεβαιωμένον διὰ τὸ ἀμόρε του, οὔτε ἀπιηλισμένον ἀπ' αὐτό.

Ἐμεινεν οὖν ἐκείνην σχεδὸν ὅλην τὴν νύκτα συλλογιζόμενος ὅλα ἐκεῖνα ὅπου ἡ παραμάννα του ἐδιηγῆθη· ἐλυπεῖτο κατὰ πολλὰ, ἀδημονοῦ-

σεν, ἐσυγχίζετο, παντοῖος ἐγίνετο, διαφόρως ἀλλοιούμενος· ἡ ψυχὴ ἀγατακτοῦσε κατὰ τῆς καρδίας, ἡ καρδιά κατὰ τῆς ψυχῆς, ἡ ψυχὴ κατὰ τοῦ στήθους, καὶ τὸ στήθος κατὰ τῆς καρδίας, καὶ ἐκάτερον κατ' ἐκάτερου· ἡ ἀγανάκτησις δὲ αὐτὴ καὶ κρίσις ὅπου μεταξὺ αὐτῶν ἐγίνετο εἶναι ἡ ἀκόλουθος, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν ἔγραψε διὰ στίχων, ὡς ἔπεται.

Εἰρώτησις τῆς Ψυχῆς πρὸς τὴν Καρδίαν.

Καρδιά τί ἔχεις καὶ πονεῖς,
Παρακινεῖς καὶ ἐμένα,
Πές με τὸν πόνον σου καρδιά,
Γιατὶ ἡ σιωπὴ σου,
Εἶναι καρδιά καὶ ἄλλαι καρδιάς,
Μὰ ἀπὸ σέ ἡ λύπη,
Εἴσ' οὐ πετέ σου δὲν γελᾷς,
Γλεντζέδαις ἀποφεύγεις,
Τὰ ταμπιέτα σου καρδιά
Μόνον ἐσὺ θλιμένη,
Μόνον ἐσὺ μὲ συμφοραῖς,
Ὅπου σέ βασανίζουν,

καὶ ἀπαρηγόρητα θρηνεῖς,
νὰ συνθρηνῶ μὲ σένα.
μήπως καὶ σ' εὗρω ἰατρίαν,
εἶναι φθορὰ δική σου.
μὰ ἔχουν λύπαις καὶ χαρμαῖς,
καμμιὰ φορὰ δὲν λείπει.
καὶ ἄλλες καὶ ἂν δῆς μελαγχολᾷς,
ἐμπρός σου δὲν τοὺς στέργεις.
δὲν βερίσκονται σ' ἄλλη καμμιὰ,
στὴν κόσμον πικραμένη.
μὲ ζάλαις τόσοι φαβεραῖς,
καὶ ὡς τόσοι σ' ἀπελπιίζουν.

Α' πόηρισις τῆς Καρδίας πρὸς τὴν Ψυχὴν.

Ψυχὴ παρηγορία ἀντίς,
Κι ἀντίς νὰ μὲ μερώσης,
Ξεύρω ψυχὴ πῶς συμπονεῖς,
Γιατ' εἶναι φυσικὴ μας,
Πῶταν γελῶ νὰ συγγελᾷς,
Κι ὅταν θρηνῶ ψυχή μου,
Μὰ πέμε διὰ πιδ καλὸ,
Γιὰ πιάμου εὐτυχία,
Δὲν βλέπεις τόσαις σαίτιυῖς,
Δὲν βλέπεις τζιτωμέναις,

νὰ δώσης μὲ ἀγανακτεῖς,
ζητεῖς νὰ μ' ἀγριώσης;
στά δάκρυα καὶ συμφωνεῖς,
σύμπνοια ἐδική μας·
καὶ ὅχι νὰ μελαγχολᾷς,
νὰ συνθρηνῆς μαζὶ μου.
νὰ χαίρωμαι καὶ νὰ γελῶ
ψυχὴ καὶ ἡσυχία;
ὅποῃ καὶ λαβωματιαῖς;
σαίταις καρφωμέναις;

Καὶ τί χειρότερα ψυχῇ,
Καρδιά μου ἢ καϊμένη,

δὲν εἶμαι πέτρα ἢ πτωχὴ,
κ' εἶμαι βασανισμένη.

Α' πόκρισις τῆς Ψυχῆς πρὸς τὴν Καρδίαν.

Καρδιά αὐτὰ εἶναι κοινά,
Τὰ σέβρουνε καὶ ἄλλαις,
Καὶ μ' ὅλον τοῦτο δὲν ψηφοῦν,
Καὶ στανικῶς γλεντίζουν,
Γιὰ τοῦτο καὶ ἡρώδικαῖς,
Λοιπὸν καρδιά κ' ἀτὴ σου,

τὰ πάθῃ ποῦ λές τὰ δεινά,
καὶ πιδ μεγάλαις ζάλαις.
πονοῦναι μὰ καὶ ἐντροφοῦν,
ταῖς πίκραις νὰ σαβτίζουν.
καρδιαῖς καὶ σλέγγην κιὰν δρικαῖς.
τέτοιαις καρδιαῖς μιμήσου.

Α' πόκρισις τῆς Καρδίας πρὸς τὴν Ψυχὴν.

Ψυχὴ δὲν εἶναι σαΐτιαῖς,
Α'λλ' εἶναι πλιὸ μεγάλαις,
Τὸ στήθος μὲ παρακινεῖ,
Γιατὶ κοντὰ στὰ ἄλλα,
Μὲ καίγει ἀσπλαγχνα κ' αὐτό,
Σταῖς σαΐτιαῖς καλκάνι,
Ὅπου ἀντὶς νὰ μ' ἀπαντᾷ,
Κ' ἀντὶς νὰ μὲ δροσίῃ,
Κ' ἔχω παράπονο πολὺ,
Κ' εἰς τὴν καταδρομὴν του,
Καὶ πῶς μὲ λές νὰ μὴ θρηνῶ,
Τάχα δεινὰ μεγάλα,

ἢ ἐδικαῖς μου ἢ φωτιαῖς,
ἢ συμφοραῖς ἢ ἄλλαις.
νὰ κλαίγω μὲ πικρὴ φωνή,
τόσα κακὰ μεγάλα.
τὸ δυστυχές ὅπου κρατῶ,
κ' αὐτὸ τί δὲν μὲ κάνει;
σ' ἀπελπισμὸν μὲ καταντᾷ,
τὸ κέντρον μου φλογίζει.
εἰς τούτου τὴν ἐπιβουλή,
ψυχὴ, τῇ ἐδικήν του.
κυρεῖα καὶ νὰ μὴ πονῶ;
εἰν ἀπὸ τοῦτα κ' ἄλλα;

Α' πόκρισις τῆς Ψυχῆς πρὸς τὸ Στήθος.

Στήθος ἀκοῦς τὰ λακυρδιά,
Πῶς εἶς' αἰτία λέγει,
Γιατὶ λοιπὸν δὲν τὴν πονεῖς,
Καὶ βρίσκεται σὲ βῦθος,
Α'ντὶς νὰ τὴν παρηγορῇς,
Κ' ἀντὶς νὰ τὴν μερῶνης,
Λέγει πῶς σκότος προξενεῖς,
Κ' ἀντὶς νὰ τὴν εὐφραίνεις,
Συμπάθιον λέγει πῶς ποτῶς,

τί' διὰ σέ μιλ' ἢ καρδιά;
τόσον πικρὰ νὰ κλαίῃ.
μόν' ἄπονα τὴν τυραννεῖς,
γιατὶ ὡς τόσον, στήθος;
λέγει πῶς τὴν μελαγχολῇς,
σὺ τὴν ἐξαγριώνεις.
ἀντὶς νὰ τὴν φωτοδοτῇς,
λέγει πῶς τὴν πικραίνεις.
σ' αὐτὴν δὲν ἔχας οὐδ' αὖτως,
Μὰ

Μὰ μόνον τὴν ξηραίνεις,
Στῆθος λοιπὸν παρακαλῶ,
Φθάνει μὴ τὴν ζαλίζῃς

τὰ φύλλα της μαραίνεις·
καὶ ἀπὸ μέρες της λαλῶ,
γιατὶ τὴν ἀφανίζεις.

Α' πόκρισις τοῦ Στήθους πρὸς τὴν Ψυχὴν.

Ψυχὴ ἀντίς γιὰ νὰ κλαυθῶ,
Α'π' τῆς καρδιᾶς τὰ τόσα,
Αὐτὴ ψυχὴ νὰ μ' ἀδικᾷ,
Πῶς ἔχει τραβημένα,
Π' ἀντίς ποῦ νὰ προφυλαχθῇ,
Ἐγένεκε καφάσι,
Καὶ τῶρ ἀντίς ἡ εὐχαριστῇ,
Ψυχὴ δὲν ὑποφέρνω,
Ἐγὼ νὰ δέχωμαι σκληραῖς,
Κὶ αὐτὴ νὰ μὴ γνωρίζῃ
Νὰ ὑποφέρνω στεναγμούς,
Στὴν φλόγα ποῦ δὲν σβύνει,
Κὶ αὐτὴ, ψυχὴ, ὅλα αὐτά,
Μόν' τοὺς δικούς μου πόνους,
Λ'ν εἶναι δίκαιον ψυχὴ,
Κὶ ἂν σφάλλω παίδευσέ με,

ἐγὼ νὰ παραπονεθῶ,
μπορῶ νὰ πῶ καὶ πόσα,
νὰ λέγῃ μύρια κακά·
μόνον ἀπὸ τ' ἐμένα·
τάχα νὰ εὐχαριστηθῇ,
ποῦ νὰ μὴν ἔρχε φθάσει·
ἡ ἀκούγοι πῶς ἀχαριστεῖ,
τέτοι' ἀδικὰ νὰ σέρνω.
σαίταις πόσον φοβεραῖς,
χάριν, μόν' νὰ γογγύζῃ,
στὰς ἐδικούς της τοὺς καῖμούς·
νὰ γίνωμαι καμίνι·
ποσῶς νὰ μὴν τὰ μελετᾷ,
λέγῃ δικούς της φόνους;
κάμε τὴν κρίσιν μοναχὴ,
εἰδ' οὐ, δικαίωσέ με.

Α' πόκρισις τῆς Ψυχῆς πρὸς τὴν Καρδίαν.

Καρδιά γιατί κατηγορεῖς,
Κὶ ἄλλα τοιαῦτα λέγεις,
Κὶ ἀντίς γιὰ νὰ ὁμολογῇς
Τὸ στῆθος τὸ καῖμῶν,
Πίστιν δὲν ἔχεις πλιά καρδιά,
Καὶ πλιά μὴ με' πειράζῃς,

τὸ στῆθος καὶ καταλαλεῖς;
ἀφ' οὗ μονάχῃ πταίγεις;
χάριν, ἐσύ κακολογεῖς,
ὁποῦν ἀδικηρέων;
εἰς ὅλα σου τὰ λαχυρεῖα,
παῦσε καὶ μὴ φωνάζῃς.

Α' πόκρισις τῆς Καρδίας πρὸς τὴν Ψυχὴν.

Ψυχὴ μ' ἐσένα ἀπορῶ,
Πῶς μὴ ἀγανακτισμένη,
Ὅλον τὸν κόσμον τὸν θαρρέϊ
Λυτὸ δὲν εἶναι μῦθος,

δὲν ἔμαθες πόσον καιρὸς
καρδιά ἀπελπισμένη,
πταίστην καὶ ὁ, τι καὶ ἂν θεωρῇ.
τὸ ξεύρει καὶ τὸ στῆθος.

Λοιπὸν ἃς λείφουν τὰ πολλὰ, καὶ τίποτε δὲν μ' ὠφελῇ,
Πάρεξ ἐννομονιά σου, ψυχὴ μου καὶ τεργιά σου.
Ψυχὴ καὶ στῆθος καὶ καρδιά, μὲ τὴν δικήν μας συνοδιά,
Μαζὴ γιὰ νὰ χαροῦμεν, καὶ νὰ συνευφρανθοῦμεν.

Μετὰ ταύτην δὲ τὴν κρίσιν ὁ τζελεπὴς μας ἀποκοιμηθεῖς, νὰ καὶ βλέπει εἰς τὸν ὕπνον του ὅτι ἔρχονται δύο γυναῖκες συντροφιασμέναις μὲ δύο ἄνδρας, ὁ ἓνας γέρων καὶ ὁ ἄλλος νέος· ὁ γέρων εἶχε μαζὴ του τὴν ὥραιότεραν, καὶ ὁ νέος τὴν ἀσχημοτέραν μὲν, ἐρωτικωτέραν δὲ, ὡς ἐφαίνετο ἀπὸ τὸ εἶδος· καὶ ἡ μὲν ὥραιότερα ἤτον σοβαρωτέρα, ἡ ἄλλη δὲ χαριεστέρα, ὅπου ἀπέρνα ἀπὸ ἔμπροσθέντου· καὶ ὁ γέρων μὲν μαζὴ μὲ τὴν ὥραιότεραν ἐστάθη ὀλίγον καὶ ὠμίλησε μαζὴ του σοβαρὰ, ὡσαύτως καὶ ἡ γυνή, καὶ ὕστερον εὐθὺς ἀνεχώρησαν μὲ σοβαρώτερον πρόσωπον ἀγανακτοῦντες ἀμφότεροι· ὁ νέος δὲ ἐστάθη περισσότερον μὲ τὴν ἀσχημοτέραν, καὶ ἀσμένως ὠμιλοῦσεν, ὡσαύτως καὶ ἡ γυνή· ὕστερον δὲ ἀνεχώρησαν καὶ αὐτοὶ μὲ χαριέστερον πρόσωπον, καὶ καθὼς ἐφαίνετο, ἡ γυνὴ ἀκόμη ἤθελε μείνῃ νὰ ὀμιλήσῃ, ἂν δὲν ἐβιάζονταν ἀπὸ τὴν ὀπαδόντης. Μετὰ ταῦτα τοῦ ἐφάνη, ὅτι εὐρίσκετο εἰς ἓνα μπαχτζέν, καὶ ὁ μπαχτζὴς ἐκεῖνος εἶχεν ἓνα ὀνδᾶν εἰς τὴν μέσσην, καὶ μέσα εἰς τὸν ὀνδᾶν ἔβλεπε μίαν νύμφην ὥραιοτάτην κεκλεισμένην ἐξ αἰτίας τοῦ ἔρωτος, ὡς ἡ ἐπιγραφὴ ἐδήλου ἐπὶ τῆς θύρας οὕσα· ἓνας δὲ γέρων τρομακτικὰ τὸν ἐρώτησε τὸ, τί ζητεῖ; καὶ ἀπὸ τὸν φόβον του ἐξύπνησεν· ἐξυπνήσας δὲ ἄρχισε νὰ στοχάζεται τὰ ὄνειρα τὸ τί δηλοῦν· τὰ ἐξηγούσε, τὰ παρεξηγού-

γοῦσεν, εἰς δὲ καλὸν δὲν ἤμποροῦσε νὰ τὰ ἐρμηνεύσῃ, καὶ ἐν τῷ ἀναμεταξὺ ἦλθε καὶ ἡ ἡμέρα, καὶ ἔτζη ὁ τζελεπὴς μας ἔπρεπε νὰ ἐνθυμηθῇ καὶ τὰ κοινὰ καθήκοντα αὐτῷ.

Ἡ Μεϊρὲμ δὲ ὅταν εἶχε τελειώσῃ τότε τὸ ζιαφέτι, καὶ ἤθελε μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφόντης νὰ ἀναχωρήσῃ, ἐρωτᾷ τὴν δούλην κρυφίως, ἂν ἔδωκε τὸ γράμμα τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέαν, ὅπου προτιήτερα ἀνεχώρησεν; ἡ δούλη τὴν εἶπε ναί· ἀκούσασα δὲ τὸ, ναί, ἐχάρη τρόπον τινὰ καὶ ἐλαφρώθη ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ βάρος, καὶ ἐκείνην τὴν στενοχωρίαν, ὅπου ἡ ψυχὴ της ἐβάστα· καὶ ἔτζη ἐκείνην τὴν νύκτα ἀπέρασε καλήτερα· τὸ πρῶν σιγνωθεῖσα ἐστοχάσθη νὰ γράψῃ ἀκόμη ἓνα, διὰ νὰ τὸ ἔχῃ ἔτοιμον, καὶ ὅταν ὑπάγῃ πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Χοροφίμας νὰ τὸ δώσῃ τὴν δούλην, ὅπου ὅταν ξαναέλθῃ ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας νὰ τοῦ τὸ ἐγχειρίσῃ. Τὸ ραβασάκι λοιπὸν εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

Εὐγενέστατε καὶ τριπόθιτέ μοι

τζελεπὴ Κύρ Ἀνδρέα!

Μὴν ἠμπορῶντας νὰ εἰπῶ τοὺς πόνους τῆς καρδιάς μου,

Τοὺς στεναγμούς μου μάρτυρας ἔχω εἰς τὰς πληγὰς μου.
Αὐτοὶ ξηγοῦν τὰ πάθῃ μου χωρὶς νὰ ἔχουν στόμα,

Καὶ πρὸς καιρὸν γιὰ ἱατρὸν τὸ ἰλαρὸν σου ὄμμα,
Ρίπτωντας μιὰν ἀκτίνα σου μπορεῖς νὰ θεραπεύσῃς,

Μύρια πάθῃ παλαιὰ καὶ νέα νὰ γιαιτρεύσῃς.

Γιατρικὸν καὶ ἱατρὸς εἶσαι ὅταν θελήσῃς,

Καὶ μ' ἓνα βλέμμα ἠμπορεῖς ζωὴν νὰ μέ χαρίσῃς.

Ὡσὰν νὰ μὴν αἰσθάνεσθαι πῶς εἶσαι ἡ αἰτία,

Γι' αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς πόνους μου δὲν δίδεις ἱατρεία.

Πρώτησε κ' ἔν τὰ μάτιά σου κ' ἐλπίζω νὰ σέ ποῦναι,
 Πόσαις σαίταις στέλονται στὸ στήθος μ' καὶ τρυπῶναι.
 Ἄν ἤμπορῶσα βέβαια, καὶ τώρα δὲν λαλοῦσα,
 Μόν' εἶχα τὴν ὑπομονήν, καὶ μέ αὐτὴν ἐξοῦσα.
 Μὰ βλέπωντας πῶς σώθηκε, γι' αὐτὸ κ' ἀναστενάζω,
 Κι' αἰτίαν τοῦ θανάτου μου, ἐσένα πιά φωνάζω.

Ἡ γνωστή σου.

Ὅσον οὖν τὸ πρῶτον ράβασάκι ἦτον γεμά-
 τον κακίας, θυμοῦ, καὶ ζηλοτυπίας, τόσον ἐξε-
 ναντίας τοῦτο εἶναι πραότητος καὶ ἀγάπης ἑμ-
 πλεον· καὶ τοῦτο τὸ ἔγραψεν ἐξεπίτηδες τοιου-
 τοτρόπως, διὰ νὰ τὸν δοκιμάσῃ καὶ μὲ τὸ κα-
 λόν· ὅθεν μετὰ τὸ γεῦμα ἐπήγε νὰ ἐπισκεφθῇ
 τὴν ἐξαδέλφην της, καὶ ἐμβαίνωντας μέσα λέγει
 τὴν δούλην· νὰ, τοῦτο τὸ ράβασάκι, καὶ ὅταν
 ἔλθῃ πάλιν ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας νὰ τοῦ τὸ δώ-
 κης· ὕστερον δὲ ἀνέβη ἐπάνω κατὰ τὸ συνειθισ-
 μένον της, καὶ μείνασα μερικὸν καιρὸν, πάλιν
 ἀνεχώρησε.

Δὲν ἀπέρασαν δὲ πολλαὶ ἡμέραι καὶ πάλιν
 ἐκράχθησαν ὅλοι εἰς τὸ ζιαφέτι τὸ βράδυ
 οἱ συγγεεῖς, ὡσαύτως καὶ ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας.
 Ἡ Χοροφιμὰ τὸν ἐδέχθηκε μὲ ἓνα πολιτικὸν ὀ-
 λίγοντι τοῦ πρώτου διαφέρον, ὡσαύτως καὶ ἡ
 Μεϊρέμ. Ὁ φίλος μας οὖν ἄρχισε κατὰ τὴν πα-
 ραγγελίαν τῆς παραμάνας του νὰ συχνοκυττάζῃ
 τὴν Μεϊρέμ, νὰ συχνομιλῇ μὲ αὐτήν, νὰ ρίχνῃ
 βλέμματα ἐρωτικὰ πρὸς αὐτήν, καὶ μάλιστα
 τότε, ὅταν ἐβλεπεν ὅτι ἡ Χοροφιμὰ τὸν κυτά-
 ζει· πόσῃ οὖν χαρὰν ἐλάμβανεν ἡ Μεϊρέμ δι'
 αὐτὴν τὴν ἀνταπόκρισιν τοῦ ἐρωτός της, ἀγκα-
 λᾷ

λά καὶ πλαστὴν, εἶναι ἀδύνατον νὰ τὴν παραστήσῃ τις· ἡ Χοροφίμᾳ δὲ βλέπωντας παρομοίαν ὁμιλίαν, παρόμοια βλέμματα, ἄρχισε νὰ ἀδιαφορῇ περισσότερο, καὶ ἂν εἶχε νοιώσει καὶ μικρὰν ἀκτῖνα ἀγάπης, ἐσβύσθη καὶ αὐτὴ παντελῶς· ὅθεν ἄρχισε πλεόν νὰ μὴ κυτάξῃ τὸν τζελεπὴν, νὰ μὴ τὸν ὁμιλῇ, καὶ τὰ παρόμοια· ὁ τζελεπὴς μας ὅμως ἐστοχάσθη πῶς αὐτὸ δὲν εἶναι πλεόν ἀδιαφορία, ἀλλὰ ζηλοτυπία· ὅθεν ἔλαβε καὶ αὐτὸς ἄλλην τέσπιν χαρὰν καὶ θυμυδίαν, ὅσπιν ἐλάμβανεν ἡ Μειρὲμ ἀπὸ τὴν πλαστὴν ἀνταπόκρισιν τῶν ἐρωτικῶν βλεμμάτων του. Ἐπειτα δὲ ἄρχισαν ἀπὸ τὴν πολλὴν εὐθυμίαν, ἄλλοι μὲν νὰ τραγωδοῦν Τούρκικα, καὶ ἄλλοι Ἀρμένικα, καὶ ἄλλοι Ῥωμαϊκὰ. Ἀρχισε λοιπὸν καὶ ὁ Κύρ Ἀνδρέας μας νὰ τραγωδήσῃ τὸ ἀκόλουθον, πολλὰ σιγανὰ καὶ ἐρωτικά.

Σταῖς λύπαις μου ἀναχωρῶν
Κυτάζωντάς σε μόνον
Αἴφ' οὐ μὲ λείψῃ καὶ αὐτό,
Ποία ἐλπίς μὲ μένει,
Αἴπὸ τὸν κόσμον τὸν ἐδῶ,
Καὶ μιὰν ἡμέρ' ἂν ζήσω,
Ταῖς ὥραις ποῦ σέ χωριστῶ,
Κ' ἡ ὥρα ποῦ μὲ λείψεις,
Καὶ τὸν καιρὸν ποῦ κοιμηθῶ,
Ὅλο πῶς πᾶς κυτάξω,
Μέρα μὲ σῆκει συλλογὴ,
Ποία ὥρα νὰ ἐλπίσω,
Ἐξ ἀπτό νὰ σέ θεωρῶ,
Τὸ νὰ σέ βλέπω μόνον,
Μ' αὐτὸ ἐσὺ μὲ τό στερεῖς,
Ἐλπίς δὲν εἶναι καμμία,

μιὰν ὥραν εὐρὴν μοναχὴν,
τότε δὲν εἶχα πόνον.
πῶς εἶν' νὰ ζήσω δυνατό,
ποία χαρὰ μ' εὐφραίνει;
πρέπει νὰ πάγ' ἂν δέν σ' ἐδῶ,
πολύ θά τό νομίσω.
θανάτους ὅλαις ταῖς βασιλῶ,
εἶν' πόνος, λύπη, θλίψις.
μ' ἐλπίδα πῶς θ' ἀναπαυθῶ,
εὐθύς ξυπνῶ, ταράζω.
νύκτα ὀνειρῶν ἡ πληγὴ,
καλὰ πῶς θὲ νὰ ζήσω;
χαρὰς δὲν ἔχ' ἄλλον καιρὸ,
λαφρύνομ' ἀπτόν πόνον.
καίτοι νὰ ζήσω καρτερῶς,
πεθαίνω ἔχ' ὕγείαν.

Μετ' ὀλίγον δὲ ἄρχισε νὰ τραγωδῇ ἄλλο
ἐρωτικώτατον κατὰ τὸ Μακάμ εὐίτζι.

Στὰ μάτια ὁποῦ λαχταρῶ,
Δυνά αἷτια συμβαίνουν,
Πότε σημεῖα φονικά,
Νεκρώνουν κ' ἀνασταίνουν,
Μέ ἓνα κύταγμα γλυκόν,
Ζωὴν εὐθύς χαρίζουν,
Μά ὅταν πλέον βουληθοῦν,
Τζαρές δὲν εἶν' νὰ ζήσω,
Εὔφρασα πλέον νὰ δοθῶ,
Καί' ἐτ' ἐξουσιάζουν,
Στὴν θέλησίν τους ἡ ζωὴ,
Στέκει ὁ θάνατός μου,
Δὲν ἡμπερῶ νὰ ἀφεθῶ,
Κῶμαι σὴν προσταγὴν τους,
Σκλαβιά ἡ θεληματική,
Πλέον βασανισμένη,

διπλὴν ἐνέργειαν θωρῶ,
πικραίνουν καὶ εὐφραίνουν .
καὶ πότε θεραπευτικά,
ζωὴν δίδουν καὶ πέρνουν .
ἡμερον καὶ ἐρωτικόν,
καὶ μέ καλοκαρδίζουν .
μέ πάθος νὰ ἐκδικηθοῦν,
πικρὰ θὰ ξεφυχήσω .
στὸν ὀρισμὸν τους νὰ βρεθῶ,
κ' ἂν θέλουν θυσιάζουν .
κ' ἡ ἐδική μου ἡ πνοή,
καὶ ὁ ἀφανισμός μου .
μῆτε νὰ ἐναντιωθῶ,
καὶ στὴν ὑποταγὴν τους .
εἶναι ἀπὸ τὴν στανική,
πλὴν εὐχαριστημένη .

Ἐπειτα δὲ ἄρχισε νὰ τραγωδῇ καὶ ὁ ἐξά-
δελφος τῆς Χοροψιμαῆς τὸ ἀκόλουθον, δηλαδὴ ὁ
ἀδελφὸς τῆς Μεϊρέμ, ἔτζη.

Τελεία καὶ σωστὴ χαρὰ,
Πούποτες δὲν ἐδόθη,
Κάθε καλὸν συκοινωνεῖ,
Μέ κάποιαν ἀηδίαν,
Εὐτύχημα χωρὶς καϊμῶν,
Τελείως δὲν συμβαίνει,
Δὲν εἶδα ν' αὐχαριστηθῇ,
Εἰς τὴν κατάστασίν του
Μά ὅλο θ' ἄχῃ ἀφορμὴ,
Πάντα τὸ ροιζιχόν του,
Σ' ὅλους ἡ τύχη ἐξ ἀρχῆς.
Παίξει καὶ μεταβάλλῃ,
Κ' ὅποιος ἐλπίζῃ κ' θάρρει.
Βέβαια λανθασμένος,

καὶ εὐτυχία καθαρὰ,
κἀνέες δὲν ἤξιώθη.
ἐνώνεται καὶ συμφωνῇ,
καὶ μέ δυσαρεσίαν .
χαρ' ἄνευ ἀναστεναγμῶν,
εἰς κάποιον νὰ γένη .
κἀνείς καὶ ν' αὐαρεστηθῇ,
εἰς ὅλην τὴν ζωὴν του .
νὰ λέγῃ πῶς τὸν πολέμῃ,
μέ φθόνον ἐδικόν του .
αἷτια εἶναι ταραχῆς,
ὑφοῖ καὶ καταβάλλῃ .
ἀλύπητα γιὰ νὰ χαρῇ,
ἦναι καὶ γελασμένος .

Γιὰ τοῦτο σταῖς μεταβολαῖς, καθενας πρέπει σταῖς πολλαῖς,
Νὰ ἔχη ἡσυχίαν, μὲ γενναιοκαρδίαν.

Ἐτραγώδισε πρὸς τούτοις καὶ ὁ Θεῖος τῆς
Χοροψιμᾶς, ἀγκαλὰ καὶ ἦτον γέρων, ὅμως τὸ
κρασὶ τὸν ἔκαμε νέον (ὁ οἶνος γὰρ οὐ μόνον
φρένας, ἀλλὰ καὶ ἡλικίαν μεταβάλλει ἐν ὧσιν
ἐνεργεῖ), κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον, ἦγουν
κατὰ τὸ Νίγριζ.

Τὴν ἀκασάστατον ῥοπήν,
Τῆς τύχης μου κυτᾶζω,
Ποτὲ δὲν θέλει νὰ σταθῇ,
Ἐκὰς τοῦ ἡμερών,α,
Δίχως χαρὰ καὶ μισία φορὰ,
Πάντα μὲ γχιορμετλίκι,
Δέν ξεύρω τί νὰ στοχαζθῶ,
Ποῦ ὅλο μὲ συγχίζα,
Ἐπάνω ὅπου καρτερῶ,
Ἡ' τύχη μ' ἐμποδίζα,
Δέν ἤμπορῶ νὰ θαρρέυθῶ,
Δέν θέλω τὰ καλὰ της,
Τὰ δίδω καὶ τὰ ὑστερεῖ,
Καὶ ἂν καλοκαρδίζη,
Χαρίσματα προσωρινὰ,
Εἶναι ἢ δωρεαῖς της,

καὶ τὴν συχνὴν μετατροπήν,
κ' ἔτ' εἰ δὲν ἡσυχάζω.
καὶ σὲ καράρι, ναῦρεδῇ,
εὐθὺς κ' ἀναγριών,α,
δίδω διπλὴν τὴν συμφορὰ,
δίδει καὶ κεφισιζλίκι,
σὲ τί ἐλπίδα νὰ πιασθῶ.
κ' ἐξάφνα μὲ σαστίζα.
νὰ εὕρω δρόμον σταθερό,
εὐθὺς καὶ μ' ἀφανίζα.
σὲ τίποτε νὰ πιασθῶ,
μήτε τὰ βάσανά της.
ὀγλίγωρα ἢ φθονερῇ,
ὅμως διπλᾶ φλογίζα.
μὲ τέρτια καθημερινὰ,
καὶ ἢ ἀπόφασαίς της.

Ὁ γαμβρὸς δὲ τοῦ τζελεπῆ Στεπάναγα
παρόμοιως ἐνθυμήθηκε τῆς νεότητός του τὸν ἔ-
ρωτα (αὐτὸς δὲ εἶχε τὴν μεγαλητέραν του θυ-
γατέρα, ὅπου ὠνομάζετο Κατήγχο, δηλαδὴ Αἰ-
κατερίνα) ἐτραγώδισεν ἦγουν καὶ αὐτὸς τὸ ἀ-
κόλουθον.

Ὡ' τύχη τύχη φοβερά,
Τί τόση ἀπονία,
Τί εἴν' ὁ ἄσπλαγχνος θυμός,

γιατ' ἦσαι τόσο φθονερά;
καὶ ἀμειβος κακία;
καὶ παντελὴς ἀφανισμός;

Τί ἔσφαλα ἠπέ με,
Τί σ' ἔκαμα καὶ μέ φθονῶς;
Δίχως αἰτίαν μόνον,
Εἰς ἄλλους προξενῶς χαράν,
Διὰ νὰ μέ παιδεύσης,
Δέν ἐξῆσα οὐδὲ στιγμήν,
Δέν εἶδα καλὴ μέρα,
Θαυμάζω ὁμῶς κ' ἀπορῶ,
Εἰς πόσον ἐξιέτι,
Ὡς πότε νάχω τοὺς καϊμούς,
Φθάνει σὲ τὸ πῶς κλαίγω,
Λυπήσου με χάμμιαν φορὰ,
Γιατὶ δέν ὑπομένω,

κὶ ἔτ' εἰ θανάτωσέ με;
παντάπασι δέν μέ πονῶς,
πάσχης νὰ κάμης φόνον;
σ' ἐμένα λύπην καθαράν,
τέλος νὰ μέ σκεντρίζῃς;
χωρὶς ὀργῆς σου δοκιμὴν,
στοῦ κόσμ' αὐτὴν τὴν σφαῖρα·
στὴν ἀσπλαγχνίαν τοῦ θωρῶ,
κάμε καὶ μερχαμέτι.
κὶ αὐτοὺς τοὺς ἀναστεναγμούς;
δίχως ποσῶς νὰ πταίγω·
μὴ τυραννῆς πόσον πολλὰ,
μέ λύπην ἀπεθαίνω.

Ἐπειτα δὲ ἄρχισε πάλιν ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας νὰ φάλλῃ τὸ ἀκόλουθον κατὰ τὸ Νεβάζ:

Ἀν ἡ ζωή μου κρέμαται, μέσα στὰ δυνά σου χέλι,
Ἀνοιξ' ἄς λείψῃ ἄς κοπῇ, ἄς γένῃ πιά τεπτίλι.
Μέ τέτοιον τρόπον τὸ νὰ ζῶ, τὸ ἔχω καταισχύνη,
Ζωὴ τοῦ σ' ἄλλον κρέμαται, ζωὴ δέν εἴ ἐκάνῃ.
Τί ἄλλο ἀπτόν θάνατον, θὲ νὰ μέ φοβερίσῃς;
Ἀν εἶναι εἰς τὸ χέρι σου, κάμε το μὴν ἀργήσης.
Τέτοιον τάρξι δέν μπορῶ, ἐγὼ νὰ ὑπομένω,
Κὶ ἀπ' ἓνα τέτοιον βαδὲ, τί πρέπει νὰ προσμένω;
Βέβαια ἄλλο τίποτε, δέν πρέπει νὰ ἐλπίσω,
Παρά ἀπ' τὸν κατάλογον, τῶν φίλων νὰ σὲ σβύσω.
Γιατ' ἡ μεγαλοπρέπεια, ὅποῦ σὲ κυριεύει,
Κὶ ὅπου μέ δάχνης πάντοτε, αὐτὸ μέ ἐρμηνεύει.
Ἀν εἴναι λοιπὸν εἰς τὸ ἐξῆς, νὰ ζῆς μέ τέτοιον τρόπον,
Τοῦ κάκου μὴ κουράζεσαι, καὶ κάμνης πόσον κόπον.
Γιατὶ βαρέθῃκα νὰ ζῶ, μέ μιαν ξερὴν ἐλπίδα,
Τὴν γνώμην σου τὴν ἐνοιῶσα, καὶ τὸν σκοπὸν σου εἶδα.

Τέλος πάντων ἀφ' οὗ ἄρχισε νὰ τελειώσῃ ἡ εὐθυμία, ἠθέλησεν ὁ τζελεπὴς μας νὰ φάλλῃ ἀκόμι ἐν τραγῳδίᾳ κατὰ τὸ Μακάμ σαπά.

Η' φλόγα ἡ ἐρωτικὴ,
 Πάντοτε στὴν καρδιά μου,
 Γιατὶ εὐρίσκοντας ἐκεῖ,
 Τὴν ἐδικήν μου κλίσιν,
 Καμμιά αἰτία δὲν μπορεῖ,
 Ποτέ νά τὴν μαράνη,
 Κι' ἂν τύχη ἀποχωρισμὸν,
 Κι' ἡ φλόγα λιγοστεύσῃ,
 Η' μνήμη εἶναι ἀρκετὴ,
 Πολλὰ βαθρὰ κυρμέναις,
 Κι' ἐτζί εὐθύς μέ μιά ματιά,
 Η' φλόγα ξαναπιάνει,
 Μιά θεωρία μοναχὴ,
 Νέαν φωτιάν ἢ ἀνάφη,
 Μὰ πόσον μαῖλλον ταῖς παλαιῖς,
 Ποσῶς δὲν εἶναι θαῦμα,

ἐστάθη ὑπερβολικὴ,
 μέ ὅλα τὰ σωστά μου.
 τὴν ὕλην πλέον δεκτικὴ,
 τζαρές δὲν ἂν νά σβύσῃ,
 φωτιά ποῦ ὅλον προχωρεῖ,
 μὰ πάντα τὴν αὐξάνει.
 ματιῶν κἀνένα μακρυσμὸν,
 κι' ὀλίγον καταπέσει,
 τζιμπλίδες πάντα νά κρατῇ,
 πάντοτε ἀναμμέναις.
 ἐξωτικὴ φυσιματιά,
 καὶ εἰς τὸ πρῶτον φθάνει.
 ἀξία ἂν ἀπ' τὴν ἀρχή,
 καὶ ἐξαφνα νά κάψῃ.
 σὰν εὐρ' ἐρωτικαῖς δουλεαῖς,
 ἀνάπτει ἐν τῷ ἄμα.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον λοιπὸν ἐτελείωσεν ἡ
 εὐθυμία καὶ τὸ ζιαφέτι μὲ τόσην ἡδονὴν καὶ
 ἀγαλλίασιν τῶν ἐρώντων καὶ ἀντερώντων προ-
 σώπων, ὅσην λύπην καὶ ἀθυμίαν ἐπροξένησεν
 εἰς αὐτὸ τὸ ἀπερασμένον· ἡ συντροφία δὲ ἐκα-
 τάλαβε τὸν τζελεπή μας ὅτι εἶναι τρομέος, ὁ-
 μοίως καὶ τὴν Μεϊρέμ, διὰ ποῖον ὅμως καὶ ποῖον
 δὲν ἤξευραν· ὁ τζελεπή δὲ Στεπάναγας ὑπω-
 πτεύθη διὰ τὴν θυγατέρα του, ὡσαύτως καὶ ὁ
 τῆς Μεϊρέμ ἀδελφὸς δι' αὐτήν· δὲν εἶπεν ὅμως
 καίενας τίποτε, οὔτε κοινῇ, οὔτε ἰδίᾳ. Ἐκεί-
 νην δὲ τὴν νύκτα ἀλησμόνησεν ἡ δούλη τὸ ρα-
 βασάκι τῆς Μεϊρέμ ἰὰ τὸ δώσει τὸν τζελεπή
 Ἀνδρέαν, ὅταν εὐγαινεῖ· ὅθεν ὅταν τὴν ἐρώτη-
 σεν ἡ Μεϊρέμ, ἂν ἔδωκε τὸ ραβασάκι της τὸν
 τζελεπή, τὴν εἶπε πῶς ἀλησμόνησεν, ὅμως μὲ
 δεύτερον θέλω τοῦ τὸ δώσει ἐξάπαντος, καὶ
 μέινετε ἡσυχος.

Ὁ δὲ τζελεπὴ Ἀνδρέας σικνωθεὶς πρῶτ' ἄρχισε νὰ στοχάζεται ἐκεῖνα ὅπου ἠκολούθησαν, τὴν ὁμιλίαν μετὰ τῆς Μεϊρὲμ, τὴν ζηλοτυπίαν τῆς Χοροφίμας, τὰ τραγοῦδια, καὶ τὰ λοιπά· ἄρχισε νὰ ὑποπτεύεται, ἄρχισε νὰ φοβῆται· ὥσ᾽ ἂν νὰ ἔνοιῳθε πλέον ἢ ψυχῆ του ὅτι δὲν θέλει πλέον ἰδῆ τὴν Χοροφίμάν· ὠλιγόστευε δὲ τὸν πολὺν του φόβον ἐκεῖνο, ὅπου ἦτον εἰς τὸ κέφι, ἐστοχάζετο δηλαδὴ ὅτι αὐτὰ τὰ τραγοῦδια τὰ ἀπέδωκεν ἢ συντροφία εἰς τὸν οἶνον· ἔπειτα δὲ διὰ νὰ χαροποιήσῃ ὀλίγοντι ζωηρότερα τὴν φαντασίαν του, ἄρχισε νὰ τραγωδήσῃ τὸ ἀκλόουθον τραγοῦδι πολλὰ σιγανῶς μὲν, ἔμπαθῶς δέ.

Καλὴ καρδιά κ' ὑπομονή, κ' αἰνὴς τυχαῖα νάχῃ,
Καὶ νὰ μὴν ἀπὶ λπίζεται, εἰς ὃ, τι κ' ἂν τοῦ λάχῃ.
Εἰλπίζομεν εἰς μερικά, σταῖς ψευδοπροφητείαις,
Καὶ τὸν καιρὸν μας χάνομεν σταῖς ματαιολογίαις.
Καὶ ἔχομεν θεμέλιον τὸ γνέμα τῆς Ἀράχνης,
Τὸ χιόνι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τὸ νερὸ τῆς πάχνης.
Αὐτὸ τὸ θάρρος εὐτρελὸν τίποτε δὲν αξίζει,
Ὅποιος τὸ συλλογισθῇ, τοῦ λόγου του σκοτίζει.
Εὐκαιρα παντεχαίνομεν, καὶ κεφαλοπονοῦμεν,
Στὴν ἄμμον καὶ εἰς τὸ νερὸ νὰ κτίζωμεν θαρρόμεν.
Ἀπέταξέ μας τὸ πουλί ὅπου ἔχαμεν στὸ χέρι,
Εἴφυγε καὶ ξωρίσθηκε κ' ὑπῆγε σ' ἄλλα μέρη.
Καὶ ἄλλοι τὸ ἐπίπταν, καὶ δυνατὰ κρατοῦσι,
Καὶ μᾶς ποῦ τὸ ἐχάσαμεν παίζουσι καὶ γελοῦσι.
Καὶ λέγουσιν ἂν ἔχετε γνώσιν εἰς τὸ κεφάλι,
Δὲν ἀπάτοῦσε τὸ πουλί νὰ σᾶς τὸ πᾶρουν ἄλλοι.
Μὴ ἠθελέτε τὸ βαστᾶ μέ γνώσιν καὶ μέ τάξι,
Καὶ μέ μεγάλην προσοχὴν, διὰ νὰ μὴ πετάξῃ.
Τώρα ποῦ τᾶς ἀπέταξε, καὶ ἀπὸ σᾶς εὐγῆκε,
Δέρνετε τὸ κεφάλι σας, ὅσον κ' ἂν ἠμπορεῖτε,
Διότι δὲν μετέρχεται νὰ σᾶς ἐμπῇ στὸ χέρι,
Εἰκᾶνο τ' ὁμορφὸ πουλί, καὶ τὸ καλὸν σας τέρι.

ΕΡΩΤΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Α'πέταξεν ἀπέταξε πλέον μὴ τὸ ζητᾶτε,
 Μόν τὸν καιρὸν σας χάνετε κ' εὐκαιρα τὸν περνᾶτε.
 Πολύ τὸ ἔχω ναύρεθῃ, ἀνθρωπος νὰ τὸ γράψῃ.
 Καὶ νά'χῃ πέτρινη καρδιά καὶ πάλιν θά νὰ κλάψῃ.
 Με' τέτοια δάκρυ ἀρχήνησα διὰ νὰ τὴν συντύχῃ,
 Δίδοντας πῶς σὲ γνώρισα κ' εὐχαριστῶ τὴν τύχῃ.

Μετὰ ταῦτα δὲ ἠθέλησε νὰ γράψῃ τὸ ἀ-
 κολουθὸν ραβασάκι, τὸ ὁποῖον ἐστοχάσθη νὰ
 τὸ στείλῃ μὲ τὸν δοῦλόν του πρὸς ἀποφυγῆς
 τῶν ὑποφίῶν· τὸ ραβασάκι δὲ ἦτον τὸ ἀκό-
 λουθον.

Ἀξιολάτρευτη καὶ ἐρασμιωτάτη

ψυχὴ μου Χαροφίμά!

Τῷ ὄραν π' ἀξιῶνομαι νὰ σὲ ἰδῶ ψυχὴ μου,
 Τότε μόνον μὲ φαίνεται πῶς ἔχω τὴν ζωὴν μου.
 Καὶ σ' ὅλον τὸν λοιπὸν καιρὸν ὅπου σὲ ὑστεροῦμαι,
 Σῶμα νεκρὸν χωρὶς ψυχὴν καὶ αἰσθητὲς μετροῦμαι.
 Ψυχὴ ζωὴ καρδιά καὶ φῶς, εἰς ἐνα ἔχει πλέον,
 Καὶ τ' ἀξιολάτρευτόν σου πρόσωπον καὶ ὄραϊον,
 Μὰ ὅταν ἤμπορῶ αὐτὸ ἐμπρὸς μου νὰ μὴν ἔχω,
 Βέβαια ἀπτοῦς ζωντανούς πολλὰ μακρὰν ἀπέχω.
 Γιατὶ καὶ τὴν πνοὴν αὐτὴν πῶς θὰ ζωογονήσῃ,
 Τοῦ κάλλους ὁ ἀέρας σου πρέπει νὰ τὴν χαρίσῃ.
 Τὸ εἶναί μου καὶ ἡ ζωὴ στέκει στὴν θέλησίν σου,
 Κι' ὁ θάνατός μου ὁ πικρὸς, ἀπὸ τὴν στέρησίν σου.
 Ἀς ἴν λαχτᾶρα μ' πρόκρινε ὅποια βαστ' ἡ καρδιά σου,
 Μεταχαρίσου ἕως ἐμὲ κι' ἄς εἶν μὲ τὴν ὑγιά σου.
 Μόνον ἀπτὰ χεράκιά σου ἄς εἶν ὁ θάνατός μου,
 Καὶ τῶχ τὸ καλῆτερον εὐτύχημα τοῦ κόσμου.

Ὁ πιστότατός σου Α.

Ἀφ'

Ἀφ' οὗ τὸ ἐβούλωσε, τὸ ἔδωκε τὸν δούλον λέγωντάς τον, πήγαινε αὐτὸ τὸ γράμμα εἰς τὸ σπῆτι τοῦ τζελεπῆ Στεπάνανα, καὶ δός το τὴν δούλην, ὅπου νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ κρυφίως τὴν κοκωνίτζαν Χοροφίμάν· ἂν τύχῃ δὲ νὰ ἔλθῃ ἄλλος νὰ σὲ ἀνοίξῃ τὴν πόρταν, εἰπέ τον πῶς ζητεῖς τὸν τζελεπῆ Στεπάνανα. Ἦλθεν οὖν ὁ δούλος, κτυπᾷ τὴν πόρταν, καὶ κατὰ τύχην ἦλθεν ἡ δούλη πάλιν καὶ τὸν ἀνοίξεν· αὐτὸς δὲ βλέπωντας ὅτι εἶναι ἡ δούλη τὴν λέγει, ὁ τζελεπῆ Ἀνδρέας μὲ ἔστειλε νὰ σὲ δώσω αὐτὸ τὸ ράβασάκι διὰ νὰ τὸ ἐγχειρίσῃς τὴν κοκωνίτζαν Χοροφίμάν κρυφίως. Τότε ἡ δούλη λαμβάνουσα ἐκεῖνο τὸ ράβασάκι εὐγάζει τὸ ἄλλο ἀπὸ τὴν τζέπην της, ὅπου τὴν εἶχε δώσῃ ἡ Μεϊρέμ, καὶ τὸ δίδει τὸν δούλον λέγουσα, δόσε καὶ σὺ αὐτὸ τὸ ράβασάκι τὸν αὐθέντην σου· καὶ ἔτζη ἡ δούλη ἀνέβη εὐθύς καὶ τὸ ἔδωκε τὴν κοκωνίτζαν της, καὶ ὁ δούλος ἔτρεξεν εὐθύς εἰς τὸ σπῆτι μὲ τὸ γράμμα εἰς τὸ χέρι. ἑμβαίνοντας δὲ μέσα ἀκούει τὸν τζελεπῆ Ἀνδρέαν αὐθέντην του τραγωδοῦντα τὸ ἀκόλουθον τραγοῦδι λυπηρὰ· ὅθεν ἐστάθη ὀλίγον ἕως οὗ νὰ τὸ τελειώσῃ, κ' ἔπειτα τοῦ τὸ ἔδωκεν.

Καρδιά μου φλογισμένη, πάντοτε βυθισμένη,
 σὲ πάθῃ φοβερά,
 Πότε θὲ ν' ἀνασάνῃς, τὸ ἄχ αὐτὸ νὰ βγάνης,
 ἐτζί λυπητέρά;
 Ως πότ' αὐτὰ τὰ πάθῃ, ὡς τὰ δικά σου βάθῃ,
 θανῶς νὰ κατοικοῦν;
 Καὶ μ' ὅσιν ὀρμὴν ἔχουν, σὲ σὲν αὐτὰ νὰ τρέχουν,
 πάντα νὰ σ' ἐκδικοῦν;
 Νὰ

ΕΡΩΤΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Νὰ πάσχεις μετ' ἐμένα, νὰ φθέρῃς καὶ ἐμένα,
 καὶ πάντοτε μ' αὐτά.
 Καὶ πότε πάλιν μ' ἄλλα, βάσανα πλιὸ μεγάλα,
 πιά ἄλλη τὰ βαστά.
 Καρδιά λοιπὸν μεγάλη, ποῦ δὲν εἶν' τρόπος ἄλλη,
 ποτέ γιὰ νὰ φανῇ.
 Καὶ μέ αὐτὴν τὴν κρίσι, πρόκρινε νὰ σ' ἀφήσῃ,
 ἢ τοσ' ὑπομονή.
 Γιατ' ὅσον ὑπομένα, αὐτὸ μόνον κερδαίνει,
 πῶς δὲν εἶναι νεκρά,
 Πλὴν γνώμη νεκρωμένη, μόνον σ' ἐσένα μένει,
 καὶ εἶναι σφαλερά.
 Ζωὴ αὐτὴ δὲν μοιάζῃ, γιὰτ' ὅλον πλησιάζῃ,
 θανάτου στὴν ὁρμὴν,
 Καὶ μόν' σέ περεφέρε, καὶ θάνατον νὰ φέρῃ,
 πάσχει μέ μιὰν ἀκμὴν.
 Μ' αὐτὴν μόν' τὸν πληρώνει, καὶ σέ ἀφιερώνει,
 χωρὶς νὰ σέ πονῇ,
 Κ' ἐσὺ τὴν ὑπομένῃς, καρδιά καὶ δὲν πεθαίνεις,
 μ' ὡς πὸτ' ὑπομονή;
 Λοιπὸν ἀποφασίσου, καὶ πιά παρακινήσου,
 στὸ νὰ τὴν στερηθῇς,
 Κ' ἐτοίμασε τὸ ξίφος, νὰ κτυπηθῇς στὸ στῆθος.
 χωρὶς νὰ λυπηθῇς.
 Τὸ πᾶν πῶς ὑστερεῖσαι, καὶ τὸνομάσου σβύσαι,
 ἀπ' τὴν ζωὴν αὐτή.
 Γιατὶ ἐκαταντήθης, καὶ πλέον δὲν μέ πείθεις,
 πῶς κάτι σέ κρατεῖ.
 Καὶ γένου πιά θυσία, καὶ ἄς εἶν' τὰ πάθ' αἰτία,
 καὶ αἱματοχυσία.
 Κι αὐτὴ ἡ ἀδικία, ἔχει κρισιολογία,
 χωρὶς ἀμφιβολία.

Εὐθύς δὲ ὅπου τὸ ἐτελείωσεν, ἐμβῆκε μέ-
 σα λέγωντάς τον, τζελεπῇ, ἐπῆγα καὶ τὸ ἔδω-
 κα τὴν δούλην, καθὼς μέ παρηγγείλατε, καὶ
 αὐτὴ μέ ἔδωκεν ἄλλο ἓνα νὰ σᾶς δώσω. Ὁ
 τζελεπῆς λοιπὸν Ἀνδρέας πέρνωντας τὸ ράβα-
 σάκι ἐχάρη κατὰ πολλὰ στοχαζόμενος πάλιν
 ὅτι

οἱ εἶναι ἀπὸ τὴν Χοροφίμάν· ἔπειτα δὲ ἀνα-
γχοὺς ἐσυγχίσθη βλέπωντας πάλιν ὅτι εἶναι
ἀπὸ τὴν Μεϊρέμ ἑξαδέλφην της· ἐπειδὴ δὲ ἦτον
καιρὸς νὰ εὕγῃ ἔξω διὰ τὰ κοινὰ καθήκοντά
του, διὰ τοῦτο σηκωθείς εὐθὺς ἀνεχώρησεν, ἀ-
φίνωντας διὰ ὀλίγον τὸν ἔρωτα τῆς ματαιότη-
τός του.

Ἡ Μεϊρέμ δὲ ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν ἐκείνην τὴν
ἐρωτικὴν, ἀπὸ τὰ βλέμματα τῆς Ἀφροδίτης ὁ-
ποῦ τὸ βράδι ἔλαβεν ἀπὸ τὸν τζελεπή Ἀν-
δρέαν ὑπερβολικὰ ἠδύνετο· τὸ πρῶν δὲ ὅταν ἄρ-
χισεν αὐτὰ νὰ τὰ στοχάζεται, ἡ ἀπελπισία
της μετεβλήθη εἰς ἐλπίδα, καὶ τὰ παρόμοια,
ᾧθεν διὰ νὰ ἠδύνη τοῦ λόγου της περισσότερον,
ἄρχισε νὰ τραγωδήσῃ τὸ ἀκόλουθον τραγοῦδι
πολλὰ ἠδονικὰ καὶ ἁρμονικὰ.

Μιὰ ὑπομονὴ σὰν φάση, εἰς τὸν ἄκρον της βαθμὸν,
Σὲ ἀπελπισίαν κλίνει, ὅμως μὲ πολὺν κλαυθμόν.
Μεγαλοφυχία τότε, εἰς τὸν ἀνδρωπον νεκρά,
Εἶν' κ' ἀντὶς γιὰ τούτην πάλιν πολλὰ δάκρυα πικρά.
Μιὰ καρδιά τὸν ἐμποδίζει, κ' ἄλλη τὸν παρακινεῖ,
Μιὰ τοῦ λέγα τί ἐλπίζας, κ' ἄλλη ἔχ' ὑπομονή.
Ἡ ἀπελπισία λέγα, φθάνει πιά, τί καρτερεῖς;
Τί τοῦ κάκου ὑπομένεις, εἶναι πιά γιὰ νὰ θαρρῇς.
Ἡ ἐλπίδα ἀντιστέκει, καὶ τοῦ λέγει νὰ θαρρῇ,
Προμαντεύεται καὶ λέγα, ὅτι ἔχει νὰ χαρῇ.
Σ' ἓνα μέγα τέτοι' ἀγῶνα, βρίσκομαι καὶ στὰ στενά,
Νὰ ἐκλέξω θέν' ἡξεύρω, ποῖον ἀπτὰ δυὸ θανά.
Ἡ σκληρότης εἰς τὸ φῶς μου, εἶναι μὲ ὑπερβολαί,
Νὰ ἀπελπισθῶ λυποῦμαι, τόσους κόπους ναφιλεῖ.

Ἐπειτα δὲ ἠθέλησε νὰ τοῦ στείλῃ ἀκόμι
ἐν ῥαβάσι διὰ νὰ ἀνάψῃ τὸν ἔρωτα περισσότε-
ρον.

ρον· ἐπειδὴ ἐστοχάσθη ὅτι ἀπὸ ἔρωτα ἦτον ἡ
ὀμιλία του, καὶ τὰ βλέμματά του· ὅθεν ἄρχι-
σε τὸ ἀκόλουθον.

Ἀξιέραστέ μοι Κύρ Ἀνδρέα!

Μέ πόθον ὑπερβολικόν,
Σέ ἀγαπῶ ψυχὴ μου.
Μέ καθαρότητα πολλή,
Μέ καθαράν φιλίαν,
Κι αὐτό πῶς εἶναι φανερόν,
Δέν εἶν ἀμφιβολία,
Α'γάπη πῶς ἔχω πιστή,
Τό ξεύρεις χωρίς ἄλλο,
Μόνον θαυμάζω κι ἀπορῶ,
Ε'μένα δέν μιμᾶσαι,
Δείχνεις πολλήν διαφοράν,
Μέ γνώμης ἐναντίας,
Δίγνωμα λόγια δολερά,
Καὶ ἄλλα συλλογεῖσαι,
Ε'χεις πολλάς μεταβολαῖς,
Δέν στέκεις σέ καράει,

μέ ἔρωτα καθολικόν,
γλυκυιὰ ἀναπνοή μου.
σέ λαχταρῶ χρυσό πουλί,
χωρίς διπροσωπίαν.
σέ λόγου μου τόσον καιρόν,
ποσῶς ἡ ὑπόψια.
βέβαια καὶ ξεχωριστή,
ποσῶς δέν ἀμφιβάλλω.
στην ἀσπλαγχνιά ὅπου θωρῶ,
σ' ἀχαριστίαν εἶσαι.
σέ λόγου μου κάθε φορὰν,
καὶ μέ ἀντιλογίας.
στό στόμασ' ἔχεις φανερά,
σέ στάσιν μὴ δέν εἶσαι.
καὶ ἀλλαξογνωμιαῖς πολλαῖς,
ὀλόχρυσόμ' κανάρι.

Ἡ πιστή σου Μεϊρέμ.

Ἀφ' οὗ τὸ ἐτελείωσε, τὸ ἐβούλωσε, καὶ ἐ-
στοχάσθη πάλιν νὰ ὑπάγῃ μετὰ τὸ γεῦμα νὰ
ἐπισκεφθῇ τὴν ἐξαδέλφην της Χοροψιμάν, καὶ ἐ-
τζη νὰ τὸ δώσῃ τὴν δούλην κρυφίως, Ἥλθε
λοιπὸν μετὰ τὸ γεῦμα, μέ μεγάλην χαρὰν χαι-
ρετᾶ τὴν ἐξαδέλφην της, τὴν ἐρωτᾶ πῶς ἀπέρα-
σε τὴν νύκτα, πῶς ἐκαλοκοιμήθηκε; τὴν λέγει·
ἴδες χθὲς τὸν τζελεπή Ἀνδρέαν πόσον εὐμορ-
φα, πόσον γλυκὰ ἐτραγωδοῦσε, τί ἐρωτικά τρα-
γῶ-

γάδια ἦσαν ἐκεῖνα! καὶ τὰ παρόμοια· πίστευ-
σάν μοι, τὴν λέγει ὕστερον, ἕνας παρόμοιος νέος,
καθὼς αὐτός, δὲν εὐρίσκεται μὲ ὅλας τὰς χά-
ριτας ἐστολισμένος· πόσον λοιπὸν εὐτυχὴς ἦ-
θελες εἶσαι, ἐξαδέλφη (τὴν πειράζει) ἂν ἦθε-
λες τὸν ἀπολαύσει διὰ ἄνδρα! δὲν εἶναι ἀλή-
θεια; ναι, ἐξαδέλφη μου, ἀποκρίνεται ἡ Χορο-
ψιμὰ, αὐτὸ ἀληθεύει, καθ' ἓνα τρόπον· ὁμως
ἂν δὲν ἦτον ἐπὶ ῥέπῃς εἰς ὅλα τὰ μέρη, καὶ ἂν
δὲν ἦτον καὶ ἄλλης θρησκείας, ἦθελε βέβαια
ἦναι εἰς ἐμένα τὸ ἀξιολάτρευτον ὑποκείμενον·
αὐτὰ λοιπὸν τὰ δύο καὶ μάλιστα τὸ ὕστερι-
νὸν κάμνουν νὰ ψυχραίνεται ἡ ἀγάπη μου πρὸς
αὐτόν· αὐτὸ βεβαιότατα εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς
κατὰ τὴν Τουρκίαν ἀνατροφῆς, μὲ τὸ νὰ ἐγ-
χέουν εἰς τὰ τέκνα των ἓνα μῖσος ἄσποδον ἐ-
ναντίον τῶν ἑτεροθρήσκων· ὅθεν κάλλιον ἕνας
πατὴρ, ἢ μήτηρ ἔχει νὰ ἀποθάνῃ ἡ κόρη του,
ἢ ὁ υἱός του, παρὰ νὰ πάρῃ ἄνδρα, ἢ γυναῖκα
ἄλλης θρησκείας, εἰς καιρὸν ὅπου αὐτὴ ἢ ἰδίᾳ
θρησκείᾳ τὸ ἐπιτρέπει καὶ τὸ συγχωρεῖ (α).
ὅθεν δὲν ἦτον παράξενον, ἂν καὶ ἡ Χοροψιμὰ
ἐμίσει τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέαν τοῦ Οἱθοδόξου
καὶ Ἀνατολικοῦ δόγματος ὄντα, μὲ τὸ νὰ ἦ-
τον πολλὰ εὐλαβῶς πρὸς τὴν θρησκείαν της ἀ-
να-

(α) Ἐπρεπεν ὁ καλὸς οὗτος νὰ μᾶς σημειώσῃ πού εὐρί-
σκεται αὐτὸ, ὅπου ἡ ἀγιωτάτη Πίστις μας νὰ συγχωρῇ τὴν
ἔνωση τοῦ σκότους μὲ τὸ φῶς, εἰς καιρὸν ὅπου προσαί-
τ' ἐναντιώτατα.

νατεθραμμένη καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα της, καὶ ἀπὸ τὴν μητέρα της, καὶ ἐστοχάζετο ἂν τὸν ἀγαπήσω καὶ τοῦ δώσω τὴν καρδίαν μου, δὲν θέλω ἀπολαύσει τίποτε· ἐπειδὴ οἱ γονεῖς μου δὲν θέλουν μὲ ἀφήσει· ὅθεν μάταιος εἶναι ὁ ἔρως μου πρὸς αὐτόν· διὰ τοῦτο πάντοτε ἀδιαφοροῦσεν· ἡ Μεϊρέμ δὲ μὲ τὸ νὰ εἶχε διαφορετικὴν ἀνατροφὴν, ὁ πατήρ της εἶχεν ἀποθάνῃ πρὸ πολλοῦ, ὡσαύτως καὶ ἡ μητέρα της, τὸν ἀδελφόν της δὲ καὶ τὴν βυζάστραν της δὲν τοὺς ἔμελλε νὰ τὴν διδάσκουν περὶ θρησκείας, διὰ τοῦτο ἦτον ἡ καρδιά της ἐλευθέρα ἀπὸ ὅλας τὰς δεισιδαιμονίας, ἀπὸ ὅλας τὰς μωρολογίας τῶν γραϊδίων· ὅθεν εὔρε καὶ ὁ ἔρωτας τόπον καὶ τρόπον, καὶ εἰσεχώρησεν εἰς αὐτὴν τόσον, ὥστε ὅπου τὴν ἐκυρίευσεν παντελῶς· τὴν λέγει ὕστερον, ἐξαδέλφη μου, ἐγὼ νὰ σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, αὐτὸς ὁ νέος τόσον μοῦ ἐτυπώθη εἰς τὴν καρδίαν, ὅπου παντελῶς ἡσυχίαν δὲν ἔχω, καὶ ὅλα προκρίνω νὰ τὰ χάσω, καὶ μόνον αὐτὸν νὰ μὴν ὑστερηθῶ. Τότε τὴν λέγει καὶ ἡ Χοροφίμá· καὶ ἐγὼ, ἐξαδέλφη, νοιώθω τί εἰς τὴν καρδίαν μου, τὸ ὅποιον βέβαια εἶναι ἀγάπη, ὅμως δὲν ἤξεύρω τί νὰ κάμω, διὰ τὰ αἷτια ὅπου σὲ εἶπα· ἂν ἤξευρα πῶς ὁ πατήρ μου ἔστεργε, καὶ ἐγὼ δὲν ἤθελα ἀντισταθῆ· ὁ τζελεπή Ανδρέας δείχνει εἰς ἐμένα ἓνα ἔρωτα ὑπερβολικόν, μὲ ἔστειλε τώρα τόσα ράβασια, δὲν μὲ χαροποιοῦν ὅμως τόσον, μὲ τὸ νὰ ἤξεύρω ὅτι οἱ γονεῖς μου δὲν μὲ ἀφίνουν νὰ τὸν ἀγαπήσω, καὶ μάλιστα σήμερον τὸ πρῶτ' μὲ ἔστειλε μὲ τὸν δούλόν του, (τὴν δίδει τὸ ράβασάκι νὰ τὸ διαβάσῃ) διὰ τοῦ.

τοῦτο καὶ δὲν τοῦ ἀποκρίνομαι. Ἐκεῖ ὅπου τὸ ἀνεγίνωσκεν ἡ Μεϊρέμ, καὶ ἡσθάνετο μίαν ἄκραν σύγχυσιν εἰς τὴν ψυχὴν της ἀπὸ ζηλοτυπίαν, νὰ καὶ ἐμβαίνει ἡ μήτηρ, γύναιον δεισιδαιμονέστατον (ἐπεὶ καὶ τὰ ἄλλα ὅπου ὠμίλησαν τὰ ἤκουσεν οὕσα εἰς τὸν ἄλλον ὄντ᾽ αὐτῶν μὴ γνωσκουσῶν) φωνάζουσα πρὸς τὴν Μεϊρέμ μὲ θυμὸν, τέτοια ἐγὼ, Μεϊρέμ, ἤλπιζα ἀπὸ λόγου σου; ἀπάταις καὶ ἀτιμίαις νὰ φέρῃς εἰς τὸ σπῆτί μου; τί ραβάσι εἶναι αὐτό; νὰ τὸ ἰδῶ· εὐθύς μὲ ὀργὴν ἀρπάζει τὸ ραβασάκι καὶ τὸ βάνει εἰς τὴν τζέπη της λέγουσα· ἄλλην φορὰν Μεϊρέμ, σὲ λέγω νὰ μὴ πατήσης εἰς τὸ σπῆτί μου· ὅθεν πηγαινε, πηγαινε, καὶ ἂν θέλῃς παρόμοια πράγματα νὰ μιλήσης, κρῆξε παρόμοιαις σου εἰς τὸ δικόν σου τὸ σπῆτε νὰ μιλήσης. Τότε γυρίζει καὶ πρὸς τὴν Χοροφίμᾶν τὴν θυγατέραν της· ἐσὺ λοιπὸν θέλεις τιμωρηθῇ καθὼς σὲ πρέπει ἀπὸ τὸν πατέρα σου εὐθύς ὅπου νὰ ἔλθῃ· ἐπεὶ ἀπετόλμησας νὰ δέχῃς ἐρωτικὰ ραβάσια ἀπὸ ἀλλοπίστους τόσαις φοραῖς χωρὶς τὴν εἰδησίην μας, καὶ μὲ τοῦτο νὰ φανερωθῇ εἰς τὸν κόσμον μία ἐρωτικὴ ἀνταπόκρισις, καὶ νὰ ἀτιμάσῃς τὸ σπῆτί μας τῶρα εἰς τὰ γηρατεῖά μας. Αὐτὰ καὶ ἄλλα λέγουσα μὲ θυμὸν ἀπέρασεν εἰς τὸν ἄλλον ὄντ᾽ ἀφίνουσα καὶ τὰς δύο ἀφώνους καὶ ἀκινήτους ἀπὸ τὸν ἑξαφνόντων φόβον· μετ' ὀλίγον δὲ ἐλθοῦσα ἡ Μεϊρέμ εἰς τὸν ἑαυτὸν της ἀνεχώρησεν, ἀφίνουσα τὴν Χοροφίμᾶν ἀκόμι ἀναίσθητον.

Καθὼς ὅλα τὰ πράγματα προτύτερα κα-
τά

τὰ ροῦν ἐπήγαιναν, ἔτζη τῶρα ἐξεναντίας ἄρχισαν νὰ πηγαίνουν ἄνω ποταμῶν· ἐπεὶδὴ κατὰ τύχην μετ' ὀλίγον ἦλθεν ὁ τζελεπὴ Στεπάναναγας μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφὸν τῆς Μεϊρέμ· ἐμβαίοντες δὲ μέσα βλέπουν τὴν Χοροφίμάν ἀπὸ τὸν μέγαν τρόμον, ὅπου τὴν ἐπροξένησεν ἡ μητέρα της μὲ τὰ φοβερέσματα τὰ αἰφνίδια, κειμένην ὥσάν νεκράν· ἐμβαίνουν παραμέσα καὶ βλέπουν τὴν μητέρα της ὠργισμένην, χλωμὴν ἀπὸ τὸν θυμὸν, ἀλλοιούμενην τὰν ὄψιν, μουρμουρίζουσιν τὴν ἐρωτοῦν τί ἔχεις; διὰ τί εἶσαι θυμωμένη; δὲν τρέχεις νὰ ἰδῇς τὴν κόρην σου πῶς ἐλευινῶς κεῖται; αὐτὴ δὲ ἄρχισε τότε καὶ τοὺς ἐδιηγῆθη ὅλα ὅσα ἤκουσε καὶ ἀπὸ τὰς δύο. Τότε ὁ ἀδελφὸς τῆς Μεϊρέμ θυμωθεὶς ἀνεχώρησε παρευθὺς· ὁ τζελεπὴ δὲ Στεπάναναγας τρέχει πρὸς τὴν κόρην του, τὴν τρίβει, τὴν βρέχει μὲ τὸ ξύδι, καὶ μόλις ἠμπόρεσε νὰ τὴν ἀναστήσῃ· ἀφ' οὗ δὲ ἦλθεν εἰς τὰς φρένας της δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν ἐξετάξῃ, οὔτε νὰ τὴν ὀνειδίσῃ, ἀλλὰ τότε τὴν ἄφησε, καὶ ἀπέρασε εἰς τὸν ἄλλον ὄνταν ἐξετάζοντας τὴν γυναῖκά του, ἥτις διὰ νὰ τὸν βεβαιώσῃ εὐγάζει ἀπὸ τὴν τζεπηντης τὸ ράβασάκι, καὶ τοῦ τὸ δίδει λέγουσα, διάβασαι καὶ τὸ ράβασάκι ὅπου τῆς ἄρπαξα ἀπὸ τὰ χέρια, καὶ ἰδὲς τί ἀνδρώπους τιμίους ἐμβάζεις εἰς τὸ σπῆτί μας. Ἀρχισεν ὁ τζελεπὴ Στεπάναναγας νὰ τὸ ἀναγνώσῃ (ἐπεὶδὴ καὶ ἡ γυνὴ του δὲν ἤξευρε) καὶ ἀναγνοὺς βλέπει τὸ ὄνομα τοῦ τζελεπὴ Ἀνδρέα· τότε λέγει πρὸς τὴν γυναῖκά του· αὐτὸ τὸ περιστατικὸν εἶναι πολλὰ εὐκόλον νὰ ἰατρευθῇ, καὶ μάλιστα

τώρα ὅπου εἶναι ἀκόμι ὀγλίγωρα, ἐπεὶ καὶ ἤξεύρωμεν τὴν ἀφορμὴν· ἐξέταξες ποῖος ἔφερε τὰ ραβασία; ὄχι· κρᾶζει εὐθὺς τὴν δούλην, τὴν ἐξετάζει μὲ κάθε τρόπον, τὴν φοβερίζει πρῶτον, ὕστερον ἤθελε νὰ τὴν κτυπήσῃ· αὐτὴ ὅμως ὅλο ἀρνεῖτο, πῶς δὲν ἔχει εἰδῆσιν. ὕστερον δὲ ἄρχισε νὰ τὴν κτυπᾷ. Τότε ἡ δούλη φοβηθεῖσα νὰ μὴ ξυλισθῇ περισσότερον, ἐξεμυστιρεύθη λέγουσα, πῶς τὰ ραβασάκια καὶ τῆς Μειρέμ πρὸς τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέαν, καὶ τοῦ τζελεπὴ Ἀνδρέα πρὸς τὴν Χοροφίμάν ἐγὼ τὰ ἔδίδα, καὶ οὔτε ἡ μία ἤξευρε πῶς δίδω ραβασάκια τὸν κύρ Ἀνδρέα, οὔτε ἡ ἄλλη πῶς λαμβάνει ἀπὸ αὐτόν. Ὁ τζελεπὴ Στεπάναγας, ὡς φρονιμώτατος, λέγει τὴν δούλην, συμμάζωξε τὰ πράγματά σου καὶ ἀναχώρει ἀπὸ ἐμένα εὐθὺς, καὶ ἐν ὅσῳ νὰ τὰ δέσῃς ἐγὼ σοῦ κάμνω τὸν λογαριασμόν διὰ τὸν μισθόν σου. Ἡ δούλη ἀφ' οὗ ἠτοιμάσθη ἦλθε καὶ ἐφίλησε τὸ χέρι τοῦ ἀνδραγαθήνους καὶ τῆς κυρίας, καὶ ἔτζη λαβοῦσα τὸν μισθόν της ἀνεχώρησεν· ὕστερον παραγγέλλει, πῶς ἂν στείλῃ τίποτε ὁ Ἀνδρέας νὰ μὴ τὸ δεχθῶν, καὶ ἂν θελήσῃ μόνος του νὰ ἔλθῃ ποτὲ, νὰ τὸν εἰποῦν, πῶς ὁ τζελεπὴ Στεπάναγας δὲν εἶναι στὸ σπῆτι· τότε λέγει τὴν γυναῖκά του, αὐτὸ ὅπου τώρα ἔκαμα καὶ παρήγγειλα εἶναι τὸ ἀρμοδιώτατον ἱατρικόν· ἡ ἀποχὴ τοῦ τζελεπὴ Ἀνδρέα ἀπὸ τὸ σπῆτί μας, καὶ ἡ φυγὴ τῆς δούλης θέλουν προξενήσῃ μεγάλην ἡσυχίαν εἰς ἡμᾶς· κατὰ τὸ παρὸν ὅμως σιωπῇ, ἕως οὗ τὸ πρᾶγμα νὰ ἀπεράσῃ, καὶ δὲν πρέπει πλέον νὰ εἰπῇς τὴν Χοροφίμάν τίποτε.

Ἄς ἀφήσωμεν τούτους ἐδῶ, καὶ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὴν Μεϊρέμ. Εὐθύς ὅπου ἦλθεν ὁ ἀδελφός της θυμωμένος, ἐκατάλαβεν αὐτὸ τὸ αἶτιον, ὅθεν ἄρχισε μὲ κάτι πεπονηρευμένα καὶ ἐπιτηδειότατα λόγια νὰ σκεπάσῃ τὸ πρᾶγμα παντελῶς, καὶ ἤθελε τὸ ἐπιτύχη, ἂν δὲν εἶχε τὴν ὑποψίαν ἀκόμι ἀπὸ τὸ ζιαφέτι, τὸ βράδι διὰ τοῦτο τὴν ἐφοβέρισεν ὡς μεγαλήτερος, τὴν ἐνουθέτησεν ὅτι θέλει μεγάλως παιδευθῇ ἀνίσως ἀκούσῃ πάλιν τὶ παρόμοιον· τοῦτα εἰπὼν εὐθύς ἀνέχῳρησεν εἰς τὰς ὑποθήσεις του· ἡ δούλη δὲ ὅτου ἐδιώχθη ἀπὸ τὸν τζελεπὴ Στεπάνανα, τρέχει εὐθύς πρῶτον, καὶ ἀφίνει τὰ πράγματά της εἰς τὴν ἀδελφὴν της, ὅπου ἐδούλευεν εἰς ἓνα πραγματευτὴν στὴν Γαλατᾶν, καὶ ὕστερα γυρίζει ὀπίσω, καὶ οἶδει εἰδῆσιν τὴν Μεϊρέμ διὰ ὅλα ἐκεῖνα ὅπου ἠκολούθησαν μετὰ τὴν ἀναχώρισίν της· τέλος πηγαίνει εἰς τὸ Σαράγι τοῦ πρέσβεως, καὶ κατὰ τύχην ἀνταμάνει ἓνα δοῦλον τοῦ τζελεπὴ Ἀνδρέα, καὶ τοῦ διηγεῖται ὅλα τὰ συμβεβηκότα, λεγουσά τον νὰ τὰ διηγηθῇ καὶ αὐτὸς τὸν αὐθέντην του, καὶ ἔτι ἡ ἀνεχώρησε.

Τὸ βράδι ἦλθεν ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας, ἐμβῆκεν εἰς τὸν ὄνταν, ἐκάθισε καὶ ἐσυλλογίζετο· μετ' ὀλίγον ἐμβαίνει καὶ ὁ δοῦλός του μέσα, καὶ τὸν διηγεῖται ὅλα ἐκεῖνα ὅπου ἡ δούλη τοῦ τζελεπὴ Στεπάνανα ἦλθε καὶ τοῦ εἶπε· μετὰ τὴν διήγησιν αὐτὴν, ἔμεινεν ὁ φίλος μας πάντῃ ἄφωνος ἀπὸ τὴν λύπην του· ἔπειτα δὲ διὰ νὰ τὴν ἀνακουφίσῃ ὀλίγον, ἄρχισε νὰ τραγουδήσῃ τὰ ἐπόμενοι πολλὰ λυπηρά.

Παντοτιναῖς καταδρομαῖς,
Τριγύρω μου κυτάζω,
Ἡ τύχη μου μέ συμφοραῖς,
Ὅρμα καὶ μέ παιδεύει,
Μέ σύνεφα πολλῶν καϊμῶν,
Πάντα μέ τριγυρίζει,
Σάν κάστρο μέ πολιορκεῖ,
Μουχασερέ μέ ἔχει,
Καί κινδυνεύω νά χαθῶ,
Γιατὶ οἱ βοηθοί μου,
Εἴσῳθηκ' ἡ ὑπομονή,
Κ' ἡ μεγαλοψυχία,
Αὐτὰ πλιά δέν μέ βοηθοῦν,
Κ' ἔτ' ἔτι σέ ἐρημίαν,
Λοιπὸν θε νά παραδοθῶ,
Κλίνω πλέον κεφάλι,

πολέμους καὶ συχναῖς ὁρμαῖς,
ποσῶς δέν ἡσυχάζω.
πολλῶν λογιῶν τόσαις φοραῖς,
ν' ἀφανισθῶ γυρεύει.
μέ πληθος ἀναστεναγμιῶν,
φθορὰν μέ φοβερίζει.
καὶ ἀκαταπαύστως πολεμεῖ,
πάντα μέ κατατρέχει.
δέν ἡμπορῶ νά φυλαχθῶ,
ἐφάνηκαν ἐχθροί μου.
νικᾶται δέν καταπονεῖ,
ἔχει ἀδυναμία.
γιατ' ἐφθασαν νά φοβηθοῦν,
εἶμαι κ' ἀπελπισίαν.
καὶ στοὺς ἐχθρὸς με ν' ἀφειδῶ,
κ' ἡ ἀκρὸς τοῦ βγάλλει.

Ἄφ' οὗ δὲ τὸ ἐτελείωσεν, ἄρχισε νὰ συλλογίζεται λέγωντας· ἴσως εἶναι ψεύματα καὶ πλασματα ὅλα αὐτὰ τῆς Μειρέμ ἐξ ἀδελφῆς τῆς, ἢ ἄλλος κἀνένας δόλος, ὅθεν δέν πρέπει νὰ τὰ πιστεῦσω παρευθὺς· ἄς δοκιμάσω, ἄς τὴν στείλω ἐν ράβασάκι ἀκόμη, ὥσάν νὰ τὸ ἠξεύρω πῶς μᾶς ἐξεχώρισαν, τὴν δὲ Μειρέμ, ἥτοι τοῦτο ἀληθεύει, ἢ οὐ, δὲν θέλω τὴν ἀγαπήσει, κάλλιον προκρίνω νὰ ἀποθάνω, παρὰ νὰ ἀγαπήσω ἄλλην, πλὴν τῆς Χοροφίμας, ἡ ζωὴ μου, τὸ φῶς μου, ἡ ἀναπνοή μου, ἡ κίνησίς μου, ἡ ψυχὴ μου, καὶ τὸ πᾶν μου εἶναι αὐτὴ, διότι ἡ Μειρέμ ἐστάθη αἰτία νὰ μέ ὑστερήσῃ πάντων τούτων. Τὸ ράβασάκι δὲ εἶναι τοῦτο, ὅπου εἰδῶ βλέπεται.

Ἀξιολάτρευτη καὶ ἀξιέραστη ψυχὴ μου Χοροφίμá!

Δὲν ἔμπορῶ ποτὲ νὰ ζήσω,
Μήτε χωρὶς τὴν ζωὴν μου,
Τὴν δικὴν του Θεωρίαν,
Καὶ αὐτὸ ὅταν κυτᾶζω,
Μὰ ἂν τύχη καὶ τὸ χάσω,
Καὶ τὸν κόσμον ὑστεροῦμαι,
Γιατὶ ποίος μπορεῖ νὰ ζήσει,
Χάνα χωρὶς τὴν ζωὴν του,
Καὶ χωρὶς αὐτὸ τὸ σῶμα,
Νὰ κινῆται ἡ ἀναπνένη,
Κὶ ὅταν τοῦτο δὲν μέ βλέπῃ,
Καὶ ἐγὼ χωρὶς τὸ φῶς μου,
Καὶ ὁ ἴσχιος ἂν χωρίσῃ,
Ἀπὸ τὸ κορμίτ' ἀνθρώπου,
Ἴσως νὰ ἀπομακρύνω,
Πλὴν ἀδύνατο μεγάλο,

ἀπ' τὸ φῶς μου ἂν χωρίσω,
νᾶχω τὴν ἀναπνοήν μου.
ἔχω γιὰ παρηγορίαν,
φαίνεται πῶς ἡσυχάζω.
εἰς τὸν θάνατον θὰ φθάσω,
βέβαια καὶ ἀπαρνοῦμαι.
τὴν ζωὴν του σὰν ἀφήσῃ;
τὸ κορμί, τὴν ὑπαρξίν του.
δὲν ἀκούσθηκεν ἀκόμα,
πλέον νὰ καταλαβαίνει.
ἡ ζωὴ μου τί μέ πρέπει,
αἰσθησιν δὲν ἔχω κόσμου.
ἴσως καὶ παραστρατίσῃ,
εἶναι κάθε μέρος τόπου.
καὶ ἐγὼ ἀπὸ ἐκένου,
καὶ τὸ ἓνα καὶ τὸ ἄλλο.

Ὁ κατὰ πάντα πιστότατός σε Α.

Ἀφ' οὗ το ἑσύνθεσε δὲν τοῦ ἄρρесеи, ὅθεν
ἔστοχάσθῃ νὰ γράψῃ ἄλλο μᾶλλον ἐνεργητικόν.
ἄρχισε λοιπὸν νὰ γράψῃ τὸ ἀκόλουθον.

Ἐρασμιωτάτη ψυχὴ μου Κυρία Χοροφίμá!

Μετὰ τὴν στέρησίν σου,
Στοχάσου τί συμβαίνει,
Ἐκεῖ ὅπου κοιμοῦμαι,
Παραλαλ' ὄλο ἓνα,
Καὶ ὅταν δὲν κοιμοῦμαι,
Τὰ προτερήματά σου,

καὶ ἀναχώρησίν σου,
σέ λόγου μου νὰ γένῃ;
πάντοτε σ' ἐνδυμοῦμαι,
καὶ ὁμιλῶ μὲ ἐσένα.
καὶ τότε συλλογοῦμαι,
καὶ καλλῇ τὰ χρυσά σου.

Κί

Κὶ ὅταν ἠθέλει τύχη,
 Ἀπόκρισιν δὲν πέρνει,
 Κὶ ἂν δώσω καὶ καμμία,
 Δὲν εἶναι ἀρμοδία,
 Τί κάμνετε μὲ λέγουν;
 Τέτοιας ἀποκρίσεις,
 Αὐτὰ κί ἄλλα παθαίνω,
 Ἀπὸ τὸν χωρισμόν σου,
 Καὶ δὲν θαρρώ μὲ τόσο;
 Μόν τέ κάνενα ἄλλο,

κάνεις νὰ μὲ συντύχη,
 μόν ἔτзи ἀπομένα.
 πάλιν ἀπολογία,
 ἀλλ' οὐτ' ἐπιτηδία.
 τὰ δένδρα, λέγω, κλαίγουν,
 δίδω στάς ἐρωτήσης.
 στὸν δρόμον ὅταν βγαίνω.
 τὸν ἀνυπόφορόν σου.
 ποτὲ νὰ τὸ γλυτώσω,
 θὰ πέσω ποῖο μεγάλο.

Ὅλος ὅλως σὸς Α.

Πρὸ τοῦ δὲ νὰ κοιμηθῇ, ἄρχισε νὰ ψάλλῃ
 τὸ ἀκόλουθον θρηνητικώτατα.

Εἰς τὸν ἄκρον τῆς κακίας, ἢλθ' ἡ τύχη μου βαθμόν,
 Αὔξησαν τὰ δάκρυά μου, μὲ παντοτανόν κλαυθμόν.
 Ἀγριώθηκε σ' ἐμένα, καὶ θυμόν της φοβερόν.
 Οὐτ' ὀλίγον ν' ἀνασάνω, δὲν μὲ δίδω πλιὰ καιρόν.
 Ἀγκαλὰ καὶ πάντα εἶχα, κ' ἐξαεχῆς καταδρομαῖς,
 Δὲν μὲ ἔληπαν νὰ βλέπω, ἀγριαὶς συχναῖς ὁρμαῖς.
 Πλὴν ἡ τωρινᾶς σκληραῖς της, καὶ θανάσιμαὶς πληγαῖς,
 Ἐκάμαν αὐτὰ τὰ μάτια, δυὼ ἀστέρειταις πηγαῖς.
 Καὶ μὲ ὅλον ὅπου τρέχουν, δίχως νὰχουν στερεμόν,
 Δὲν μπορῶν ποτὲ νὰ σβύσῃ, τῆς καρδιάς μὲ τὸν καϊμόν.
 Φύσιν ἄλλαξαν σὲ μένα, φλόγαις δὲν καταπονοῦν,
 Ἄλλ' ἐξ ἐναντίας μόνα, τὴν φωτιὰν ζοιηγοῦν.
 Ἐφθασα χωρὶς ἐλπίδα, πλέον νὰ καταντηθῶ.
 Ἄχ δὲν εἶναι βλέπω τρόπος, διὰ νὰ ἀναστηθῶ.
 Μόνον ἐσύ τύχη μ' κάμε, ἔλεος νὰ στοχασθῆς,
 Κ' ἓνα τέλος διὰ ὅλα, γλίγωρε νὰ ἐννοιασθῆς.

Καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἐτελείωσε τὸν ἐπῆρεν ὁ νή-
 δυμος ὕπνος, ὅπου λύει κάθε συλλογισμόν.

Τὸ πρῶτ' δὲ ἀφ' οὗ ἐσυκώθη, κρᾶζει τὸν
 δοῦλον, καὶ τοῦ λέγει· πήγαινε αὐτὸ τὸ βαβα-
 σά.

σάκι εἰς τὸν τζελεπὴ Στεπάνανα, καὶ δὸς τὸ
τὴν δούλην, ὅπου νὰ τὸ ἐγχειρίσῃ τὴν κοκωνί-
τζαν Χοροφίμην, καθὼς καὶ ταῖς ἀπερασμέναις,
καὶ ἂν ἡ δούλη ἐκεῖνη δὲν ἔλθῃ νὰ σὲ ἀνοίξῃ,
καὶ ἔλθῃ ἄλλη νέα, τότε ἐρώτησέ την ποῦ εἶ-
ναι ἡ παλαιά; καὶ ἂν σὲ εἰπῇ πῶς δὲν εἶναι
ἐδῶ πλέον, τότε γύρισε ὀπίσω. Πέρνωντας δὲ
τὸ ράβασάκι ὁ δούλος βουλωμένον, ἀνεχώρησεν.
Ὁ τζελεπὴ δὲ Ἀνδρέας ἐθέλησε νὰ τραγωδήσῃ
τὸ ἀκόλουθον, ἕως οὔ νὰ ἔλθῃ ὁ δούλος.

Τί κουριόζα συμφορὰ,
Σὰν θάλασσα φουσκῶναι,
Εἰς τὸν λιμένα ναυαγῶ,
Εἰς ἄκραν μιὰν γαλήνη,
Ἡλιος φύσῃ ὁ πυρὸς,
Κὶ ἀντὶς νὰ μὲ πυρώσῃ,
Εἰς τοὺς λοιποὺς εἰν καυστικός,
Καὶ θὰ μὲ ξεπαγιάσῃ,
Ζητῶ στὸν ποταμὸν νερόν,
Ἀντὶς νερὸ βρίσκ' ἄμμι,
Στὴν θάλασσ' ἀπαντῶ ξηρὰ,
Καράβι ποῦ νὰ πλεύσῃ,
Εἴμετεβλήθηκε τὸ πᾶν,
Φαίνεται' ἀποστασία,
Ὅλα ἐπάνω μου ὀρמוῦν,
Πλὴν τύχη σὰν θελήσῃ,

πνίγομ' ἀπάνω στὴν ξηρὰ,
ἢ γῆ καὶ μὲ πλακῶναι.
καὶ κινδυνεύω νὰ πνιγῶ,
ἢ γῆ μὲ καταπίνει.
σ' ἐμένα ἐγινε ψυχρὸς,
ζητῶ νὰ μὲ παγώσῃ.
σ' ἐμένα πάγος φυσικὸς,
ἀντὶς νὰ μὲ ζεστάνῃ.
τὸν βρίσκω παρευδύς ξηρὸν,
πέτε μου τί νὰ κάμω;
βιυνὰ καὶ δάση φοβερά,
πανὶ ποῦ νὰ δουλεύσῃ;
ὅλα ἀνάποδα μὲ πᾶν,
πῶς εἶν' κ' εἰς τὰ στοιχεῖα.
καὶ νὰ μὲ πᾶν ἐπιθυμοῦν,
δικαῖα κάμναι χεῖρι.

Ἦλθε δὲ ὁ δούλος, καὶ τὸν λέγει, ὅτι οὔ-
τε δούλη νέα πλέον εἶναι ἐκεῖ, οὔτε δούλη πα-
λαιά, ἀλλὰ μόνον ἓνας δούλος, τὸν ὁποῖον ἐρά-
τησα ποῦ εἶναι ἡ δούλη, καὶ μὲ εἶπεν ὅτι ἐ-
διώχθη ἀπὸ τὸν αὐθέντην· ὕστερον, καθὼς μὲ
παρηγγείλετε, ἐγύρισα ὀπίσω, καὶ ἰδοὺ τὸ ρά-
βάσι· καὶ ἔτζη εὐγῆκεν ἀπὸ τὸν ὄντα· Ὁ τζε-

λεπής μας λοιπόν ἀπὸ αὐτὴν τὴν διήγησιν τοῦ-
του τοῦ δούλου ἐβεβαιώθη καὶ διὰ τὰ λοιπὰ,
ὅπου ἤκουσεν ἐχθρὸς ἀπὸ τὸν ἄλλον του δοῦλον·
ὅθεν ἄρχισε νὰ θρηνῇ τοιοῦτοτρόπως .

Ποῦ εἶν τὸ ἔσχι κ' ἡ χαρά,
Τώρα καρδιά μ' μαράνθη,
Ποῦναι καρδιά ἡ πρωτινὴ,
Τώρα εἶναι θλιμένη,
Πρῶτα ξυπνοῦσα τὴν αὐγὴν,
Τώρα μὲ ἄχ πλαγιαῖζω,
Ἡ' ἀνοιξαις ἡ θροσεραῖς,
Τῆς γῆς ἡ πρασινάδα,
Καὶ τῶν ἀνδρῶν ἡ μυρωδιά,
Τί μ' ὠφελοῦν τὰ ἄνθη,
Τ' ἀηδόνια τὰ μελωδικά,
Τὰ σάζια δὲν μ' εὐφραίνουν,
Κι ὁ κόσμος τί μὲ ὠφελεῖ,
Παρὰ ζῶν θλιμένη,

ποῦ εἶχα γὰρ ἄλλην φορὰ,
τὸ κέφι μου ἐχάθη .
ποῦ ἦτον ὅλη ἡδονή;
καὶ παραπονεμένη .
χωρὶς καμμίαν συλλογὴν,
ξυπνῶ κι ἀναστενάζω;
σέ μένα εἶν λυπητεραῖς,
δὲν ἔχε νοστιμάδα .
δὲν μοῦ εὐφραίνει τὴν καρδιά,
σάν ἡ καρδιά μ' μαράνθη .
τ' ἀκούω μελαγχολικά,
μάλιστα μὲ πικραίνουν .
σάν τ' ἀχαλάχιμ' δὲν γελά
κάλιο ἀποθαμένη .

Ἐπειτα ἄρχισε νὰ ψάλλῃ πολλὰ τραγῶ-
δικῶς, τὸ ἀκόλουθον .

Τί ζῶν πολλὰ ἀθλία, στέναγμῶν πολλῶν αἰτία,
τούτη ἡ προσωρινή .
Καὶ μὲ ὅλο ποῦν δολία, στὴν δικήν της τὴν φιλία,
ὅπου μᾶς παρακινεῖ .
Στὴν ἀρχὴν της καὶ στο τέλος, δίδα πάντα ἓνα βέλος,
κλαυθμηρὸν φαρμακερόν .
Πλὴν μ' ἀγκίστρι δολωμένον, πέρνε πλῆθος τυφλωμένων,
καὶ εἰς κάθε τι καιρόν .
Ὅσον ἀσπλαγχνα παιδεύει, κινεῖς πάλιν δὲν γυρεύει,
ἀπ' αὐτὴν νὰ ἀφεθῇ,
Κάθε πειρασμὸν προκρίνει, καὶ ἀντάλλαγμα τῆς δίνει,
ὅ, τι πρᾶγμα κι ἂν βρεθῇ .
Πολυστένακτος ὁ βίος, τὸ ὁμολογοῦν ὁμοίως,
ὅλοι μὲ τὴν δοκιμὴν,
Σταῖς φουρτούναις τυραννῶνται, πλὴν τὸν θάνατον φοβῶνται,
ὅπου εἶναι ὁ λιμὴν .

Ω! ἀπάτη τοῦ προσκαίρου, κίσμου τούτου, καὶ χαμέρευ,
 ἀπορῶ πῶς ἡμπορεῖ,
 Ὡς τέτρα ἀπὸ μεγάλαις, τόσαις δυστυχίαις, ζάλαις,
 σ' ὅλους μας νὰ περχωρῇ.
 Ἀπ' αὐτὸν παραπονοῦνται, ὅλοι καὶ δυσαρεστοῦνται,
 κάθε γένους καὶ βαθμοῦ,
 Μὲ τὸ στόμα τὸν ὑβρίζουν, ὅμως πάντοτε χωρίζουν,
 παρ' αὐτὸ μετὰ κλαυθμῶ.
 Οἷοι ὅμως ἡμποροῦσι, τὴν ἀλήθειαν νὰ ἰδοῦσι,
 νὰ γνωρίσουν τὴν πολλήν.
 Πλάνην τούτους τοὺς θαυμάζω, καὶ φρονίμους ὀνομάζω,
 ὅλους μὲ ὑπερβολήν.
 Γιάτ' ὀλίγα ὑστεροῦνται, γῆν ἀγαθὰ κι ἀρνοῦνται,
 τὰ νομίζουν ὡς νεκρά,
 Οἷμως μὴτε δοκιμάζουν, τόσα πάθη ποῦ συχνάζουν,
 εἰν' ἀπ' ὅλ' αὐτὰ μακρά.

Ἡ δὲ Μειῖρέμ μὲ ὅλον ὁποῦ ὁ ἀδελφός της
 τὴν ἐφοβέρισε διὰ νὰ παύσῃ ἀπὸ τὸν ἔρωτα,
 αὐτὴ ὅμως παντελῶς τὰ φοβέρισματα δὲν τὰ
 ἐστοχάσθη· ἐπεὶδὴ ὁ ἔρως εἰς αὐτὴν εἶχε τὴν
 ἀνωτάτην καθέδραν· διὰ τοῦτο δὲν ἔπαυσεν ἀ-
 πὸ τὸ νὰ στοχάζεται ἄλλα νέα μέσα. Ἀφ' οὗ
 λοιπὸν ἐστοχάσθη ἀρκετὰ, ἀπεφάσισε νὰ τὸν
 στείλῃ ἐν ράβασάκι ἐλεγχον τὴν μεταβολήν του
 τὴν τόσον ὀγλίγωρον· ἐπεὶδὴ ἡ ἐπίπλαστος ἐ-
 κείνη καὶ προσπεποιημένη ὁμιλία τῆς ἐφαίνετο
 ἀληθῆς καὶ ἐρωτικὴ βεβαιότατα.

Ἐρασμιώτατον φῶς μου Κύρ Ἀνδρέα!

Τί ἀγανάκτησις πολλή,
 Καὶ ἄκρα σοβαρότης,
 Τί ἥθος ὄντως φοβερόν,
 Γνώμη δυσκολωτάτη,
 Φῶς μ' ἐτζί νὰ μεταβληθῆς,
 Εἶναι σὲ μένα ζάλη.

καὶ μῖσος μὲ ὑπερβολή,
 καὶ ἀπάνθρωπος σκληρότης·
 καὶ βλέμμα τόσον τρομέρον,
 ὀργὴ μεγαλωτάτη·
 ποσῶς νὰ μὴ μὲ λυπηθῆς,
 καὶ συμφορὰ μεγάλη.

Νά μ' ἔχῃς πάντα σέ καίμους,	σέ βαθυτάτης σαναγμούς,
Εἰς τόσον σου γαζέπι,	τελείως δὲν σέ πρέπη.
Εἴπρεπε νά βεβαιωθῇς,	καλά νά πληροφορηθῇς,
Κί ἔτ' εἰς νά μέ μισήσης,	καί πλέον νά μ' ἀφήσης.
Καί ὅχ' εὐθύς τεβεκελί,	ἀγαπημένον μου πουλί,
Νά ἔμβω στήν ὀργήν σου,	καί ἀγανάκτησίν σου.
Φθάνει λοιπόν ὁ κακιομός,	κί ὁ τόσος ἀδίκος θυμός,
Καί ἔλα σέ ἰνσάφι,	κάμεμε πλέον ἀφι.
Εἰς ὃ, τι ἔπτασα καὶ γῶ,	ἡ δυστυχῆς παρακαλῶ,
Ναί, καί ἐπάκουσόν μου,	πουλί ὀλόχρυσόν μου.
Καί θέλω εἶμαι ἀληθῶς,	ἱκέτις σου παντοτεινός,
Ἦπερ τῆς σῆς υἱείας,	ζωῆς καί εὐτυχίας.

Ἡ πιστοτάτη σου Μ.

Ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἐτελείωσε, καὶ τὸ ἐβούλωσε, δὲν ἤξευρε μέ ποῖον νά τὸ στείλῃ· τὸ πρῶτον μέσον τὸ ἔχασε, τὴν παραμάνα της καὶ βυζάστραν της δὲν τὴν παρεπιστεύετο. Ἀπεφάσισεν οὖν νά τὸ στείλῃ μὲ ἓνα πάντῃ ἀγνώριστον· ὅθεν ἐκεῖ ὅπου ἀπερνοῦσεν ἓνας δοῦλός τινος μπακάλη, τὸν κράζει λέγουσά τον, παρακαλῶ ἀπέρνα ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ σαράγι τοῦ Πρέσβεως τοῦ Βενετζάνου, καὶ δόσε τοῦτο τὸ ράβασάκι τὸν δοῦλον τοῦ δραγουμάνου του διὰ νά τὸ ἐγχειρίσῃ τὸν αὐθέντην του. Ὁ δοῦλος τὴν ἀποκρίνεται, μάλιστα, μάλιστα· (τὸ φιλοδώρημα γὰρ εὐγάζει τὰ κάλλιστα) ἐπειδὴ μέσα εἰς αὐτὸ τὸ σαράγι ἔχω καὶ ὑπόθεσιν τινα. Ἠλθεν οὖν ὁ δοῦλος εἰς τὸ σαράγι, καὶ εὗρίσκων τὸν δοῦλον τοῦ τζελεπῆ Ἀνδρέα, τὸν λόγει, μία κυρὰ μοί· ἔδωσεν αὐτὸ τὸ ράβασάκι διὰ τὸν αὐθέντην σου· ὅθεν ἀφ' οὗ ἔλθῃ νὰ τοῦ τὸ δώκῃς· ὁ δοῦλος δὲ τοῦ τζελεπῆ Ἀνδρέα τὸ ἐπῆρε λίγων

γων καλὰ, καὶ ἐκαρτεροῦσε νὰ ἔλθῃ ὁ αὐθέντης
του νὰ τοῦ τὸ δώσει.

Πρὸς τὰς τρεῖς ὥρας τῆς νυκτὸς ἦλθε καὶ
ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας, καὶ ἐμβαίνωντας εἰς τὸν
ἐττάντου ἄρχισε νὰ συλλογίζεται διὰ τὰς θλί-
ψεις καὶ τοὺς καῖμούς του· ὅθεν ἄρχισε νὰ τρα-
γωδήσῃ τὸ ἀκόλουθον διὰ νὰ ἀπεράσῃ ὁ και-
ρὸς, κατὰ τὸ νεχαβέτι.

Μὲ πᾶθῃ κὶ ἀναστεναγμούς,
Πάντοτε παραδέρνω,
Μὲ θλίψεις πολυκαιριναῖς,
Μὲ δάκρυα, μὲ πόνους,
Ποτὲ δὲν ξεύρω νὰ χαρῶ,
Πλὴν δὲν μ' ἀφίγῃ ἡ λύπη,
Μὲ ἐκυρίευσε πολὺ,
Ὅσο κὶ ἂν κοπιάζω,
Μὲ βάσανα φαρμακερὰ,
Τόσον καιρὸν παλεῶω,
Γιατ' ἐγλεντζέ ἔχω τὸ ἄχ,
Ματαίως πάντα τρέχω,
Ὡτ' τύχη τύχη φθονερὰ,
Ποῦ ἢ μεταβολαῖς σου,
Τύρισε πρὸς με μίαν φορὰ,
Κάμεμε ἰναέτι,

καὶ ὑπερβολικοὺς καῖμούς,
καὶ πάλιν ὑποφέρνω.
μὲ συμφοραῖς παντοτειναῖς,
περνῶ τοὺς τόσους χρόνους,
καὶ νὰ γελάσω λαχταρῶ,
ὅπου ποσῶς δὲν λῶπει.
καὶ τίποτε δὲν μ' ὠφελεῖ,
δὲν τὴν διασκεδάζω,
καὶ ἑτερὰ θανά πολλά,
στὸ τέλος πιά κοντεύω.
καὶ γιὰ παρηγορίαν τὸ βᾶχ!
ἐλπίδα πιά δὲν ἔχω.
σὲ μένει μόνον σταθερὰ,
ἐκάναις ἢ πολλαῖς σου.
τύχη παρακαλῶ πολλά,
φθάνει τὸ ἐζιέτι.

Ὅταν λοιπὸν ἐτραγωδοῦσεν, ἐμβαίνει ὁ δοῦ-
λος μὲ τὸ ράβασάκι εἰς τὸ χέρι λέγωντάς τον·
τζελεπὴ, σήμερον πρὸς τὸ δειλιόν, ἦλθεν ὁ δοῦ-
λος τοῦ μπακάλη μας, καὶ μὲ ἔδωκεν αὐτὸ τὸ
ράβασάκι νὰ τῆς τὸ ἐγχειρίσω, λέγωντάς μου,
πῶς εἶναι ἀπὸ μίαν κυράν. Τὸ ἐπῆρεν εὐθὺς
εἰς τὰς χεῖράς του, καὶ ἀναγνούς βλέπει πῶς
εἶναι ἀπὸ τὴν Μειρέμ· ὅθεν ἐσυγχύσθη πάλιν,
καὶ ἐλυπήθη καθ' ὑπερβολὴν, καὶ τόσον μῖσος
κατ'

κατ' αὐτῆς ἐλάμβανεν ἀπὸ τὰ ράβασιά της, ὅ-
σιν ἀγάπην αὐτῇ τοῦ ἔδειχνε, στοχαζόμενος τὸ
πόσον ἄπρεπον εἶναι νὰ παρακινοῦν αἱ γυναῖκες
διὰ λόγου γραπτοῦ καὶ προφορικοῦ τοὺς ἄνδρας
πρὸς ἔρωτα.

Ἐπειτα δέ, πρὸ τοῦ νὰ τὸν κυριεύσῃ ὁ δια-
λύων ἀπάσας τὰς φροντίδας, λύπας, θλίψεις
τε καὶ στενοχωρίας, ὁ γλυκύτατος, λέγω, ὕ-
πνιος, ἠθέλησε νὰ φάλλῃ τὸ ἐπόμενον, κατὰ τὸ
νίγριζ.

Τὸ ταξίδι τῆς ζωῆς μου,
Ἡ φουρτούνα τῶν ζωῆς μου,
Καὶ γαλήνης εὐτυχίαν,
Μὴτ' ἀνέσεως λιμένα,
Α' π' ἐδῶ σ' ἐκῇ πηγαίνω,
Καὶ εἰς δυστυχίας ξέραν,
Πάντοτε μὲ τριγυρίζουν,
Μὲ συχνῶν κινδύνων ζάλαις.
Κ' ἐν τῷ μεταξὺ ὁρμοῦσι,
Κί ὅλα τάρμενα ξεσχίζουν,
Κ' ἐτζί νύκτ' ἀπλπισίας,
Καὶ τουφάνι ἀπορίας,
Λαχταρῶ παντοῦ κυτᾶζω,
Πλέον στάσι τῆς φιλίας,
Μὰ κί αὐτὰ κρυμμένα μένουν,
Τὸν καλὸν καιρὸν νὰ εὐγούν,
Πιὸ λοιπὸν νοὸς τιμῶνι,
Κί ἀφ' οὗ ὅλα βυθισθῆκαν,
Εἰς τὸ ἴδιον καράβι,
Βέβαια πιά καθὼς τρέχει,

ἐξαρχῆς τῆς ἐθικῆς μου,
κυριεύει τῶν φρικτῶν μου.
δὲν ἐπέτυχε καμμίαν,
ἡδρε σέ καιρὸν κἀνένα.
θλίψεως στεργαῖς λαχαίνω,
ὄντως πέφτω καθ' ἡμέραν.
κύματα παδῶν κί ἀφρίζουν,
καταποδιασταῖς μεγάλαις.
κί ἄνεμοι ἐχθρῶν φυτοῦσι,
καθ' ἐλπίδος κί ἀφανίζουν.
φέρουν ἐνταύτῳ τελείας,
σχοτεινάδ' ἀναισθησίας.
γλυτωμαῦ φῶς δὲν πεικάζω,
ἀποβλέπω κάθε μίας.
καὶ ὡς φαίνεται προσμένουν,
τότε ποῦ δὲν χρησιμεύουν.
νὰ βαστᾷ νὰ μὴ στραβόνη;
τ' ἀκριβώτερα χαθῆκαν.
νὰ φοβεῖτ' ἀκόμι βλάβη,
τὸν βυθὸν λιμένα ἔχει.

Ὅταν δὲ ἐφάνη ἡ ῥοδοδάκτυλος αὐγὴ, ὅπου
τότε ἄρχισαν νὰ κελαδοῦν τὰ πουλιά, τὰ κα-
νάρια καὶ τὰ ἀηδόνια, γλυκύτατα, ἐσυκώθη καὶ
αὐτὸς, καὶ ἄρχισε νὰ συγκελαδήσῃ μὲ αὐτά, ὅ-

χι ὅμως χαροποιᾷ, ἀλλὰ λυπηρὰ, κατὰ τὸ ἰσφαχάν.

Τὸ δένδρον τῆς ἀγάπης μου, μέ φύλλα πιστοσύνης,
 Ἰσκιον ἐλπίδος μ' ἐδίδεν ἀμέτρου εὐφροσύνης.
 Πλὴν τῶρα ἐμαράνθηκαν, τὰ φύλλα κ' ὑποφέρω,
 Ἀπελπισίας λογισμὸν κ' ἄδικα παραδέρω.
 Τῶν ὑποχέσεων κλαδιά, τοῦ μίσους ἡ ψυχρότης,
 Ἐξήρανε παντάπασι, καὶ ἔφθασ' ἡ κρυότης.
 Κ' ἐγὼ τὴν ῥίζαν τοῦ φυτοῦ, ἀδύνατον κυτᾶζω,
 Ἀπτὰ σημεῖα τῶν κλαδιῶν, ἃν εἰν' ἡλορὴ διστάζω.
 Αἰεθαλὲς ἐνέμιζα τὸ δένδρον του μέ λάθος,
 Χωρὶς τὰ ἄνθη δέχεται τὸ φυλλοβολὸν πάθος.
 Φαίνεται πιά νὰ ἔχασε τὴν ζωτικὴν ἰχύν του,
 Καὶ δι' αὐτὸ ἀπέβαλε τῶν φύλλων τὴν στολὴν του.
 Καὶ μ' ὅλον τοῦτο πρόσφερνα ὁμοῦ καὶ θεραπεῖαν,
 Δακρύων μου ποτίσματα με' κάθε προθυμίαν.
 Πλὴν μάτην ἐκοπίασα διότι εἶχε φθάσει,
 Βαθεῖα ἡ ῥίζα μοναχὰ στὴν ὄψιν εἶχε πιάσει.
 Καὶ ἔδαχνε στὰ μᾶτιά μου ὅλο πῶς θ' εἴ ν' αὐξήσῃ,
 Μὰ ῥίζαν σταθερότητος δὲν εἶχεν ἀποκτήσει.
 Μόν' ἀπὸ ζέσιν ἐρωτος πάλιν νὰ ἀναδῶσῃ,
 Ἰσως τῶν πρώτων ἰσκιῶν μου ἐλπίδας ξαναδώσει.

Ἔπειτα δὲ στοχαζόμενος τελείαν τὴν στήρησιν, ὅτι δηλαδὴ πλέον δὲν θέλει ἰδῇ ἐκεῖνο τὸ ἀξιολάτρευτον ὑποκείμενον, καὶ δὲν θέλει ὁμιλήσει πλέον με' αὐτὸ, ἄρχισε νὰ θρηνήσῃ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον, δηλαδὴ κατὰ τὸ Σεγκιὰχ λιτόν.

Ἄλλο ὥσάν τὸν χωρισμὸν πάθος δὲν ἐγνωρίσθῃ,
 Τόσον πολλὰ φθοροποιὸν καὶ δὲν ἐθεατρίσθῃ.
 Δοξάζουν ὅλοι καθαρά, πῶς ἄλλο νὰ μὴν εἶναι,
 Τῆς τύχης μέγα τὸ δεινὸν καὶ ἐτζί ἐννοοῦναι.
 Γιὰτι' εἶναι ἀδύνατον πρᾶγμ' ἀφ' οὗ δοκιμάσει,
 Πάθος αὐτὸ τοῦ χωρισμοῦ τὸ εἶναι νὰ μὴ χάσῃ.

Ἀφ' ἑνα σῶμα σύνθετον τὸ εἶδος ἂν χωρίσῃ,
 Ἐκ τοῦ λοιποῦ εἰσέπειτα τινὰς τί θὰ ἐλπίσῃ;
 Παρὰ βροχὴν τῶν θλίψεων, φθορὰν καὶ κάθε πόνον,
 Καὶ ἄλλα ἄμετρα δεινὰ καὶ τέλος πάντων φόνον.
 Ἀχ! καὶ ἐγὼ ψυχὴν μου δὲν ἔχω νὰ ἐλπίσω,
 Οὔ ποῦ σὲ ὑστερήθηκα, ἀλλέως πῶς νὰ ζήσω;
 Μὲ θλίψεις πάρεξ καὶ καῖμούς καὶ εἰς βυθὸν τῆς λύπης,
 Ἐν ὧσιν σὺ τὸ εἶδος μου ἀπὸ κοντὰ μου λείπεις.
 Σ' ἐσένα τύχη στέκεται νὰ μὲ χαροποιήσῃς,
 Καὶ μὲ τὸ εἶδος μου αὐτὸ νὰ μὲ εἰδοποιήσῃς.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσεν αὐτὸ τὸ τραγοῦδι, ἐ-
 στοχάσθη νὰ τὴν στείλῃ ἐν ῥάβασάκι, καὶ διὰ
 νὰ τὸ στείλῃ ἐφεῦρεν ἕνα μέσον πολλὰ ἐπιτή-
 δειον, καθὼς θέλομεν εὐθὺς εἰπῇ. Ἐγραψεν
 οὖν τὸ ἀκόλουθον.

Ἐρασμιωτάτη καὶ ἀξιολάτρευτή μου
 Κυρία Χοροψιμά!

Τάχα ξεύρεις πῶς πεθαίνω, ἢ θάρρεις πῶς σὲ γελῶ;
 Μέγα τῇ ἡμέρᾳ φῶς μου νοιώθω ὅτι ἀναλῶ.
 Ἦ δική σου ἡ ἀγάπη μ' ἔκαμε νὰ στερηθῶ,
 Κάθε ἡδονὴν τοῦ κόσμου, καὶ τὸ πᾶν νὰ ἀρνηθῶ.
 Οἷα ἔλαψαν σ' ἐμένα, δὲν εἶν' πλέον λαχυρεῖα,
 Σκλάβος εἶμαι βασιλεῦς, στήν ἀθλίαν μου καρδίᾳ,
 Τυραννὸς μου καὶ κυρία εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν,
 Σὲ γνωρίζω, τὴν ζωὴν μου ἀπὸ σένα καρτερῶ.
 Καὶ θάρρεις χωρὶς ἐσένα πῶς μπορῶ νὰ εὐτυχῶ,
 Πέμμε τὸ εὐθὺς ὡ φῶς μου γιὰ νὰ πάγῃ νὰ πνιγῶ.
 Μ' ὅσαις ἔχω δυστυχίαις, ἂν τὸ καλοστοχασθῇς,
 Ἐχώντας τὴν εὐνοϊάν σου πάντα εἶμαι εὐτυχής.
 Καὶ χωρὶς ἐσένα φῶς μου κάθ' ἄλλος ἐγλεντζής,
 Κ' ἡδοναὶς κ' ἡ εὐτυχίαις εἰς ἐμέναναι σκεντζής.
 Βέβαια σ' αὐτὸ νὰ εἶσαι πάντοτε νὰ σὲ χαρῶ,
 Ὅτι ὅλ' αὐτὰ ποῦ εἶπα, ἔτι φῶς μου τὰ θάρρῶ.

Ὁ πιστότατός της δοῦλος Α.
 "Υ.

"Υστερον τὸ ἐβούλωσε, καὶ ἔκραξε τὸν δούλον του· ἀφ' οὗ δὲ ἦλθεν ὁ δοῦλος τὸν λέγει, ἡξεύρεις κάμμίαν γυναῖκα Ἀρμέναν γραίαν πτωχήν; τὸν ἀποκρίνεται ὁ δοῦλος λέγωντας, μάλιστα τζελεπή. Πήγαινε λοιπὸν κράξετην νὰ ἔλθῃ εἰς παρευθύς. Ἐπῆγεν ὁ δοῦλος εὐθύς καὶ τὴν ἔκραξεν, ἥτις ἦλθεν ἀκολουθοῦσα αὐτόν· ἐμβαίνουσα δὲ μέσα λέγει, τί ὀρίζετε αὐθέντα, ὅπου μὲ ἐκράξετε; τότε τὴν λέγει ὁ τζελεπή Ἀνδρέας, Μῆτέρ μου, ἔχω κάτι νὰ σὲ παρακαλέσω, καὶ ἂν μὲ τὸ κάμης, θέλεις βίβαια μὲ ὑποχρεώσεις· θέλω νὰ δώσῃς μὲ κρύφιον τρόπον, ὅπου στοχασθῇς, τοῦτο τὸ ράβασάκι τὴν κοκωνίτζαν Χοροφίμάν, τὴν θυγατέρα τοῦ τζελεπή Στεπάνανα· νομίζω ὅτι τὴν γνωρίζεις, ὅμως σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ καταλάβῃ κανένας. Τὸ καλὸν ἐκεῖνο γραῖδιον τὸν λέγει, ὡς ἐπιτηδεϊότατον καὶ πρακτικώτατον ὅπου ἦτον εἰς παρόμοια πράγματα, ὥσάν νὰ εἶχε σπουδάζει εἰς τὴν ἀκαδημίαν τοῦ ἔρωτος τοῦ πάντα ἐφευρίσκοντός τε καὶ ἐπινοοῦντος, αὐτὸ εἶναι τζελεπή μου πολλὰ εὐκολον εἰς ἐμένα νὰ τὸ κάμω, ἐπεὶ αὐτὴν τὴν κόρην τὴν γνωρίζω πολλὰ καλὰ, καὶ τὴν μητέρα της καὶ τὸν πατέρα της, καὶ ὅλους τοὺς συγγενεῖς της· καὶ μάλιστα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ Κυριακὴν, καὶ Ἑορτὴν ἐγὼ στέκομαι ἐπίσω ἀπὸ τὴν κόρην, καὶ ἡ μητέρα της παρεμπρὸς, καὶ μεθαύριον τὴν Κυριακὴν εὐθύς ὅπου νὰ τελειώσῃ ἡ Λειτουργία, καὶ νὰ ἀρχίσῃ ὁ κόσμος νὰ εὐγαίνουν, καὶ νὰ ἀνακατώνωνται, θέλω τῆς τὸ ἐγχειρίσει τόσον κρυφὰ, ὅπου κανένας νὰ μὴ καταλάβῃ. Τοῦτος ὁ τρόπος τῆς ἐγ-

χειρίσεως ἄρесе κατὰ πολλὰ τὸν τζελεπήμας· ὅθεν εὐγαλε καὶ τὴν ἐφιλοδώρησε πολλὰ γενναίως. Τὸ γραῖδιον δὲ μὲ τρόπον πολλὰ πολιτικὸν προσκυνῆσαν καὶ εὐχαριστήσαν τὸν τζελεπήμας, ἀνεχώρησε δείχνωντας μίαν μεγάλην προθυμίαν, καὶ ὑποσχόμενον ὅλα τὰ δυνατά του.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀνεχώρησε τὸ κάλλιστον ἐκεῖνο καὶ ἐπιτηδεϊότατον γύναιον, ἄρχισεν ὁ τζελεπής μας νὰ τραγωδήσῃ τὸ ἀκόλουθον πολλὰ λυπηρά.

Τὸ νοῦρι τῆς ψυχῆς μου καὶ τὴν παρηγοριά,

Τὸ θάρρος τῆς ζωῆς μου, γλυκεῖά μου συνοδιά.

Τὸ φῶς τῶς τῶν ὀμματιῶν μου πῶς νὰ τὸ στερηθῶ,

Ὅπου τὸν νοῦν μου χάνω, ὅταν τὸ θυμηθῶ.

Τὰ μάτια σὰν δὲν βλέπω ἐγὼ ποῦ λαχταρῶ,

Νὰ ζήσω πλιά δὲν θέλω, ποτέ μου νὰ χαρῶ.

Παρά ζωὴ θλιμένη μὲ τέτοιο στερεμό,

Θάνατος εἶναι κάλλιο μὲ δίχως στεναγμό.

Τοῦ κόσμου δὲν μ' εὐφραίνει καίμιιά του εὐμορφιά,

Σὰν τὸ πουλί μ' δὲν βλέπω δὲν τῶχω συνοδιά.

Μὲ στεναγμούς καὶ πόνους μὲ φλόγα καὶ καῖμό,

Νὰ κλαῖω θέλω πάντα πουλιοῦ μ' τὸν χωρισμό.

Τρώγω λαλῶ κοιμοῦμαι καὶ ὅπου περπατῶ,

Μὴ ἔχων τὸ πουλί μου πάντα ἀγανακτῶ.

Ποῦσε γλυκεῖά μ' ἀγάπη; ποῦσε δικόμου φῶς;

Πῶς ἐξαφνα ἡ τύχη σ' ἄρπαξεν ἀπ' ὀμπρός!

Πλέον δὲν σέ ἀκούω νὰ δῶ πῶς κελδεῖς,

Μαρέμηθηκες, πουλί μου, δὲν θέλεις νὰ μέ θῆς.

Κἄν ἀκουτε ἀκόμη, αὐτὸν τὸν στεναγμόν,

Αἴχ! ἀδίκᾳ πεθαίνω μ' αὐτὸν τὸν στερεμόν!

Σφαζομ' σέ παραδίδω τὴν μαύρην μου καρδιά,

Σ' ἀφίνω πλιά πεθαίνω γλυκεῖά μου συνοδιά.

Καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἐτελείωσεν, ἔπρεπε νὰ ὑπάγῃ πρὸς τὰ κηθημερινά του καθήκοντα. Τὸ βρά-

βράδῳ δὲ ἀφ' οὗ ἦλθε πάλιν ἄρχισε νὰ καλέ-
σῃ τὸν ποσειδέατον ὕπνον καὶ ἀναπαυτικὸν,
κατὰ τὸ εἰωθὸς του, τραγῳδῶντας δηλαδὴ θρη-
νητικώτατα.

Δὲν ἡμπορῶ ἐξάπαντος αὐτὴν τὴν δυστυχίαν,
Νὰ ὑποφέρω κ' ἔμμενα πλέον σέ ἀπορίαν.
Ὅ νουῶ μου εἶν' ἀδύνατον νὰ μείνῃ στοῦ κεφάλι,
Ἀπὸ τὴν συμφορὰν αὐτὴν καὶ ζάλῃν τὴν μεγάλη.
Μαύρη μου ἔχιν ἡ καρδιά, παρηγοριὰ δὲν ἔχει,
Σὰν ποταμὸς τὸ δάκρυον ἀπὸ τὰ μάτια μ' τρέχει.
Εἴλεος ἀπτήν τύχην μου πλέον δὲν ἀναμένω,
Γιατὶ πιά ἀπελπίσθηκα, μόν θάνατον προσμένω.
Σιργιάνια συναναπτροφῆς μὲ σάξια καὶ σοχπίτια,
Ὅλα αὐτὰ μοῦ φαίνονται μεγάλα ἐξιέτια.
Καὶ μόνον εἶναι εἰς ἐμέ μικρὴ παρηγορία,
Τὸ αἶχ τὸ ἀκατάπαυστον καὶ ἡ θρηνηλογία!
Ἡφράτι ἀναπαύομαι, μαυρὰ καὶ ἡτυχαῶ,
Τὸ αἶχ τὸ βαῖχ μὲ δάκρυα καὶ τὸ ἀναστενάζω!
Καὶ τοῦτο εἶναι εἰς ἐμέ, παντοτενὴ παιδεία,
Νὰ μὴ πεθαίνω ἐνταύτῳ, μόνον μ' ἀργοπορία.
Ὅμως στοχαζομαι αὐτὸ πῶς εἶν' γιὰ ὀφελὸς μου,
Γιατὶ γλυτώνω βέβαια ἀπ' τὰ κακὰ τοῦ κόσμου.
Σὲ τοῦτο μόν' ἀδμηνῶ, καὶ τὴν ψυχὴν μου χάνω,
Πεῦ οὐχ' αἰτίζω ὁ καιρὸς ἐν ὅσῳ νὰ πεθάνω.

Καὶ μισοτραγῳδῶντάς το, ἀπεκοιμήθη. Τὸ
πρῶτ' δὲ ὅταν ἡ ἡμέρᾳ διεδίδετο, καὶ ὁ ἥλιος ἀ-
πέτειλλεν, ἐσηκώθη πάλιν διὰ νὰ ἡμπορέσῃ πρὸ
τοῦ νὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς τῶν καθηκόντων του, νὰ
στοχασθῇ καὶ τὴν δυστυχίαν του. Ἀρχισε λοι-
πὸν νὰ θεωρῇ τὸ πάθος του, ὅπου ὅσον ἐπα-
λαίωνε, τόσον κ' ἤξανε, καὶ δὲν ἤξευρε μὲ τί νὰ
τὸ παρρησιάζῃ· ἐβλεπεν, ὅτι ὅλα εἰς τὴν φύ-
σιν ὅσον παλαιώνουν, τόσον φθείρονται, ὁ ἔρως
ὁ

δὲ ἐξεναντίας μονώτατος, ὅσον παλαιώνει, τόσον ἀνακαινίζεται, καὶ ὅσον γηράζει, τόσον περισσότερον νεάζει καὶ ἀυξάνει· οἱ συλλογισμοὶ δὲ καὶ στοχασμοὶ τοῦ εἶναι οἱ ἀκόλουθοι.

Τί μεγάλη ἀπορία,
Κάθε πρᾶγμα ἀφανίζει,
Σβύνα ὅλα καὶ μαραίνει,
Καὶ κἀνένα δὲν γλυτώνει,
Τὴν νεότητα δαμάζει,
Τ' ἄνθη τὰ κατασκορπίζει.
Τοὺς μπαχτζέδες κ' τὰ δάση;
Πιὰ νὰ μὴ τοὺς ὀρεχθοῦναι,
Τοῦτο εἶν' μεγάλο θαῦμα,
Ὁ ἀφανισμὸς συμβαίνει,
Μὰ ὁ ἔρωτας δὲν ἔχει,
Γιατ' αὐτὸς ὅσον παλιώνει,
Εἰς τοὺς χρόνους στερεώνει,
Δείχνει τὴν θερμότητά του,
Στὴν ἀρχὴν ἀδυναμίαν,
Μὰ σὰν τύχη καὶ ἀυξάνει,

ὅτι ἡ πολυκαιρία,
πλέον καὶ ἀδυνατίζει.
καὶ εἰς τὸ οὐδὲν τὰ φέρνει,
σὰν περάσουσιν οἱ χρόνοι.
τὰ λουλούδια τὰ τανάζει,
χόρτα πράσινα χλωμίζει.
φέρνει σὲ μιά τέτοια στάσι,
ὅσοι κ' ἂν τοὺς στοχασθοῦναι;
ὅπου εἰς σὲ κάθε πρᾶγμα,
ὁ καιρὸς ὅσον πηγαίνει.
χρόνον νὰ τὸν κατατρέχει,
τόσον πλέον ξανανοιώνει.
μάλιστα καὶ δυνάμει,
παρὰ σὴν νεότητά του.
ἔχει κ' ὅλο διγνώμιαν,
πιὰ ἐλάττωσιν δὲν κάνει.

Καὶ τοῦτο τελειώσας, ἀνεχώρησε διὰ τὰς ὑποθέσεις του, καὶ αὕτη ἦτον ἡ ὑστερινὴ ἡμέρα τῶν ὑποθέσεών του, ἐπειδὴ εὐθὺς ὅπου ἦλθε τὸ βράδυ τόσον τὸν ἐκυρίευσεν ἡ λύπη, ὅπου δὲν ἠμποροῦσε πλέον νὰ σηκωθῇ ἀπὸ τὸ κραμβάτι, καθὼς ἀπὸ τὰ διὰ στίχων λόγια τοῦ δηλοποιοῦται.

Ἡ κάθε λύπη δέχεται κάποιαν παρηγορίαν,

Ἡ καὶ ξεχνᾶται παντελῶς μὲ τὴν πολυκαιρίαν.
Φθάνει μία ἀπόφασις, καὶ ἔνα ὄχι ἄλλο,

Νὰ παύσῃ κάθε λυπηρόν, ὅσο κ' ἂν ᾖ μεγάλο.

Μὰ ὁ καϊμός τοῦ χωρισμοῦ ὅλα τὰ ὑπερβαίνει,

Εἶναι μιά λύπη ποῦ ποτὲ ἀπὸ τὸν νοῦν δὲν βγαίνει.

Γιὰ τ' ὅσον ἢ ἐνθύμησις, εὐρίσκεται πῶς λάπη,
 Τρομάρα πάντ' ἀκολουθᾷ, μεγάλο καρδιοκτύπι.
 Ο' ζωντανός ὁ χωρισμός, κάθε στιγμή σκοτώνει,
 Φονεὺς καθημερινά, πλὴν δὲν ἐλευθερώνει.
 Φθῶρα καὶ τρώγα τὴν καρδίαν, μ' ἄκραν μελαγχολία,
 Καὶ ἂν γελάσῃ καὶ ποτέ, εἴ ξέκαρδα καὶ κρύα.
 Καὶ μόνον μιὰ πανηγοριὰ, στὰ βάσανά μου ἔχω,
 Ε'λπίδα ἀνταμώσεως, καὶ ὅλο ἀπαντέχω.
 Γιατί' ἂν ἔλθῃ καὶ αὐτὴ, ποσῶς δὲν ἤμποροῦσε,
 Νὰ τὸ βαστάξῃ νοῦς ποτέ, μὰ βέβαια πετᾷσε.

Ὅλην δὲ τὴν νύκτα ἐθρηνητολογοῦσε, τόσον
 ἐλπεινὰ, ὅπου ἂν κἀνένας ἤθελεν ἀκούῃ τοὺς ἐ-
 πομένους θρήνους, ἔπρεπε βέβαια νὰ τὸν λυ-
 πηθῇ.

Σὲ χάνω καὶ ἂν κλαίγω,
 Πῶς ἢ ψυχὴμ' εὐγαίνει,
 Πηγαίνεις καὶ ἀπομένω,
 Πλὴν δὲν παραπονοῦμαι,
 Γιατὶ τέτοια φιλία,
 Ε'στάθη καὶ ὄχι ἄλλη,
 Ὅτ' πῆς ἔχε ὑγείαν,
 Βέβαια ἢ ψυχὴ μου,
 Σὰν κούτζουρο νὰ μάνη,
 Ο' νοῦς μου θὰ πετάξῃ,
 Μὲ τοῦτο ὅμως ἴσως,
 Ἡ' ἄκραμας φιλία,
 Μπορέσω νὰ βαστάσω,
 Καὶ νὰ ἀνταμωθῶμεν,
 Καὶ καθαράν φιλίαν,
 Σ' ἐμένα νὰ ἡξεύρης,

μόνον αὐτὸ σὲ λέγω,
 στιγμή δὲν ἀπομένει.
 ὡς τόσον ἀποθαίνω,
 μήτε τὸ συλλογοῦμαι.
 ἔδαξες ὅπου μία,
 ὥσταν αὐτὴ μεγάλη.
 καὶ αὐτὸ θαύγῃ μὲ βίαν,
 μὲ τὴν ἀπόκρισί μου.
 δὲν θὰ τὸ ὑπομάνῃ,
 καὶ ποῖός νὰ τὸν βαστάξῃ.
 ἂν δὲν τραπῇ εἰς μῖσος,
 καὶ νᾶναι ὅλη μία,
 ὅπου νὰ μὴ σὲ χάσω,
 καθὼς ἐπιθυμῶμεν.
 χωρὶς ἀμφιβολίαν,
 πῶς πάντα θέλεις εὖρης.

Μετ' ὀλίγον δὲ ἄρχισε πάλιν νὰ ψάλλῃ σι-
 γανὰ τὸ ἀκόλουθον, διὰ νὰ ἤμπορέσῃ διὰ μέ-
 σου αὐτοῦ νὰ ἀπεκοιμηθῇ, ἐπεὶ δὴ ἡ λύπη του
 ἢ ὑπερβολικὴ καὶ αὐτὸν τὸν ὕπνον τοῦ ἀφαι-
 ροῦσε.

Πάντοτε μαζὴ μου μάχη,
Καὶ χωρὶς νὰ ἀδικῆται,
Ὅσα ἔτυχε νὰ ξεύρη,
Ὅλα πλέον εἰς ἐμένα,
Ἐξάφνα ὀριῶς κυτάζω,
Βλέπ' ἀνικωχὴν πολέμου,
Ἐπαυσεν ἀπταῖς πολλαῖς της,
Κᾶποιαν ἄνεσιν μὲ δίνει,
Βέβαια καλὰ σημεῖα,
Μὰ τί τύχη νὰ ἀφήσῃ,
Ἀχ! ἡ δοκιμὴ ἡ τόση,
Πιὰ τινὰς σταῖς ἐδικαῖς της,
Καὶ φοβοῦμαι ἡ εἰρήνη,
Νέων συμφορῶν αἰτία,
Πραῖγμα ἄστατον νὰ τύχῃ,
Καὶ ἀγάπη πῶς νὰ γένη,

ἔφθασεν ἡ τύχη νᾶχῃ,
ἕως τώρα μ' ἐκδικῆται.
κί ὅσα μπόρεσε νὰ εὔρῃ,
τάδειξεν ἕνα πρὸς ἕνα.
πραῖγμα τοῦ πολλὰ θαυμάζω,
τοῦ δὲν ἤλπιζα ποτέ μου.
ταῖς φρικταῖς ταῖς φροσβολαῖς της
καὶ εἰς τὴν εἰρήνῃ κλίνα.
τὸ νὰ κηρυχθῇ φιλία,
ἔχθραις παλαιαῖς καὶ μίσῃ.
κάμνει πίστιν νὰ μὴ δώσῃ,
φιλικαῖς μεταβολαῖς της.
τέλος πάντων μήπως γίνῃ,
κέλθουν ὅλα ἐναντία.
δὲν εἶν' ἄλλο σὰν τὴν τύχῃ,
ποιοὺς ἐγγυητὴς ἐμβαίνει;

Τὸ πρῶν δὲ τόσον τὸν ἀδυνάτισεν ἡ λύπη αὕτη, ὅπου ὅλος σχεδὸν ἐνεκράθη κατακείμενος εἰς τὸ κρεβάτι του, καὶ τοῦτο φαίνεται φανερά ἀπὸ τὸ ἐπόμενον Θρηνητικὸν τραγοῦδι, ὅπου ἐφαλεν εὐθύς ἐποῦ τὴν αὐγὴν ἐξύπνησε, διὰ ἀταχυήν του μικράν.

Τύχῃ ἀφ' οὗ ἐγνώρισες, καλὰ καὶ ἐστοχάσθης,

Τὸ πῶς δὲν εἶμαι γιὰ ζῶν, τότε πιά μὲ ἐγνοιάσθης.

Καὶ γύρισες τὴν σφαῖραν σου, καθὼς ἐλαχταρῶσα,

Κ' ἔδωκες πλέον εἰς ἐμὲ ἐκεῖνο τοῦ ποθοῦσα.

Τώρα δὲν μὲ χρειάζεται, λείψε ἀπὸ ἐμένα,

Γιατὶ πλέον τὰ μέλη μου, εἶναι νενεκρωμένα.

Αὐτὸ ἐσύ τὸ ἔκαμες, κί ἐσύ τὸ διεκρίθης,

Κί ἔθαξες τὸ κερίμισου, ὅχι πῶς μὲ λυπηθής.

Μόνον γιὰτ' οἶδες πῶς ἐγώ, δὲν εἶμαι γιὰ νὰ ζήσω,

Κ' εἶπες καὶ τώρα ἄς φανῶ, πῶς θά τὸν ἐλεήσω.

Ἀλλ' ὁ σκοπός σου εἶν' αὐτός, διὰ νὰ τυραννοῦμαι,

Καὶ μετὰ θάνατον πικρὰ, ὅπότεν σ' ἐνθυμοῦμαι.

Ὅπου δὲν ἀξιώθῃκα, μὴ τέτοια εὐτυχία,

Νὰ τὴν χαρῶ, μὴν ἐξάφνα, τὴν ἔχασα ἐν βίᾳ.

Γιὰ τοῦτο κ' ἐγὼ βέβαια, θενάμαι νταβατζήσου,
Καὶ σέ προσμένω νὰ ἐλθῇς γιὰ νὰ κρεῖθω μαζὶ σου.

Πρὸς τὸ γεῦμα ἔφθασε δὲ καὶ τὸ καλὸν
γραῖδιον ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν γεμάτον ἀπὸ χα-
ράν, καὶ ἐμβαίνουσα μέσα προσκυνεῖ τὸν τζε-
λεπὴ λέγουσα· Αὐθέντα, ἰδοὺ ὅπου γυρίζω ἀ-
πὸ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀφ' οὗ ἐτελείωσα τὸν σκοπὸν
μου. Τὴν ἐρωτᾷ ὁ τζελεπῆς, τὸ ἔδωκες τὸ ρά-
βάσι μου; αὐτὴ δὲ τὸν εἶπε, μάλιστα· καὶ αὐ-
τῇ, ποῦ γὰρ σὰς ζήσῃ, νὰ τὴν χαρῇτε, τὸ ἔλα-
βε πάραυτα, ὥσάν νὰ ἤξευρε. Τότε τὴν λέγει
πάλιν ὁ τζελεπῆς, δὲν σέ εἶπε τίποτε; καὶ
ἂν ἤθελε νὰ μὲ εἰπῇ, ἀπεκρίθη ἡ γραία, δὲν
ἤμποροῦσεν· ὅμως, ἂν ὀρίζετε νὰ τὴν ὁμιλήσω
τίποτε, προστάξετέ μετο, καὶ ἐγὼ ἴσως ὑπάγω
αὐριον μετὰ τὸ γεῦμα εἰς τὸ σπῆτί της, καὶ θέ-
λω τὴν εἰπῇ. Ἄλλο τίποτε, τὴν λέγει ὁ τζε-
λεπῆς, νὰ μὴν τὴν εἰπῇς, παρὰ ὅ, τι βλέπεις
πῶς κείτομαι, ἀφανίσθηκα, ἡσθένησα, ἡτόνισα,
αἱ δυνάμεις μου ἐχάθηκαν, καὶ αἱ ψυχικαὶ καὶ
αἱ σωματικαί, καὶ ἂν δὲν μοῦ στείλῃ ἰατροίαν,
πρίπει βέβαια ὀγλίγωρα, ὀγλίγωρα νὰ μείνῃ
πάντῃ νεκρὸν αὐτὸ τὸ κορμὶ, ὅπου θεωρεῖς· δός
τὴν ἀκόμι καὶ αὐτὸ τὸ ραβασάκι. Τὸ γραῖδιον
τὰ ὑπεσχέθη ὅλα, καὶ ἔτζη λαβοῦσα τὸ ραβα-
σάκι βουλωμένον, ἀνεχώρησε· τὸ ραβάσι δὲ ἐ-
κεῖνο, ἦτον τὸ ἀκόλουθον, καθὼς ὁράται.

Ψηχή μου ! ζωή μου ! φῶς μου !

Κυρία Χοροψιμά !

Εἶναι καὶ ἄλλαις συμφοραῖς, καὶ ἄλλαις δυστυχίαις,
 Εἶναι διάφοροι κλαυθμοί, διάφοραις παιδείαις.
 Εἶναι ἀναστενάγματα, θρήνοι δεινοὶ καὶ πᾶθῃ,
 Ὅπου σπαράττων καὶ κεντοῦν καὶ τῆς ψυχῆς τὰ βᾶθῃ.
 Εἰν' ἄλλα μύρια κακὰ τὸν ἄνθρωπον ποῦ φθείρουν,
 Καὶ ἔχουν τόσῃν δύναιμι στὸν τάφον νὰ τὸν σύρουν.
 Ὅμως ἀφ' οὗ θανατωθῇ ὅλα τὰ τελευτῶνα,
 Ἔχα τὸ ἰφτιχάρι τοῦ, γιατί τότε γλυτώνει.
 Κι' ἂν θέλῃ καὶ παρηγοριά, ἔχα τὰ δάκρυά του,
 Καὶ ἐγλεντζέ κι' ἀνάπαυσιν τ' ἀναστενάγματά του.
 Ἀμὴ αὐτὴ ἡ συμφορὰ καὶ ἄκρα δυστυχία,
 Ποῦ ὑποφαίνει κάθε μιὰ, χωρὶς ἀντιλογία.
 Ἦγουν αὐτὸν τὸν χωρισμόν, ἐγὼ τὸν ὀνομάζω,
 Θάνατον ὄντως ζωντανόν, καὶ ὅλος δὲν δισταζῶ.
 Εἰς μίαν τέτοιαν συμφορὰν, καὶ θακρυὰ δὲν βγαίνουν,
 Μόν' στάζουν ἐσωτερικά, καὶ στὴν καρδίᾳ πηγαίνουν.
 Κι' ὅταν στὸ κέντρον τῆς ψυχῆς θανατηφόρως στάζουν,
 Βιάζουσι στήθος καὶ καρδίαν, τὸ ἄχ, ἄχ ! νὰ φωνάζουν.
 Κ' εὐθύς ὅπου εὐγῇ τὸ ἄχ, μέ τόσῃν δυναστείαν,
 Μὲ πόνους ἐσωτερικούς, μέ μίαν τόσῃν βίαν,
 Εἰς μία μέρα σκοτανὴ τὸν ἄνθρωπον ἀφίνα,
 Καὶ ἔμπλεον παντοδαπῶν θανῶν τὸν καταστήνει.
 Ὡ' χωρισμέ οἱ τρόποι σου, τ' ἀποτελέσματά σου,
 Εἰν' ὅλα, φεῦ φαρμακερά, καὶ πιά ἐν τᾷ καλᾷ σου;
 Ὡ' χωρισμέ ποῦ μέκαμεις, διὰ νὰ προτιμῶσω,
 Τὸν θάνατον χίλιας φοραῖς, παρὰ ὅπου νὰ ζήσω.
 Ὡ' χωρισμέ ποῦ στέρησες, κι' αὐτὰ τὰ δάκρυά μου,
 Ὅπου μέ ἐχρησίμευαν, καὶν εἰς τὴν συμφορὰ μου.
 Ὡ' χωρισμέ πικρότατε, σὺ συμφορὰ μεγάλη,
 Ὡ' δυστυχοανίατε, καὶ ταραχὴ καὶ ζᾶλῃ !
 Ὡ' θάνατε, τί ἐγίνεις; ποῦ ἦσαι; τί προσμένεις;
 Σ' ἐμένα ἔλα γλίσγωρα κι' εἰς ἄλλον μὴ πηγαίνεις.

Ὁ πιστότατός της δοῦλος Α'.

Ἀφ'

Ἀφ' οὗ δὲ ἀνεχώρησεν ἐκεῖνο τὸ δεινὸν γραῖ-
διον εἰς τὰς κολακείας καὶ ὑποσχέσεις, ἄρχισεν
ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας νὰ ἀναλάβῃ ὀλίγον, καὶ νὰ
ψάλλῃ τὸ ἀκλόουθον, πολλὰ σιγανὰ διὰ τὴν ἀ-
δυναμίαν, ὅπου ἡ λύπη τὸν εἶχε προξενήσῃ.

Ζῶ μὰ δὲν καταλαμβάνω,
Μήτε ὅτι ζῶ νομίζω,
Βλέπω ὅτι δὲν μ' εὐφραίνει,
Πρέπει ὀρθαλοῦς νὰ κλείσω,
Ὅτι ὀρεξίν δὲν ἔχω,
Καὶ τὰ ὅλα νὰ στουμπώσω,
Ὅτι ἄλλα συλλογοῦμαι,
Κὶ ἂν ἡ γλῶσσα μου θελήσῃ,
Δὲν εἶναι ὁ νοῦς κοντὰ μου,
Λῖσθητες ποτὼς δὲν ἔχω,
Ζωῆς τρόποι καὶ σημεία,
Γιατὶ ἐφθασα νὰ δώσω,
Εἰς τὸ μέρος π' ἀγαποῦσα,
Ὅμως μὲ τὴν στέρησί του,
Κ' ἐν τῷ ἅμα ὅλα φθάνω,
Ἀ'χ πικρὲ κατηραμένε,
Χωρισμὸν δὲν σ' ὀνομάζω,
Ὅτι μόνος σου ἐστίν ἐγώ,
Καὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου,
Προξενήθῃ ἀπὸ σένα,
Κὶ ἂν δὲν βρίσκωμαι στὸν ἄδην,

ἂν στὸν κόσμον εἴμ' ἀπάνω,
ἕς τὸ φῶς κὶ ἂν τριγυρίζω.
ἡ καρδιά καὶ τί θά γένη,
τὰ δεῖνὰ ν' ἀναχετίσω.
σ' ὅσα βλέπω νὰ προσέχω,
τόπον τῶν κακῶν νὰ δώσω.
καὶ τί μ' εἶπαν, δὲν θυμῶμαι,
τίποτε νὰ ὀμιλήσῃ,
χάνονται τὰ λόγια μου.
ἀπ' τοὺς ζῶντας δὲν μετέχω,
ὅλα ἔλειψαν μὲ βία.
κὶ ὅλα νὰ τ' ἀφιερῶσω,
καὶ μ' ἐκάνο πάντα ζοῦσα.
πᾶν κὶ αὐτὰ ὅλα μαζὶ του,
ὅσα κὶ ἂν εἶπῶ τὰ χάνω.
χωρισμὲ φαρμακωμένε!
ἀλλὰ θάνατον σὲ κραῖζω,
ὁ ἀφανισμὸς μου αὐδῖς,
βέβαια καὶ τῆς προῆς μου.
ὅθεν ζῶ ἀποθαμένα,
ὅμως ζῶ διὰ σημάδι.

Ἐπιοχάζετο δὲ ὕστερον τὸ τρεπτὸν τῆς τύ-
χης, τὸ μεταβλητὸν τοῦ ἔρωτος, καὶ τὰ παρό-
μοια, καὶ ἔβλεπεν ὅτι πόσον ἀδύνατον εἶναι
πλέον νὰ ζήσῃ ἡσύχως καὶ ὑγειῶς, ἂν τοῦ φω-
τός του ὑστερηθῇ! εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀναλάβῃ,
ἂν ἀπὸ τὰ μάτιά του χωρισθῇ, καὶ τοῦτο δῆ-
λον γίνεται ἀπὸ τὰ διὰ στίχων αὐτοῦ λόγια,
τοῦτ' ἐστὶ τὰ ἐπόμενα.

Βλέπω τὸ ἀκατάστατον τοῦ κόσμου καὶ λυποῦμαι,
 Γιατὶ στήν ματαιότητα, αὐτὴν ὅλως κοιλιόμαι;
 Ἀφ' οὗ ναί, ὀφθαλμοφανῶς, μυρία κακὰ βλέπω,
 Γιατὶ τὸν νοῦν μου εἰς αὐτὰ, παντοτενὰ νὰ τρέπω;
 Καὶ δὲν στοχάζομαι καλὰ, τοῦ θεοῦ νὰ καταντήσω,
 Εἰς ὅλον τὸ ὑστερινόν, κ' ἐτῆ νὰ βαζγεσιώσω.
 Ἀμὴ ποῖός ἐν νὰ στοχασθῶ, καταλεπτῶς ὥς πρέπει;
 Ἀφ' οὗ νοῦς ἐθόλωσε; κ' ὁ ὀφθαλμός δὲν βλέπει;
 Πολλάκις ἀπεφάσισα, τὴν ἀποχὴν νὰ κάνω,
 Νὰ λάβω πλέον ἀπ' αὐτόν, τὸν μάταιον τὸν πλάνο.
 Ὅμως ἡ ἀγνωσία μου, καὶ ἡ ἀσυχασία,
 Τὸν νοῦν μου ἀπετύφλωσαν, ὁμοῦ καὶ τὴν καρδίαν.
 Καὶ ἐτῆ δὲν στοχάζομαι, τί ἐν αὐτῷ ποῦ κάνω,
 Πρὸ τὸν καιρὸν μου τὸν χρυσόν, ἀνωφελῶς τὸν χάνω.
 Καὶ ποτ' εἰς τοῦτον τὸν καιρὸν, καὶ πότε εἰς τὸν ἄλλο,
 Λέγω ποῦ νὰ παραιτηθῶ, ναί, ναί, καὶ χωρὶς ἄλλο.
 Καὶ μὲ αὐτοὺς τοὺς στοχασμοὺς, κ' ὁ θάνατος προφθάνει;
 Καὶ ἐτῆ πιά ἀνέλπιστα, ἀπὴν ζωὴν μὲ βγάνει.

Τῇ ἐπαύριον δέ, δηλαδὴ κατὰ τὴν δευτέ-
 ραν μετὰ τὸ γεῦμα, ἐπειδὴ εἰς τὰ κοιὰ του κα-
 θήκοιτα δὲν ἐπῆγεν, καὶ ἔξω δὲν εὐγῆκε νὰ τὸν
 ἰδοῦν οἱ φίλοι, ἔδωκε τὸ πρᾶγμα κάποιον κρό-
 τον, ὅθεν ἔλαβον εὐλογοφαίῃ αἰτίαν νὰ τρέξουν
 εὐθύς νὰ ἰδοῦν. Ἦλθον λοιπὸν τόσσοι, καὶ τὸν
 ἐρώτησαν διὰ τὴν ὑγείαν του· αὐτὸς δὲ εἰς ἄλ-
 λον μὲν εἶπε, τοῦτο, εἰς ἄλλον δέ, ἄλλο· καὶ
 καθὼς τὸν ἐρωτοῦσαν, ἐτῆ τῆς ἀπεκρίνατο·
 μεταξὺ δὲ τούτων τὸ ἔμαθε καὶ ὁ Πρίσβυς·
 διὰ τῆτο ἔστειλεν εὐθύς τὸν ἰατρόν του. Ἦλθε
 λοιπὸν ὁ ἰατρός, τὸν ἐρωτᾷ, τὸν ἐξετάζει, τοῦ
 πιάνει τὸν σφιγμόν· ὁ δ' ἀσθενῶν τζελεπῆς τὸν
 ἀποκρίνεται, καὶ ἐγὼ μόνος δὲν ἠξέυρω· μὲ φαί-
 νεται ὅτι ἐκρύωσα, μὲ τὸ νὰ αἰσθάνωμαι πυ-
 ρετόν· τὸν ἐδιόρισεν οὖν ὁ ἰατρός νὰ πάρῃ κάτι
 ἱατρικὰ, καὶ ἐτῆ ἀνεχώρησεν.

Ὁ τζελεπής μας δὲ ἔμεινε μόνος συλλογιζόμενος τὸ ἄτοπον, ὅπου ἐσυνέβη, τὰς ἐρωτήσεις, τὰ ἱατρικὰ ὅπου τὸν ἐδιορίσθησαν, καὶ ἐχαμογελοῦσε λέγωντας, ὦ τί εὐμορφον πράγμα! Θέλουν μὲ ἱατρικὰ νὰ θεραπεύσουν τὸν ἔρωτα! τὸν ἔρωτα ἄχ! τὸ ἱατρικόν του ἀγνοῶν! ἄχ! δὲν ἤξεύρουν ὅτι ἐκείνη ὅπου εἶναι αἰτία τῆς νόσου μου, αὐτὴ ἡ ἰδία εἶναι καὶ τὸ ἱατρικὸν αὐτῆς. Καὶ ταῦτα λέγωντας ἄρχισε νὰ τραγωδᾷ, μὲ τὸ νὰ εἶναι εἰς παρομοίας περιστάσεις τὸ τραγοῦδι, μέσον ἡσυχαστικώτατον.

Εἰς τὸ θέατρον τοῦ κόσμου, μὲ τὰ μέτρα τοῦ νοός μου,
 Δὲν εὐρίσκω νὰ ἐστάθῃ, μεταξὺ σταῖ τόσα πάθη,
 Ἰατρός δὲν χρησιμεύει, ἱατρικὸν δὲν θεραπεύει,
 Ὄθεν εἶναι ἀναγκαῖον, ἓνας τοῦ χωρίσω πλέον,
 Ὅλοι ἄχρηστοι οἱ φίλοι, εἰς τοῦ χωρισμοῦ τὴν ὕλην,
 Ἀποροῦν τὴν ἀρέωστίαν μου, δὲν γνωρίζουν τὴν φωτιάν μου,
 Μητρικὰ τὸ ὀνομαζοῦν, ὑποχόντρεα τὸ κράζουν,
 Βλέπουσιν μιὰν φθορὰν ἀνθρώπου, ἀπὸ ἃς ἀδιακόπου,
 Ἄν τοὺς πῶ πῶς ἔχουν λάθος, καὶ αὐτοὶ δὲν εἶν τὸ πάθος,
 Παραλαλητὰ τὸ λέγουν, μὲ λυποῦνται καὶ μὲ κλαίγουν,
 Ταλανίζουσιν τὴν ζωὴν μου, καὶ ὅλην τὴν κατάστασίν μου,
 Νιδὸς ἀκόμι στὸν καιρὸν του, ἦτον πρὸ καλῆτερόν του,
 Ποῦ πονῶ δὲν τὸ γνωρίζουν, ἱατροὺς μοὶ συναθροίζουσιν,
 διορίζουσιν ἱατρικὰ.

Μὰ μπαταίως κοπιᾶζουν, καὶ τὴν φύσιν ἐκβιάζουν, μ' ὅλα
ταῦτα τὰ κακά.

Ἀφ' οὗ δὲ ἕως τὸ βράδι σχεδὸν ἐπρόσμενε
πλαγιασμένος εἰς τὴν κλίνην τὸ γραΐδιον ἐκεί-
νο, βλέπωντας ὅτι δὲν ἔρχεται πλέον ἐκείνην
τὴν ἡμέραν, καὶ ὄντας βαρεμένος καὶ ἀποστα-
μένος ἀπὸ τοὺς στοχασμοὺς, ἠθέλησε νὰ προ-
σκαλέσῃ τὸν ὕπνιον, μὲ τὸ ἀκόλουθον τραγοῦδι,
ἀλλὰ πολλὰ σιγανά.

Εἰς ὃ, τι καὶ ἂν στέρηθῃκα, στὸν τόπον ἐβὰν ἄλλο,
Σ' αὐτὸ ποῦ τώρα ἔχασα, δὲν ἔχω τί νὰ βάλλω.
Ἐχασα τ' ὅτι δὲν μπορῶ ποτέμου ν' ἀποκτήσω,
Καὶ πέτεμε εἰς τὸ ἐξῆς, πῶς ἡμπορῶ νὰ ζήσω;
Ὁ ἥλιός μου ἔλειψε, δὲν ἀνατέλλει πλέον,
Τὸ νὰ ποθᾶνω τ' ὠνοίωσα, πῶς εἶναι ἀναγκαῖον.
Κι αὐτὴ ποῦ ζῶ δὲν εἶναι ζωή, εἶναι θάνατος τεπτήλι,
Κι ἂν ὁμιλῶ ὄχ' ἢ καρδιά, μόνον λαλοῦν τὰ χεῖλη.

Καὶ παύωντας ὀλίγον, πάλιν ἄρχισε κατὰ
τὸν ἐπόμενον τρόπον.

Ὁ χωρισμός καὶ ἡ στέρησις, στὰ ζῶα καὶ θηρία,
Καὶ στ' ἐμφυχα καὶ ἀφυχα, ἂν προξενεῖ παιδεία,
Ποῦ ἔμεινεν ὁ ἄνθρωπος, ἂν ἀπ' τὸ φῶς χωρίσῃ,
Γιὰ νὰ βαστάξῃ καὶ νὰ ζῇ, χωρὶς νὰ ξεψυχήσῃ;
Καθ' ἕνα αἶς τὸ στοχασθῇ, καὶ αἶς καταδικάσῃ,
Ἐμέ, ἂν σφάλω εἰς αὐτό, πλὴν ὄχι καθὼς φθάσα.
Καὶ μάλιστα ἂν εὐρεθῇ τινος κυριευμένος,
Ἀπὸ αὐτόν, καθὼς ἐγὼ, καὶ ἐξολοθρευμένος.

Καὶ τοῦτο τελειώσας, τὸν ἐκυρίευσεν ὁ ὕ-
πνος, καὶ ἔτι οἱ στοχασμοὶ τοῦ ἐχάθησαν. Τὸ
πρῶν δὲ ἐσηκώθη, καὶ πάλιν, κατὰ τὸ συνει-
θισμένον του, ἄρχισε νὰ στοχάζεται τὰ παλαιὰ
καὶ

καὶ τὰ χθесινά· τὸν ἐπερικύκλωσαν οἱ λογισμοὶ ἐκεῖνοι οἱ λυπηροὶ, τὸν ἔθλιβον ἀπὸ κάθε μέρος, ἡσυχίαν δὲν τὸν ἔδιδον, ἀδυναμίαν τοῦ ἐπροξενούσαν, σύγχυσιν, ταραχήν, καὶ κάθε λαίλαπα εἰς τὴν καρδίαν του ἤγειρον· ἔπειτα δὲ τὸν ἦλθε λογισμὸς καὶ διὰ τὸ γραῖδιον ἐκείνο, ὁποῦ ἔστειλεν ἐχθρὸς· ὅθεν ἠθέλησε νὰ προετοιμάσῃ τὸ παρὸν ραβασάκι πρὸς τὴν Χοροφίμάν, διὰ στίχων δεκαμέτρων, καθὼς καὶ ἄλλοτε ἔκαμε.

Ψυχὴ μου καὶ μόνη παρηγορία μου καὶ κυρία!

Χοροφίμά! προσκυνῶ σε.

Εἰ γὰρ πῶς εἶμαι δοῦλος δικές σου,
Θαρέω πῶς πλέον νὰ τὸ ἡξεύρης.
Καὶ δὲν ἐλπίζω ποτὲ νὰ εὔρης,
Ἀλλὰ καὶ νῦν τόσον πιστόν.
Ὅπου γὰρ σένα καὶ τὴν ζωὴν του,
Νὰ θυσιάσῃ καὶ τὴν ψυχὴν του,
Καὶ νὰ λατρεύῃ τὸ πρόσωπόν σου,
Μὲ τέτοιον τρόπον ξεχωριστόν.
Ἀχ! σὲ ὁμνῶ πῶς ποτὲ γνώμῃ,
Νὰ μὴν ἀλλάξω ἐν ὅσῳ ζήσω,
Μήτε ποτέ μου ναί, νὰ γυρίσω,
Ἀλλήν καὶ μίαν νὰ στοχασθῶ.
Κι ὁ οὐρανός μου ἄς μὲ παιδεύσῃ,
Μὲ κεραυνόν του ἄς μὲ φονεύσῃ,
Ἄν καὶ ἡμπόρεσ' ἀφ' οὗ σέ εἶδα,
Κἂν τὸ τοιοῦτον νὰ φαντασθῶ.
Εὔξεναντίας θέλω προσδήσω,
Ὅτι δὲν πρέπει κἂν νὰ τολμήσω,
Τὴν εὐσπλαγχνίαν σου νὰ ἐλπίσω,
Καὶ τοιῶθ' ὡς μου πῶς ἀναλῶ.
Ἀχ! δὲν κοιμῶμαι μόν' συλλογούμεαι,

Πάντοτε κλαίω κι ὅλο λυποῦμαι·
Μισῶ εἰς ἄκρον τὸ νὰ γλεντίζω,
Ξέχασα πλέον καὶ νὰ γελῶ.

“Ολος σὸς Α.

“Οσον οὖν φρόνιμος, καὶ ὅσον στοχαστικὸς ἄνθρωπος ἦτον ὁ τζελεπῆ Ἀνδρέας, τόσοι ἄφρονα καὶ ἀνόητον τὸν ἔδειξε τοῦτο τὸ περιστατικόν. Ἀλήθεια μὲν εἶναι ὅτι ὁ ἔρωις ἔχει μεγάλην δύναμιν, ὑποδουλώνει καὶ ὑπεραχρειοῖ κάθε ἄνθρωπον ἀπλῶς, ὅχι ὅμως καὶ ἐκείνον ὅπου ἀνταποκρίσεως δὲν ἐπιτυχαίνει· ἐπειδὴ τοῦτο τὸ νὰ ἀγαπᾷ τινὰς, καὶ νὰ μὴν ἀνταγαπᾶται, εἶναι μία τρέλλα ἐναργεστάτη· αὐτὸς ἔβλεπε πρῶτον πῶς δὲν ἀνταγαπᾶται, καὶ ἀνταπόκρισιν δὲν λαμβάνει· ἤξευρε πρὸς τούτοις, ὅτι καὶ ἂν ἀντηγαπᾶτο, δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἀπολαύσῃ ἐκείνην τὴν ὡραιότητα, διὰ τὸ δεισιδαῖμον τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός τινος· ὅθεν ἂν ἦτον φρόνιμος ἔπρεπεν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν νὰ μὴν ἀφεθῇ νὰ κυριευθῇ ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Πᾶς οὖν ἐραστικὸς εἶναι ἄφρων καὶ ἀνόητος καὶ ἀδυνάτων ἐρᾷ, ἀνίσως τὰ ἀκόλουθα ὑστερῇται, δηλαδὴ πρῶτον μὲν, ἂν στερῇται χρημάτων, δι’ ὧν ἡδελε δυνθῇ νὰ κυβερνήσῃ ἑαυτὸν καὶ τὴν σύζυγόν του, ἢ ἂν αὐτὸ δὲν εἶναι, καὶ τὴν τέχνην τινα· δεύτερον δὲ, ἂν ἐρᾷ, καὶ δὲν ἀντερᾶται· καὶ τρίτον δὲ, ἂν τοῦ ἐρωμένου ὑποκειμένου τὸ μέρος, ἢ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐρώντος, δηλαδὴ οἱ γονεῖς εἶναι εἰς αὐτὸ σύμφωνοι, καὶ ἂν εἶναι κατ’ ἀξίαν. “Οποιοι λοιπὸν αὐτὰ δὲν τὰ φυλάττει,

πίπτει βεβαίωτατα εἰς πολλὰ ἄτοπα, καθὼς ἡ πείρα αὐτὸ τὸ μαρτυρεῖ· ἐπεὶ δὴ ἡ αὐτόχειρ τις γίνεταί, ἡ καταφρονητὴς τῆς τιμῆς του καὶ τοῦ ἀξιώματός του, ἡ σκανδαλῶν καὶ διχογοιῶν πρόξενος· ὅθεν ἐκεῖνος ὁ γλυκύς τε καὶ χαρίης ἔρως μετατρέπεται εἰς πικροτάτην λύπην καὶ στενοχωρίαν· ὕστερον δὲ διὰ τὴν ἀπεράσην ὁ καιρὸς, ἄρχισε συνήθως τὴν τραγωδῆσιν τὸ ἀκόλουθον.

Μέσα εἰς θάλασσα πλατιά,
 Ἐγὼ τοῦ παρακοιλιῶμαι,
 Κύματα ὄρη τρομερά,
 Ὡσάν βουνὰ φθασμένα,
 Μ' ἀέμους κί ἄτακταις πνοαῖς,
 Μ' ἔξαφναις ὀλομπόραις,
 Μῦτε βαστᾷ ποσῶς πανί,
 Καὶ τὸ κακὸν αὐξάνει,
 Ἐὐθύς μιὰ νύκτα σκοτεινὴ,
 Μ' ἔκοψε τὴν ἐλπίδα,
 Ὅ' νοῦς γαί, τοῦ τὰ κυβερνᾷ,
 Σάστισε δὲν γνωρίζει,
 Τί ἄλλο πιά τὰ καρτερῶ,
 Χωρὶς καρaboκύρη,
 Μὰ ὅσο κί ἂν ἀπελπισθῶ,
 Ἦσως ἡ τύχη θέλει,

ὅπου ἀφρίζει δυνατὰ,
 Ἐδῶ κ' ἐκεῖ πλανοῦμαι.
 ὅλα γεμάτ' ἀπὸ νερά,
 στὰ νύφη συκωμένα.
 καὶ μὲ τρομακτικαῖς βοαῖς,
 ὅπ' ἔρχοντ' ὥραις ὥραις.
 κί ἀκόμι γῆ τοῦ τὰ φανῇ,
 καὶ εἰς προσθήκην φθάνει.
 ἄγρια καὶ χαμερινή,
 τοῦ βρίζοιμον δὲν εἶδα,
 ἀλλ' ὄφελος δὲν προξενᾷ,
 πνιγμὸν μὲ φοβερίζει.
 εἰς τέτοιον φοβερὸν καιρὸν;
 μπορῶ τὰ ἰδῶ χαίρει;
 δὲν πρέπει ν' ἀποφασισθῶ,
 καλὰ τὰ δώση τέλη.

Τέλος πάντων ἦλθε καὶ τὸ γραΐδιον ἐκεῖνο, καὶ ἄρχισε τὸν διηγηθῆναι τὸν τρόπον ὅπου ἐπῆγε καὶ ὠμίλησε μὲ αὐτὴν, δηλαδὴ ὅτι δύο μανδύλια κερτημένα εἶχεν εἰς τὰ χεῖρα διὰ πώλημα, καὶ μὲ αὐτὰ ἐμβῆκε μέσα εἰς τὸν ὄντα τῆς κοκωνίτζας Χοροφίμας· πῶς τὴν ἔδωκε τὸ ράβασάκι, πῶς τὴν εἶπε τὴν κατάστασίν του, τὴν ἀρρώστίαν του δι' αὐτὴν, καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ πῶς

πῶς ἴδε τὴν Χοροφίμην ὅτι ἀπὸ αὐτὰ μεταβλήθη, ἡλλοιώθη ἢ ὅψις της, πῶς ἀραστένιζεν ἀπὸ καρδίας, καὶ τὰ παρόμοια· πῶς τὴν εἶπεν ὕστερον καὶ δύο λόγια δι' αὐτὸν, δηλαδὴ καὶ ἐγὼ ἤθελα τὸν ἀγαπήσει, μητέρα μου, ἂν ἤξευρα πῶς ὁ πατέρας μου μὲ ἀφίνει. Αὐτὸ ὅμως ἡξεύρω ὅτι δὲν γίνεται· ἐπεὶ δὴ ἴσως σὰς εἶναι γνωστὸν, ὅτι ὁ πατήρ μου διὰ αὐτὸ καὶ μόνον μὲ ἐκλείσει, καὶ μὲ ὑστέρησε τῆς συναναστροφῆς τοῦ· ἐπεὶ δὴ προτιτέρα πολλάκις ἐσύχναζεν εἰς ἡμᾶς. Ἀφ' οὗ λοιπὸν τὰ ἤκουσεν αὐτὰ ὁ τζελεπή Ἀνδρέας, εὐγάζει εὐθύς καὶ φιλοδωρεῖ ἐλευθερίως τὸ γύναιον, καὶ ὕστερον τὴν δίδει ἀκόμι ἐν ραβασάκι λέγωντας, μητέρα μου, δός τιν ἀκόμι αὐτὸ, καὶ εἰπέ τιν καὶ ἐκ στόματος, πῶς αὐτὴ, ἂν θέλῃ, ἡμπορεῖ νὰ μὲ σώσῃ, ἢ νὰ μὲ θανατώσῃ· αὐτὴ ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ καὶ τὸν πατέρα της νὰ θελήσῃ μὲ κάθε τρόπον· ὕστερον δὲ προσκυνήσασα ἀνεχώρησεν, ὑποσχομένη τὰ πάντα· αὐτὸ δὲ περιεῖχε τὰ ἀκόλουθα μέλη.

Περιπόθητέ μοι καὶ εὐγενεστάτη κυρία

Χοροφίμᾶ προσκυνῶ σε.

Μ' ὅλον ἐποῦ εὐρίσκομαι σχεδὸν νενεκρωμένος,
 Ἀπὸ τὰ ἅπαντα θανά, πούμαι τριγυρισμένος,
 Ἡ νεωστί σου εἶδης, μὲ κάμνει ἡ ἀναζήσω,
 Καὶ τῶν κακῶν ἀναχωρῶν, ὀλίγην νὰ ζητήσω.
 Ἀν' ὅμως ἤμην βέβαιος, τούτης τῆς εὐσπλαγχνίας,
 Ο' ποῦ ἡ γραῦς μοὶ ἔφερε, κί ἄκρας παρηγορίας.
 Ἐντός ὀλίγου ἀληθῶς, ἀλλοίως ἐφαινόμουν,
 Κ' ἐδίωκα τ' ἀνιάρᾶ, ποῦ μὲ καταπλακώνουν.

Διὸ καλὴ κυρία μου, θερμῶς παρακαλῶσε,
 Βεβαίωσε τὸν λόγον σου, κί ἀναφυχὴν μοὶ δόσε.
 Ὡστε ὅπου νὰ κουφισθῶ, τοῦ βάρους τῶν παθῶν μου,
 Καὶ σέ νὰ ἐπιγράψωμαι, λύσιν τῶν συμφορῶν μου.

Ὁ εὐτελέστατος καὶ πισ. δῶλός σε Α.

Ἐπειδὴ ὅμως καὶ δὲν ἔδωκε πίστιν τελείαν,
 εἰς ἐκείνης τῆς γραίας τοὺς λόγους, ἠθέλησε νὰ
 φωνάξῃ ἄλλην τινα, διὰ νὰ εἰδοποιηθῇ ἂν ἀλη-
 θεύουν, ἢ ὄχι, τὰ ὅσα τοῦ διηγῆθη, διὰ τὴν
 Χοροψιμάν· ἔθεν προστάζει πάλιν τὸν δοῦλόν
 του, νὰ τοῦ φέρῃ ἄλλην γραίαν Ἀρμένισσαν,
 ὡς πρότερον.

Ἔως οὖν νὰ προφθάσῃ ὁ δοῦλος, νὰ τοῦ
 φέρῃ τὴν ἄλλην γραίαν, αὐτὸς ἐσύνησε, καὶ ἐ-
 τοίμασε, χωρὶς ἀργοπορίας, τὸ ἀκόλουθον γραμ-
 μάτιον, διὰ νὰ τῆς τὸ πέμψῃ, εὐθὺς ὅπου
 φθάσει.

Χοροψιμὰ κυρία μου!

Υπερμετρεῖσιν οἱ στεναγμοί μου, καὶ πλημμυροῦσι τὰ δάκρυά μου,
 Καὶ δὲν μοὶ μένει παρηγοριά μου, εἰμὴ ἡ μόνη σου ζωγραφιά.
 Ὅπου φυλάτω ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ὅπερ ἀυξάνει τὸν ἔρωτά μου,
 Καὶ χρησιμεύει διὰ τροφή μου, μόνη ἡ ἄκρα σου εὐμορφία.
 Σ' ἐσένα κρέμεται ἡ αἰτία, κί ἂν ἀποθάνω τὴν ἁμαρτία,
 Θέ νάχῃς μόνη, ὡς παρατρία, μ' αὐτὴν τὴν ἄκραν σου ἀπονία.
 Κί ὁ κόσμος ὅλος, θὰ σέ φωνάζῃ, κί ἀδιακόπως θὰ νὰ σέ κράζῃ,
 Τοῦ πιστοτάτου, καὶ νὰ νομάξῃ, μὰ μισημένου δούλου φονιά.

Ὁ δυστυχὴς, ἀλλὰ πάνπιστος δοῦλός σου Α.

Τοῦ.

Τοῦτο ἀφ' οὗ τὸ ἐτελείωσε καὶ τὸ ἀνέγνω-
σε δὲν τὸν ἄρεσεν, ὅθεν ἐσύνηθεσε καὶ τὸ ἀ-
κόλουθον, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐφάνη μᾶλλον ἐνεργη-
τικόν.

Ἐρασμιωτάτη κυρία μου !

Γυνάφι κάμε ἄπονη μετάβαλλε σὸν ἦθος,
Δές τί γιαγκίνι ἀναψες στὸ ἄθλιόν μου στῆθος.
Πῶς ἀναλῶ κάθε στιγμὴν, πεθαίνω κάθε μέρα,
Καὶ μὲ καπνοὺς τῶν στεναγμῶν, μαυρίζω τὸν αἴρα.
Τὰ δάκρυά μου σὰν βροχὴ κατῶρθωσες νὰ τρέχουν,
Πλὴν ἔρωτα νὰ σβύσουσι, τὴν δύναμιν δὲν ἔχουν.
Στοὺς πόνους μου ἀνακωχὴν, δὲν μένει νὰ ἐλπίσω,
Ἄν δὲν προσπέσ' ὁ δυστυχὴς, γιὰ νὰ σὲ καταπῶσω.
Λοιπὸν λυπήσου πρόλαβε, εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ πάθος.
Περχεῦ ἢ ρίζαις ἀπλωθοῦν, εἰς τῆς καρδιάς τὸ βάθος.
Μ' ἂν ἡ ψυχὴ σου καρτερῇ, καὶ τὴν ζωὴν ν' ἀφήσω,
Μαχαίρει δός με μόνῃ σου, τὸ αἷμά μου νὰ χύσω.
Χωρὶς νὰ βγάλω λαλιὰν στὸν τάφον μου πηγαίνω,
Θυσία διὰ λόγου σου, πές με εὐθύς νὰ γένω.
Στοχάσου ὅμως ἂν χαθῇ, ἓνας ποῦ σὲ λατρεύει,
Τὸ κρίμα του ἐν ᾧ σφ' ζῆς, μπερεὶ νὰ σὲ παιδεύει.

Ὁ πιστότατός της Α.

Ἐπειτα δὲ βλέπωντας ὅτι ὁ δοῦλος ἀργεῖ,
νὰ ἔλθῃ μὲ τὴν γυναῖκα, καὶ βαρυνόμενος νὰ
εἶναι μόνος κείμενος εἰς τὴν κλίνην, ἠθέλησε νὰ
τραγωδήσῃ τὸ ἀκόλουθον, κατὰ τὸ εἰωθὸς του.

Εἰν' εὐμορφία μεγάλη, ποῦ δὲν τὴν ἔχει ἄλλη,
Αὐτὸ ποῦ δὲν γνωρίζεις, τὰ ἑδικά σου κάλλη.
Καὶ εἶσαι λανθασμένη, κάθε καρδιά μένει,
Ἀπὸ τὴν εὐμορφίᾳ σου, ἀφῆκτως νικημένη.

Ἦξευρε ὅτι νῆα, τόσον πολλά ώραία,
Μόνη στὸν κύσμον εἶσαι, πρώτη καὶ τελευταία.
Καὶ μόνη τοῦ δὲν θέλει, καθόλου νὰ τὴν μέλῃ,
Τί κάμνουν σταῖς καρδίαις, τὰ ἐδικὰ τῆς βέλῃ.

Μὰ εἶναι ἁμαρτία, ὃ ἄχης τόσῃν κακία,
Δὲν πρέπει εἰς τέτοιον σῶμα, νὰ εἶν τέτοια καρδιά.
Δὲν θέλει παρὰ μόνον, ὃ ἄχης ὀλίγον πόνον,
Μήπως τὸν ἐραστήν σου, τὸν προξενήσης φόνον.

Αἶχ! τὰ παράπονά του, δὲς καὶ τὰ δάκρυά του,
Καὶ παρηγόρησέ τον, μὴ σκάνῃς τὴν καρδιά του.
Δὲν εἶν πῶς θ' ἀπεθάνῃ, λυπεῖται πῶς σὲ χάνει,
Κὶ αὐτὸ δὲν τὸν ἀφίνει, στιγμὴν νὰ ἀνασάνῃ.

Ἔτι δὲ τραγωδῶντάς το, ἰδοὺ καὶ ἔρχεται
καὶ ὁ δοῦλος, συντροφιασμένος μὲ τὴν γυναῖκα
λέγωντας, αὐθέντη αὐτὴ εἶναι ἐκείνη ἡ γυναῖ-
κα, διὰ τὴν ὁποίαν μὲ ἐστείλατε· ἄργησα δὲ ὀ-
λίγον, ἐπειδὴ δὲν ἦτον εἰς τὸ σπῆτι, καὶ ἔπρε-
πε νὰ ἀκαρτερέσω ἕως οὗ νὰ ἔλθῃ. Ὁ τζελεπὴ
Ἀνδρέας λέγει τὴν γυναῖκα, μητέρα μου, ἔχω
νὰ σὲ παρακαλέσω τι, καὶ ἂν μὲ τὸ κάμῃς, ἥ-
θελες βέβαια μὲ ὑποχρεώσει κατὰ πολλὰ. Ἡ
γυνὴ τὸν ἀποκρίνεται λέγουσα, τζελεπὴ, ἂν εἶ-
ναι τί, ὅπου νὰ ἀπερῶ ἀπὸ τὸ χέρι μου, προ-
στάξετε μόνον, καὶ ἐγὼ θέλω βέβαια ἐπιμελη-
θῇ νὰ σᾶς δουλεύσω. Τότε τὴν λέγει ὁ τζελε-
πὴ Ἀνδρέας· μητέρα μου, μὲ βλέπεις, ὅτι κεί-
τομαι εἰς τὸ κρεβάτι τρεῖς ἡμέρας σήμερον,
καὶ ἡ ἀρρώστία μου εἶναι ἡ ἀγάπη· τὸ ἀντι-
κείμενον δὲ αὐτῆς, ἡ καλῆτερα νὰ εἰπῶ, ἡ αἰ-
τία αὐτῆς εἶναι ἡ κόρη τοῦ τζελεπὴ Στεπάνου-
γα, ἡ κοκωνίτζα Χοροφίμα, (λέγωντας τοῦτο
τὸ ὄνομα ἀναστήναξεν ἀπὸ βᾶθους τῆς καρδίας
του,

του, καὶ ἔδειξεν ἐκεῖνο ὅπου ἔμελλε νὰ εἰπῇ) ἀπὸ τὴν ὁποίαν με ἐξεχώρισαν, καὶ με ὑστέρησαν τῆς συναναστροφῆς της, καὶ σχεδὸν με ἀπῆλπισαν. αὐτοῦ δὲ τοῦ ξεχωρισμοῦ ἐστάθη ἀφορμὴ καὶ ἡ ἐξαδέλφητις Μεϊρέμ, καθὼς ἤκουσα, διὰ τοῦτο καὶ ἔλαβον ἓνα μῖσος ὑπερβολικὸν πρὸς αὐτήν. Θέλω λοιπὸν νὰ ὑπάγῃς νὰ τὴν δώκῃς τοῦτο τὸ ράβασάκι, ὅμως με τρόπον κρυφόν. Αὐτὴ δὲ προσκυνήσασα καὶ ὑπόσχεθεῖσα νὰ τὸν φέρῃ αὔριον ἀποκρισιν, ἀνεχώρησε με λαμπρὸν φιλοδώρημα. Διὰ νὰ καταλάβῃ δὲ τινὰς τὰ ὅσα ἔπειτα συνέβησαν, πρέπει νὰ ἡξεύρῃ ὅτι αὐτὴ ἡ γυναῖκα ἦτον πολλὰ γνωστὴ τῆς Μεϊρέμ, καὶ τὴν ἀγαποῦσε κατὰ πόλλα, ὅθεν εὐθὺς ὅπου ἤκουσε νὰ λέγῃ κατὰ τῆς Μεϊρέμ τι, ἐδαιμονίσθη, καὶ ἄρχισε καὶ ἐπιβουλεύει καὶ τὴν Χοροφίμάν, καὶ τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέαν, κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἀνεχώρησεν ἐκεῖνο τὸ πεπονηρευμένον γύναιον ἀπὸ τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέαν, ἐκίνησεν ἴσια πρὸς τὴν Χοροφίμάν, ὡσὰν ὅπου ἦτον εἰς αὐτὸ τὸ σπῆτι γνωστὴ, ἐκτύπησε τὴν πόρταν, τῆς ἀνοιξαν, ἀνέβη ἐπάνω, ἐμβαίνει εἰς τὸν ὄνταν, καὶ εὐρίσκει τὴν Χοροφίμάν μόνην, τὴν χαιρετᾷ, τὴν ἐξετάζει περὶ διαφόρων πραγμάτων, ἕως οὗ ἔφθασε καὶ εἰς τὸ προκείμενον. Τότε ἀνοίγει τὸ αἰμοβόρον της καὶ θανατηφόρον στόμα λέγουσα, ἂν ἐρωτᾷς, κόρη μου, πόθεν ἔρχομαι, καὶ διὰ τί, θέλω σὲ εἰπῇ παρευθὺς· ἐγὼ ἔρχομαι ἀπὸ τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέαν τὸν ἀγαπητικόν σου, ὁ ὁποῖος με ἔκραξε σήμερον διὰ μέσου τοῦ δούλου του, καὶ μοὶ ἔδωκε

τοῦ-

τοῦτο τὸ ραβασάκι, (τὴν δίδει τὸ ραβασάκι) καὶ μὲ εἶπε νὰ σοὶ εἰπῶ καὶ ἐκ στόματος, πῶς εἰς τὴν ἐξουσίαν σου στέκει νὰ τὸν σώσῃς, ἢ νὰ τὸν θανατώσῃς· ὅτι εἶναι ἄρρώστος, καὶ κεῖται εἰς τὸ κραββάτι, καὶ ἡ αἰτία εἶναι ἡ Χοροφιμά, καὶ ὅτι ἂν δὲν λάβῃ ὀγλίγωρα ἰατροίαν, βέβαια μέλλετε ν' ἀκούσῃ τὸν ἐπιτάφόν του, καὶ ἀφ' οὗ εἶπεν αὐτὰ ἔπαυσεν — — ὕστερον δὲ βλέπωντας τὴν Χοροφιμὰν δακρύνουσαν καὶ ἀναστενάζουσαν, λέγει· καὶ τὰ πιστεύεις, κόρη μου, αὐτὰ, ὅπου σὲ εἶπα, ὅτι εἶναι ἔτζι; καὶ πῶς, τὴν ἀποκρίνεται, ἡ Χοροφιμά, εἶναι ψευδῆ; ἐκεῖνος ὑποκρίνεται τὸν ἄρρώστον, προσποιεῖται τὸν ἐρῶντα, ἀφ' οὗ ἠγάπησε καὶ ἐξαναγάπησε πλέον τόσας καὶ τόσας, τὰς ὁποίας ἐγὰ τὰς ἡξεύρω, καὶ καθὼς ἐκεῖνας ἠπάτησεν, ἔτζι καὶ ἐσένα, κόρη μου, θέλει νὰ σὲ ἀπατήσῃ· λέγει πῶς εἶναι ἄρρώστος διὰ ἐσένα, ὅμως ποῖος ἡξεύρει διὰ τί ἡσθένησε; διὰ τοῦτο σὲ λέγω νὰ φυλαχθῇς, κόρη μου, νὰ μὴ τύχῃ καὶ ἐντροπισθῇς. Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια τὸ δόλιον ἐκεῖνο γραῖδιον ἐψύχρανε τὴν καρδίαν τῆς Χοροφιμᾶς, ὅπου εἶχεν ἀρχίσει νὰ θερμαίνεται, εὐροῦσα αὐτὴν ἀπλὴν, ὡς τῇ ἀληθείᾳ παρθένον· δὲν ἡξευρε δηλαδὴ ὅτι ὁ ἔρως καρδίαν ἀσελγῇ δὲν δελαγωγεῖ, ἀλλ' ἀγνῆν τε, καὶ παρθένον, καθαρὰν τε καὶ ἄσπιλον, καὶ τοῦτο ἂν ἦτον πρακτικὴ, ἡμποροῦσε νὰ τὸ γνωρίσῃ ἀπὸ τὴν ὁμιλίαν του, ἀπὸ τὸ ἐντροπαλόν του πρόσωπον, ἀπὸ τὰ σεμνὰ του ραβασία, καὶ ἀπὸ τὸ μῖσος, ὅπου προτιήτερα ἔδειχνε πρὸς τὴν Μειρέμ. Καὶ ἔτζι λοιπὸν ἐψυχράνθη ἀπὸ τὰ λόγια τῆς γραίας, ὅ-

ποῦ ἀπέβαλλε πλέον καὶ τὸν σκοπὸν της, ὅπου εἶχεν εἰς τὸ νὰ τὸν γράψῃ νὰ ἀνταμωθοῦν μίαν φορὰν νὰ ὁμιλήσουν τὴν τὸ πρακτέον, περὶ τοῦ πατρὸς της καὶ μητρὸς της. Ἀνεχώρησε τέλος πάντων, ἡ γραῖα, ἀφήσασα τὴν Χοροφίμην εἰς ἄκραν σύγχυσιν καὶ ἀθυμίαν, καὶ ὑπῆγε πάλιν τὰ ἴσια πρὸς τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέαν, καὶ ἐμβαίνουσα μέσα εἰς τὸν ὄντᾶν του, τὸν λέγει· τζελεπὴ νὰ ὅπου ἔρχομαι τὰ ἴσια ἀπὸ τὴν κοκωνίτζαν Χοροφίμην, τὴν ὁποίαν ἐμβαίνωντας εἰς τὸν ὄντᾶν, τὴν ἡῦρα ὅπου ὠμιλοῦσε πολλὰ γλυκὰ καὶ ἐρωτικά, μὲ ἓνα νέον μοναχὴν, ἡ ὁποία βλέπουσά με ἐσυγχίσθη ὀλίγον, ὥσ᾿αν νὰ ἤξευρε πῶς εἶμαι σταλμένη ἀπὸ τὴν εὐγενείαν σου· τὴν κράζω εἰς τὸν ἄλλον ὄντᾶν, τὴν ἔδωκα τὸ ραβασάκισας, τὴν εἶπα ὅλην τὴν κατ᾿στασίνας· αὐτὴ δὲ ἐπάνω εἰς αὐτὰ ἐγέλασε, καὶ εὐθὺς ὑπῆγε πάλιν εἰς τὸν νέον ἐκείνον· ὅθεν τὴν περίπαιζιν ἐκείνην, μὲ ἔδωκε διὰ ἀπόκρισιν· εὐγαίνωντας δὲ ἀπὸ τὴν πόρταν, ἐρώτησα τὴν δούλην ὅπου μὲ ἀκολουθῆσε νὰ κλείσῃ, ποῖος εἶναι αὐτὸς ὁ νέος, μὲ τὸν ὁποῖον ὁμιλεῖ ἡ κοκωνίτζα; αὐτὴ δὲ μὲ εἶπεν, ὅτι εἶναι υἱὸς ἐνὸς πλουσίου Ἀρμένου Χαλεπλῆ, ὁ ὁποῖος θέλει τὴν στεφανωθῇ μετ' ὀλίγον. Ἀκούωντας δὲ αὐτὰ ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας, ἔτξι τὰ ἐπίστευσε καθὼς καὶ ἡ Χοροφίμα τὰ ἐναντία, καὶ ἐστοχάσθη τὰ ἐχθροσινὰ λόγια τῆς ἄλλης γυναικὸς διὰ ψευδῆ· ὅθεν ἔμεινε πάντῃ ἄφρονος καὶ λειποθυμησμένος. Βλέπωντας δὲ ἡ γραῖα ἔτι τὰ λόγια της ἐνήργησαν εἰς ἐκάτερον τὸ μέρος, καὶ ἔλαβον πίστιν, καὶ θεωρῶντας καὶ τὸν

τ'ζελεπή ἦδη λειποφυχοῦντα, ἀνεχώρησε, καὶ ἐπῆγε τὰ ἴσια πρὸς τὴν Μεϊρέμ· καὶ ἐμβαίνοντας εἰς τὸν ὄνταν της τὴν νύρε καὶ αὐτὴν ἦδη κυριευμένην ἀπὸ λύπην καὶ στενοχωρίαν, καὶ κειμένην ἐπὶ τῆς κλίνης ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν της· τὴν ἐρωτᾷ, τί ἔχεις, κόρη μου, καὶ εἶσαι εἰς τὸ κρεβάτι κειμένη; ἡ Μεϊρέμ δὲ τὴν εἶπεν ὅλην τὴν ἱστορίαν της· τότε καὶ τὸ γραῖδιον τὴν ἐφάνερωσε τὸ μῖσος, ὅπου ἔχει ὁ τ'ζελεπή Ἀνδρέας ἐναντίον της διὰ τὴν ξεχώρισιν τῆς Χοροφιμᾶς, (ἐπρόσθεσε καὶ ἄλλα τινὰ) καὶ ὅτι ἂν χάσῃ τὴν Χοροφιμάν, θέλει ἀγαπήσει αὐτὴν, τὴν ἐδιηγήθη ὕστερον, καὶ τὸν δόλον της καὶ ἀπάτην, ὅπου ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐμυχανεύθη, ἀποβλέποντα πρὸς ὄφελός της, καὶ τὰ λοιπά. Τότε εὐγάζει καὶ τὴν φιλοδωρεῖ ἡ Μεϊρέμ δι' αὐτὸ τὸ μήνυμα πολλὰ ἐλεύθερα· ἐπειτα δὲ ἀνέλαβεν ὀλίγον, καὶ σηκωθεῖσα τὴν λέγει, δὲν εἶναι τρόπος νὰ σὲ δώσω ἕνα ραβάσι νὰ τὸν δώσης; ἡ γραῖα τὴν ἀπεκρίθη, δὲν γίνεται αὐτὸ, κόρη μου, κατ' οὐδένᾳ τρόπον· ἐπειδὴ ἂν ἐγὼ δώσω ἐκ μέρος σου αὐτὸ τὸ γράμμα, τότε θέλομεν χαλάσει ἐκεῖνο ὅπου ὠκοδομήσαμεν. Ἐκατάλαβε τότε καὶ ἡ Μεϊρέμ, ὅτι δὲν γίνεται, ὅθεν ἐσιώπησεν. Ὑστερον τὴν συμβουλεует ἡ γραῖα λέγουσα· ἂν θέλῃς νὰ στείλῃς τὸ ραβασάκι αὐτὸ, πρέπει νὰ τὸ στείλῃς μὲ ἄλλην, ὅχι ὅμως σήμερον, ἀλλ' αὔριον, διὰ νὰ μὴ ἐννοηθῇ τὸ πρᾶγμα· ἡμπορεῖς νὰ κράξῃς τὴν γειτόνισσάν σου, κόρη μου, τὴν Αἰκατερίναν, ἡ ὁποία δουλεύει ἐκεῖ εἰς τὸ σαρὰγι, καὶ αὐτὴ θέλει τὸ δώσει, χωρὶς ἀμφιβολίαν.

λίαν. Ἦρεσεν αὐτὴ ἡ συμβουλὴ τῆς Μειρέμ, ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ καθὼς τὴν ἐνούθετησεν ἡ γραῖα ἐκείνη· σηκωθεῖσα δὲ ἡ γραῖα ἀνεχώρησεν εὐχομένη τῇ Μειρέμ ὅλα τὰ αὐτῆς ἐπιθυμητὰ καταθύμια.

Ἡ Μεϊρὲμ δὲ εὐθύς ὅπου ἡ γραῖα ἀνεχώρησεν, ἠτοίμασε τὸ ἀκόλουθον ράβασάκι πρὸς τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέα, τὸν νομιζόμενον ἐραστὴν της.

Ψυχὴ μου Κυρ. Ἀνδρέα !

A'ν δέν ποτὴς κἀνένα, λυπῇ σου κα̃ν ἐμένα,
ποῦ θὰ σέ στερηθῶ,
Καί δέν ἔχ' ἄλλον φίλον, πιστόν καθώς σοι δῆλον,
να ξεμουστηρεῖθῶ.
H' κα̃ν τόν ἐαυτόν σου, λυπήσου μοναχός σου,
ποῦ θὰ μέ χωρισθῇς,
Καί δέν ἔχεις κἀνένα, πιστόν ὡσάν ἐμένα,
να' παρεξηγηθῇς,
Μη γίνεσαι αἰτία, μιὰ καθαρά φιλία,
να ἀπομακρυνθῇ,
Γιατί ἀποτυγχάνεις, στὸν τόπον ὅποιαν βάνεις,
καὶ θέλεις λυπηθῇ.
Αὐτὸ στοχάσου μόνον, πῶς τῆς ζωῆς τὸν χρόνον,
ὅλον εἰς τὸ ἐξῆς,
Ε΄χω να' τὸ περάσω, ἐγώ ὅταν σέ χάσω,
μέ στεναγμούς οὔξεις.
A'νίσως καὶ γνωρίζεις, ὅτι τὸ νταγιαντισίας,
μετὰ χαρᾶς κ' ἐγώ,
Λέγω τὸ πεπερωμένον, ἐτῷ ἤτον γεγραμμένον,
να πάγω να' πνιγῶ.

Ἡ πιστή σου Μ.

'Aφ'

Ἄρ' οὐ δὲ τὸ ἐτελείωσε, τὸ ἐβούλωσε, καὶ ἔτ' ἀνεπαύθη ὀλίγον κειμένη εἰς τὴν κλίνην ὅλην τὴν νύκτα· τὸ δὲ πρῶτ' εὐθύς κράζει, διὰ τῆς βυζάστρας τῆς, τὴν γειτόνισσαν, καὶ τὴν λέγει, παρακαλῶ, μητέρα μου, θέλω σὲ μείνῃ ὑπόχρεως, ἂν μὲ κάμῃς αὐτὸ, ὅπου θὰ σὲ εἰπῶ. Πές με, κόρη μου, τῆς ἀποκρίνεται ἡ γειτόνισσα, πές με. Ἡ Μεϊρέμ οὖν τὴν λέγει, ἐγὼ ἤκουσα ὅτι συχναῖεις εἰς τὸ σαράγι τοῦ Πρέσβειος τῆς Βενετίας, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω νὰ μὴν ἡξέυρης καὶ τὸν Δραγουμάνον τοῦ κυρ Ἀνδρέαν. Ἡ γειτόνισσα τῆς ἀποκρίνεται, μάλιστα, τὸν γνωρίζω πολλὰ καλὰ. Λοιπὸν ἀγαποῦσα νὰ τὸν δώκῃς αὐτὸ τὸ ράβασάκι, καὶ ὕστερον νὰ μὲ φέρῃς ἀπόκρισιν. Ἡ γειτόνισσα τὴν λέγει, διατὶ κόρη μου ἔχι· αὐτὸ εἶναι πολλὰ εὐκόλον· καὶ ἔτ' ἐπὶ τὸ ράβασάκι, καὶ ἀνεχώρησε, φιλοδωρηθεῖσα ὑπὸ τῆς Μεϊρέμ μεγάλως ἐξ ἀνάγκης.

Ἐλθοῦσα δὲ ἡ γειτόνισσα παραχρῆμα εἰς τὸν τζελεπὴ Ἀνδρέαν, τὸν ἔδωκε τὸ ράβασάκι, καὶ ἐκοντοστάθηκεν· αὐτὸς δὲ πέρνωντας τὸ ράβασάκι καὶ ἀναγινώσκωντάς το ἐπὶ τῆς κλίνης κείμενος, ἔγρειν ὡς ἂν δαιμονισμένος ἀπὸ τὸν ἄκρον τοῦ θυμὸν, ἐξ ἀπροόπτου, βλέπωντας πῶς εἶναι ἀπὸ τὴν Μεϊρέμ· ὅθεν τὸ ἐξέσχισε παρ' εὐθύς, λέγωντας τὴν γειτόνισσάν τῆς, νὰ μὴ πατήσῃ πλέον εἰς τὸν ὄντ' αὐτοῦ, καὶ τοῦ ἀναφέρῃ διὰ ἐκείνην, ἡ ὁποία ἔγρειε πρώτη αἰτία τοῦ χωρισμοῦ τοῦ ἀπὸ τὴν Χοροφίμ' αὐτὴν, καὶ τῆς στερήσεως τῆς ζωῆς τοῦ. Εὐθύς δὲ ὅπου ἶδε καὶ ἤκουσεν αὐτὰ ἡ γειτόνισσα, ἔτρεξε καὶ τὰ ἀνέ-

φερεν ὅλη τὴν Μεϊρὲμ, ἡ ὁποία ἀπὸ τὴν λύπην καὶ ἀπελπισίαν της τὴν πολλὴν ὀλιγοθύμνησεν, ἀδυνατίησεν, ἐνεκρώθη, ἔχασε τὰς αἰσθήσεις της ὥσάν ἐκείνη, ὅπου πίπτει εἰς ἀποπληξίαν. Τρέχει εὐθύς ἡ βυζάστρατις τὸ λοιπὸν, τὴν τρίβει, τὴν ταραίζει, τὴν βρέχει μὲ ξίδι· καὶ ἔτξι ἤλθεν ὀλίγον εἰς τὸν ἑαυτὸν της, καὶ ἄρχισε νὰ τραγωδήσῃ τὸ ἀπόλουθον, μὲ μίαν φωνὴν τόσον σιγανὴν, ὅπου μόλις ἤκούετο.

Τάχ' ἀνθρωπος ἐστάθη,
Τὰ τόσα βάτανά μου,
Διάστημα δὲν δίδουν,
Τὰ πρῶτα δὲν τελειώνουν,
Ὅλως ἡ δυστυχίαίς,
Σέ μένα ἐγενῆκαν,
Τὰ μυθολογημένα,
Νιόβη καὶ Ἑκάβη,
Μὰ τί νὰ συντυχαίνω,
Κι αὐτὸ διὰ παιδείαν,
Ὅμως, ὦ σκληροτάτη,
Δεῖξε καὶ ἀσπλαγχνίαν,
Κι ἀφ' οὗ μὲ βασανίζης,
Κακία κ' εὐσπλαγχνία,
Μίαν ζωὴν ἀθλία,
Ὡστε κι ἂν ἀποθάνω,

ἄλλος κρῖνεις νὰ πάθῃ,
νέα καὶ παλαιά μου;
συχνὰ μὲ παραδίδουν,
κ' εὐθύς νέα φυτρώνουν.
ποῦναι σταῖς ἱστορίαις;
ἐμπράκτως καὶ φανῆκαν.
ἀληθεύσαν σέ μένα,
ὅποιος μὲ πῇ δὲν βλόβει,
ποῦ μόλις ἀνασαίνω,
νὰ ζῶ μὲ τυραννίαν.
τύχη θυμοῦ γεμάτη,
νῦν εἰς ἐμὲ τελειάν-
ζωὴν τί μὲ χαρίζεις;
δὲν ἔχουν συμφωνία.
δὲν θέλω ἀληθεῖς.
τί ἄδικον δὲν κάνω.

Τελειώνωντας δὲ αὐτὰ τὰ λόγια, πάλιν ἐνεκρώθη περισσότερο ἀπὸ τὸ πρῶτον, καὶ λέγωντας δύο φοαῖς τὸ ἄχ, μὲ ἀναστεναγμὸν ἀπὸ τὸ βάθος τῆς καρδίας, ἔγεινε θυσιὰ εἰς τὸν ἔρωτα ἐλεεινὴν, παραδοῦσα τὸ σῶμά της τῇ μητρί της γῇ, διὰ τὴν ἀστόχαστον καὶ χωρὶς ἀνταπόκρισιν ἀγάπην της. Τὴν ἐρχομένην δὲ ἡμέραν ἔρχεται ὁ δοῦλος τοῦ κυρ Ἀνδρέα ἀπ' ἔξω, καὶ

καὶ τὸν λέγει· αὐθέντα, ἀπέρασα ἀπὸ τὸ σπῆ-
τι τοῦ τζελεπὴ Στεπάνανα, καὶ ἤκουσα διάφο-
ρα μουσικὰ ὄργανα, ὥσάν νὰ ἦναι κἀνένας γά-
μος. Δὲν ἀπετελείωσε τὸν λόγον ὁ δοῦλος, καὶ
εὐθύς ἔπεσεν ὁ τζελεπὴ Ἀνδρέας εἰς λειποφυ-
χίαν· ἐνεκρώθη ὅλος ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν του,
στοχαζόμενος ὅτι πλέον ἢ Χοροψιμά του ἀπέ-
ταξεν. Ὁ δ᾽ ἄλλος δὲ τρέχει, τὸν τρίβει, τὸν ση-
κώνει, τὸν βρέχει, καὶ μόλις ἐδυνήθη νὰ ἔλθῃ
ὀλίγον εἰς τὸν ἑαυτὸν του· καὶ μετέπειτα ἄρ-
χισε νὰ τραγωδήσῃ, ἢ κάλλιον νὰ εἰπῶ, νὰ
μουρμουρίσῃ τὸ ἀκόλουθον.

Τὸ ἀγγελικὸν σου ἦθος,
Καὶ τῶν στεναγμῶν τὸ πλήθος,
Ἡ ζωὴ μου εἶναι μυθος,
Αἶχ! Αἶχ! Αἶχ! — — — — —
Πάντα τὸ κορμίμ' ταράζα,
Καὶ ὁ ἔρως μέ τρομάζα,
Κάθε σου ματιὰ μέ σφάζα,
Αἶχ! Αἶχ! Αἶχ! — — — — —
Τὴν ψυχὴν μου τὴν καϊμένη,
Αὐτὴ δ' ἀπελπισμένη,
Δὲν ἤξεύρει τί νὰ γένη,
Αἶχ! Αἶχ! Αἶχ! — — — — —

μ' ἐκατήντησεν εἰς βῦθος,
μοῦ ἠφάνισε τὸ στήθος.
καὶ ἀναισθητῶ ὡς λίθος.
— — — — —
ἀπὸ κάθε μικρὸν νᾶζι,
θάνατον εὐθύς μέ τάζα.
τὴν καρδίαν μου ἀεπάζει.
— — — — —
ῥώτησαί την τί παθαίνει;
κί ἀπ' τὸν ἔρωτα χαμένη,
τὸ κερέμι σου προσμένει.
— — — — —

Καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἐτελείωσεν, ἔπεσε πάλιν εἰς
λειποθυμίαν, καὶ μὴ ὄντος τοῦ δούλου ἐκεῖ νὰ
τὸν βοηθήσῃ, κατέλυσε τὸν βίον του ἑλεεινῶς,
μήτε τῇ Ἀφροδίτῃ, μήτε τῷ υἱῷ της Θυσίαν
προσεεγκλῶν.

Τὴν ἐρχομένην δὲ ἡμέραν τὸ ἔμαθε καὶ ὁ
τζελεπὴ Στεπάνανα, καὶ ἡ κόρη του, καὶ μετε-
νόησαν ὅπου δὲν ἐπρόλαβον τὸ πρᾶγμα· ἡ Χο-
ρο-

ροψιμὰ δὲ καταπολλὰ ἐλυπεῖτο δακρύνουσα· ἀλλ' εἰς μάτην, ἐπειδὴ νὰ τὸν βοηθήσῃ πλέον δὲν ἠμποροῦσεν· εἰς ἀνταμειβὴν δὲ τῆς πιστῆς του ἀγάπης, ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ καὶ αὐτὴ πιστὴ ἄχρι θανάτου, ἀποφεύγουσα κάθε ἔρωτα· καὶ ἔτσι καὶ τὰ τρία ὑποκείμενα, ὑστερήθησαν πάσης χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, καὶ πάσης ἡδονῆς, διὰ τὸν πιστὸν ἔρωτα, ὅπῃ εἶχον, καὶ ἔγειναν παράδειγμα μιᾶς καθαρᾶς μὲν ἀγάπης, εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, τῶν μεταγενεστέρων γενεῶν, κακοῦ δὲ φερσίματος τῶν γονέων, οἱ ὅποιοι προκρίνουν τὸν θάνατον τῶν υἱῶν τους, διὰ νὰ στερεώνουν τὰς δεισιδαιμονίας των (α).

ΕΡΩ-

(α) Ὡς ἀνόητος ὁ λόγος τοῦτος, καὶ εἰς τὸ ἄκρον ἐναντίος ὅχι μόνον εἰς τοὺς ἱεροὺς νόμους καὶ ἐγγράφους καὶ ἀρχαίους, ὅπου κατὰ διαφόρους καιροὺς, καὶ ἀπὸ διαφόρους ἀγίους καὶ θεοφόρους καὶ ἅμα σημειοφόρους Ἄνδρας, ἡ ἀγνωστὰ Ἀποστολικὴ Ἀνατολικὴ καὶ Καθολικὴ Ἐκκλησία παρέλαβε, καὶ φυλάττει, εἰκότως καὶ πανακριβῶς· ἀλλ' ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς πολιτικούς δεσμούς, δὲν λέγω τῶν πεφωτισμένων γενεῶν, αὐτὴ καὶ τῶν ἰδιῶν τῶν βαρβάρων καὶ κακοπίστων, κτ. ἀλλὰ τί εἶπα αὐτά; τί εἶπα αὐτά; μήτε τὰ ἴδια ζῶα τὰ ἄλογα δὲν κάμνουν ποτὲ μίξιν ἔξω ἀπὸ τὸ εἶδός των· διότι ποτὲ δὲν ἠκούσθη συνουσία χοίρου μὲ ὄνον, ἢ λέοντος μὲ κάμηλον, ἢ ὄφεως μετὰ προβάτου· καὶ ὁμως τοῦτος ὁ φρόνιμος τραγωδοποιὸς νομοθετεῖ, τρόπον τινα, τῶν ἀλόγων πολὺ ἀλογώτερα· ἀλλ' ἂν ἦναι τόσοι λιμπερτίνος, καὶ θέλει τὰ πάντα κοινὰ, ὥς μάθῃ ὁ καλὸς τυχερός ὅτι, μ' ὅλον ὅπου ἡ ἀνθρωπότης εἶναι μία, ἡ θρησκεία, ὡς εἶδος ἄλλο, ἔχει τοὺς ἐαυτῆς ἀληθεῖς θρησκευτάς, ἐμποδίζουσα παντὶ τρόπῳ αὐτοῖς τὰ ζωώδη ταῦτα καὶ ἄλογα συνουκίαια.

ΕΡΩΤΟΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

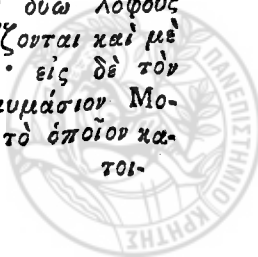
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΡΙΤΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

Διάφορα ἐρωτικὰ περιστατικὰ τινὸς
Ζαγωραίου εὐγενοῦς, καὶ πρώτου

Περὶ τῆς ἐν Ῥωσίᾳ κόμης Πουλτάβας.

Ἡ Πουλτάβα εἶναι μία πόλις τῆς Μικρᾶς
Ῥωσσίας καταπολλὰ ἔνδοξός τε καὶ περίφημος
διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἀποτελεσθείσας κατὰ τῶν
ἐχθρῶν νίκας. Ἡ τοποθεσία της εἶναι πολλὰ
θαυμάσιος, ἐπεὶδὴ περιέχει τέσσαρας λόφους,
καὶ ἐπάνω μὲν εἰς τὸν ὑψηλότερον κεῖται τὸ
φρούριον, περιτειχισμένον μὲ τεῖχος γῆινον ἰ-
σχυρότερον τοῦ πετρίνου· τὰ προάστεια δὲ εἶ-
ναι διεσπαρμένα ἐπάνω εἰς τοὺς δύο λόφους
τοὺς μικροτέρους, τὰ ὅποια στολίζονται καὶ μὲ
διαφόρους μπαχτζέδες, καὶ δάση· εἰς δὲ τὸν
τέταρτον φηκοδόμηται ἐκεῖνο τὸ θαυμάσιον Μο-
ναστήριον τῆς ἀγίας Τριάδος, εἰς τὸ ὁποῖον κα-
τοι-

τοικει· καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος αὐτῆς τῆς Ἐπαρχίας. Εἶναι δὲ παράδοξον, ὅτι ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος οἱ λόφοι δὲν φαίνονται ὅτι ἐξέχουν, ἀλλ' εἶναι ἴσοι μὲ τὰς πεδιάδας, ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲ μέρος, μέγιστον φαίνονται ἐξέχοντες καταπολλὰ, ὥστε ὅπου καὶ ἀπὸ μακρόθεν ἡμπορεῖ τινὰς νὰ τοὺς ἰδῇ. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ μέρος λοιπὸν ἀπερνᾷ καὶ ὁ ποταμὸς Βόρσκλα, ἀπέχων τῆς πολιτείας Βερστίων Ῥωστικῶν πέντε, δηλαδὴ μιᾶς ὥρας, καὶ χύεται εἰς τὸν ποταμὸν Νίπρον, ὁ ὁποῖος εἰσρέει εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν διὰ τῆς Ὀζοῦ καὶ Κιλμπουρνοῦ. Αὐτὸς λέγω ὁ ποταμὸς Βόρσκλα ἐστάθη περίφημος διὰ τὴν περὶ αὐτὸν γενομένην νίκην ὑπὸ τοῦ μεγάλου ἐκείνου Πέτρου, κατὰ τῶν Σβεκῶν· ἐπειδὴ ὅχι μόνον αἵμα στρατιωτικὸν εἰς αὐτὸν ἔρρευσεν, ἀλλ' ἀκόμη καὶ βασιλικόν. Ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲ μέρος εἶναι ἡ πεδιάδες, εἰς τὰς ὁποίας ἐστρατοπεδεύσατο ὁ, τε βασιλεὺς Πέτρος, καὶ ὁ τῶν Σβεκῶν Κάρολος, τῶν ὁποίων Σβεκῶν μαρτύριον εἰσέτι εἶναι τὰ χαρακώματα, καὶ τὰ μνήματα ὅπου εἶναι γεμάτα ἀπὸ τοὺς φορευθέντας νεκροὺς αὐτῶν, τὰ ὅποια εἶναι ὡς λόφοι, καὶ ἕως τὴν σήμερον ὀνομάζεται Ῥωσσιστὶ Σβέτσκαγια μογίλα· δι' αὐτὴν λέγω τὴν νίκην, ἡθέλησε καὶ ἡ βασίλισσα Αἰκατερίνα ἡ Β'. εἰς τὸν καιρὸν τῆς περιγησέως ὅπου ἔκαμεν εἰς τὸ βασιλείον της, νὰ τὴν τιμήσῃ μὲ τὴν ἐπίσκεψίν της, καὶ νὰ τὴν δοξάσῃ καὶ μὲ ἓνα ἐπίπλαστον πόλεμον. Εἰς αὐτὴν δὲ τὴν Πουλτάβαν ἐπισκόπευε καὶ ὁ Εὐγένειος ἐκεῖνος ὁ πᾶν, ὡσαύτως καὶ ὁ Θεοτόκης, ὁ αὐτὸν ἀξίως διαδεξάμενος, ἄνδρες τῶ ὄν-

τι σοφώτατοι, καὶ τῇ ἀρετῇ ἀκρότατοι· ἐκάτερος δὲ Κερκυραῖος τὴν πατρίδα, αὐτῇ τε κλέος καὶ δόξα, καὶ ἅμα παντός τοῦ Ἑλλήνων Γένους ἀθάτατον.

Αὐτὴ οὖν ἡ Πουλτάβα ἐστάθη καταφύγιον καὶ εἰς τὸν Μολδαβίας αὐθέντην τὸν Μαυροκορδάτον, λέγω ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος προῖδὼν τὸ σκληρόν τε καὶ βάρβαρον, οὐχ ἦττον δὲ καὶ τὸ ἄδικον τῆς κατ' αὐτοῦ ψήφου ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου, ἔφυγε θυκτός μὲ ὀλίγους τινὰς δούλους του, ἀφείς τὸν Θρόνον. Μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἦτον καὶ τις γραμματικὸς τοῦ Καμαράση Ἀντώνιος καλούμενος Ζαγωραῖος ἔχει τόσον ῥαῖος, ὅσον ἀγχίνους καὶ σπουδαῖος, καὶ εἰδήμων πολλῶν γλωσσῶν. Ἀφ' οὗ λοιπὸν ὅλοι ὁμοῦ εὐτυχῶς ἐφθασαν εἰς τὴν Πουλτάβαν, καὶ κἀνένας πλέον ἀπὸ αὐτοὺς δὲν εἶχεν εἰς τὴν κατὰ γινέται· (ἐπεὶ δὴ τὰ κοινὰ καθήκοντα τὰ ἔχασαν) ἄρχισαν ἐπάνω εἰς τὸ τεῖχος τοῦ κάστρου νὰ σεργιανίζουν, κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς πολιτείας· ἐπάνω γὰρ εἰς τὸ τειχόκαστρον συνηθίζουν νὰ περιδιαβάζουν γυναῖκες τε καὶ ἄνδρες, κόραι τε καὶ παῖδιά, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι, νέοι τε καὶ γέροντες, διὰ τὰ ἀναπνέουν ἐκεῖνον τὸν καθαρώτατον αέρα. Τὸ σπῆτι οὖν, ὅπου πρῶτον ἐκόνευσεν ὁ ῥηθεὶς αὐθέντης, ἦτον ἐνὸς εὐγενοῦς, ὅστις εἶχε μίαν κόρην Βαρβάραν καλούμενην, ῥαῖαν μὲν, σεμνὴν δὲ εἰς τὸ ἄκρον, καὶ μὲ ὅλον ἔποῦ εἰς τὴν Πουλτάβαν τὰ κοράσια εἶναι πολλὰ ἐλεύθερα καὶ πολιτικά, ὅμως αὐτὴ ὁμοίαζε μὲ μίαν κόρην τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν σεμνότητα καὶ σοβαρότητα· ἡ σεμνότης γὰρ αὐ-

αυτῆς ἦτον ἄκρα, ἡ ἀνατροφῆς ἀρίστη, ἡ ὁμιλία της ὀλιγίστη μὲν, φρόνιμος δὲ καὶ γλυκεῖα· καὶ ἐκεῖ ὅπου ἐστέκετο, ἐφαίνετο ὅτι τοῦν ἐκατέβαζεν, ὡς λέγεται· καὶ μὲ τὸ νὰ ἦτον τοιαύτη, οὔτε περὶ τὸ τεῖχος, οὔτε ἐπὶ τοῦ τείχους ἐσεργιάνιζε, καθὼς τὰ λοιπὰ κοράσια. Ὁ Ἀντώνιος δὲ εὐθύς ὅπου πρώτην φοράν τὴν ἶδεν εἰς τὸ σπῆιτις, εἰς τὸ ὅποιον ἦσαν ὅλοι κοινευμένοι, ἐτρώθη ὑπὸ τοῦ ἔρωτος τόσον, ὥστε ὅπου καὶ καθήκοντα ἂν εἶχεν, ἔπρεπε νὰ τὰ καταφρονήσῃ, διὰ νὰ ἡμπορῇ νὰ ὑπηρετῇ τὸν ἔρωτα· ὅμως ἐπεὶ ἦτον εἰς ἀργίαν ἔπρεπε καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ τὸν ὑπηρετήσῃ. “ ἀσχολία „ γὰρ καὶ ἀργία, αἰτία καὶ ἀφορμὴ πρωτίστη „ τοῦ ἔρωτος „· καθὼς λέγει καὶ ἐκεῖνος ὁ σοφός· “ ἀνὴρ ἀργὸς ἐν ἐπιθυμίαις ἐστίν „. Ἡ τύχη ὅμως τοῦ τζελεπῆ Ἀντωνάκη, τὸν ὑστέρησεν ἀπὸ τὴν συχνήν της θεωρίαν, ἐπεὶ καὶ μετόκησεν εἰς ἄλλο κατάλυμα ὁ αὐθέντης· αὐτὸς ὅμως δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τὸ νὰ ἐρευνᾷ μέσα ἐπιτύδεια, εἰς τὸ νὰ ἡμπορῇ νὰ βλέπῃ τὴν κοκωνίτζαν· ἐσύχναζε ταῖς Κυριακαῖς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν πέτρινην, ὅπου καὶ αὐτὴ ἐπῆγαινε συντροφιασμένη μὲ τὴν μητέρα της· καὶ ἐπεὶ τὸ πρᾶγμα ἐπῆγαινε εἰς αὖξιν, χωρὶς ἐκείνη νὰ ἔχῃ ψιλὴν εἰδήσιν, ἠθέλησε νὰ τὴν στείλῃ ἐν ῥαβασάκι, καὶ ὡς στιχοποιὸς ὅπου ἦτον, τὸ ἐσύνθεσε διὰ στίχων. Ἀυτὲ δὲ εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

Βαρβάρα ψυχή μου.

Όπότεν εἶσαι μοναχή,
 Κ' εὐρίσκεις στὸν καθρέπτη,
 Τί κάμνει νὰ στενάζω,
 Τί μὲ κεντᾷ παντοτεινά,
 Τὸ φῶς μου τί τὸ γγίζει,
 Κι' ἀφ' οὗ τὸ πληροφορηθῇς,
 Ποτέ δὲν θὰ θυμώσεις,
 Θὰ νοιώσας πῶς ἀληθινά,
 Κι' ἂν δὲν μὲ θεραπεύσης,
 Κι' ἂν ὅλως δὲν μεταβληθῇς,
 Λέγω τῇ ἀληθείᾳ,
 Εἴ γ' ὅ μ' ὅλην τὴν σκληράν,
 Εἴν' ὅση ζῶ σέ τάζω,
 Μήτ' ἀπτόν νοῦν μου δὲν περνᾷ,
 Κι' ἂν θέλω νὰ γνωρίσω,
 Ποτέ δὲν θέλω ἀφεθῶ,
 Οὔθ' ἐν, παρακαλῶσε,

στοχάσου πλὴν μὲ προσοχή,
 τί τὴν καρδιά μου κλέπτει.
 ὁπότεν σέ κυτᾷζω,
 καὶ τί ἀμέτρως μὲ πλανᾷ;
 ὁπότεν σ' ἀντικρύζω.
 ποτέ δὲν θέλεις μὲ μεμφθῆς,
 μὰ θὰ μὲ δικαιώσεις,
 εἴν' κάτι τί ποῦ μὲ πλανᾷ,
 κι' ἂν δὲν με ἡμερεύσεις,
 ἀφ' οὗ αὐτὰ βεβαιωθῇς,
 τρέφας σκληρὰν καρδιά.
 καρδιάν σου καὶ σιδηράν,
 ποτέ πῶς δὲν σ' ἀλλάζω.
 πῶς ἄλλο κάλλος μὲ πλανᾷ.
 καὶ ἄλλο ν' ἀγαπήσῃ.
 ἀπὸ τὸ νὰ σέ ἀγαπῶ,
 τὴν γνώμην σου μοὶ δόσαι.

Ἄφ' οὗ δὲ τὸ ἐσύνθεσεν, ἐστοχάσθη νὰ τὸ
 στείλῃ, ὅμως αὐτὴ, εἶπε κατ' ἐαυτὸν, Γραικι-
 καὶ δὲν καταλαμβάνει· ἂν Γραικικὰ τὸ στείλω
 δὲν ὠφελεῖ, Ῥωσσικὰ καὶ δὲν ἠξεύρω· ὅθεν τί
 πρέπει νὰ κάμω; ἐκεῖ δὲ ὁποῦ ἐσυλλογίζετο,
 νὰ καὶ ἔρχεται καὶ ὁ διδάσκαλός του ὁ Ῥῶσ-
 σος, ὅστις ἐκαλεῖτο Ἰωάννης Λιούμπνιτζ, ὁ ὁ-
 ποῖος τὸν ἐδίδασκε τὴν Ῥωσσικὴν διάλεκτον, μὲ
 τὸ νὰ ἐκαταλάμβανεν ὀλίγα Ἑλληνικά, ὡσαύ-
 τως καὶ ἀπλᾶ· ἦτον πρὸς τούτους εἰδήμων τῆς
 Λατινικῆς καὶ Γαλλικῆς διαλέκτου· ὅθεν εὐκο-
 λον ἦτον νὰ τὸν διασαφίσῃ. Τὸν λέγει λοιπὸν,
 εἰς πολλὰ ἀρμόδιον καιρὸν ἦλθες. Ὁ Λιούμ-
 πνιτζ τὸν ἀποκρίνεται, διατί; Ἀγαπούσα, τὸν
 λέ-

λέγει, νὰ μὲ κάμῃς αὐτοὺς τοὺς στίχους Ῥωσ-
σικοὺς, ὅμως νὰ φυλάξης τὸ ἴδιον νόημα, καὶ
νὰ ἔχῃ καὶ τὴν ἰδίαν ἔμφασιν, ὅπου οἱ Γραι-
κικοὶ ἔχουν. Τότε ὁ Λιούμπιτς τὸν ὑπεσχέ-
θη· καὶ εὐθὺς τὸν ἐρμήνευσε τὸ νόημα, καὶ
τὰς λέξεις ἐκείνας, ὅπου δὲν ἤξευρε, καὶ ἔτσι
ἀνεχώρησεν. Ὁ ρηθεὶς Ἀντωνάκης μας δὲ, τὴν
ἄλλην ἡμέραν ἠθέλησε νὰ συνθέσῃ ἐν ραβασά-
κι διὰ στίχων κατ' ἀκροστιχίδα τοῦ ὀνόματος
αὐτῆς καὶ τοῦ πατρός της Γρηγορίου, (οὕτω γὰρ
ἐκαλεῖτο ὁ πατήρ της·) καὶ τὸ ἐσύνθεσεν· ἡ
δὲ ἀκροστιχὶς του εἶναι αὕτη.

ΒΑΡΒΑΡΑ ΓΡΗΓΟΡΙΕΒΝΑ, ΔΧ!

Αξιολάτρευτή μου Βαρβάρα Γρηγοριέβνα!

βλέμμα τὸ ἱλαρόν σου, καὶ ἡθος τὸ γλυκό,
 ὄρεπά σε τὴν καρδιά μου, μ' ἕνα ἑλκυστικό.
 Ὅσον σου ἀπὸ στόμα μέλι ὅταν λαλής,
 βαρὺ τὸ σοβαρόν σου, ὀλίγα γὰρ μιλεῖς.
 Ὡς τὴν τύχη μέσ' ταῖς ἄλλαις, ἢ σὴ ἢ εὐμορφιά,
 ὁδοιπόρει κ' εὐφραίνει ὅλην τὴν συντροφιά.
 Ὡς ἀνέμεσα εἰς ὅλους ἐσὺ ὑπερτερεῖς,
 ἠγωνίζω κ' ὑπερέχεις, μὴ λάθος τὸ θαρρῆς.
 Ὅσον οἱ ὀφθαλμοί σου, νέκταρ σάν τὰς κινεῖς,
 ἡρέμα τοὺς συκώνας, κ' ἐμὲ ζωογονεῖς.
 Ἡεμάτη ἀπὸ χάρες εἶσαι ξεχωρισταῖς,
 Ὅλους σ' ἐσέ θωροῦνται αὐταῖς ζωγραφισταῖς.
 Ὅς ἵπτα τὸ ἱλαρόν σου βλέμμα κ' ἑλκυστικόν,
 ἰδίαν φλόγα βγάζει καὶ πῦρ, ναί, καυστικόν.
 Πῖν ὅλους Ἀφροδίτη τὰ κάλλη φυσικά,
 βραβεῖον ἔδωκε σοι τὰ ὑπερφυσικά.
 Ζέμεις κ' ἐσὺ ταῖς χάρες, εἰς ὅσους σέ θωροῦν,
 Ὡς κ' αὖ καὶ ἐπαινοῦσιν, αὐτὰ καὶ ἀποροῦν.
 Ὡς ἔξαι εἶσαι ὄντως τὸ νὰ σέ ἐπαινῶ,
 χρεὶός μου εἶν μεγάλο, τὸ νὰ σέ προσκυνῶ.

Ὁ πιστός της Α.

Ἀφ'

Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσεν αὐτό, ἦλθε καὶ ὁ διδάσκαλός του ὁ Διούμπητζ, καὶ τὸν ἔφερε τοὺς Ῥωσσικοὺς στίχους, καὶ ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἄρσαν ἐκεῖνοι, διὰ τοῦτο τὸν ἔδωκε νὰ μεταφράσῃ τούτους. Τὴν ἄλλην δὲ ἡμέραν πρὸς τὸ δειλινὸν τοὺς ἔφερε μὲν μεταφρασμένους διὰ στίχων, ὅχι ὅμως καὶ κατὰ ἀκροστιχίδα· ὅθεν ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ τοὺς δύο ὁμοῦ, καὶ τοὺς Γραικικοὺς, διὰ τὴν ἀκροστιχίδα, καὶ τοὺς Ῥωσσικοὺς, διὰ νὰ καταλάβῃ τὸ νόημα· καὶ τοῦτο εὐκόλως τὸ ἐκπύρωσεν, ὥσάν ὅπου εἰς τὸ κοράκι τοῦ Αὐθέντη ἦτον μία γυναῖκα γνωστὴ εἰς τὸ σπῆ-τι τῆς Βαρβάρας Γρηγοριέβνας, ὅθεν τὴν ἔκρα-ξεν εὐθύς, καὶ λέγωντάς την δύο λόγια Ῥωσ-σικὰ κουτζὰ στραβά, καθὼς ἤξευρε διὰ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, καὶ χαρίζωντάς την καὶ μερικὰ καπίκια, ὑπήκουσε, καὶ ὑπῆγε παραχρῆμα, καὶ κατὰ τύχην εὐροῦσα τὴν κόρην μοναχὴν, τῆς τὸ ἐγχείρισε λέγουσα, τοῦτο τὸ ραβασάκι, κυρά μου, μὲ τὸ ἔδωκεν ἓνας Γραικὸς ἀπὸ τὸν Αὐ-θέντην νὰ τῆς τὸ δώσω· ἐκείνη δὲ λαβοῦσα τὸ ραβασάκι, καὶ ἀναγνοῦσα τὴν εἶπε καλὰ· καὶ οὐσα ἀσυνήθιστη ἀπὸ αὐτὰ, μὲ τὸ νὰ ἦτον ἡ καρδιά της ἀπλὴ, καὶ τῶν τοιούτων ἄμοιρος, διὰ τοῦτο σύγχυσιν καμμίαν δὲν ἠσθάνθη. Καὶ κατὰ ἀλήθειαν μέγας Θεσαυρὸς εἶναι ἡ ἀπλὴ καρδιά. Ἀφ' οὗ δὲ ἦλθεν ἡ γυναῖκα ἐρωτήθη ἀ-πὸ τὸν τζελεπή Ἀντωνάκη διὰ τὸ ραβάσι, καὶ μαθὼν ὅτι τῆς τὸ ἔδωκεν, ἐχάρηκε κατὰ πολ-λά. Τὸ δειλινὸν δὲ εὐγῆκεν ὁ Αὐθέντης ἔξω κατὰ τὴν συνήθειάν του νὰ σεργιανίσῃ εἰς τὸν μπαχτζέν μὲ τὸ ἀμάξι, ἀφίνωντας τοὺς ἄλλους

μοναχούς. Δὲν ἔχατε λοιπὸν καιρὸν ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης, ἀλλὰ σικωφεῖς παρακινεῖ τὸν Καφετζίμπασην, τὸν Τζιμπουκτζίμπασην, καὶ τὸν Στόλνικον, ὡσαύτως καὶ τὸν δεύτερον Καφετζήν (ὁ Καμαράσης δὲ ὁ αὐθέντης του ἐπήγαινε πάντοτε μὲ τὸν Αὐθέντην) διὰ νὰ ὑπάγουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν πλησίον μπαχτζέν, ὅπου νὰ ἡμπορέσουν νὰ ἐπιστρέψουν ὀγλιγωρότερα ἀπὸ τὸν Αὐθέντην. Εἰς αὐτὴν δὲ τὴν παρακίνησιν ὑπήκουσαν ὅλοι· ὅθεν ἐκίνησαν διὰ τὸν μπαχτζέν· ἀφ' οὗ δὲ ἐφθασαν, καὶ ὀλίγον εὐθύμησαν, ἄρχισαν νὰ τραγωδήσουν καθ' ἑνας ἐκεῖνο, ὅπου ἤξευρε· καὶ ὁ μὲν τζελεπὴ Ἀντωνάκης, ἄρχισε νὰ τραγωδήσῃ τὸ ἀκόλουθον, διὰ στίχων.

Ποτέ δὲν ἐδοκίμασα, τοῦ ἔρωτος τὰ πάθη,

Αὐτὸς δὲ καθὼς φαίνεται, θέλει νὰ μὲ τὰ μάθῃ.

Κάθετα καὶ ἐπινοεῖ, πλάττω ἕνα ὥραϊον,

Πουλάκι σὸς ἀγνάρικο, νουρλούδικον καὶ νέον.

Καὶ μὲ τ' αὐτὸ ἐβάλλθηκε, πλέον νὰ μὲ δουλώσῃ,

Καὶ κατὰ τὸ κοπούσιτον, θε νὰ τὸ καταρδάσῃ.

Καὶ τρόπους ἤυρε θαυμαστοὺς, εἰς τὸ νὰ μὲ πληγώνῃ.

Κί ἂν τὸ σουρδίση ἐτξ' αὐτὸ, βέβαια μὲ σκοτώνῃ.

Μὲ λέγει δὲ νὰ σιωπῶ, τὸ ἄχ νὰ μὴ φωνάξω,

Καὶ εἰς τὰ πάθη τὰ θανά, νὰ μὴν ἀναστενάξω.

Τῆς σιωπῆς παράδωγμα, τὸν περβανέ μὲ φέρει,

Ποῦ καίεται μέσ' τὴν φωτιά, καὶ ὅλως ὑποφέρει.

Καίεται ὁ ταλαίπωρος, καὶ καλιὰν δὲν βγάνα,

Δείχων τὴν ζέσιν του αὐτὸ, μὲ ὅλον ποῦν χαϊβάνι.

Εἴτξι μὲ λέγει καὶ αὐτός, φωτιαῖς ἂν ὑπομενῇ,

Βέβαια τὸ ποθοῦμενον, τέλος πάντων κερδαίνεις.

Μὰ ἂν τὰ χελιδόνια, μιμούμενος φωνάξῃ,

Δὲν κατορθώνεις τίπατε, μόνον θ' ἀναστενάξεις.

Διότι τοῦτα τὸν γοντζέ, τὸν βλέπουν καὶ τζιρίζουν,

Καὶ θέλουν νὰ τὸν μυριτθοῦν, πλὴν δὲν τὸ μπασαρδίζουν.

Κί ἀπ' ταῖς φωναῖς των ταῖς πολλαῖς, τ' ἀγκάθια προσέχουν,

Ποῦ μ' αὐστηρὰ κεντρώματα, ὅλα τὰ κατὰρῆχουν.

Λοιπὸν ἐγ' ἀπεφάσισα, πλέον νὰ μὴ φωνάζω,
Μήτε τὸ ἄχ πλέον νὰ πῶ, μήτε ν' ἀναστεινάξω.
Νὰ ὑπομένω μοναχά, τοῦ ἔρωτος τὰ βέλη,
Κι' ἴσως μυρίσω τὸν γοντζέ, κι' ἂν θέλῃ, κι' ἂν δὲν θέλῃ.

Ὁ δὲ Καφετζίμπατης ἐτραγώδησε τὸ ἐπόμενον, ὡς ὁράται.

Καλῶς τὰ μάτια σου τὰ θυῶ,	ποῦ ἐπεθύμουν νὰ ἰδῶ,
Ὅτι αὐτὰ ὦ φῶς μου,	εἶναι ὁ θησαυρός μου.
Καλῶς τὸ τζεβαέρι μου,	ψυχὴν μου καὶ ντζιέρι μου,
Καλῶς ἡλθες πουλί μου,	γλυκεῖα ἀπανδοχή μου.
Πουλὶ μέ στηῆδος ἀνοικτό,	σέ πρόσμενα νὰ σέ δεχθῶ,
Με' ἀνοικταῖς ἀγκάλαις,	καὶ μέ χαραῖς μεγάλαις.
Σ' ἐπρόσμενα τόσον καιρὸ,	νὰ σ' ἀπολαύσω νὰ χαρῶ,
Καλῶς ἡλθες πουλί μου,	ζωὴ κι' ἀναπνοή μου.
Εἴφθασα νὰ σέ ξαναδῶ,	ἃς χαίρω καὶ ἃς τραγῶδῶ,
Εἴσ' εἶσαι ἡ χαρὰ μου,	ψυχὴ καὶ ἡ καρδιά μου.
Πλέον νὰ μὴν τ' ἀξιωθῶ,	ἄλλοτε νὰ σέ στερεθῶ,
Οὔτε νὰ μὴν τὸ φθάσω,	πουλί μου νὰ σέ χάσω.
Μὰ ὥστε ζῶ νὰ σέ θωρῶ,	νὰ εὐθυμῶ καὶ νὰ χαρῶ,
Νᾶμαι πάντα κονιά σου,	καὶ στὰ προστάγματά σου.

Ὁ δεύτερος δὲ Καφετζής, οὕτω μετέπειτα ἐτραγώδησε.

Δὲν ξεύρω φῶς μου τί δηλοῖ,	τὸ ἀγριελίχι τὸ πολὺ,
Ὅ' ἀγριὸς βαδὶς σου,	καὶ ὁ σκληρὸς τζεχερές σου.
Τὸ βλέμμα σου τὸ ἐχθρικόν,	τάρξι τὸ ἡγεμονικόν,
Ἡ' τὸς' ἀψηφισία,	καὶ ἡ πολλὴ κακία.
Τὸ ἥθος τὸ προχθεσινόν,	μέ' κάμνει ὅλον σκοτανόν,
Καὶ πῶς νὰ τὸ βαστάξῃ,	ὁ νοῦς νὰ μὴ πετάξῃ;
Ὅταν τὸ καλενδυμηθῶ,	μέ' ἐρχεται νὰ τρελλαθῶ,
Χωρὶς ἀμμιάν αἰτίαν,	καὶ δικαιολογίαν.
Τί σ' ἔκαμα καὶ δὲν μπορεῖς,	καθόλου νὰ μέ θεωρῇς;
Τί σ' ἐπταιξά χρυσό μου,	κ' εἶσαι ἀντίδικό μου;
Δὲν μέ λυπεῖσαι παντελῶς,	ποῦ ἐγὼνα ὡσὰν τρελλός,
Πῶς καὶ τί σπλάγχνα ἔχεις,	ἐμέ' νὰ κατατρέχεις;

Πῶς ὑποφέρεις, ὦ ψυχὴ,
Καὶ ὅλον νὰ πασχίζης,

νὰ μ' ἔχῃς μῖσος μοναχὴ,
γὰ νὰ μὲ βασανίζης;

Ὁ δὲ Στόλνικος ἐτραγώδησέ τὸ ἀκόλουθον,
μετὰ τοῦτον.

Μόλις ἡ τύχημ' ἄρχισε, μουσαετέ νὰ δείξῃ,
Κι ἀπτά πολλά μου βάσανα, τὸ χέρι νὰ τραβίξῃ.
Νὰ δείξῃ πῶς εἰς τὸ ἐξῆς, θέλει μὲ βοηθήσει,
Μ' ἓνα χρυσὸ κερέμι της, νὰ μὲ χαροποιήσῃ.
Κ' εὐθύς ὁ φθόνος μὲ πλοκάς, καὶ μὲ χαιρεκακίαν,
Μετέβαλλε τὴν τύχην μου, εἰς ἄκραν δυστυχίαν.
Καὶ δὲν τὴν ἄφησε μικρὸν, ὅπου νὰ βαλῇ χαιροσύνη.
Καὶ τυραννίαις ταῖς πολλαῖς, ὀλίγων νὰ ἀφήσῃ.
Α'λλὰ ἐκὰ πρὸς ἡλπίζα, στὰ πάθη πλέον τέφρῃ,
Εὐθύς αὐτὸς μὲ ἔφερε, στῶν συμφορῶν τὰ νέφρῃ.
Ὡς φθόνος πονηρότατε, ἄλλο καλὸν δὲν κάμνης,
Εἰς τὴν γαλήνῃ μοναχά, τὰ κύματα νὰ βάνης.
Μὰ ὅποιος τὸ φαρμάκι σου, εἰς τὴν καρδίαν του ἔχει,
Τὸν ἑαυτὸν του μάλιστα, φθείρει καὶ κατατρέχει.
Τύχη μου καὶ σπλαγχνί του με, ὡς πότε μὲ παιδεύεις,
Λοπήσου με καὶ ἄρχισε, γὰ νὰ μὲ θεραπεύης!

Ὁ δὲ Τζιμπουκτζίμπασῆς ἐμελῶδησεν οὕ-
τως, ὡς καὶ οἱ λοιποί.

Δυνά γνῶμαις τὸ νὰ συμφωνοῦν,
Εἶναι μεγάλη τύχη,
Νὰ ἔχουν τὴν αὐτὴν βούλην,
Ψυχὴν, καρδίαν μίαν,
Νὰ δέχωνται κλίσιν τεργιαστὴν,
Αὐτὸ εἶναι ντοβλέτι,
Τέτοιο εὐτύχημα σωστὸν,
Καὶ δύσκολα συμβαίνει,
Κι ἀνίσως καὶ ἀποκτηθῇ,
Κι ἀπὸ μικρὰν αἰτίαν,
Μόνον ἡ τύχ' εἰς βοηθῇ,
Κάνεις τὸν στερεῶν του,
Τέτοιο καλὸ δὲν ἡμπορεῖ,
καὶ μὲ ἀγάπην νὰ πονοῦν,
Ὅ ὅποιον τὸ ἐπιτύχῃ.
χωρὶς κάμμιναν ἐπιβουλήν,
μ' ἀπόφατιν τελείαν.
μὲ μίαν πίστιν θαυμαστήν,
καὶ τυχερὸν χικμέτι.
εἶναι πολλὰ ὀλιγοστόν,
παρόμοιον νὰ γένη.
ἀκολουθεῖ νὰ συγχισθῇ,
νὰ ἔλθ' εἰς δυστυχίαν.
ἴσως καὶ νὰ μὴ φοβηθῇ,
καὶ ἀποχωρισμὸν του.
ποσῶς νὰ μὲ πληροφορῇ,

Ἐν ὧσ' ἄν ἡζεύρω,
Γιατὶ αὐτὰ τὰ τυχερά,
Καὶ σπάνια τυχαῖνα,

τί τέλος θ' ἐν εὐρῷ.
κατόπιν ἔχουν λυπηρά,
τύχη εὐτυχισμένη.

Ὁ Δβόρνικος δέ, ὅπου καὶ αὐτὸς μετέπει-
τα ἦλθεν, ἔφαλλε τὸ ἐπόμενον, πολλὰ ἀρμονικά.

Ἡ Ἀφροδίτη βλέπει, ἐκεῖνο ποῦ δὲν κρίνει,
ὁ ἔρωτας συχναί.
Αὐτὴ ἀποφασίζει, καὶ δείχνει πῶς προκρίνει,
ὡς πλάσμα σ' ἐπαίνει,
Καὶ λέγει τὸν ὕόν της, νὰ μὴν ἀργήσῃ πλέον
νὰ δώσῃ παρνευθῆς,
Τὰ τόξα, καὶ τὰ βέλη, καὶ τὴν σκλαβιδὴν τῶν νέων
καὶ δόξαν πεῦ ποθεῖς.
Ὅταν εἰς θελήσῃς, μὲ νόστιμαίς, καὶ νέαις
νὰ παρήσιασθῇς,
Λαμβάνεις τὰ πρωτεῖα, ἀπ' ὅλαις ταῖς ἑραῖαις
χωρὶς νὰ εὐφρανθῇς.
Καὶ κάθ' ἄλλο κάλλος, γιὰ νὰ τὸ παραβάλλῃ
καθ' ἑνας ἡμπορεῖ,
Μαζῇ σου καὶ νὰ εὕρῃ, ὑπερβολὴ μεγάλη,
ποῦ λόγος δὲν χωρεῖ.
Τὸ ἐδικόν σου λέγειν, ὅλοι κοινῶς θαυμάζουν,
καὶ μένουν σάν νεκροί,
Ἀπόκρισιν δὲν ἔχουν, ἐκστατικοὶ κυτᾶζουν
μεγάλοι καὶ μικροί.
Καὶ τὸ γλυκόν σου βλέμμα, καὶ ἄμετρόν σου νᾶζι
κ' ἡ χάρις ἡ πολλή,
Ποῦ σ' ἔδωκεν ἡ φύσις, εἰς ἄλλην δὲν τεριάζει,
ὡς πάνχευτον πολλί.
Τὰ κόκκινά σου χεῖλη, μὲ τί νᾶναι βαμμένα
νὰ πῶ δὲν ἡμπορῶ.
Καὶ τ' ἄσπρον σου τὸ στῆθος, αὐτὰ μ' ἔχουν κ' ἐμένα
σκληράβον τόσον καιρό.
Εἰς τὴν βασίλισσά μου, ποῦ ἔχει τὸ στεφάνι
τὸ δῶρον τῆς θεᾶς,
Εἶμαι ὑποταγμένος, καὶ στέκομαι διβάνι
προσμένω προσταγᾶς.

Καὶ

Καὶ ὁ δεύτερος Πορτάρης, ὅπου ἠκολούθη-
σε τὸν Δβόρνικο, ἐτραγώδησεν οὕτω.

Στοχαζομαι καὶ ἀπορῶ, τὴν τωρινὴν φιλίαν,
Ὅπου στὸ στόμα στέκεται, καὶ ὄχι στὴν καρδίαν.
Τ' ὀσχερεῖς βλέπει τινὰς μύριαις τῆς φιλίας,
Καὶ πλῆθος λόγων ἀληθῶς, ὅμως μὲ πανουργίας.
Ταξίματα νὰ μένουσιν, οἱ φίλοι ὡς τὸ τέλος,
Α' χωρίστοι τέτοιαις λογιῇς, ὥσάν νὰ εἶν ἐν μέλος.
Νὰ δῇ τινὰς μὲ προσοχὴν, τί ὄγκους φρικτούς κάμνουν,
Γ' φράτι μὲ ὑπερβολὴν, καὶ τὴν ψυχὴν τους χάνουν.
Τοιοῦτοι εἶναι ἀληθῶς, οἱ τωρινοὶ οἱ φίλοι,
Ὡς ζάχαρ' εἶν τὰ λόγια τους, ποῦ ἔχουν εἰς τὰ χεῖλη.
Ὅθεν αὐτὰ ὁ φρόνιμος, πρέπει νὰ τὰ κυτᾷ
Μὲ δοκιμὴν καθε καρδίᾳ ἀνθρώπου νὰ ξετάξῃ.
Α' νίσως ὄντως συμφωνεῖ, κατὰ τὴν θέλησίν του,
Τ' ὅτερον νὰ τὸν ἀγαπᾷ, μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν του.
Α' ν δὲ τὴν συμβουλὴν αὐτὴν κἀνέας δὲν τὴν ψηφίσῃ,
Ε' ξ' ἅπαντος ἀνωφελῶς θέλει μετανοήσῃ.

Ἐπειτα δὲ ἄρχισεν ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης
νὰ τραγωδήσῃ ἐκ δευτέρου, οὕτω.

Τὰ κάλλη σου ψυχὴ μου, τὰ τόσα θαυμαστά,
Σύγκρισιν δὲν λαμβάνουν, ἀλλ' εἶναι χωριστά.
Λάμπουν ὥσάν τὸν ἥλιον, ὅπου κ' εἶν εὐρεθοῦν,
Κοντὰ σου ὅλα τ' ἄστρα, πρέπει ν' ἀφανισθοῦν.
Εὐθύς ποῦ ἀνατέλλας, σέ καθε συντροφιά,
Δὲν ἔχει ἰχτικπάρια, τίς ἄλλη εὐμορφιά.
Α' ρεπάξεις καθε βλέμμα, εἰς τὸ νὰ σέ θαρῇ,
Κ' εἶν θέλῃ νὰ κυτᾷ, κ' ἄλλοῦ δὲν ἡμπορεῖ.
Γιατί ἡ χάρες φῶς μου, ποῦ ἔχας φυσικά,
Τὸ νοῦρι καὶ τὸ πνεῦμα, κ' ἄλλα ἐλκυστικά,
Εἶν ἐλκτικὸς μαγνίτης, εἰς καθε μιὰ καρδιά,
Καὶ ὄντως ἔτ' εἶναι, δὲν θέλω λαχυριά.
Λάθος τ' αὐτὸ δὲν ἔχω, μὲ τὸ νὰ συμφωνοῦν,
Μαζή μου κ' ἄλλαις γνώμαις, ὅπου σέ ἐπαινοῦν.
Προτίμησιν ἀπ' ἄλλους, ἔχας παντοτινὴ,
Καὶ ὥς μὴν εἶναι φῶς μου, κ' ἡ κλίσσις σου κοινή.

Ὁ δὲ Καφετζήμπασης ὡσαύτως, μιμηθεὶς
 δηλαδὴ τὸν Ἀντωνάκην, ἄρχισε καὶ αὐτὸς νὰ
 δευτερώσῃ τὸ τραγῶδιόν του, ὡς ἔπεται.

Ἄν σέ ἔκαμεν ἡ φύσις,
 Θέλει κάμῃ καὶ κανένα,
 Ἄν σέ φαίνεται παιγνίδι,
 Γλίγωρα τὸ δοκιμάζεις,
 Ὅσα τώρα σὺ μὲ κάμνεις,
 Κι ἂν θαρρῆς πῶς δὲν εἴναι κρίσις,
 Ἢ ἐκδίκησις θὰ γένη,
 Κι ἂν ἀργῇ μὴ συμπεραίνης,
 Πληρωμὴ στὸ κάθε ἓνα,
 Κι ὅταν πάρῃς τὸν μισθόν σου,
 Τότε θέλεις τὸ γνωρίσῃς,
 Καὶ καθ' ἓνα τὸν πληρώνῃς,
 Ἄν νομίζῃς ὅτι ὅλον,
 Καὶ αὐτὴν τὴν θέαν δίκη,
 Εἶναι πέραξις διαβόλου,
 Κι ἂν τοιοῦτον τὸ νομίζεις,
 Ἀλλ' ἀναισθητὴς διόλου,

διὰ νὰ μὲ τυραννήσῃς,
 γιὰ νὰ τυραννῇ καὶ ἐσένα.
 πῶς ἡ τύχη ἀποδίδῃ,
 καὶ τὸ πῶς θὲ νὰ θαυμάζῃς.
 ἤξευρε πῶς δὲν τὰ χάνεις,
 εἴναι καιρὸς νὰ τὸ γνωρίσῃς.
 δὲν εἴναι τρόπος νὰ ἀπομένῃ,
 πῶς ἀπλήρωτ' ἀπομένεις.
 θέλεις λάβ' ἀπὸ κανένα,
 ἔρχεσαι στὸν ἑαυτὸν σου.
 πῶς ἡ τύχη κάμνῃ κρίσι,
 ὡς ἐκὰ ὁποῦ σηκώνῃ.
 μὲ τὸν ἐμφυτὸν σου δόλον,
 θέλεις κάμῃ νὰ σ' ἀφήκῃ,
 καὶ δὲν γίνεται καθόλου.
 ἴσως νοῦν δὲν κουλανδρίζεις,
 σὲ τὸ λέγω χωρὶς δόλου.

Ὁ δεῦτερος Καφετζὴς παρομοίως εἶπε τὸ
 ἐπόμενον.

Σὰν δὲν ἠθέλεις φιλίαν,
 Εἰγὼ εἶχ' ἀποφασίσω,
 Κι ὅλα πλέον τὰ τοῦ κόσμου,
 Μὰ σὺ μ' ἔδωκες αἰτία,
 Τ' ὀψίαν ἔχας φῶς μου,
 Κι ἂν σέ ἔδωκα αἰτία,
 Ὅσα σ' ἔταξα ὡς τώρα,
 Ἀπ' τὸν κόσμον βαζγεστίζω,
 Τέτοιαις ματαιολογίαις,
 Ἀλλὰ λέγεις ὅμως τώρα,
 Ἀλλὰ σήμερον μὲ τάξας,
 Εἶσαι σὰν τὸ Μαπένι,
 Νικημένος λέγει φῶς μου,

τί μὲ ἔδιδες αἰτίαν,
 ὡς καλόγηρος νὰ ζήσω.
 νὰ τὰ βγάλω ἀπ' ἐμπρός μου,
 καὶ λοιπὸν γιατί κακία;
 μὰ σὺ εἶσαι ἐδικός μου,
 στέκομαι στὴν συμφωνία.
 θέλω τὰ φυλάξω ὅλα,
 μ' ἀπτόν λόγον μ' δὲν γυρίζω.
 λέγ' ὅτ' ἤκουσα μυρίαις,
 καὶ ἄλλα κάμνεις σὲ μιὰν ὥρα.
 καὶ αὐρεῖον εὐθύς τ' ἀλλάζεις,
 ποῦ εἰς δύο μέρη κλίνει.
 εἴτ' ἀπτ' ἀδίκῃ τοῦ κόσμου,
 Πλὴν

Πλήν ἐγὼ εἶμαι δική σου,
 Ἀφες τὴν φιλονεικίαν,
 Νὰ ἀκούω φλυαρίαις,

Φθάνει σ' ὡς ἐδῶ λυπῆσόν σου.
 Δὲν μπορῶ τῇ ἀληθείᾳ
 κί ὁμοίαις μαρολογίαις.

Τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ Στόλνικος ἐποίη-
 σεν, ἄσας τὸ παρόν.

Τώρα πλέον ἐγνωρίσθην, τώρα εἶναι φανερόν
 Ἡ φίλιά σου ἡ τόση, ὅτι ἦτον πρὸς καιρόν.
 Καὶ τὴν γνώμην σου τὴν εἶδα, καὶ τὸ τάρξι ἐνταυτῷ,
 Καὶ ἐγὼ νὰ τὸ βαστάξω, τοῦτο δὲν εἶναι δυνατό.
 Τὰ σημερινὰ σου λόγια, παντελῶς δὲν συμφωνοῦν,
 Μὲ τὰ αὐρινὰ σου ἔργα, ὅπου ἔχας κατὰ νοῦν.
 Ὅσα σήμερον λαλήσεις, αὐριοῦν τὰ ἀναρῆς,
 Τοῦ τ' ἂν τ' ὄχης ζαριφλῆναι, λάθος φῶς μου τὸ θαρρῆς.
 Δὲν τεργιάζει εἰς ἐσένα, ἀλλ' ἀντ' ἄλλα νὰ λαλής,
 Τὴν ὑπόληψίν σου χάνεις, καὶ ποσὼς δὲν ὠφελεῖς.
 Τὴν καρδιά σου ἀφῆσέ την, σ' ἔνα μέρος νὰ σταθῇ,
 Κί ὄχ' ἐδῶ καὶ κἄ νὰ τρέχῃ, καὶ στόν κόσμον νὰ χαθῇ.
 Τοῦτο εἶναι ἐναντίαν, εἰς τὴν γνώμην μου πολλὰ,
 Κί εἰς ἐσένα πῶς δὲν πρέπει, τὸ στοχαζομαι καλά.
 Ὅθεν τώρα συλλογίσου, κάμ' ἀπόφασιν σωττή,
 Σ' ἔνα μόνον νὰ δευλεύης, καὶ νὰ στέκεσαι πιστή.
 Κί ἂν ἀποφασίσῃς ἐτζι, μετ' ἐμένα ἡμπορεῖς,
 Πιὰ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ζήσῃς, εἰδὲ μὴ μὲ συγχωρῆς.

Συναδόντως καὶ ὁ Τζιμπουκτζίμπασης τοῖς
 ἄλλοις, ἐτραγῶδῃσε τὸ ἐξῆς.

Ὅλα τὰ πράγματα καιρόν,
 Καὶ ὅλα ἔχουν τάξιν,
 Κί ὅταν τινὰς περιπατῇ,
 Ὅσα σαυτὸν ἰδοῦτι,
 Εἶναι καιρὸς ὅπου ζῆτῃ,
 Εἶναι καὶ ὥρα πάλιν,
 Ν' ἀλλάξῃ σχῆμα καὶ σκοπὸν,
 Τὴν λύπην νὰ ἀφήσῃ,
 Γιατί ὁ βίος δ' παρῶν,
 Πάντετε μᾶς κυτᾶζα,

πῶς ἔχουν εἶναι φανερόν,
 ποῦ νὰ βαλθοῦν εἰς πράξιν.
 μὲ τὸν καιρὸν εἰς κάθε τί,
 εὐλογα τὰ μετροῦσι.
 μελαγχολίας κί ἄλλο τι,
 νὰ δαῖξῃ γνώμην ἄλλην.
 καὶ κάθε ἥθος σκυθρωπὸν,
 χαρὰν ν' ἀκολουθήσῃ.
 μ' ἄγριον βλέμμα κ' ἱλαρό,
 κί ὅλο συχνα' ἀλλάζα.

Κ' ἡ τυχ' αὐτὴ ἡ φθονερά,
Τρέχει καὶ κατατρέχει,
Μᾶς δίδει γέλοιο καὶ καῖμους,
Πλὴν σ' ὅ, τι κἀνὴς φθάσει,
Μόν' ἔχει γιὰ νὰ στοχασθῇ,
Ὅπου νὰ μετριάξῃ,

δὲν εἶναι πάντα σταθερά,
καὶ παίγνιον μᾶς ἔχει.
κουτούρια κ' ἀναστειναγμούς,
πρέπω νὰ τὰ τεργιάσῃ.
κί ὅσον μπορεῖ νὰ βιασθῇ,
εἰς ὅ, τι δοκιμάζῃ.

Ὁ δὲ Δβόρνικος οὕτω,

Θάλασσα ἀγριωμένη
Ὅσοι σέ περιδιαβάζουν,
Ταῖς φορτούναις καὶ βοαῖς σου,
Ἐξαφνα, κί εὐθύς ταῖς κάμναις,
Φέρεσαι μ' ἀλυπησίαν,
Ἀρμένα πανιά ξεσχίζεις,
Μ' ἀν ποτε καὶ ἡσυχάσῃς,
Πρόσωπον καθερέπτου δάξης,
Κάμναις τάχα πῶς κοιμᾶσαι,
Μπόραις ἔξαφναῖς νὰ δώσῃς,
Ἀν τοὺς βασιλεῖς ὑβρίζῃς,
Πόσον μάλιστα τὰς κρίσεις,
Ἐμαθῆς τὴν ἀδικίαν,
Καὶ κουρσεύῃς καὶ φυνεύῃς,

μεγαλοστοιχιωμένη,
βέβαια ἀναστενάζουν.
καὶ ταῖς ἀτακταῖς πνοαῖς σου,
τοὺς πλωτῆράς σου νὰ χάνῃς.
καὶ ἀδικοκρησίαν,
κί ἄνω κάτω τὰ γυρίζεις.
καὶ τὸ κῦμα κατευνάσῃς,
καὶ ταῖς ζάλαις σου ταῖς κρύφῃς,
κί ἄλλους τρόπους συλλογᾶσαι,
κί ὅσους εὖρῃς νὰ τροπώσῃς.
καὶ κριτὰς δὲν σαϊντίζῃς,
εἶναι πλέον νὰ ψηφῇς!
δὲν στοχάζεσ' ἀμαρτίαν,
κί ὅ, τ' ἀρπαγῆς τὸ χωνεύῃς.

Καὶ ὁ δεύτερος Πορτάρης, μὲ ὅλον ὁποῦ ἦ-
τον μελαγχολικός, ἔψαλλε τὸ ἀκόλλουθον.

Τώρα πλέον ταξιδεύω
Καὶ κοντεύω σέ λιμένα,
Ἐπαυσ' ἡ ἀνεμοζάλη,
Περπατῶ εἰς τὴν γαλήνη,
Ὅ γιαιλὸς εἶναι σάν λάδι,
Ὅ καιρὸς πῶς θά ν' ἀνοίξῃ,
Ἐν ᾧ κύματα χωνεύουν,
Ὡλνγρόστευσ' ὅ ἀέρας,
Δέν φυσᾷ μὲ ἀταξίαν,
Καὶ μακρὰν δὲν ἐξορίζῃ,
Βλαπ' ὁ νοῦς μου δὲν σαστίζει,
Πῶς εἰς τὴν στεριά θά φθάξῃ,

δίχως πλιά νὰ κινδυνεύω,
φόβον δὲν ἔχω κἀνένα.
κ' ἡ φορτουνά ἡ μεγάλη,
πάρε ἡ τρομάρα κἀνη.
κί ὄντως εἴν καλὸν σημάδι,
καλοκαῖρ' εὐθύς θά δάξῃ.
ὅτον μόνον ποῦ σαλεύουν,
τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἡμέρας.
έρχεται δὲ μ' ἡσυχίαν,
μόνον τάρμενα γεμίζῃ.
ἄρχισε καλὰ γνωρίζῃ,
γλίγωρα διὰ ν' ἀφῇ.

Τί λοιπόν νὰ συλλογῇται,	μάταια καὶ νὰ φοβῇται,
Ἐχωντας παραβοῦρη,	ὅς τις κάμνῃ τὸ ταξίδι.
Τὴν ἐλπίδα τ' ἄς μὴ εἴξῃ,	ὅσα ὄντως κί ἂν τραβίξῃ,
Καὶ τὰ πρᾶγματα γυρίζουν,	κ' ἔτ' τὸν καλοκαρδίζουν.

Καὶ ἀφ' οὗ ὅλοι ἐτελείωσαν, ἠθέλησεν ὁ
τ'ζελεπὴ Ἀντωνιάκης νὰ κάμῃ τὸν ἐπίλογον.

Στὴν ἀγάπην ἢ κακία,	ὡς τοὺς ὄρκους ἀπιστία,
Εἰς τοὺς λόγους ἐναντία,	ἑμμορφον ἀντιμισθία.
Εἰς τὸ σπλάγχχνος ἀσπλαγχνία	ὡς ταῖς λύπαις ἑρωνία,
Εἰς τὸ σέβας τυραννία,	πληρωμὴ πολλὰ ἀξία.
Εἰς τὴν ἡμερὴν καρδία,	μιὰ περαίρεσις ἀγρία
Καὶ διάθεσις δοξία,	ὡ χαρᾶς τέτοια φιλία!
Εἰς ὑποταγὴν τέλειαν	κ' εἰς παντοτινὴν σκλαβίαν,
Τέτοια μιὰ σκληρὰ καρδία,	τί μεγάλ' ἀχαριστία!
Εἰς τὸν πόθον ἀηδία,	στὴν λακτάρ ἀνερωτία,
Καὶ θυμὸς χωρὶς αἰτία,	ὦ τί δικαιοκρισία!
Στοὺς ἐπαίνους δυσφημία,	σταῖς τιμαῖς ἢ ἀτιμία,
Εἰς ταῖς χάριτες ζημία,	ὦ τί εὐμορφα σημεῖα;
Δὲν εἶν' πλέον ἀπορία,	ἢ δική μου θεωρία,
Ὅτι φαίνεται βαρεῖα,	προξενεῖ στενοχώρια.
Λοιπὸν πρέπει ἐξορία,	καὶ διάστασις τελεία,
Ἀπὸ τέτοια φιλία,	ἀληθέστατα, ἐν βία.
Ὅτι ἡ πολυκαυρία,	πάντα φέρετ' ἀναντία,
Ἄν τινὰς καὶ δὲν τολμήσῃ,	τὴν ὁρμὴν τῆς ν' ἀπαντήσῃ.

Καὶ τοῦτο ἄσας ἐσηκώθηκε, καὶ μετ' αὐ-
τοῦ ἐσηκώθησαν ὅλοι, καὶ ἀνεχώρησαν, φοβού-
μενοι μήπως ἔλθῃ ὁ Αὐθέντης, καὶ δὲν τοὺς
εὔρῃ, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐτελείωσεν ἐκείνη ἡ εὐ-
θυμία.

Τὴν ἄλλην δὲ ἡμέραν ὁ τ'ζελεπὴ Ἀντωνιά-
κης ἠθέλησε νὰ περιδιαβάσῃ ὁλόγυρα τὸ τεῖ-
χος, μαζὶ μὲ τὸν διδάσκαλόν του τὸν Διούμ-
πητς, καὶ ἐκεῖ ἐποῦ ἐσεργιάνιζαν, νὰ καὶ ἀ-
παντοῦν τὴν Βαρβάραν Γρηγοριέβναν, μὲ τὴν
μη-

μητέρα της καὶ μετὸν πατέρα της, τοὺς ὁποίους ἐπροσκύνησαν, καὶ ἀντεπροσκυνήθησαν· ὁ τζελεπὴ δὲ Ἀντωνάκης τὸ ἐστοχάσθη αὐτὸ διὰ οἰωνόν τινα, ὅθεν ἐχάρηκε καταπολλά· ἐπειδὴ ἀκόμη τὰ ἦδη τῆς Πουλτάβας ἠγνοοῦσεν, ὅτι εἶναι τοιαῦτα. Ἀπὸ αὐτὴν τὴν αἰτίαν ἐπαρ-
κινήθη νὰ γράψῃ ἀκόμη ἐν ραβασάκι, διὰ νὰ τῆς τὸ στείλῃ· ὅταν δὲ ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ὁ Λιούμπιτς νὰ ἀναχωρήσῃ ἤθελε, τότε τὸν λέγει τὰ ἔλθῃ αὖριον ὀλίγον τί ὀγλι-
γωρότερα ἀπὸ τὴν διωρισμένην ὥραν, καὶ ἔττι προσκυνήσας ἀνεχώρησε. Τὸ βράδυ δὲ, ἐσύνθε-
σεν ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης τὸ ἀκόλουθον ᾠδάριον.

Αἰξίεραστή μου κυρία Βαρβάρα Γρηγοριέβνα!

Ἐχα ὄντως κάποια χάρι,
Αἶχιον νὰ ἐπαινῇται,
Ὅμως ὅχι τὰ πρωτῆα,
Καὶ προσκύνειν νὰ ἔχῃ,
Γιατὶ ἔχα τὴν τιμὴν τοῦ,
Κ' εἰς καιρὸν ποῦ εἶναι σκότος,
Κι ὅταν δὲν εἶναι κάμμία,
Βέβαια καὶ χρησιμεύει
Εὐθὺς ὅμοις ὅπου στείλῃ,
Ὅ φωστήρ ὅπου λαμπρύνει,
Ποῦ ἀπέμεινε τὸ φῶς της;
Ταῖς ἀκτίνας τοῦ μαζῶναι,
Κ' ἐτ' ἄς μὴ παραπονᾶται,
Μόνον ἡμέρας ἄς γυρεύῃ,
Πρέπει νὰ παραχωρίξῃ,
Πλὴν καθὼς καὶ τ' ἄστρα πάλιν,

κι εὐμορφιά καὶ τὸ φεγγάρι,
καὶ λαμπρὸν νὰ ἀποκαλῇται.
νὰ ζητῇ μετ' ἀδυναστεία,
τάχατες πῶς ὑπερέχῃ·
ὅταν πρέπῃ τὴν δικήν του,
ὁ παγὴς τοῦ εἶναι πρῶτος.
πούποτες φωτοχυσία,
καὶ τὸ σκότος θεραπεύει.
ταῖς ἀκτίνας κι ἀνατέλλῃ,
ποῦ ἀπέμειν' ἡ σελήνη;
ὅλο χάνειτ' ἀπ' ὀμπρός της·
κ' ἀπ' τὴν λάμψιν τοῦ θαμπῶναι.
πῶς ὁ ἥλιος προτιμᾶται.
κι ὅχι πλὴν νὰ τὸν ζηλεύῃ.
δίχως νὰ κακοκαρδίξῃ,
κλίνουν εἰς αὐτὴν κεφάλι.

Ὁ πιστός σου Α.

Καί

Καὶ ἐπεὶ δὲν αὐτὸ ἤρεσεν, ἠθέλησε νὰ συνθέσῃ τὸ ἀκόλουθον, μὲ τίτλον Ῥωσσικόν, ἐπεὶ δὲν πλέον ὁ ἔρωσ τὸν ἐβιάσε νὰ μάθῃ τι νὰ λόγια Ῥωσσικά.

Λιουπέζνεησσαγια σουδάροινια

Βαρβάρα Γρηγοριέβνα!

Γιὰ τὴν ἀκρὰν σ' εὐμορφίαν,
 Ἡ' θεὰ ἡ Ἀφροδίτη.
 Πλὴν γιὰτ' ἔσαι κληρονόμος,
 Πρέπαι νάχης εὐσπλαγχνίᾳ,
 Πῶς ὁ ἔρωτας συγχίζα,
 Δὲν εἶναι κινένα νέον,
 Ὅθεν δὲν εἶν' ἀπορία,
 Τὸ τί ἔχω νὰ ζητάζης,
 Ἐλεγεσ πῶς ὁ χαμῶνας,
 Τώρα ἦλθε καλοκαῖρι,
 Ἀ' πὸ τὰς πολλὰς προφάσεις,
 Ἐρως λές στὸ κρῦο βλάπτει,
 Καὶ λοιπὸν πότε συμφέρε,
 Δὲν μπορῶ νὰ συμπεράνω,
 Μήτ' ἀκούσθηκεν ἀκόμη,
 Ποῦ στὴν ζέστην καὶ στὸ κρῦον,

σ' ἄφισε κληρονομίαν,
 τὸν ἐλκυστικὸν μαγνίτη.
 νὰ σκοτώνης δὲν εἶν' νόμος,
 μάλιστα ἀντὶ κακία.
 ὅταν ἀνοιξίς μυρίζῃ,
 ξεύρεται ἀπ' ὅλους πλέον.
 μήτε εἶναι κἀμμιὰ χρέα,
 εἰς καιρὸν ποῦ μέ κυτάζεις.
 δὲν εἶν' ἔρωτος αἰῶνας,
 τί δὰ μ' εὖρε ποιὸς τὸ ξεύρε.
 κινδυνεύεις νὰ μέ χάσης,
 καὶ στὴν ζέστην παλ' ἀνάπτε.
 ἀνδρωπὸς νὰ κάμῃ τέρι;
 μήτε τὸ καταλαμβάνω.
 νὰ ἐστάθῃ τέτοια γνώμη,
 νάχῃ ἔρωτος σημεῖον.

Ὁ πιστότατος δοῦλος Α.

Τὸ πρῶτ' ἦλθεν ὁ Λιούμπητς, κατὰ τὴν παραγγελίαν, καὶ ἀντὶ νὰ μάθῃ Ῥωσσικά ἀπὸ αὐτὸν, τὸν ἐξηγοῦσε τὰ ραβασάκια, λέγωντάς του νὰ κάμῃ τὸ ἐν ἀπὸ τὰ δύο Ῥωσσικόν, ὅποιον γίνεται καλῆτερα· καὶ μὲ τὴν ἐξηγήσιν τῶν ραβασίων τῶν ἐρωτικῶν ἀπέρασεν ἡ ὥρα τοῦ

τοῦ μαθήματος. Ὁ Λιούμπνιτς δὲ λαβὼν τὴν ἐξήγησιν ἀνεχώρησεν. Ὁ Τζελεπή δὲ Ἀντωνάκης, ἐπειδὴ καὶ ἔμεινε μόνος, καὶ ἔξω νὰ εὕγῃ δὲν ἠμποροῦσεν, ἐπειδὴ εἶχε βρέξῃ, καὶ εἰς τὴν Πουλτάβαν, ὅταν βρέχῃ, γίνεται μία ὑπερβολικὴ λάσπη, μὲ τὸ νὰ εἶναι ὁ τόπος πηλώδης, καὶ τὰ παπούτζια κολιοῦν· ὅθεν ἀπεφάσισεν ἐκεῖνην τὴν ἡμέραν νὰ τὴν ἀπεράσῃ εἰς τὸν οἶδ᾽ αὐτοῦ· καὶ διὰ νὰ μὴ βαρύνεται, καὶ διὰ νὰ διασκεδάσῃ τοὺς λογισμοὺς του, καὶ διὰ νὰ ἀπεράσῃ ὁ καιρὸς αἰεπαισθήτως, ἠθέλησε νὰ τραγωδήσῃ. Ἀρχισε λοιπὸν νὰ τραγοῦδῃ τὸ ἀκόλουθον, πολλὰ ἀρμονικὰ, κατὰ τὸν λεγόμενον Πρωτόβαρον.

Μόλις τὸ ἀξιῶθηκα, μὲ κόπους μὲ μιννέτια,
Κὶ ἀπόκτησα ἓνα πουλί, μὲ τόσα ἐξίτια,
Εἴκεινο εἶχα ἐγλεντζέ, μεγάλην συντροφίαν,
Εἰς τὴν μελαγχολίαν μου, ἄκραν παρηγορίαν.
Κὶ ὅταν τὸ ἐκαμάρνα, πετοῦσ' ἀπτὴν χαράν μου.
Καὶ πάντα ἔταν τὸ βλεπα, ἀνοίγει ἡ καρδιά μου,
Ὅμως ἡ τύχ' ἐφθόνησε, κ' ἐβάλλθηκε μαζὶ μου,
Κὶ ἀτπλαγχνα μ' ἀποχώρισεν, ἀπὸ χρυσὸ πουλί μου.
Μ' ἔκαμε κ' ἀλυσμένησα, τὰ ζεύκια, τοὺς σεφάδες,
Κ' ἔπατα εἰς σέ συλλογαῖς, σέ δέξτια σέ σεβδάδες.
Αὐτὸ μὲ ἐκατάσθησε, πιά νὰ κλειδοστομιάσω,
Καὶ τὰ συνειδισμένα μου, ὅλα νὰ τὰ ξεχάσω.
Πλὴν εἰς τὴν τύχην τὴν σκληράν, θε νὰ ξαναπροσπέσω,
Τὸ ἐλ ἀμάν φωνάζωντας, νὰ τὴν παρακαλέσω.
Ὡς τὴν τύχη, τύχη, φθονερά, ὡς πότε μὲ συγχίξας,
Ἀπὸ αὐτὴν πιά τὴν ὀργὴν, ποσῶς δὲν βαζγεστίξας.
Μετὰβαλε τὴν γνώμην σου, φέρε μου τὸ πουλί μου,
Καὶ θέλω σέ εὐχαριστῶ, εἰς ὅλην τὴν ζωή μου.

Ἐπειτα δὲ τοῦτο τελειώσας, ἄρχισε νὰ τραγωδήσῃ ἄλλο, ἦγουν τ' ἀκόλουθον.

Τὰ ἄνθη ἦν πρωτορινά,
 Ἀκόμῃ δὲν ἀνδίζουσιν,
 Μὰ μ' ὅλον τοῦτο λημπιστὴ,
 Εἶναι ἢ μυρωδιά τους,
 Τοῦ ἔαρος ἢ εὐμορφιά,
 Καὶ τίς νὰ μὴ θαυμάσῃ,
 Ἐχῇ πολλὴν διαφορὰν,
 Π' ὅλα αὐτὰ λαμβάνουν,
 Καὶ στὸν καιρὸν τους τὰ ποθεῖν,
 Χωρὶς νὰ στοχασθοῦσι,
 Ἐτ' εἶναι κί ὁ ἀγαπητὴς,
 Ἡ' ἄκρα ὠραιοῦτης,
 Καὶ δίχως νὰ συλλογισθῇ,
 Γιὰ νὰ τὸν ἀποκτήσῃ,
 Λοιπὸν ἂς μὴ τὸ ἀποροῦν,
 Ἀπ' τούτην τὴν ἀγάπῃ,

δὲν στέκονται παντοτινά,
 κ' εὐθύς καὶ κυτρινίζουν.
 ἄς ὅλους καὶ λαχταριστὴ,
 καὶ νόστιμ' ἢ θωριά τους.
 εἶναι σὰν μία ζωγραφιά,
 τὰ χρώματα καὶ δάση;
 ἀπ' τοῦ χειμῶνος τὴν φθορὰν,
 καὶ τὴν θωριά τους χάνουν.
 ὅλοι νὰ τὰ ἀξιοθοῦν,
 πῶς τοῦτα θὰ χαθοῦσι.
 ἄς ὅλους ἐπιθυμητὴς,
 καὶ νόστιμῃ νεότης.
 κἀνῶς ἂν πῇ πως θὰ βρισθῇ,
 προκεῖνα νὰ μὴ ζήσει.
 αὐτὸ καὶ τὸ κατηγοροῦν,
 ἢ γῆ εἶναι γεμάτη.

Καὶ μετ' ὀλίγον τὸ παρόν.

Στὸ κίόσχ' αὐτὸ ὁ ἔρωτας, μὲ τὴν θεὰν κονεύει,
 Κ' εὐθύς ὑποδουλῶνεται, ἐκᾶνος ποῦ ἀνέβη.
 Ἐχῇ σεκρέτο μυστικὸ, μαγνίτην ποῦ τραβάγει,
 Κάθε καρδιά προσκυνητῶς, στοὺς ὀρισμοὺς νὰ πᾶγῃ.
 Ἐχῇ στολὴν μὲ φυσικὴν, εὐγένειαν καὶ χάρι,
 Τὴν Δύσιν καὶ Ἀνατολήν, σὰν βγαίῃ τὸ φεγγάρι.
 Πανσέληνος ἂς στοχασθῇ, κάθε καρδιά ἀφέρει,
 Μὲ γλῶσσα τῆς Ῥητορικῆς, ἂν γίνεταί τὰ φέρε.
 Τὸ μουντζεσέζι τῶν δεινῶν, τὴν θάλασσαν τὸ ῥεῦμα,
 Νὰ συμπαθεῖναι μιὰ ψυχὴ, μὲ ὄρασιν μὲ βλέμμα.

Πρὸς τὸ γεῦμα δὲ ἠθέλησε νὰ μελωδῇ
 τὸ ἐπόμερον τραγῳδᾶριον.

Στὴν στράταν τῆς εὐνοίας σου, μεντζήλ ἐπιθυμίας,
 Σουρδίζοντας δὲν ἔτυχα, κονάκι εὐσπλαγχνίας.
 Καὶ μένω μ' ἀθλιότητα, μέσα στοὺς πέντε δρόμους.
 Τῆς ἄκρας ἀσπλαγχνίας σου, μὲ φόβους καὶ μὲ τρόμους.
 Μὲ πιάνουναι κακοκαιριαῖς, τῆς σοβαρότητός σου,
 Σφοδρὸν χαμᾶνα προξενᾷ, τῷ ὄντι ὁ θυμὸς σου.

Συνέφιασμα ιδέας σου, ἀπὸ παντοῦ ποτίζα,

Μέ δόλους τῆς ἀπάτης σου, ποῦ κάθε νοῦν σαστίζει.

Ὅλο βρονταῖς, καὶ ἀστραπαῖς, εἰπτοὺν τὰ βλέμματά σου,

Βροχαῖς καὶ σέλια φοβερά, τὰ ζαρωτῆσμάτά σου.

Σκληρὸν χαλάζει αὐθις δέ, ἡ ἀγρότηταίς σου,

Τουφάνια χιόνια τρομερά, ἡ ἐχθραὶς ἡ δικαίς σου.

Κί ἀέρες τῆς ἀφηφισιάς, δέν λείπουν νὰ φυσοῦναι,

Ποῦ μέ ψυχρότητα πολλήν, μέσ' τὴν καρδιά περνοῦναι.

Καὶ ρούχα τῆς ὑπομονῆς, χάλασαν πιά δέν ἔχω,

Καί νένα ὑποκάμισον, ἐλπίδος ὡς ἀπαντέχαι.

Σὲ τέτοιο χάλι ἐφθασα γιὰ τοῦτο τουρτουρίζω,

Κονάκι εὐσπλαγχνίας σου, παρακαλῶ τζιρίζω.

Μιά ζέστα τῆς ἀναφυχῆς, νά λθω στὰ λογικά μου,

Καὶ κόλπον ἡμερότητος, νὰ συσταθ' ἡ καρδιά μου.

Καὶ τοῦτο τελειώσας, ἐσηκώθη νὰ ὑπάγῃ
εἰς τὸ γεῦμα· γευματίσας δέ, καὶ ἐλθὼν πάλιν
εἰς τὸν ὄντα τσου, ἠθέλησε νὰ κάμῃ τὸ ἴδιον.

Τίς νὰ εἶναι τάχα πάλιν ἡ αἰτία τῆς ὀργῆς,

Ἀγαπούσα νὰ τὴν μάθω, φῶς μου πῆς τὴν μὴν ἀργῆς;

Ἄν καὶ τοῦτ' ἐντοχμέτι, πῶς σέ ἀγαπῶ πολὺ,

Στὸ ἐξῆς αἶς εἶναι φῶς μου, θέλους δὴ μεταβολή.

Τὸ μέγαλό μου τὸ σφάλμα, εἶναι πῶς σέ ἀγαπῶ,

Σὲ εὐχαριστῶ, ὡς τόσον, δέν ἔχ' ἄλλο νὰ σέ πῶ.

Χάριν ἐπῆρτε νὰ μ' ἔχῃς, καὶ ὅχι νὰ μὲ ὀργισθῇς,

Ὅμως τόκαμες αἰτία, διὰ νὰ μὲ ἀρνηθῇς.

Δέν ἐγνώρισες γκιῦμέτι, τῆς φιλίας τῆς πιστῆς,

Ἐρχετ' ὅμως μία ὥρα, ὅπου νὰ μ' ἐνθυμηθῇς.

Ἀγκαλιὰ ὡσάν κ' ἐμένα, εἶνας ἄνθρωπος μικρός,

Τάχα τί θὰ χρησιμεύσῃς, ζωντανὸς ἐν, ἢ νεκρός;

Μ' ὅλον τοῦτο ὅτ' ἐστάθη ἡ ἀγάπη μ' ὀσταθερῇ,

Νὰ τὸ ἀρνηθῇ νομίζω, ἡ ψυχὴ σου δέν μπορεῖ.

Κί ἂν δέν εἶναι διὰ ἄλλο, πλὴν γιὰ τοῦτο μόν' θαρρῶ,

Πῶς θὲ νὰ τὸ μετανοιώσῃς, νὰ μὲ κλάψῃς καὶ νεκρό.

Πρὶν κοιμηθῇ δέ, τὸ ἀκόλουθον.

Ἀΐαν ἔχα δυνατή,
Τὸ φῶς μου εἰς ἐμένα

καὶ δύναμιν πολλήν κρατῶ,
δίχως φοβὸν καί νένα.

Αὐ.

Αὐτὸ ὀρίζω φοβερὰ
 Βέβαια βασιλεύει,
 Τὸ τάχτι ἔχα στὴν καρδιά
 Ὅ, τι ἀποφασίζω,
 Τὸ χοιμίτ' εὐθύς περνᾷ,
 Ὁ λόγος τοῦ φερμάνι
 Εἰς ὅλην μου πιδ τὴν ζωὴν,
 Μεγάλω ἰταέτι
 Νὰ σέρνω μὲ ὑπομονή
 Ὅλους τοῦ τοὺς σκεντζέδες,
 Καὶ ἔτ' εἰ ἴσως δυνηθῶ,
 Ἀπὸ τὸ χεὺς ναζάρι,
 Κ' ἔτ' εἰ γιὰ τοῦτο ἂν χαθῇ,
 Τελείως ἡ ψυχὴ μου,

μὲ ἐξουσίαν σταθερὰ,
 ἂν θέλῃ καὶ φονεύει.
 καὶ μὲ ὀλίγα λαχυρδιά,
 ὀπίσω δὲν γυρίζω.
 ἡ προσταγὴ τοῦ δὲν γεναῖ,
 καὶ λαχυρδί δὲν χάνει.
 θάχω σ' αὐτὸ ὑπακοήν,
 εἰς κάθε του ταμπιέτι.
 καὶ μὲ ἀνθρώπινη φωνή,
 κακιώματα τ' ἐχρέδες.
 ἐποῦ νὰ μὴν ὑστερηθῶ,
 ποῦ τόχω ἰφτιχάρι.
 τζαρές δὲν ἔναι νὰ σταθῇ,
 σάνεται δ' ἡ ζωὴ μου.

Καὶ τοῦτο τραγωδήσας ἀπέκοιμήθη· κοι-
 μηθεὶς δὲ ὀλίγον, ἐξύπνησε πάλιν, καὶ νι-
 φθεὶς, ἄρχισε νὰ τραγοδῇ, κατὰ τὸν ἀκόλου-
 θον τρόπον.

Κρατῶντας τῆς ἀγάπης μου τὸν θησαυρὸν μαζὶ μου,
 Εἰς τὴν ὁδοιπορίαν μου τῆς τωρινῆς ζωῆς μου,
 Παντοτινὰ ἐπρόβλεπα τ' ἀκόλουθα τοῦ δρόμου,
 Μήπως κἀνέναν κίνδυνον φέρῃ τὸ φοιζικόν μου.
 Καὶ ἔτ' εἰ ἐστοχάσθηκα διὰ συγουριτάν μου,
 Στὸ θυσταυροφυλάκιον νὰ βάλλω τὴν καρδιάν μου -
 Μὲ σκέπασμα τῆς σιωπῆς κρυμένον ποῦ εἰς τόσο,
 Εἰσὲ κἀνέναν δι' αὐτὸ ἰδεῖν νὰ μὴ δώσω.
 Δὲν ἔλαψ' ὅμως ἡ κακὴ τοῦ θρόνου προδοσία,
 Στὸ κρύψιμον τοῦ θησαυροῦ νὰ δώσῃ ὑποψία.
 Κ' εὐθύς ἐτριγυρίσθηκα μὲ κλέπταις τῶν ἐχθρῶν μου,
 Μὲ πρόφασιν νὰ κλέψουνε τὸν τέτοιον θησαυρὸν μου.
 Ἄλλος χωρὶς νὰ φαίνεται μίς' ἀπὸ μετερίζι,
 Τῆς ὑποχρίσεως κτυπᾷ, κὶ ἄλλος μπροστὰ σουρεδίζω.

Πρὸς τὸ βράδυ δὲ, ἐτραγώδησε τοῦτο.

Ζωγράφοι οὔτε ποιηταί, κονδίλι δὲν ἐγγίξουν,
 Καὶ ὅσοι πάλιν σὲ θωροῦν, ὅλοι ὅπου σαστίξουν.

Ὦ καλλος πολυθαύμαστον, ματιῶν πληροφορίαν,
 Ὅσοι ἐν ὅπου σέ θεωροῦν μένουσι εἰς ἀπορίαν.
 Ἡ φυσικαῖς σου εὐμορφίαις, τὴν τέχνην ὑπερβαίνουν,
 Κ' ἐκῆνοι ποῦ ταῖς βλέπουσι, ποτέ δὲν ταῖς χορταίνουσι.
 Ταῖς βλέπουν ἀναρίθμητοι, ὀλίγοι ταῖς γνωρίζουν,
 Οἱ πλεῖστοι τὸ ἐνάντιον, θαυμάζουν καὶ σαστίζουν.
 Ζωγράφου τέχνη δὲν μπορεῖ, ἀνθρώπου ναῦς δὲν φθάνα,
 Δίχως νὰ δοῦν τὰ ὀμματα, τίς νὰ καταλαμβάνῃ.
 Ἀπὸ ταῖς τόσαις σου αὐταῖς, μιὰ νέα εὐμορφία,
 Βγαίνει ξαναστολίζεται, ποῦν θαῦμα καὶ ἀπορία.
 Οὐ μόνον ἀπὸ ὄνομα γίνεσαι γνωρισμένη,
 Ἀλλ' καὶ ἀπὸ τὴν εὐμορφίᾳ παντοῦσε ξακουσμένη.
 Μόνη σ' ἐγκωμιάζεις, τοῦ κακοῦ συντυχαίνω,
 Πῶς ἄρχισα μετανῶν, τελαώνω σιωπαίνω.

Αὕτῃ λοιπὸν ἡ ἡμέρα ἀπέρασεν ὅλη εἰς
 ψαλσίματα, καὶ εἰς ὁμιλίαις· τὴν δὲ ἄλλην με
 τὸ νὰ μὴν ἦλθεν ὁ διδάσκαλός του ὁ Λιούμπιτς
 νὰ τὸν φέρῃ τὰ ράβασάκια, καὶ μετὰ τὸ νὰ ἦτον
 ὁ Αὐθέντης καλεσμένος εἰς ἓνα ἄρχοττα εἰς τὸ
 γεῦμα, ἠθέλησαν καὶ αὐτοὶ νὰ συμφάγουν ὅλοι
 ἐμοῦ, εἰς τὴν σάλαν τοῦ Αὐθέντου. Ἦσαν λοι-
 πὸν ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης, ὁ Τζιμπουκτζήμπα-
 σης, ὁ πρῶτος Καφφέτζης, καὶ ὁ δεύτερος, ὁ
 Στέλνικος, ὁ Δβάρνικος ὁ δεύτερος. καὶ ὁ δεύ-
 τερος Πορτάρης· ἦτον πρὸς τούτοις καὶ ὁ Πο-
 στέλνικος, ὁ ὁποῖος εἶχε λάβῃ ἀξίωμα Ῥωσσι-
 κὸν Μαγιόρου, ὅστις ἐσυιτρόφευσε τὸν Αὐθέν-
 την ὡς ὁδηγός, καὶ ὡς εἰδήμων πολλῶν γλωσ-
 σῶν. Μετὰ τὸ γεῦμα δὲ, ἀφ' οὗ εὐθύμησαν ἄρ-
 κετὰ, ἄρχισαν νὰ τραγωδοῦν· διότι τὰ τραγού-
 δια εἶναι ἀποτέλεσμα καὶ σημεῖον χαρᾶς, πρῶ-
 τος λοιπὸν, ἦτον ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης, ὁ πολ-
 λάκις ρηθεὶς.

Φῶς μου χαροποιήσου,
 Φῶς μου πλιά βεβουλώσου,
 Μὴν ἔχῃς ὑποψία,
 Πῶς ἔμαι ὁ καϊμένος,
 Νὰ ζήσῃς ὡς πουλί μου,
 Μ' ἔχῃς ἀφανισμένον,
 Καὶ πλέον τὴν καρδιά μου,
 Πισῶς δὲν τὴν ὀρίζω,
 Ποτέ δὲν τὸ θάρροῦσα,
 Πουλί μ' ἀγαπημένον,
 Ὅλον νὰ καθελεύσῃς,
 Σὰν περβανὲς νὰ τρέχω,
 Μ' ἔκαμες καὶ προσμένω,
 Νὰ δῶ τὸ ἱλαρόν σου,
 Δὲν ἀλλάξῃς ἀκόμη,
 Ὅπουδ' ἔχεις νύκτα μέρα,
 Καὶ μὲ τ' ξεχρὲ κυτάζεις,
 Μὴ πίστευε οὐδ' φῶς μου,
 Ποῦ ἐρευνοῦν καὶ πᾶσχουν,

μ' ἔφερες στὴν βουλὴν σου,
 πῶς ἔμαι ἐδικός σου.
 μήτε ἀμφιβολία,
 σ' ἐσέ παραδομένος.
 ψυχὴ, ζωὴ, δική μου.
 πολλὰ βασανισμένον,
 φῶς καὶ παρηγοριά μου
 οὔτε τὴν ἐγνωρίζω.
 μηδὲ τὸ καρτέροῦσα,
 ὅπου ἔμέ τὸν ξένον,
 καὶ νὰ μὲ ἀφανίσῃς.
 στοὺς δρόμους καὶ νὰ στέχω,
 καὶ ὅλον νὰ ἐπιμένω,
 καὶ ἀραῶν πρόσωπόν σου.
 τὴν ἐχθραν καὶ τὴν γνώμη,
 ἐπάνω εἰς ἐμένα;
 καὶ ὅλον με κατασφάζεις.
 τὰ σκάνδαλα τοῦ κόσμου,
 γνώμην νὰ μᾶς ἀλλάσσουν.

Δεύτερος ὁ Ποστέλνικος, ὅπου εἶπαμεν, ἢ
 καλήτερον νὰ εἰπῶ, ὁ Μαγιόρος.

Ποιὰ ἄλλη σὰν ἐσένα, φῶς μου φάνηκε ποτέ,
 Νάχῃ τόσῃν εὐμορφίαν; δὲν ἠκούσθηκε ποτέ.
 Γιατί τόσῃν φήμην ἔχῃς, ποῦ σὸ ὄνειρον ποτέ,
 Ἄλλῃ δὲν τὴν ἠξιώθῃ, μήτε θά τὴν δῇ ποτέ.
 Λέγω ἄλλῃ σὰν ἐσένα, δὲν στοχάσθηκε ποτέ,
 Σῶμα ἔχῃς στολισμένον, ποῦ σχεδὸν ποτέ ποτέ,
 Δὲν ἐφάνη στὸν αἰῶνα, οὔτε θά φανῇ ποτέ,
 Ἐχῃς καὶ ψυχὴν ὠραίαν, βέβαια ὅπου ποτέ,
 Δὲν ἐλπίζω κἄμμιά ἄλλῃ, νὰ τὴν ἔλαβε ποτέ.
 Ὡστὲ ἔχεις τὸ πρωτεῖον, καὶ ἄλλῃ δὲν θάρρει ποτέ,
 Τοῦτο πῶς αὐτὴ τὸ ἔχει, ἢ τὸ καρτερεῖ ποτέ.
 Μὴν θάρρῃς σὲ κολακεύω, γιατί' ἐγὼ ψυχὴ μ' ποτέ,
 Τοῦτο δὲν τὸ σφραδίζω, οὔτε τ' ἀγαπῶ ποτέ.
 Μόνον λέγω τὴν ἀλήθεια, ἀγκαλὰ καὶ ἐγὼ ποτέ,
 Νὰ σὲ ἐπαινέσω φῶς μου, δὲν εἰμ' ἄξιος ποτέ.

Τρίτος δέ, ὁ πρῶτος Καφφετζής.

Τὸν ἐχθρόν σου ἄχ! πιστεύεις, κί ὅποιον ἀγαπᾷς παιδεύεις,
Δέν ἠλπίζα εὐθύς, εὐθύς, ἐτξ' ἄδικα νά μ' ἐχθρευθῇς.
Εὔπρεπε νά ἐξετάξης, καί ἂν πταίω νά μέ σφάξης,
Ἀν εἶκαί σ' ἐσφαλα ἐγώ, στέργω ποῦ μόνη νά σφαγῶ.
Εἶδές μὴ κ' ἐγὼ δέν πταίω, γιὰτί ἄδικα νά κλαίω;
Τύχη θαυμάζω κί ἀπορῶ, τὴν γνώμην σου ὅταν θαρῶ.
Τόν νοῦν μου ἐγὼ χάνω, δέν σέ καταλαμβάνω,
Νά σέ γνωρίσω δέν μπορῶ, καί διὰ τοῦτο ἀπορῶ.
Κάθε στιγμὴν ἀλλάζεις, σάν ἀνέμος ὁμοιάζεις.
Ποτέ δέν εἶσαι σταθερός, ἀλλ' ἀσπλαγχνός τε καὶ σκληρός.
Μέ τοῦτα τὰ σημεῖα, δάχνης διπροσωπία,
Εἰκὼ ποῦ δίδως μιὰν χαράν, φέρας εὐθύς τὴν συμφοράν.
Παῦσε αἷ φῶς μου ἀπ' αὐτά, τὰ ἀνυπόφερτα κακά,
Λῆφε νά ἡσυχάσω, τόν νοῦν μου νά μὴν χάσω.
Καί ἂν ἐγὼ σέ ἀγαπῶ, καὶ κινδυνεύω νά χαθῶ,
Εἴχης τὴν ἀμαρτίαν, μέ δικαιοκρισίαν.
Ὅτι ὁ σὸς ὁ στερεμός, μ' ἐν ἀνυπόφερτος καίμῳ,
Ὅθεν καί μὴν ἀρρήσης, ζῶν νά μέ χαρίσης,
Τρέμω, πολλὰ κί ἐπιθυμῶ, τόν ἐδικόν σου ἐρχομό,
Εἴλα καί σέ προσμένω, κί ἂν δέν ἐλθῇς πεθαίνω.

Τέταρτος δέ, ὁ δεύτερος Καφφετζής.

Ἀν τὸ νά μέ βλέπης μόνον, σύγχυσιν σέ προξενᾷ,
Τὸ κορμί μου ἐμπροστά σου, πλέον δέν θέλει φανῇ.
Κί ἂν ὅταν ἀκούης τοῦτο, λυπηρόν θά σέ φανῇ,
Ἀπτό στόμα μου σέ τάζω, νά μὴν εὐγη πιά φωνή.
Τέλος πάντων καί στὸν κόσμον, τὸ νά εἶμ' ἂν σέ λυπῇ.
Δός μοι τὸ μουσθε καὶ μάθε, ἡ ζωὴ μ' πῶς θά κοπῇ.
Ἀξιῶνεσαι ἐκάνο, ποῦ ποθοῦσες πρὸ πολλοῦ,
Νά γλυτώσης ἀπ' ἐμένα, νά παραδοθῇς ἄλλου.
Ὅντως γνώμη καθὼς πρέπει, ταμπιέτ' εὐγενικό,
Κί αὐτὸ πῶς σέ ἀγαποῦσα, φύλαξέ το μωτικό.
Κ' ἔχε πλέον πάντα κέφι, ἔχε πάντοτε χαράν,
Εἴχε διὰ καύχημά σου, τὴν δική μου συμφοράν.

Νόμιζέ το μαραφέτι, πῶς φιλία δὲν κρατᾷς,
 Καὶ σκοτώνεις ἓνα σῶμα, μὲ τὸ νὰ τὸ ἀπατήσ.
 Κι ἂν ὁ χωρισμός σ' εὐφραίνει, δὸς του τέλος μὴν ἀργῆς,
 Εἴγῳ ἴσως ἀποθαίνω, μὰ σὺ πάντα δὲν θὰ ζῇς.

Πέμπτος δέ, ὁ Στόλνικος.

Τάχατες νὰν ἄλλη καμμιὰ,	σὰν τὴν δικήν μου τὴν καρδιά,
Εἴτ' ἰ βασανισμένη,	καὶ καταπληγωμένη;
Τὸ φοιζικό μου τὸ σκληρὸ,	ἂν τὸχη κι ἄλλος νὰ χαρῶ,
Ὅμως καθὼς γνωρίζω,	ἄλλος δὲν τὸχ' ἐλπίζω.
Κι ἂν ἡ ψυχὴ μου νταγιαντᾷ,	νὰ ὑποφέρῃ δυνατὰ,
Τὰ τόσα βάσανά μου	ποῦ κáινουν τὴν καρδιά μου.
Ὅ' νοῦς μου πλεόν δὲν χωρεῖ,	μήτε ἡ γλῶσσά μ' ἤμπορεῖ,
Ὅ'λα νὰ τ' ἐξηγήσῃ	καὶ νὰ τὰ πάραστήσῃ.
Εἶναι ἀμέτρητ' οἱ καῖμοι,	πολλοὶ οἱ ἀναστεναγμοί.
Τί πάθῃ καὶ τί πόνους,	ποῦ πέρνω τόσους χρόνους;
Κ' ἐκεῖνο ὅπου λαχταρῶ,	νὰ τ' ἀπολαύσω δὲν μπορῶ,
Σ' ὅποιον καταλαμβάνα,	εἴπα πολλὰ καὶ φθάνω.

Ἔκτος δέ, ὁ δεύτερος Δβόρνικος, μιμούμε-
 ρος τοὺς ἀνωτέρω, ἐτραγῳδῆσε τοῦτο τὸ δεκάμε-
 τρον, μὲ ἄκρον εὐθυμίαν, δι' εὐχαρίστησιν τῆς
 τῶν συμφίλων συντροφίας του, καθὼς καὶ οἱ
 λοιποί :

Ἄν ἦτον τρόπος κι ἂν ἤμπορούσα,
 Εἰς τὴν καρδιά μου νὰ σέ βαστοῦσα,
 Πτερά νὰ κάμω, καὶ νὰ πετάξω,
 Νὰ ἔλθω φῶς μου νὰ σέ κυτᾶξω.
 Μ' αὐτὸ νὰ γένη δὲν εἶναι τρόπος,
 Γιὰ μένα φῶς μου δὲν εἶναι τόπος.
 Μόν' τὴν καρδίά μου νὰ ποῦ σέ στέλλω,
 Τί νὰ τὴν κάμω δὲν τὴν ἐθέλω.
 Τί νὰ τὴν κάμω δὲν τὴν ἐρίζω,
 Γδοῦ λοιπὸν ποῦ σέ τὴν χαρίζω.
 Ἐστὶν θέλω καὶ κάμνω χά' ἴς,
 Στὸ σπῆδρα' πλεόν θὰ κ' ἡσυχάζῃ.

Διὰ τ' ἐσένα καίγα κι ἀνάπτη,
 Δέν θέλα πλέον νά γένη ζάπτι.
 Οὔθεν γραφήν μου ἀφ' οὗ σὺ λείβης,
 Δι' ἧς ψυχὴν μου θά καταλάβης,
 Μὴν τὴν ξεσχίσῃς μὴ τὴν ἐκάψῃς,
 Μὴ τὴν γκιτδίῃς, μὴ, νά μέ θάψῃς.
 Κύταξαι φῶς μου νά τὴν ἐγιάνης,
 Κι ἂν ἡμπορέσῃς νά τὴν θερμάνῃς.
 Κι ἂν σ' ἐπταῖξέ τι, μὴν τὴν παιδεύῃς,
 Ἀλλ' ὡς καρδιά σου νά τὴν χαϊδεύῃς.
 Καὶ μὴ θαυμάζῃς ἂν κάμῃ λάθῃ,
 Ὅτι γιὰ σένα αὐτ' ἐτρελλάθῃ.
 Μὴ τὴν μαλώνῃς, ἐρμηνεύσέ την,
 Λυπή σου φῶς μου, καὶ γιάτρευσέ την.
 Κι ἂν τὴν ἐθέλῃς, κι ἂν σὲ συμβάλλῃ,
 Σέ τὴν χαρίζω κι ἂς εἴ χαλάει.
 Κι ἂν μέ φωτῇσούν ὡ ξένε νέε!
 Ποῦν ἡ καρδιά σου δυστυχισμένε;
 Τότε τὰ χεῖλῃ δίχως ν' ἀνοίξουν,
 Ἐσένα φῶς μου πρέπῃ νά δάξουν.

Ἔβδομος δὲ, ὁ Τζιμπουκτζήμπας ὡς ἀστέιος, ἐτραγώδησεν ἓνα πολλὰ ἀστείον, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ἐφεξῆς ὀκτώμετρον.

Φίλοι συνηλικιώται,
 Νά, καιρὸς νά πανδρευθῇτε
 Πιὰ δὲν ἔχετε αἰτίαις,
 Ποῦσται τὸσον τρομασμένοι,
 Ἐσυχώθῃ ἀπ' τὴν μέση,
 Εἰς τὸ γένος, τὸσους χρόνους,
 Τράχώμα τὸ ἀργισμένο,
 Ἡ' πηγὴ τῶν συμφορῶν μας,
 Αὐτὴ ἦτον ἡ αἰτία,
 Οὔ ποῦ φόβον προξενούσεν,
 Νέοι ὅλον νὰ τρομάζουν
 Κι ὅλην τους τὴν ηλικίαν
 Ἀσπρα ἔλοι ἐξητοῦσαν,
 Ὅμως ἐτῆ δὲν εἴν' ἄν' ἄν' ἄν',
 Προίκαις ἂν δὲν ᾖν στὴν μέση,

κι προσμένετε; ὡς πότε;
 δίχως τί νὰ φοβηθῇτε.
 πρόφασες καὶ ὑποφίαις,
 κι ἄπτόν γάμον μακρυσμένοι,
 ὅ, τι βλάβη ἔχε πέση,
 πρόξενος ὡς τὸσους πόνους,
 καὶ κακοσυναδισμένο,
 σ' ὅλον τοῦτον τὸν καιρὸν μας,
 εἰς τὴν τόσ' ἀνυπακοῖαν,
 ἅπαντα πολλὰ θάρρουςεν.
 τοὺς ὑπάνδρους νὰ κυτᾶζουν,
 νὰ πειροῦν μέ μοναξίαν.
 καὶ γι' αὐτὸ ἀργοποροῦσαν.
 ἀφορμὴ δὲν ἔχα χώρα.
 πέρομ' ὅποια μᾶς ἀρέσῃ.

Ἦ Οὔδοος δὲ, καὶ τελευταῖος, ὁ δεύτερος Πορ-
τάρης, εἶπε τὸ ἐξῆς.

Ποιά καρδιά νὰ νταγιαντίτη
Εἰς ταῖς τόσας τυραννίαις,
Ἀπορῶ πῶς ὑποφέρω,
Μέσα στοὺς καίμους καὶ ζάλαις,
Πόνοι μὲ περικυκλώνουν,
Συμφοραῖς μὲ τριγυρίζουν,
Κί' ὅλ' αὐτὰ τὰ μουσουμπέτια,
Τάχω ἀπὸ τὸ πουλίμου
Σ' ὅλα του λόγον δὲν ἔχα,
Γκερτζεκτέν πιά μὲ γκῖντίζα,
Ἀν τὸ κάμη ἀπὸ πάθος,
Τὸ παρακαλῶ νὰ λάψῃ,
Κί' ὅχι γιὰ νὰ δοκιμάζῃ,
Ἀρεταῖς δοκιμασίαις,
Τὴν καρδιάν αὐτὴν δὲν λυπῆται,
Πῶς παιδεύει παραλόγως,

καὶ νὰ μὴν ἀδυνατήσῃ,
Πίκραις καὶ μελαγχολίαις;
πῶς βαστῶ, καὶ ζῶ δὲν ξεύρω!
σταῖς φερτέναις ταῖς μεγάλαις,
βάσανα μὲ θανατώνουν,
πάθη μὲ καταφλογίζουν.
τ' ἀνυπόφερτα τὰ δέριτα,
τὸ εὐγενικὸ κορμί μου.
μὰ πολλὰ μὲ κατατρέχει,
ὅλο σένα γιουρουντίζα.
γιὰ κουσουῖρι του καὶ λάθος,
καὶ μὲ φθάνει τόση θλίψι,
τὴν ἀγάπην του νὰ σφάζῃ,
ἔχα καὶ πληροφορίας.
πρέπει καὶ νὰ συλλογῇται,
μιὰν ψυχὴν ἀναμφιβόλως.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐτελείωσαν, ἠθέλησαν, πάλιν νὰ
δευτερώσουν τὸ πρᾶγμα· ὅθεν πρῶτον μὲν, ἄρ-
χισεν ὁ τζελεπή Ἀντωνάκης οὕτω.

Μιά λεπτὴ δροσιὰ μὲ ἡδονὴν μὲ νάξι,
Μέσ' τὰ φιλοκάρδια μ' στάζα,
Πότ' εὐφραίνει, πότε σφάζα.

Δύω ἐν αὐτῇ ταῖς ἐνεργείαις ἔχα,
Πότ' εὐφραίνωντας μὲ τρέχα,
Πότε πάγους πόρους βρέχα.

Δάχνη στὴν ἀρχὴν πολλὰ χαρὰς σημεῖα,
Κ' ὕστερον χωρὶς αἰτίαν,
Μεταβάλετ' εἰς κακίαν.

Κ' ἂν καμμιά φορὰ τύχη ν' ἀποφασίσῃ,
Μιά στιγμή νά μέ θροσίση,
Πρέπῃ νά μετανοήσῃ.

Κ' ἐν τ' αὐτῷ εὐθύς φλογός σπινθήρας πληθούς
Μ' ἐν ἡγριωμένον ἦθος
Ρ' ἴφτα σὺ πτώχόν μου στήθος.

Καί μέ καταντᾷ τὸ ἄγριον ἑκάνο,
Ἦθος δίχως νοῦν νά μάνῳ,
Πλέον νά μὴν διακρίνω.

Ἀπορῶ πῶς ζῶ μέ μιὰ ἐλπίδα μόνη,
Εἰγὼ ἐγεῖναι ἀμόνι,
Ποῦ ποτὲ δὲν λέγα σῶνα.

Μερικαῖς φοραῖς μόνος μου συλλογοῦμαι,
Εἰς πότε νά γελοιοῦμαι;
Καί ματαίως νά λυποῦμαι;

Ὅμως πάλ' εὐθύς ὁ νοῦς μου μ' ἐρμηνεύει,
Ὅποιος ἐρωτᾷ δουλεύει,
Τὴν ἐλπίδα τ' ἄς γυρεύει.

Δεύτερον δὲ, ὁ Ποστέλνικος, τὸ ἐπόμενον,
διὰ νὰ μὴ φανῇ τοῦ Ἀντωνάκη ὑποδεέστερος.

Στὸ ἐδικόν σου τὸ κορμί, ξρωτας βασιλεύει,
Μοιάζει πῶς τὸ κατοίκησε, διὰ νὰ μέ παιδεύῃ.
Αὐτὸ τὸ ὠραιότατον, πῶχε αὐτὴν τὴν μέση,
Ρ' ἡτορικήν χρεάζεται, διὰ νὰ τὸ παυνέσῃ.
Ἀξιοθαύμαστον κορμί, αὐτὸ μέ κάθε χάρι,
Γεννήθῃ εἰς τὸν κόσμ' αὐτόν, τὸν νοῦν μου γιὰ νὰ πάρῃ.
Δέν εἶδα τέτοιαν εὐμορφίαν, μέ τόσῃν ἁρμονίᾳ,
Ἀκόμ' ἀφ' οὗ γεννήθῃκα, ποτὲ τῇ ἀληθείᾳ.
Ψυχὴ μ' ἦλθε στὰ χέλη μου, φῶς μου, καὶ ἀπαντόχα,
Τ' ἐπομονὴν νὰ ἔχῃ πιά, ἢ πλέον νὰ μὴν ἔχῃ;
Χρυσὸ πουλάκι μ' ἄφησε, τὴν τόσῃν ἀπονιά σου,
Ἦ πέσ' με νὰ πεθάνω πιά, καὶ ἄς εἴν' ἐμὲ τὴν ὑγά σου.

Τὸ ἄχτισον ἦτον αὐτό, γιὰ νὰ μὲ θανατώσῃς,
 Ζωὴν γλυκυιὰ μὲ ὑπερῶς, μὰ θὰ τὸ μετανοιώσῃς.
 Αὐτὴν μόν' τὴν ἐκδίκησιν, μπορῶ γιὰ νὰ σὲ κάνω,
 Μέσα νὰ σ' ἔχω στὴν καρδιάν φῶς μου κι' ἀφ' οὐ πεθάνω.

Τρίτον δέ, ὁ Καφφετζίμπασης, τὸ ἀκόλουθον.

Ὡς τῶρα ἦτον χορατᾶς,
 Κ' ἔχας καὶ φαντασίαν,
 Κ' ἐν εὐκολίᾳ μὲ γελᾶς,
 Μὲ κάμνης νὰ πιστεύω,
 Πλὴν δὲν τὸ γνώρισες καλά.
 Θαρρεῖς πῶς μὲ κοιμίζεις,
 Ἄν κάμνης ἓνα κάμνω δυῶ,
 Μὴ σφάλῃς νὰ μὴ σφάλω,
 Πλέον γιατί' δὲν σὲ λαλῶ,
 Νομίζεις πῶς δὲν νοιώθω,
 Εἴ γ' ὁμως φέρω ἐξ ἀρχῆς,
 Τὰ πάθῃ κεκρυμμένα,
 Γελοῖσαι μάλιστα θαρρῶ,
 Γελοῦσες, ἢ γελοῦσουν,
 Καὶ τότε πλέον καθαρά,
 Πῶς δύω διὰ ἓνα,

πλὴν τῶρα πιά μὲ ἀπατᾶς,
 πῶς ἔχ' ἀναισθησίαν.
 μὲ μηχανὰς σου τὰς πολλὰς,
 χωρὶς νὰ ὑποπτεύω.
 σφάλῃς σ' αὐτὸ καταπολλά,
 μὰ λάθος τὸ νομίζεις.
 ὥς ποῦ θὰ πᾶν αὐτὰ νὰ δῶ,
 κι' ἂν κάμης κάμνω κι' ἄλλο.
 θαρρῶς πῶς σὲ παρακαλῶ;
 γιὰ τοῦτο σ' ἔχω πόθο;
 τῆς ἐδικῆς σου τῆς ψυχῆς,
 δὲν μὲ γελᾶς ἐμένα.
 καὶ τὸ γνωρίζεις μὲ καιρὸ,
 ὥς ὅσα ἐκαυχούσουν.
 κατανοῶς καὶ φανερά,
 ἐπῆρες ἀπ' ἐμένα.

Τέταρτον, ὁ δεύτερος Καφφετζῆς, τὸ ἐφεξῆς.

Εἰκὲ ὅπαυ ἐύρισκομουν, εἰς σὲ μελαγχολίαν,
 Καὶ λύπην ὑπερβολικὴν, καὶ εἰς ἀναισθησίαν,
 Μὲ τὸ νὰ ὑστερήθῃκα, οὕτως αὐτὸ τὸ φῶς μου,
 Καὶ ἐξαφνα τὸ ἔχασα καὶ πάγα ἀπ' ἐμπρός μου.
 Σχεδὸν ἀπὲ τὰ στῆθός μου, εὐγῆκεν ἡ καρδιά μου,
 Καὶ πάγα δὲν ἤξεύρω ποῦ, χωρὶς τὸ θέλημά μου.
 Βγαίνω μὲ μαῦρα δακρυά, στοὺς δρόμους καὶ ξετάζω,
 Δὲν ἴδετε χαμμιὰ καρδιά, ἀνθρωποὶ καὶ φωναῖζω.
 Μὲ λέν πῶς ἴδαν μιὰ καρδιά, πλὴν μαυροφορεμένη.
 Κ' ἔτριχεν ὑπερβολικὰ, μὲ λύπην ἢ καὶ μὲνη.
 Τοὺς ἐρωτᾷ τί ἔλεγε, καὶ τί σὰς ἐρωτοῦσε;
 Εἰκῆνοι ἀπικρίθῃκαν, πῶς τοῦτο ἐλαλοῦσε.

Χαρά μου ζῦγα να σέ δῶ, ποῦ εἶσαι ποῦ, χαρά μου;
 Γιατ' ἐφυγες καί μ' ἄφησες, μόνη παρηγοριά μου;
 Τώρα τί πρῶτα, τ' ὕστερα νά κλάψω δὲν ἤξεύρω,
 Ἀχ φῶς μου, ἄχ καρδίτζα μου, ποῦ εἶσαι! νά σέ εὔρω.

Πέμπτον δέ, ὁ Στόλνικος, καθῶς φαίνεται.

Τὸ φῶς μου πάλιν μὲ ἔρμη,	ἐβάλλθη νὰ μέ πολεμῶ,
Μέ πιάθος μέ κακίαν,	μέ ἄκραν ἀσπλαγχνίαν.
Κι' ἂν πῶ ὦ ἀσπλαγχνὴ ψυχὴ,	λυπήσου κάμε ἀποχή,
Δῆψε μὴ με γκεϊδίξεις,	φθάνη μέ μέ φλογίζης.
Μέ λέγας πῶς νά λυπηθῶ,	κί' ἀπὸ γλεντζέν νά ἀφεθῶ;
Μέ τοῦτο γῶ γλεντίζω,	ὅταν σέ βασανίζω.
Καί πῶς ψυχὴ μου ὁ σκεντζές,	μπορᾷ νά γένη ἐγλεντζές;
Καί τὸ κρατ' ἡ καρδιά σου,	νά φθείρωμαι μπροστά σου;
Ὅταν σὺ λέγας πῶς πονῆς,	τά πάθη σου καὶ ξεφωνῆς,
Εἴγῳ καλοκαρδίζω,	καί τότε ἐγλεντίζω.
Τέτοια καὶ ἄλλα λακυρδιά,	μέ λέγει μέσ' αἵπτην καρδιά,
Ὅλα κακὰ γιὰ μένα,	μέ σπλάγχν' ἀγριευμένα.
Τζαρές δὲν εἶναι νά στραφῇ,	καθῶς θωρῶ καὶ ν' ἀφεθῇ,
Α' π' τοῦτον τὸν σκοπόν του,	τὸν ἄλογον θυμὸν του.
Μόν θά βαστάξῃ ὁ σκεντζές,	καί τὸ φῶς εἴν' ὁ νιτιζές.
Καί πλιά ἄς ἐγλεντίζῃ,	κέφι ἄς γετιστίξῃ.

Ἑκτον δέ, ὁ δεύτερος Δβόρνικος, ἀκολούθως.

Μέ δυστυχίαις πολεμῶ,	στά βάσανα ὡς τὸν λαιμῶ,
Εἶμαι καὶ κινδυνεύω,	καί νά χαθῶ κοντεύω.
Στὸ πέλαγος τῶν συμφορῶν,	μέ ἐπικίνδυνον καιρὸν,
Μ' ἀνέμους ἐναντίους,	σφιδρούς καὶ ὀλεθρείους.
Μέ κύματα πολλῶν καϊμῶν,	τουφάνια ἀναστεναγμῶν,
Θάλασσαν φουσκωμένην,	πολλὰ ἀγριωμένην.
Ὅπου ἀφρίζει καὶ φουᾶ,	μέ σαγανάκια περισσά,
Νέφη ἐσκοτισμένα,	καὶ κατασυγχισμένα.
Καί νά φανῇ μιὰ ξαστερία,	νά δοῦν τὰ μάτια μου στερία,
Ρίχα νερά νά εὔρω,	πάσχω καὶ δὲν ἤξεύρω.
Ν' ἀράξω καὶ δὲν ἠμπορῶ,	γιατ' λιμένα δὲν θωρῶ,
Μ' ἀπελπισίαν τρέχω,	μέ τ' ἄρμενα ποῦ ἔχω.
Ποῦ μέ αὐτὰ καὶ νά πνιγῶ,	ἢ σελαμέτι νά εὔρω,
Καί τοῦτα ἂν βαστάξουν,	μποροῦν νά μέ φυλάξουν.

“Εβδομον δέ, ὁ Τζιμπουκτζίμπασης, ὡς ἀ-
στεῖος, ἀστεῖον πάλιν καὶ ἐτραγώδησε.

Νέαις ὅλαις νὰ χαρῇτε,
Στὸ ἐξῆς δὲν καρτεροῦμεν,
Ἡμεῖς ὅλοι θενὰ δοῦμεν,
Καὶ κᾶμμιά δὲν θ’ ἀποτύχη,
Τώρα στὴν νεότητά μας,
Καὶ τὸν κόσμον νὰ χαροῦμεν,
Τώρα τῶν ἀνδρῶν τὸ τάγμα,
Κεφαλὴ καὶ ὄχι ποδάρια,
Αὐτοὶ δὲν εἶν’ γεννημένοι,
Ζοῦναι μὲ ἐλευθερίαν,
Τί μεγάλη ἡσυχία,
Νέοι γέροντες μητέρες,
Πέρασ’ ὁ πικρὸς χειμῶνας,
Κὶ ὅλοι θαύχαριστηθοῦμεν,
Μόνον πρέπει νὰ εἰποῦμεν,
Εἴπω πάσης ἐπηρείας,

ὅλαις σας θὰ πανδρευθῇτε,
στέλλομεν καὶ σὰς ζητοῦμεν.
κόρες νέαις νὰ εὐροῦμεν,
ὅποιας τάξεως καὶ ἂν τύχη.
Θέ ν’ ἀνδῇσ’ ἡ πανδριά μας,
δίχως νὰ συλλογισθοῦμεν.
εἶναι ὄνομα καὶ πράγμα,
εἶναι πιά τὰ παλικάρια.
γιὰ νὰ ἦναι δουλωμένοι,
ἔχουν κάθε ἐξουσίαν.
σ’ ὅλους μας καὶ εὐτυχία!
χαίρεσθε καὶ θυγατέρες.
ἔφθασ’ ὁ χρυσὸς αἰῶνας,
τέλη ἀγαθὰ θὰ δοῦμεν.
ἐκ ψυχῆς καὶ ναύχηθοῦμεν,
ὁ δοτὴρ τῆς σωτηρίας.

Καὶ πάλιν, ἀστεϊότερον ἐτραγώδησε τὸ ἐ-
ξῆς ὁ αὐτὸς, ὁ Τζιμπουκτζίμπασης.

Εἰς περιβόλι εὐμορφον, μπῆκα νὰ σεργιανίσω,
Τὰ ἀνθὰ του νὰ εὐφρανθῶ, καρπούς του νὰ τρυγίσω.
Ἀνθὰ καὶ ῥόδα δροτερά, ὅπου μὸς μοσχομυρίζουν,
Καὶ λεμονάκια τρυφερά, ὅπου μὲ σκανδαλίζουν.
Κὶ ὅταν τὰ ἴδ’ ἀληθινὰ, λαχτάρισ’ ἡ καρδιά μου,
Καὶ εἶπα μ’ ὅλην τὴν ψυχὴν, ἃς ἦτον ἐδικά μου!
Καὶ μέσ’ ταῖς τόσαις εὐμορφιαῖς, γλυκόφωνο ἀηδόνι,
Ἦκουσα ποῦ νὰ κελαῖδῃ, καὶ μένα νὰ μαλῶνῃ.
Καὶ μὲ θυμὸν ἐρωτικόν, σκληρὰ μὲ φοβερίζα,
Νὰ μὴ ἐγγίξω ἕως αὐτά, γιατί μὲ ἀφανίζα.
Κὶ ὅσον αὐτὸ μ’ ἐμπόδιζε, τόσ’ ἤκουσα νὰ λέγα,
Μὲ μιὰν φωνὴν μελισταῖ, καὶ τὴν καρδιάμ’ νὰ καίγῃ.
Νγίξε μὴν νγίξε πρόσεχε, εἰς ὅλα ὅπου βλέψας,
Διότι καὶ εἰς τὰ δυὸ αὐτά, πίκραις θὲ νὰ μεθέξῃς.
Εἴγ’ ἀρχίσα παρακαλῶ, τ’ ἀηδόνι κολακεύω,
Λύπην καὶ σπλάγχχνος ἀπ’ αὐτό, καὶ θέλημα γυρεύω.

Νὰ

Να μὲ ἀφήσῃ μιὰν φορὰν, μόνον νὰ τὰ μυρίσω,
 Καὶ νὰ τὰ νγίξω μονάχα, καὶ πάλιν νὰ τ' ἀφήσω.
 Καὶ τότε μ' εὐσπλαγχνίσθηκε, καὶ ἄδειαν μὲ δίνει,
 Καὶ σκόκουρην τέλειον, εἰς ὧν αὐτὰ μ' ἀφίνει.
 Κι' εὐθύς μὲ τάλμην καὶ χαρὰν, στὸ λεμονλίκι μπῆκα,
 Καὶ κεῖνα ποῦ λαχτάρισα, ὅλα ἐκεῖ τὰ βρῆκα.
 Καὶ παρακάτω ἀπ' ἐκῶ, ὁποῦχα ἀπορήσει,
 Στα πρᾶγματα ποῦ ἶδα γῶ, ἤθελαν μὲ ἐλκύσει.
 Ἰδ' ἓνα κάμπον σφαιρικόν, μὲ χιόνια σκεπασμένον,
 Ποῦ μοιάζε νὰ τὸν ἄχανε, ἀπὸ κερὶ φθιασμένον.
 Καὶ εἰς τοῦ κάμπου τὴν ποδιά, βουνάκια δυὼ σμιγμένα,
 Ἀπὸ μακρόθεν φαίνονταν, νὰ εἶν τὰ δύω ἓνα.
 Μὰ ἦτον δύω χωριστά, εὐμορφα τεργιασμένα,
 Μὲ χορταράκια τρυφερά, ἦτον ἐσκεπασμένα.
 Κι' ἀνάμεσα εἰς τὰ βουνά, ἶδα νὰ ἀναβρύσῃ,
 Εἰς δυὼ κολῶνες εὐμορφες, μία ὠραία βρύσι.
 Κι' εὐθύς ποῦ ἐπλησίασα, τὰ μέλημ' ἐταράξαν,
 Μ' ἐφάνη πῶς μὲ μάγευσαν, καὶ τὴν καρδιάμ' ἀρπάξαν.
 Καὶ ἐνοιῶσα τὸ αἷμά μου, καὶ συγχισθῇ ὃ ἀνάφη,
 Ὅπου θάρρῶσα ζωντανόν, πῶς θέλα νὰ μὲ κάψῃ.
 Κι' αὐτοῦ ἐγὼ ἠθέλησα, πλέον νὰ σταματήσω,
 Καὶ τὴν φωτιάν ποῦ μ' ἔκαιε, τελείως νὰ τὴν σβύσω.
 Μὰ σταῖς κολώναις μεταξὺ, πλησίον εἰς τὴν βρύσι,
 Ἀπ' τὸν θερμόν μου ἔρωτα, εἶχα λιγοθυμήσει.
 Κ' εὐθύς στὰ ἄνθη ἔπεσα, μὲ πόθον τὰ μυρίζω,
 Τὰ λεμονάκια τὰ γλυκά, φιλῶ καὶ πιπιλίζω.
 Εγὼ ἐνόμιζα εὐθύς, ὅτ' εἶμ' ἀπεθαμένος,
 Ἀμὴ ἐγώμουν ζωντανός, καὶ στὰ βουνά χωσμένος.
 Σὲ κεῖνα τὰ περίφημα, βουνά τῆς Ἀφροδίτης,
 Εἰς τὰ ὁποῖα κατοικᾷ αὐτὴ, καὶ τὸ παιδίτης.
 Ἐκεῖνο τὸ μαργιόλικον, καὶ πεπονηρευμένον,
 Εἰς τέτοιους τόπους εὐμορφους, τόχει ἀναθρεμμένον.
 Καὶ διὰ τοῦτο ἔγεινεν, πιτήδειο στὸ κυνήγι,
 Ὅπως τὰ βέλη του τινάς, δὲν ἤμπορεῖ νὰ φυγῇ.

Ὁγδοὺς δὲ καὶ τελευταῖος ὁ δεύτερος Πορ-
 τάρης ἐτραγώδησεν, ἢ μᾶλλον εἶπεῖν τὸ
 παρόν, οὕτω.

Νὰ σιγῶ δὲν ἤμπορῶ,
 Πρᾶγμα ποῦ νοῦς δὲν χωρεῖ,
 Καὶ πῶς ἔ'αποτολήσω,
 Ποῖος νὰ μὴν ἀπορήσῃ,
 Ἀλλ' ἐκᾶνος π' ἀγαπᾷ,
 Μόνον πάντοτε φωνάζει,
 Σὰν τὰ χάλιου κολλήσῃ,
 (Ἀλλὰ πῶς τὸν ἐννοᾶτε,
 Τοῦτος ἐν ἀναντιρρήτως,
 Εἰς τοὺς παρακάτω στίχους,
 Τὰ θαυμάσιά σου κάλλι,
 Τὸ πολυῦμνητον βλέμμα,
 Κλέος καύχημα τοῦ κόσμου,
 Τὴν καρδίᾳ μου σὺ ξηραίνεις,
 Κόρη μου πανθαυμαστή,
 Τὰ χέλι σ' ἐκόχκινον σπαρτίον,
 Εὐμορφ' εἶς ὡς σελήνη,
 Ὡχ τέλειά μου ἀγάπη,
 Σὰν τὰ ἄστρα ποῦ στολίζουν,
 Ὅποιος σέ αὐταλαμβάνει,
 Ἀλλὰ πέραν τὴν χαρὰν,
 Καὶ καθὼς φῶς μου ὀρίζῃ,
 Λυπημένον δὲν σ' ἀφίνα,
 Τώρα πλέον συλλογοῦμαι,
 Καὶ κοντὰ εἰς ὅλα τὰλλα,
 Λοιπὸν σὺ ποῦ δὲν ἀργεῖς;
 Λάβε τὸν χαριετισμὸν,

νὰ λαλῶ καὶ δὲν τολμῶ,
 ἂν τὸ στόμα μαρτυρῇ.
 αὐτὸ νὰ ἐκφωνήσω,
 ποῖος νὰ τὸ σιωπήσῃ;
 δὲν βαστᾷ νὰ σιωπᾷ,
 μέ τὸ στόματου κραυγάζει.
 πῶς στήν γῆν θέλει νὰ ζήσῃ;
 ἂν ὁ λόγος δὲν ξηγῆται;)
 ὅπου λέγει ἀκωλύτως,
 χωρὶς τόνους, χωρὶς ἤχους.
 ὦν ἡ ἀρετὴ μεγάλη,
 σὰν τὸ πολύτιμον στέμμα,
 φῶς ἀγάπῃ τοῦ νοός μου.
 τὴν εὐφραίνει τὴν χλωραίνης.
 ὑπὲρ πάντα ἐραστὴ,
 ῥέουν μέλι καὶ κυρίον.
 κόρημ' ἡμερογαλήνη.
 λίαν καὶ εὐπρεπεστάτη!
 οὐρανὸν καὶ εὐπερίζουν.
 λύπη ποσῶς δὲν λαμβάνει,
 καὶ μέ ὄψιν ἰλαρὰν.
 τὸν πόθον εὐθύς χαρίζῃ.
 ἀλλ' εὐθύς τὴν δίψαν σβύνει.
 ἄμετρα εὐχαριστοῦμαι,
 ὅπου μ' ἐκαμει μεγάλα.
 εἰς τὸν δοῦλον ἐνεργεῖς,
 φῶς μου εἰς ἐξίλασμόν.

Ἀξιόλογον τῷ ὄντι διὰ ἓνα πορτάρην, κα-
 θὼς δηλονότι ἦτον ἐκεῖνος ὅπου τὸ ἔβαλε.

Ἀφ' οὗ δὲ ὅλοι ἐτελείωσαν, ἄρχισεν ὁ τζε-
 λεπὴ Ἀντωνάκης νὰ κάμῃ τὸν ἐπίλογον τῆς εὐ-
 θυμίας, μετὰ τὸ ἀκόλουθον τραγοῦδι, ὡς ἂν ὁ-
 ποῦ ἐπλησιάζει πλέον ἢ ὥρα νὰ ἔλθῃ ὁ Αὐ-
 θέντης.

Εἰς ἐν λαβάρῳ ἀρετῶν τέλειον καὶ ὡραῖον,
 Τὸ δένδρον τῆς ὑπομονῆς, ἦν πρῶτον, καὶ ἀναγκαῖον.

Καὶ

Καὶ ἂν ἐκ φύσεως ἐκῇ, δὲν ἤθελε φυτρώσῃ,
 Ἀς τὸ φυτεύσῃ καὶν τινὰς, καὶ ἄς τὸ μεγαλύνῃ.
 Κι ἄς τὸ προσέχῃ μὲ σπουδὴν, καλὰ ὅσον νὰ πιάσῃ,
 Μήπως εὐθύς καὶ ξηρανθῇ, τοὺς κόπους του καὶ χάσῃ.
 Ὅσον μπορᾷ ταῖς κορυφαῖς, πολλὰ ταῖς ὑψωμέναις,
 Ἀς ταῖς κλαδεύῃ πάντοτε, νὰ εἴν χαμηλωμέναις.
 Ὅπου κ' ἡ δύναμις εὐθύς, νὰ δίδεται στα βᾶθῃ,
 Καὶ νάχῃ κ' ἅπ' τοὺς φθονερούς, ἀνέμους λίγα πάθῃ.
 Καὶ τ' ἄλλὰ τὰ φουντώματα, τριγύρω ἄς ταυγάξῃ,
 Καὶ στοῦ χαμῶνος τὸν καιρὸν, δὲν πρέπει νὰ τρομάξῃ.
 Κάλλιον νὰ φαίνεται γυμνόν, καὶ δίχως πρᾶσινάδα,
 Κι ἄς ἔχῃ μόν ἡ εἴζα του, τὴν ἀρκετὴν ἰχμάδα.
 Κι ὅταν αὐτὸς καιρὸς, καλοκαιριοῦ γυρίσῃ,
 Τότε ἀφθάνωσ τοὺς καρπούς, πᾶς τις θέλῃ τρυγήσῃ.

Καὶ τοῦτο ᾄσας, ἀνεχώρησεν ἕκαστος εἰς
 τὸ κατάλυμά του· εἰς τὴν στράταν δὲ ὅπου ἐ-
 πήγαιεν ὁ τζελεπὴ Ἀντωνιάκης, συναπάντησε
 τὸν Λιούμπυτζ, ὁ ὁποῖος τὰ ἴσια εἰς αὐτὸν ἤ-
 θελε νὰ πηγαίῃ· τὸν ἐρωτᾷ διὰ τὰ γράμμα-
 τα, ἂν τὰ ἐτελείωσεν· αὐτὸς δὲ τὸν ἀπεκρίθη,
 ἀκόμῃ· ἄυριον ὅμως (τὸν εἶπε) θέλω τῆς τὰ
 φέρῃ ἀντεγραμμένα· ταῦτα εἰπόντες ἀνεχώρη-
 σαν. Φθάσας δὲ ὁ τζελεπὴ Ἀντωνιάκης εἰς τὸ
 κονάκι του ἠθέλησε νὰ ψάλλῃ τι πρότερον, κα-
 τὰ τὴν συνήθειάν του, καὶ ὕστερον νὰ κοιμηθῇ
 ὀλίγον· ἔφαλε λοιπὸν τὸ ἀκόλουθον, ὡν ἐν τῷ
 αὐτοῦ κλινιδίῳ.

Ἡ χάρις κ' ἡ λαμπρότητες,
 Σ' ἐσένα κατοικοῦσι,
 Τραβοῦσι μὲ ἑλκυστικόν,
 Καρδιαῖς ταῖς πιά πετρενίαις,
 Τὸ γινώρισσα μὲ δοκιμὴν,
 Βλέπωντας τὴν καρδιά μου,
 Καρδιά μ' ἐγὼ σε προσκυνῶ,

Φῶς μου κ' ἡ ὠραρότητες,
 πάντοτε καὶ νικοῦσι.
 καὶ μὲ μαγνίτην μυστικόν,
 σκληραῖς καὶ σιδηρέναις.
 κ' ἀπόρρησα εἰς τὴν ἀκμὴν,
 ὅπου δὲν εἶν κοντὰ μου.
 γύρισαι σέ παρακαλῶ,

Κα.

Καλὰ εἶμαι μὲ λῆγη,
 Σκοπὸν δὲν ἔχω νὰ στραφῇ,
 Ζητᾷ νὰ μὲ ἀφήσῃ,
 Εἰς τοῦτο πλέον ἀπορῶ,
 Χωρὶς καρδιά, δὲν ἔχω,
 Μὰ ἂν αὐτὴ μὲ ἀρνηθῇ,
 Εἰγὼ δὲν τὴν ἀφίνω,
 Ὅπου καρδιά μ' κ' ἐγὼ ἔκω,
 Γιὰ νὰ μὴ τυραννῇται,

πλὴν μ' ὅλον τοῦτο κλαίγει.
 γυρεύει νὰ μὲ ἀρνηθῇ,
 δὲν θέλει νὰ γυρίσῃ.
 νὰ ζήσω καὶ πῶς ἤμπορῶ,
 ζῶν πλὴν ὅ ἀπαντέχω.
 καὶ φύγῃ καὶ μὲ χωρισθῇ,
 οὔτε ἀπομακρύνω.
 μαζῇ κ' ὁ νοῦς μου κατοικᾷ,
 μονάχη κ' ἀδικῇται.

Καὶ μισοτραγωδῶντάς το ἀπεκοιμήθη· ξυ-
 πνήσας δὲ μετ' ὀλίγον, καὶ ἐνθυμηθεὶς τὴν κο-
 πωνίτζα Βαρβάρα, ἄρχισε νὰ τραγῳδήσῃ πολ-
 λὰ σιγανὰ τὸ ἀκόλουθον, κατὰ τὸ Χουζάμι.

Τὰ κάλλη ἔχουν φυσικά,
 Ἐχουν βαδὲ καὶ τάρξια,
 Μὲ σχῆμα ἡγεμονικόν,
 Φονεύουν, θανατώνουν,
 Καυχῶνται ἔτι ἤμπορουν,
 Καί, δ, τ' ἀποφασίζουν,
 Ἐπαίρονται πῶς τυραννοῦν,
 Καὶ πῶς μὲ ζαραφέτι,
 Κοπούσια δείχνουν σοβαρά,
 Νὰ σύρουν ὡς ἐθάδες,
 Καὶ ὅμως τὰ παρακαλῶ,
 Νὰ παύσουν τὴν ὀργὴν τους,
 Γιὰ τοῦτο ὡς ἐλκυστικόν,
 Οἱ στιχοιμ' στὸ Μακάμι,

κινήματα ἐρωτικά,
 ὑπόκρισαι καὶ νάζια.
 μὲ κύταγμα ἐρωτικόν,
 γιὰ τοῦτο καμαρώνουν.
 κ' εἰς κάθε νίκην προχωροῦν,
 πάντα τὸ μπασαρδίζουν.
 μὲ τρόπον χωρὶς νὰ φανοῦν,
 καρδιάς κάμνουν νεφέτι.
 παγιά τὸ ἔχουν καὶ χαρά,
 μὲ τοὺς πολλοὺς εὐζάδες.
 νὰ ἔλθουν εἰς σκοπὸν καλὸ,
 τὴν ἀσπλαγχγον βουλήν τους.
 μέρος καὶ παρακλητικόν,
 ἐμβῆκαν τὸ Χουζάμι.

Καὶ διὰ νὰ μὴ βαρύνεται μοναχὸς, ἕως
 οὗ νὰ φθάσῃ ὁ καιρὸς τοῦ δείπνου, πάλιν ἐ-
 τραγῳδῆσε τὸ ἐπόμενον ἀξιόλογον τραγῳδᾶριον.

Ἡγὼ πέμπε τάχα ποῖον,
 Ὅπου εἴπητ' ἐλευθέως,

ἂν ἐκᾶνο τὸ παιδίον,
 σαῖτιας εἰς κάθε μέρος·
 (Ἐρως)
 Πέμ'

Πέμ' ἀλήθεια εἰν ἔκανον,
Ὡς οὐράνιον τὸν λέγουν,

Μὰ δὲν κάμνει κάθε τραῦμα,
Ὡς ἡ ἀκανθώδης ῥάμνη,

Ἀράγε τί προξενᾶται,
Πάντοτε νὰ μᾶς παράζη,

Εἶναι κί ἄλλη τυραννία,
Ἡ ὥσάν αὐτὴ καμμία,

Ποία εἴν' αὐτὴ εἰπέ την,
Γιὰ νὰ μάθουν τὸν φονέα,

Καὶ αὐτὴ στήν τυραννίαν,
Ὅπου πόλεμος εἴν' ἀλάχη,

Καὶ ποιὸν σύντροφον νὰ ἔχη,
Τόσον ὅπου νὰ θαυμάζη,

Τώρα πέμε ἓνα στίχον,
Εἴλαουσες εἴν' πρὸς ἓνα,

Νὰ, ὁ στίχος ἀπεκρίθη,
Ἐφ' ὧς, λέγουν, κάμνει χάζη,

ποῦ οἱ μῦθοι τῶν Ἑλλήνων,
μέ θεοὺς συγκαταλέγουν;
(λέγουν)

σταῖς καρδιαῖς ὡς μέγα θαῦμα,
ποῦ καθ' ἓνα ἀποκάμνει;
(κάμνει)

ὥς αὐτὸ ἔπου κινᾶται;
καὶ ποτέ δὲν ἡσυχάζει;
(χάζει)

καὶ χαρότερη παιδεία;
στήν σκληρότητα ὁμοία;
(μία)

πανταχοῦ φανέρωσέ την;
πάθους καὶ φθορᾶς γονέα;
(νέα)

λές νὰ ἔχη συντροφίαν;
νὰ μὴν πάσχη καὶ μονάχη;
(νάχη)

γὰ νὰ ἡμπορῇ νάντέχη,
ὁ καθ' ὅς ἡ ἀναστενάζει;
(νάζει)

ὅσα πρότερον μέ ἦχον,
ὥς τὸν στίχον τὸν καθ' ἓνα.
(ἓνα)

παρευθὺς ἐστιχουργήθη,
μίαν νέαν νάχη νάζει.
(νάζει)

Ἐπεὶτα δὲ, ἐσηκώθη καὶ ὑπῆγε νὰ δει-
πνήσῃ, μέ τὸ νὰ ἦτον ὥρα τοῦ δείπνου· δει-
πνήσας δὲ, ἐγύρισε πάλιν εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ
διὰ νὰ μὴ πλαγιάσῃ εὐθύς, ἐστοχάσθη νὰ
σολατζάρῃ ὀλίγον, διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ χώνευσις
κίνησιν λαβοῦσα, καὶ σεργιανίζοντας ἐτραγω-
δοῦσε τὰ ἀκόλουθα.

Με' ἴδρωτας μέ κόπους,
Ἐφθασα ν' ἀποκτήσω,

καὶ μέ χιλίους τρόπους,
καὶ μόλις νὰ κερδήσω,

Να

Νά βάλλω εἰς τὸ χέρι,
Καὶ γὰρ εἰς τὸν καρὸν μου,
Κι' ὅσον νὰ ἠμπορέσω,
Νὰ μ' ἔχη εἰς ναζάρι,
Ε'τραβίξα μυρία,
Κ' ὑπομονὴν μεγάλην,
Ὅμως τ' ἀπέρασμένα,
Πλιά δὲν τὰ συλλογοῦμαι,
Αὐτὸ μόνον μὲ καίγει,
Πῶς τοῦτ' ἢ εὐτυχία,

ἓνα ὥραϊον τέρι,
ναυρῶ τὸ φοιτικόν μου·
εἰς εὐνοίαν νὰ πέσω,
πλέον καὶ ἱκτιμπάρι.
χωρὶς ἀμφιβολία,
γὰρ νὰ βγῶ στὸ κεφάλι.
ὡς ἦναι ξεχασμένα,
τώρα εὐχαριστοῦμαι.
μιὰ συλλογὴ μὲ λέγει,
δὲν ἔχα ἡσυχία.

* Α λ λ ω ς .

Τί νὰ κάμω, τί νὰ γένω;
Εἰς αὐτὰ ὅπου παθαίνω,
Εἰς τὴν συμφορὰ καὶ ζάλη,
Α' π' τοὺς λογισμοὺς καὶ πόνους,
Ὅλον νὰ ἀναστενάξω,
Πρέπαι νὰ μὲ λυπηθῇτε,
Δότε μοι παρηγορία,
Γιὰ νὰ γιατρευθ' ἡ πληγὴ μου,
Μὲ καίμους πάντα πλαχιάζω,
Ποῦ ποτὲ δὲν μ' ἀπολαίπω,
Τὰ καλῆτερα σοχπέτια,
Α' νθη, δένδρα, πρασινάδες,
Φίλους, ζεύκια, καὶ σεργιανία,
Δὲν μ' εὐφραίνουν χορατάδες,
Τὴν ζωὴν μου δὲν σαβτίζω,
Μὲ τὸ ἀχ! ἀχ! ἀλαλάζω,
Μιὰ ζωὴ τέτοια θλιμμένη,
Τί τὴν θέλω νὰ τὴν ἔχω,
Ὅποιος εἶναι ἡ αἰτία,
Νὰ καγῇ νὰ γένῃ στάκτη,

δὲν μπορῶ νὰ ὑπομένω,
τοῦ κτικιάζω κι' ἀποθαίνω·
τοῦ μὲ ἤλθε στὸ κεφάλι,
τοῦ δὲν ἔχα τόσους χροίους·
καὶ τὸν θάνατον νὰ κράζω,
φίλοι καὶ νὰ σπλαγχνισθῇτε·
νάχω κἄν, μίαν ἐλπίδα,
νὰ μὴν χάσω τὴν ζωὴν μου·
κλαίω καὶ ἀναστενάξω,
τὸ ἀνίσυχον κ' ἡ λύπη.
τάχω ὅλα ἐξέττια,
ὅλα μ' εἶναι ἀνδστάδες.
τάχω ὅλα γιὰ τυράννια,
μήτ' αὐταῖς ἡ πρασινάδες.
κι' ἀπ' τὸν κόσμον βαζχερίζω,
καὶ τὸν θάνατόν μου κράζω·
καὶ πολλὰ βασανισμένη,
τοῦ τὸν θάνατον παντέχω;
νὰ τὸν κάψῃ ἡ φωτιά,
ναύγῃ ὅλον μου τὸ ἀχτι.

* Α λ λ ω ς .

Πές με καρδιάμ' τοῦ εἶσαι, νὰ παρηγορηθῶ,
Στὸ στήθος δὲν σ' εὐρίσκω, καὶ θε νὰ τρελλαθῶ·
Τὸ χάλι σου δὲν ξεύρω, καὶ πῶς ἐσύ περνᾷς,
Πῶς βρίσκεσαι ἐπὶ κάνας, γιὰτὶ δὲν μὲ μνηστὴς·

Τὰ σπλάγχνα μου κυτάζω, καὶ βλέπ' ἀντὶς καρδιά,

Μία μεγάλη φλόγα, καὶ ἄσβεστον φωτιά.

Α'πὸ αὐτὰ μαντάτα, γιὰ λόγου σου ζητῶ,

Οἱ φυλακὲς τῆς ἄθρ᾽, ποῦν ἡ καρδιά μ' ῥῶτῶ.

Ρ'ωτήσετε τὰ σπλάγχνα, ἐτούτην τὴν φωτιά,

Ποῦ ἔχομεν καὶ στέκα, ἀντὶς διὰ καρδιά.

Καρδιά σ' ἐμὲ δὲν στέκα, μόν φλόγα δυνατή,

Πῶς ἔστερες νὰ γένῃ, ἢ ἀλλαξιά αὐτή;

Λοιπὸν παρηγορήσου, εὐκολα μὴ ξεχνᾷς,

Οἱ ἔρωτας τὴν πῆρε καὶ μὴν ἀδμονῶς.

Καὶ ἀφ' οὗ ἐτραγώδισεν αὐτὰ, ἐπλάγισε γεμάτος ἀπὸ ποικίλας συλλογᾶς· ἐσυλλογίζετο τὴν Βαρβάραν, ἐσυλλογίζετο καὶ τὴν ἀρράβωνιαστικὴν τοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐστοχαζέτο καὶ τὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο ὡς φυγᾶς, καὶ ταῦτα στοχαζόμενος ἀπεκοιμήθη· ἀποκοιμηθεὶς δὲ, νὰ καὶ βλέπει τὴν ἀρράβωνιαστικὴν τοῦ ἔμπροσθέν του, μαζὶ ἢ μὲ τὴν μητέρα τῆς, ἢ ὁποῖα τὸν ἔλεγε διὰ τὴν ἀπιστίαν του, ὡσὰν νὰ ἔμαθεν ὅτι ἀγαπᾷ ἄλλην· ἦτον ὅλη ὀργή, ὅλη ἀγανάκτησις καὶ αὐτὴ καὶ ἡ μητέρα τῆς· τὸν ἔλεγε πόσον δυστυχὴς ἦτον ἐκείνη ἢ ὦρα, ὅπου οἱ γονεῖς μου μὲ ἀρράβωνιασαν μὲ ἐσένα; ἢ ὁποῖα μ' ἐκάταστησε τόσον ἀθλίαν, ὥστε ὅπου πρέπει νὰ μείνω, ὅχι μόνον τεθλιμμένη διὰ τὴν φυγὴν σας, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἀπατημένη διὰ τὴν ἀπιστίαν σας, καὶ διὰ τὴν ἀτιμίαν ὅπου θέλετε νὰ μὲ κάμετε. Εἰς αὐτὰ οὖν τὰ λόγια ἐξύπνησεν ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης, καὶ τόσον τοῦ ἔμειναν τὰ λόγια ἐκεῖνα τῆς ἀρράβωνιαστικῆς τοῦ εἰς τὸν νῦν ἐγκεκολαμμένα, ὥστε ὅπου ἐφαίνετο νὰ τὴν βλέπῃ ἔμπροσθέν του αἰσθην-
τῶς

τῷς ἐλέγχουσάν τον. Ἀπὸ αὐτὴν λοιπὸν τὴν
σύγχυσιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς συνειδήσεως,
δὲν ἠμποροῦσε πλέον νὰ κοιμηθῇ, ὅθεν ἔστο-
χασθη, νὰ ἀνακαλέσῃ τὸν ὕπνον μὲ ἓνα τρα-
γοῦδι.

Τὸ τρυγόνι πῶς πονᾷ,
Κι' ἀπὸ τὰ κινήματά του,
Καὶ ἂν δὲν τὸ ὠφελᾷ
Χάνωντας τὸν σύντροφόν του,
Ὅπ' αὐτὸ περιπατᾷ,
Δὲν εὐφραίνεται χορτάρι,
Ὅπου βλέπει κυνηγόν,
Διὰ νὰ τὸ θανατώσῃ,
Πάντοτε αὐτὸ θρηνᾷ,
Πάντως τὸ δικόν του τέρι,
Κι' ἂν ἀπὸ μπαχτίζέν περνᾷ,
Ἀπὸ κάθε πρασινάδα,
Τὸ νερόν πρῶτα θολώνει,
Βρέχωντας καὶ τὰ πτερὰ,
Γιατὶ βγάξῃ ἡ καρδιά του,
Αὐτὸ ποῦν' ἔνα πουλί,
Καὶ δὲν θέλει τὸ νὰ ζήσῃ,
Μὰ ἐγὼ μὲ λογικὸν,
Πρέπει πλέον νὰ γελάσω.

φαίνεται ἀπ' τὴν φωνή,
δείχῃ ὅλην τὴν καρδιά του.
πάλ' αὐτὸ μελαγχολᾷ,
ἀπὸ πλάγι τὸ δικόν του.
θάνατον πάντα ζητᾷ,
παρὰ τὸ ξερὰ κλονάρι.
ἐκᾷ τρέχα μοναχόν,
αἰπτόν κόσμον νὰ γλυτώσῃ.
ποτέ δὲν ἀμνημονᾷ,
πυρρὸν, βράδυ, μεσημέρι.
μήτε νὰ ἰδῇ γυρνᾷ,
δὲν λαμβάνει νοστιμάδα.
κι' ἔπατα νὰ πιῇ ἀπλάνη,
νὰ τὰ ἔχη δροσερά.
πῦρ καὶ καίγῃ τὰ πτερὰ του,
θλίβεται τόσον πολὺ.
οὔτε νὰ καλοκαρδίσῃ.
καὶ μὲ τέτοιο ροιζικὸν,
ὅταν τὴν ἀγάπημ' χάσω;

Μετὰ ταῦτα δὲ ἀπεκοιμήθη. Πόσον οὖν
ἄδικον ἔκαμεν ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης, εὐκολον
εἶναι νὰ τὸ καταλάβῃ καθεύνας· ἐπειδὴ, πρῶ-
τον μὲν ἀδικοῦσε τὴν ἀρράβωνιαστικὴν του,
δεύτερον δὲ, τὴν Βαρβάραν, ὅπου δι' αὐτὸν δὲν
ἦτον, καὶ τρίτον καὶ τὸν ἑαυτόν του· διότι εἰς
κατάστασιν δὲν ἦτον νὰ τὴν στεφανώσῃ, ἀλλὰ
μόνον ἤθελε νὰ τυραννῇται ματαίως ἀπὸ τὸν
ἔρωτα, καὶ χωρὶς καμμίαν ἐλπίδα· ἤθελε βέ-
βαια ἀδικήσῃ καὶ τὴν ἀρράβωνιαστικὴν του· ἐ-

πειδὴ τόσον ἔρωτα ἔλαβε πρὸς τὴν Βαρβάραν, ὥστε ὅπου ἤθελε τὴν στεφανώσῃ, ἂν εἶχε κατένα ἀξίωμα ἐκεῖ, ἢ ἂν ἦτον δυνατόν νὰ λάβῃ ἐκεῖ δούλευσιν· καὶ διὰ τοῦτο ἐτυράννει καὶ τὸν ἑαυτόν του, ἠδίκη καὶ τὴν Βαρβάραν, ὅπου ἔμελλε σχεδὸν νὰ τὴν θεατρίσῃ μὲ τὰ ραβασιά του. Εἰς αὐτὸ λοιπὸν τὸ περιστάτικόν ἐφάνη, ὅτι ἀπέιχεν ἀπὸ τὴν φρόνησιν πολλὰ μακρὰν, καθὼς κάθε ρουνεχὴς ἤμπορεῖ νὰ τὸ συμπεράνῃ.

Τὸ πρῶν δὲ, ἐσηκώθη καὶ ἐνδυόμενος, ἄρχισε νὰ τραγωδήσῃ τὸ ἀκόλουθον, ἕως οὔ νὰ ἔλθῃ ὁ Διούμπητς νὰ τὸν φέρῃ τὴν μετάφρασιν τῶν γραμμάτων του, καθὼς τοῦ εἶχεν ὑποσχεθῇ χθές.

Τὸ πουλίμου συλλογοῦμαι,
Πάντοτε πῶς μὲ παιδεύει,
Λέγει πάντοτ' ὅτι πρέπει,
Παντελῶς δὲν μὲ σπλαγχνᾷται,
Φθάρησαν τὰ λογικά μου,
Παντελῶς δὲν ἐρηνεύει,
Μὰ ἐγὼ παρακαλῶ το,
Νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ γελάσω,
Γιὰ νὰ λάβω σωτηρίαν,
Χαμαδούτζικοι μὲ δεινὰκι,
Τῶν ἐν σκότεισαι φωστήρας,
Σὺν ἔχω γὰρ μαύρη καρδιά,
Νὰ εἶναι μαραμμένη,
Σὲ παρακαλῶ πουλίμου,
Δόσε μου ἓνα βοτάνι,

καὶ πολλὰ παραπονοῦμαι,
καὶ ποσῶς δὲν ἐρηνεύει.
ὣς τὰ πάθη νὰ μὲ βλέπῃ,
τὴν ζωὴν μου δὲν λυπᾷται.
καταμαύρησ' ἡ καρδιά μου,
νὰ χαρῶ αὐτὸ δὲν θέλω.
ὥσάν σκλάβος προσκυνῶ το,
καὶ τὰ πάθη νὰ ξεχάσω.
καὶ μικρὰν παρηγορίαν,
φουντωτὸ μὲ κυπαρισσάκι,
καὶ τῶν ἀσθενῶν σωτήρης.
καὶ τί ζωὴ ἐλπίζω πλιά,
συχνὰ συχνὰ θλιμμένη.
χάρσέ με τὴν ζωὴν μου,
τὴν πληγὴν μου νὰ γιάνῃ.

Θαυμάσιον.

Μετ' ὀλίγον δὲ, ἦλθε καὶ ὁ Διούμπητς καὶ τοῦ ἔφερε τὰ μεταφρασμένα ραβάτια, τὰ

ὅποια λαβὼν κρᾶζει τὴν ῥηθεῖσαν γραῖαν, καὶ τὴν δίδει τὸ ἕνα νὰ τὸ ὑπάγῃ, ἥτις εὐθὺς ἐκίνησε καὶ ἐπῆγε. Φθάσασα δὲ εἰς τὸ σπῆτι, τὴν εὔρε μόνην καὶ τῆς τὸ ἔδωκεν· ἐκείνη ὁμως τὸ ἀνέγνωσεν, ὥσάν ἕνα τραγοῦδι· ὕστερον δέ, ἤλθεν ὀπίσω νὰ τὸν δώσῃ τὴν εἰδησιν· καὶ ἐμβαίνουσα ἀκούει ὅπου ἐτραγωδοῦσεν· ὅθεν ἐστάθη ὀλίγον ἔξω, ἕως ὅπου νὰ τελειώσῃ τὸ μέλος του.

Εἰς εὐμορφον κλουβάκι,
Ὅλον μὲ κάθε χάρι,
Ἀσπρη χρυσ' εἰς θωριά του,
Καὶ κοιλαδὰ μὲ πόθο,
Λυπᾶται τὸ καῖμένο,
Κι ἀπὸ πολὺν καῖμόν του,
Φωνάζει καὶ τῆριζα,
Ὡς ροιζικὸν καῖμένο,
Ὡς πότε νὰ ἐλπίζω,
Καὶ τί καλὸν παντέχω,
Καὶ ποῖο πουλ' ὑποφέρω,
Χρυσὸν μου ἀναράκι,
Γιατ' ὅποιος ὑπομένει
Τὸ τέριτου εὐρίσκει,

ἄν' ἐν χρυσῷ πουλάκι,
ὀλόχρυτον κανάρι.
γλυκυῖα ἢ λαλιά του,
καὶ ὁ, τ' ἂν πῇ τὸ νοιώθω.
ποῦ τὸχουν σφαλισμένο,
μέγα παράπονόν του,
τὴν τύχην του ὑβρίζα.
ὥς πότε νὰ πομένω;
πλέον δὲν νταγιαντίζω.
τὸ τέριμ' σάν δὲν ἔχω;
νὰ μάνη χωρὶς τέρι;
ὑπομονὴ λιγάκι.
ἔτσι δὲν ἀπομένει,
μὲ λύπην πῖο δὲν μνίσκει.

Καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἐτελείωσεν, ἐμβαίνει μέσα καὶ τὸν λέγει, αὐθέντη τὸ ἔδωκα· τότε ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης εὐγάζει καὶ τὴν χαρίζει ἕνα ρούβλιον, τὸ ὅποιον τὴν ἐχαροποίησε κατὰ πολλὰ, καὶ προσκυνήσασα ἀνεχώρησεν· ὁ τζελεπὴ δὲ Ἀντωνάκης, ἀφ' οὗ ἔμεινε μόνος, ἔβαλε τὸ ἀκόλουθον, πολλὰ λυπηρὰ, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὰ λόγια του.

Γιατί ὡς πότε μέ φθονῶς,
Γιατί μέ κατατρέχεις,
Ὡς πότε νᾶσαι βλαβερή,
Ὡς πότε ἐναντία,
Γιατί ποσῶς δέν μέ πονᾶς,
Μέ τόσῃ ἀπονία,
Κ' ἔχας τόσῃ πληροφορίᾳ,
Νάχης χαράν μεγάλην,
Αὐτ' ἡ δική μου ὀφανεᾶ,
Καί ὁ πολὺς τζεχρές σου,
Τό βλέμμα τό φαρμακερό,
Τό τάρξι καί τό νάξι,
Ψυχή μου σέ παρακαλῶ,
Α' πτόν πολύν σου φθόνον,
Κλαίῳ παραπονοῦμαι,
Πλέον ζῶν δέν ἔχω,

τόσον πολλὰ μὲ πολεμᾶς;
καί μερχαμετ' δέν ἔχας;
καί ἔς ἐμέ φαρμακερή;
χωρίς τινα αἰτία;
μὰ θέλας νά μέ τυραννῇς,
μεγάλῃ ἀσπλαγχνία.
τήν ἐδικήν μου τήν σκλαβιά.
τήν ἐδικήν μου ζάλην.
ἔναι δική σου ἀπονία,
φαίνεται νά'ν λεκίς σου.
σέ λόγου μου τό ἀπορω.
σ' ἐμένα εἴ' μαρά'ξι.
ιδε' πῶς ὅλος ἀναλῶ,
ποῦ σέρνω τόσον χρόνον.
καί σ' ἐξομολογοῦμαι,
τόν χάρον ἀπαντέχω.

Καί διὰ τὰ μὴ τὸν φαίνεται ὁ καιρὸς πολ-
λὺς, ἠθέλησε νὰ ψάλλῃ τὸ ἀκόλουθον.

Κατάλαβε πουλίμου,
Κ' ἐσύ δέν τὸ γνωρίζεις,
Ποτέ δέν τὸ θάρροῦσα,
Νά μ' ἀρνηθῇς μικρή μου,
Νά μέ ἀλησμονήσης,
Μὴν ἀρνηθῇς ἐμένα,
Ποσῶς ἀχ' δέν λυπᾶσαι,
Στόν νοῦν σου σάν δέν μ' ἔχας,
Βραδυᾶξαι, ξημερώναι,
Πάντοτε συλλογοῦμαι,
Ὅταν ἐλθῇ στοῦ νοῦν μου,
Τρέχουν τὰ δάκρυά μου,
Φῶς μου νά σ' ἀπαντέχω,
Καί πάντα σιωπαίνω,
Καί πῶς νά ὑπομένῃ
Τέτοια μεγάλα ντέρτια,

πῶς χάνω τήν ζῶν μου,
πῶς θάνατον μοί δίδας.
οὔτε τό πτερεοῦσα,
Ψυχή, ζωὴ δική μου.
κ' ἐρημὸν νά μ' ἀφήσης.
καί πᾶς ἀλλοῦ στα ξένα.
οὔτε μέ συλλογᾶσαι,
τί τάχα ἀπαντέχας;
ὁ νοῦς μου δέν μερώνει.
κ' ἐσένα ἐνδυμοῦμαι.
τό νοῦρί σου δουδοῦ μου,
φλογίζετ' ἡ καρδιά μου,
τόν νοῦν μου πλιά δέν ἔχω.
φῶς μου καί σέ προσμένω.
καρδίτζα μ' ἡ θλιμμένη.
κὶ ἀμπερα ἐξίετια.

Ἀλλως.

Ω! τί μαχαῖρι κοπτερόν,
 Πῶς ταῖς καρδιαῖς χωρίζῃ,
 Τί ἀνυπόφορος καῖμός,
 Καί τὰ σκληρόν περιόνι,
 Τί ἀθρόφοβη φωτιά,
 Τί φοβερόν καμίνι,
 Ἡ' φλόγα αὐτῆς τῆς ξενιτιάς,
 Τά σπλάγχνα τὰ θερίζῃ,
 Σάν ἔχω γῶ μαύρη καρδιά,
 Αὐτ' εἶναι μαραμμένη,

δύστομον καὶ φαρμακερόν!
 τὰ σπλάγχνα καὶ θερίζῃ!
 ὅποθ' αὐτῆς ὁ χωρισμός,
 ποῦ μένα θανατῶναι!
 ποῦ εἴν' αὐτὴ ἡ ξενιτιά!
 ποῦ μὲ νερόν δέν σβύνει!
 καί τὰ φύλλα τῆς καρδιάς,
 καὶ τὴν ψυχὴν μαυρίζῃ.
 καὶ τί ζῶν ἐλπίζω πλιά;
 ὅλως ἀφανισμένη.

Πρὸ δὲ τοῦ γεύματος, ἔφαλλε τό δε, πρὸς
 παραμικρὰν ἀναψυχὴν ἑαυτοῦ.

Ἡ' καρδιά μ' σέ χαιρετᾷ,
 Ἡ' ψυχὴ μ' σέ ὁμιλᾷ,
 Ὅμιλᾷ καθημερνά,
 Καὶ θαυμάζω κι' ἀπορῶ,
 Γίνομαι ὅλος χαρά,
 Ναί, ὅταν σέ χαιρετῶ,
 Θωρῶντάς σου τὸ κάλλος,
 Πουρνὸ βράδυ δέν ἀμελῶ,
 Ἐγκώμια σοῦ πλέκω,
 Μὰ μὲ αὐτὸ τί κάνω;
 Νὰ σιωπήσω δέν μπορῶ,
 Μὰ ποῦ ναύρῶ σοφίαν;
 Νὰ ἐπαινέσω παστρικά,
 Πιά ὠραιότατη ἄλλη,
 Ἡ' χαρὰ καὶ ἀνέσις μου,
 Νέκταρ καὶ παρηγοριά,
 Εἰσελθε εἰς τὴν ψυχὴν μου,
 Ρίξτε εἰς τὴν καρδιά,
 Κράτε, φύλαττε τὸ στόμα,
 Ἐλα γιὰ νὰ μὲ γυρεύς,
 Ἐλα γιὰ νὰ μὲ δροσίσης,

ὅμως δὲν ἀποκοτᾷ.....
 καὶ σέ ἀγαπᾷ πολὺ.
 μυστικὰ τόσο γλυκά,
 καὶ σκιερῶ τὰ μολογῶ.
 γλυκυτάτη μου κυρά,
 ἀπὸ τὴν χαράμ' πετῶ.
 εὐφραίνομαι μεγάλως,
 πάντοτε σέ' ἐπιθυμῶ.
 ἀνάπαυσιν δέν ἔχω.
 μόνον τὸν νοῦν μου χάνω.
 καὶ μάτην χάνω τὸν καιρὸ.
 καλὴν διδασκαλίαν;
 τὰ κάλλη σου τὰ θαυμαστά;
 καθὼς σὺ χρυσὴ μ' φιάλη.
 καὶ γλυκᾶ αἰνέσίς μου,
 γλυκασμός καὶ θυμηδιὰ,
 γιὰ νὰ ἔχω τὴν ζώήν μου,
 γιὰ νὰ ἔχω κατοικιά,
 πρόσταζε ὅλο τὸ σῶμα,
 τὴν καρδιάμ' νὰ ἱατρεύης,
 καὶ τὴν φλόγα μου νὰ σβύσης,

Δός μου τὴν ἐπιθυμία,
Τὸ ζήτημά μου ἀκουστὸν,

νέκταρ μου καὶ ἀμβροσία,
κάμετο, καὶ δεκτικόν.

Ἀξιόλογον τῷ ὄντι.

Μετὰ τὸ γεῦμα δὲ, ἦλθεν εἰς τὸν ὄντα
του λυπημένος, καὶ ἄρχισε κατὰ τὸ ῥάστι,
οὕτως.

Μαῦρα πιά ἀποφάτιτα, εἰς τὸ ἐξῆς νὰ βάλλω,
Νὰ κλαίω, νὰ ἐδύρωμαι, πάντοτε δίχως ἄλλο.
Μὲ τὸ νὰ ἐβαζγέστισα, κ' ἐτράβιξα πιά χέρι,
Ἀπὸ χρυσόμου τὸ πουλί, ἀπὸ καλόμου τέρι.
Πρέπτα ἐγὼ ὡς τὸ ἐξῆς, νὰ λώπ' ἀπτά σοχπέτια,
Καὶ ἀπὸ συνάναστροφαῖς, καὶ νῆμα ὡς ἐέρτια.
Κι ἀκόμι περισσότεραις, πίκραις θὰ δοκιμάσω,
Μ' ὅλον ποῦ ἦτον αἴτιον, αὐτὸ γιὰ νὰ τὸ χάσω.
Ὡς τόσον δὲν τὸ μέμφομαι ἐγὼ πιά τὸ πουλί μου,
Κι ἄς ἐγινε καὶ αἴτιον, νὰ χάσω τὴν ζωὴν μου.
Γιατὶ κι αὐτὸ ὡς ἀνδρῶπος, κατήντησε νὰ σφάλη,
Καὶ ἔφερε τὰ πράγματα, ὡς ἓνα τέτοιο χάλι.
Α'πὸ πολλὴν του ἄγνοϊαν, κι ἄκραν ἀστοχασίαν,
Ἦ βέβαια διαβολὴν, καὶ φανεράν κακίαν.
Καὶ ἐτ' ἐγελάσθηκε, κ' ἐπίστευσε τὰ τέτοια,
Καὶ μ' ἐξέριξε τὸν δυστυχῆ, ὡς τὰ τοιαῦτα ἐέρτια.

Καὶ τοῦτο τραγωδήσας ἀπεκοιμήθη. Με-
τὰ ταῦτα δὲ, ἐσηκώθη καὶ ἐσυλλογίζετο ὅλα
ἐκεῖνα ὅπου εἰς τὸ ὄνειρόν του ἶδεν· ὅμως ὡς
εἰδήμων καὶ στοχαστικὸς, τὰ ὀνείρατα δὲν τὰ
ἔβανε παντελῶς εἰς τὸν νοῦν του· καὶ διὰ τὰ
διασκεδάσῃ τοὺς λογισμοὺς του, ἄρχισεν εἰς τὸν
ἀκόλουθον τρόπον.

Ὅσα βλέπω μὲ τὰ μάτια, πλέον μὲ πιστοποιοῦσι,
Ὅτ' ἀκούω μὲ τ' ἀφτιά, τόσον δὲν πληροφοροῦσι.

Ὁλός ὁ κόσμος ἂν μπόρῃ, παράδωγμα ἄς πάρῃ,
 Ἄπτό δικόν σου τὸ κορμί, πῶχῃ μεγάλην χάρι.
 Ἄν θέλῃς χωρὶς κίνδυνον, ἐμέ νά ὑποτάξῃς,
 Φεῦγε ἀπ' ταῖς ὑπερβολαῖς, τὸ μέσον νά φυλάξῃς.
 Κόρακα τὸν ἀρπακτικόν, εὐκόλα συγχωροῦτι,
 Καὶ περιστέρι τ' ἄκακον, ἄπονα τιμωροῦσι.
 Ποτέ σου τὸ μυστήριον, μὴ λέγῃς εἰς κἀνένα,
 Ὅτι μεγάλοις ἡ σιγῇ, δίδωγμα ἔσται μέγα;
 Μὴ ἀποβλέπῃς μάτια μου, εἰς ὅσα σοῦ ἀρέσκουν,
 Ἄλλ' εἰς ἐκείνα τὰ καλὰ, ὅπου σ' ἔσένα πρέπουν.
 Γ' ὅτι τὴν ἀγάπην μου, ποτέ δὲν τὴν ἀλάσσω,
 Ἄλλ' ἔμμαι φίλος ζωντανός, φίλος καὶ εἰς τὸν τάφα.
 Καθὼς γνωρίζετ' ὁ χρυσός με φλόγα τὴν καμίνου,
 Οὕτω κἀγὼ ὑπόσχομαι σ' ἐμπιστευμένου φίλου.

Ἀφ' οὗ δὲ τοῦτο ἐτελείωσεν, ἐκίνησε καὶ
 ὑπῆγεν εἰς τὸν δεῖπνον· ἐμβαίνωντας δὲ μέσα
 εἰς τὴν σάλαν, ἐν ἣ ἐγεύοντο, εὗρίσκει τὸν ῥη-
 θέντα Μαγιόρον τὸν πρῶτον Ποστέλνικον μό-
 νον, καὶ ἐπειδὴ ἀκόμη τοῦ δείπνου ὥρα δὲν ἦ-
 τον, ἄρχισαν νὰ συνομιλοῦν· ἐν τῷ ἀναμεταξὺ
 δὲ τῆς συνομιλίας των, λέγει ὁ Μαγιόρος· ἔ-
 χθές με ἔτυχε νὰ ἀναγνώσω μίαν ἱστορίαν
 ἐρωτικὴν μὲν, τραγικὴν δὲ, εἰς Γαλλικὴν γλῶσ-
 σαν συνθεμένην, καὶ εἰς τὸ Ῥωσσικὸν ἰδίωμα
 μετηνεγμένην. Τότε ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης ὄν-
 τας περίεργος εἰς τὸ νὰ ἀκούῃ παρόμοια πρά-
 γματα, τὸν λέγει· παρακαλᾷ νὰ μὲ τὴν διη-
 γηθῇτε ἐν περιλήψει, ἐν ὅσῳ νὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα
 τοῦ δείπνου· ἐπειδὴ ἐπιθυμῶ κατὰ πολλὰ νὰ
 τὴν ἀκούσω. Τότε ὁ ἄρχων Μαγιόρος ἄρχισε
 τὴν διήγησιν τῆς ἱστορίας, κατὰ τὸν ἀκόλου-
 θον τρόπον.

Εἰς τὸ Παρίσι (ὅπου εἶναι ἡ καθεδρὰ τῆς
 Γαλλίας καθὼς τῆς εἶναι γνωστὸν, καὶ περί-

φημον διὰ τὸ πολυάνθρωπον, ἅμα τε καὶ ἔνδο-
 ξον, διὰ τὰς ἐν αὐτῷ περιεχομένας τέχνας τε
 καὶ ἐπιστήμας, ὅπου σχεδὸν ὑπερτερεῖ ὅλας
 κατ' ὅλα τὰς βασιλευούσας πόλεις τῆς Εὐρώ-
 πης) ἦτον ἓνας εὐγενῆς νέος, Φραντζίσκος κα-
 λούμενος, χαρακτῆρα πολεμικοῦ ἀξιώματος φέ-
 ρων, δηλαδὴ Ἐκατόνταρχος, υἱὸς δὲ Χιλιάρχου,
 οὗ τινος τὰ ἦθῃ, διὰ τὰ εἰπῶ ἔτζι, ἦσαν κατὰ
 τὸν παλαιὸν ἐκεῖνον κόσμον, (δυσαρεστέϊται ὁ
 καλὸς οὗτος τραγωδιστής, εἰς κάθε σχεδὸν λέ-
 ξιν, ὅπου ἐλέγχει αὐτοῦ τὴν παράνοιαν· ὅθεν
 διασύρει, τρόπον τινὰ, ὅσας δὲν εὐρίσκει συμ-
 φώνους μὲ τὸ ἐπάρατον *Libertinaggio* του, ὃ
 ἐστὶ, ἐλευθερία) δηλαδὴ εὐλαβῆς καταπολλὰ
 καὶ δεισιδαίμων, καὶ μὲ ἓνα λόγον τὰ εἰπῶ,
 ἦτον ἓνα γερόντιον διαφέρον ὅλα τοῦ Παρισίου,
 καὶ κατ' αὐτὰ σχεδὸν τὰ φορέματα· ἐξ ἑναν-
 τίας δέ, ὁ υἱὸς του Φρανγκίσκος ἦτον ἐλεύθερος
 εἰς πάντα, καὶ ὁπαδὸς τῶν νεωτερίζοντων κατὰ
 πάντα. Αὐτὴ οὖν ἡ ἐλευθερία ἡ ὑπερβολικὴ
 εἰς ὅλα, τὸν παρακινουῖσε τὰ συχνάζει εἰς ὅλας
 τὰς συναναστροφάς, εἰς τὰς ὁποίας ἀπελάμβαν-
 νε τὰς διὰ τῶν αἰσθήσεων ἡδονάς, ἀγκαλὰ καὶ
 ἀπὸ τὸν πατέρα του, τὸν ὡς πρὸς αὐτὰ δεισι-
 δαίμονα, πάντοτε ἠλέγχετο. Ἐν τῷ ἀναμεταξὺ
 δέ, ὅπου ἐσύχναζεν εἰς διαφόρους συναναστρο-
 φὰς καὶ ζιαφέτια κοινὰ, δηλαδὴ δημόσια, καὶ
 εἰδικὰ, τουτέστι φιλικὰ, ἔτυχε τὰ ὑπάγη μίαν
 φοράν εἰς ἓνα κοινὸν συμπόσιον, εἰς τὸ ὁποῖον
 ἀφ' οὗ ἔφαγε μετὰ τῶν φίλων του καὶ ἔπιεν, ἐ-
 σπικώθη τὰ χορεύσει κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ
 τόπου, ἐπειδὴ εἶχεν ἀρχίσει καὶ ἡ μουσικὴ, ἡ
 πρό-

πρόδρομος τοῦ χοροῦ, καὶ διεγερτικὴ πάσης ἐπιθυμίας· καὶ ἐπειδὴ ὁ χορὸς συνειθίζει νὰ γίνεται μὲ γυναῖκας, διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ πάρῃ καμμίαν νὰ χορεύσῃ μαζῇ· πλησίον δὲ τῆς τραπέζης των ἦτον μία κόρη πολλὰ ὠραία κατὰ πάντα, καὶ ἐλευθέρα, καθὼς καὶ αὐτός. αὐτὴν λοιπὸν ἠθέλησε νὰ πάρῃ· ὅθεν, κατὰ τὸ πολιτικὸν τὴν προσκυνεῖ μὲ τὸ καπέλλον εἰς τὸ χέρι, τὸ ὁποῖον εἶναι σημεῖον προσκλήσεως χοροῦ· αὐτὴ δὲ εὐθὺς συκωθεῖσα ἀντεπροσκύνησεν. Ὁ Φραντζίσκος λοιπὸν ἐχόρευσε μὲ αὐτὴν πολλὴν ὥραν, καὶ χορεύοντας τόσον ἐπληγώθη ἐρωτικῶς ἀπὸ αὐτὴν, ὥστε ὅπου νὰ παύσῃ δὲν ἠμποροῦσεν ἀπὸ τὸ νὰ χορεύῃ· τὸ ἴδιον ἔπαθε καὶ ἡ Πολήνα (οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο ἡ κόρη) ὅταν δὲ τέλος πάντων ἔπαυσαν ἀπὸ τὸ νὰ χορεύουν, ἐσυνωμίλησαν ὀλίγον, τὴν ἐρώτησε τὸ, ποῦ κατοικεῖ, καὶ τὰ παρόμοια· καὶ ἔτξι ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ἐκεῖνος ὁ φθοροποιὸς ἔρωτας. Μετ' ὀλίγον δὲ πάλιν ἐχόρευσε μετ' αὐτῆς, καὶ ἔτξι ἀπέρασεν ἐκείνη ἡ νύκτα. Τὴν ἄλλην δὲ ἡμέραν ἄρχισεν ὁ φίλος μας νὰ συχνάζῃ εἰς τὴν Πολήναν, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν παρομοίως, καὶ ἔτξι καθ' ἑξῆς· ἐν τούτοις δὲ, τὸ ἔμαθε καὶ ὁ δεισιδαιμονιέστατος πατήρ του, ὁ ὁποῖος ἐθυμώθη καταπολλὰ, καὶ εὐθὺς ἐλέγχωντάς τον τὸν ἐκλείσε, καθὼς κλείουν τὰς κόρας εἰς τὴν Τουρκίαν, στοχαζόμενος μὲ τοῦτο νὰ τὸν ἀποχωρίσῃ ἀπὸ τὴν συναναστροφὴν τῆς Πολήνας· ἐπειδὴ τόσον τὴν ἀγαποῦσεν, ὥστε ὅπου εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ τὴν στεφανώθῃ, τὸ ὁποῖον ἀπήρεσκε τῷ πατρί, μὲ τὸ νὰ

νὰ ἦτον πρῶτον μὲν ἀπὸ ποταπὸν γένος, καὶ δέυτερον πολλὰ ἐλευθέρα, καὶ κατὰ τὰ ἥθη τοῦ κόσμου, ἦτοι ὁμοιάζοντα τοῖς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Φράν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέρασαν δύο τρεῖς ἡμέραις ὁποῦ ὁ Φραντζῆσκος ἦτον κλεισμένος εἰς τὸ σπῆτι ἀπὸ τὸν πατέρα του, καὶ διὰ νὰ εἰπῶ καλῆτερα φυλακωμένος, ἡ Πολήνα βλέπουσα ὅπου δὲν ἦλθε τὴν μίαν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ἄλλην, ἄρχισε νὰ σκελετίζηται, νὰ στενοχωρῆται· χίλιας ἀμφιβολίαις εἶχε, διάφοροι λογισμοὶ τὴν ἐπερικύκλωναν, καὶ τέλος πάντων διὰ τὴν μεγάλην στενοχωρίαν, ὅπου ἔδοκίμαζε, στέλνει τὸν δούλην της νὰ ἐξετάξῃ εἰς τὸ σπῆτί του, τὸ τί τὸν ἐσυνέβη, καὶ ἐν ὧσιν νὰ ἔλθῃ ἡ δούλην ὀπίσω, αὐτὴ ἔβαλε τὸ ἀκόλουθον πολλὰ μελωδικά.

Αὐτὴ ἡ φλόγα τῆς καρδιάς, ἄραγε τί νὰ εἶναι;
 Ἐάν δὲν εἶναι ἔρωτας, λοιπὸν τί ἄλλο εἶναι;
 Τί πρᾶγμα εἴν' ὁ ἔρωτας, πῶς νὰ τὸν ὀνομάσω;
 Τάχα καλὸν νὰ τὸν εἰπῶ, καὶ νὰ τὸν γκωμιάσω;
 Κι' εἴν' ὁ ἔρωτας καλὸς, γιατί νὰ μὲ πληγῶνῃ,
 Εἰδὲ καὶ εἴν' ἄλλιν κακόθ, πῶς εἴν' γλυκοὶ οἱ πόνοι;
 Ἄν δάχωμαι τὰ βάσανα, μὲ τὴν προαίρεσί μου,
 Πόθεν τὰ τόσα δάκρυα, κ' οἱ ἀναστεναγμοί μου;
 Ἄν εἴν' ὁ πόνος στανικός, καρδιά μ' κ' εἴν' τὸν ἡξευρῆς,
 Τί ὠφελοῦν τὰ δάκρυα; πρέπαι νὰ ὑποφέρῃς.
 Ω! πόνος ἐπιθυμητός, μόνῃς ἀναφυκῆς μου,
 Παρηγοριά καὶ θάρρος μου, σμίκευμα τῆς ζωῆς μου.
 Ὅπιον ἐπιθυμητόν, ἔφεσις, βασανὰ μου,
 Καὶ πῶς μὲ κυριεύετε, χωρὶς τὸ θέλημά μου.
 Ἄν μοναχὴ ἐδέχθηναι, τὸ πάθος ὅπου ἔχω,
 Γιατί μὲ δάκρυα πικρά, τὴν κλίνην μου νὰ βρέχω;
 Συλλογισμοὶ μὲ κύματα, καὶ πέλαγος μεγάλο,
 Ν' ἀποφασίσω δὲν μπορῶ, τὸ ἓνα ἢ τὸ ἄλλο.

Ἵπομονῆς λοιπὸν μικρᾶς, ἐγὼχω τώρα χρέαν,
Ἐως νὰ μάθωτι καινόν, διὰ παρηγορίαν.

Ἐλθούσης δὲ τῆς δούλης, καὶ διηγησαμένης τὰ πάντα, ἄρχισε νὰ λυπῇται ὑπερβολικᾶ, καὶ διὰ νὰ ἐλαφρώσῃ τὴν λύπην της ὀλίγον, ἐτραγώδησε πάλιν τὸ ἀκόλουθον, ἐμφαντικώτερᾳ.

Σήμερον ὅλοι χαίρουσι, μόνον ἐγὼ λυποῦμαι,
Γιατὶ τὸ φῶς μου τὸ γλυκόν, ἔξαφνα ὑστεροῦμαι.
Σήμερον βλέπω σ' ὁλονῶν, τὰ μάτια τὴν χαρὰν τους,
Καὶ τὰ δικὰ μ' στερεῦνται, τὰ θλία τὴν κυρὰν τους.
Σήμερον βλέπω φίλοι μου, πῶς χαίρουν καὶ γελοῦσι,
Καὶ τὰ δικὰ μ' τὰ δάκρυα, δὲν μποροῦν νὰ σταθοῦσι.
Σήμερον ὅλ' οἱ φίλοι μου, ταῖς λύπαις ταῖς ἀφίνουν,
Κ' ἐμέν' αὐτὸν τὸν λογισμόν, γιὰ θάνατον τὸν δίνουν.
Σήμερον ὅλοι μέ χαρὰν, ἐγὼ μόν' ἔχω λύπη,
Γιατ' ἡ ψυχὴ μ' ἀπὸ κορμὶ, βλέπω ὅπου μὲ λείπει.
Σήμερον βλέπω ξυπνιτὴ, ὄνειρο τρομασμένον,
Ψυχὴ μ' ἀφίνει τὸ κορμὶ, καὶ μένει νεκρωμένον.
Σήμερον πιδ' δὲν ἡμπορῶ, καρδιά μ' νὰ τὴν γέλασω,
Γιατὶ θωρῶ πῶς τὴν ζωὴ μ', στανιόμ' ἐν νὰ τὴν χάσω.
Σήμερον ἤθελα ἐγὼ, νὰ ἦμουν πληγωμένη,
Κι' ἄρρωστος, καὶ κατὰ κητος, καὶ ὅχι χωρισμένη.
Σήμερον ἔστεργα ἐγὼ, νᾶμουν ἀποθαμένη,
Κι' ὅχι ἀπ' τὸ πουλάκι μου, ἐτζί διηρημένη.
Σήμερον πιδ' παρηγοριά, στοῦ λόγου μου δὲν βρίσκω,
Γιατὶ ἐγὼ χωρὶς ψυχὴ, βέβαια ἀποθνήσκω.
Σήμερον σὲ παρακαλῶ, πουλί μου μὴ μ' ἀφήσης,
Μὲ βλέμμα δέσου παρευθὺς, νὰ μὲ παρηγορήσης.
Σήμερον πρέπαι νὰ φανῇ, πλέον ἢ εὐσπλαγχνία,
Γιατ' ἡ ἀγάπη ἐγείνῃ, θανάτου μ' ἡ αἰτία.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀναστεναγμοί, οἱ λογισμοί, καὶ ἡ στενοχωρία της, κῆξαν, διὰ τοῦτο ἀπεφάσισε νὰ τὸν στείλῃ τὸ ἀκόλουθον ράβασάκι, τὴν ἰδίαν ἡμέραν.

Ψυχὴ μου Φραντζίσκε!

Πολλοὶ ἐχθροὶ ἐπάσχισαν, φῶς μου νὰ μᾶς χωρίσουν,
 Καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπην μας, νὰ μᾶς διασκορπίσουν.
 Τρόπους μετεχαρίσθηκαν, συχναῖς τε κακουργίαις,
 Πολλὰ ἐπιχωρήματα, καὶ μηχαναῖς δολίαις.
 Νὰ μεταβάλλουν βάλθηκαν, τὴν ἄκραν μας φιλίαν,
 Εἰς ἐχθραν ὑπερβελικὴν, κ' εἰς ἀμετρον κακίαν.
 Μὰ δὲν ἠμπόρεσαν ποσῶς, νὰ κάμουν τὸν σκοπὸν τους,
 Μῆτε νὰ τελευτήσουσι, τὸν φονερόν θυμόν τους.
 Τοῦ κάκου ἐπολέμησαν, καὶ ἐπεχαρισθῆκαν,
 Σὺν μασχαράδῃς ἔμειναν, καὶ ψεύσταις ἐφανῆκαν.
 Γιατὶ δὲν ἐν μὲ φαίνεται, τρόπος αὐτὸ νὰ γένη,
 Νὰ σβύσῃ ἡ ἀγάπη μας, μὲν πάντοτε θὰ μένῃ.
 Καθῶς καὶ πρῶτα ἄρχισε, μὲ τόσῃν προθυμίᾳ,
 Καὶ μέχρ' ἑλθῇ ἡ αὐτὴ, θέλ' εἶναι ἡ ὁμοία.
 Ἐνῶς καὶ μόνος χωρισμός, νὰ ᾔῃαι τῆς ζωῆς μας,
 Αὐτὸς καὶ τῆς ἀγάπης μας, ὁμοῦ καὶ τῆς ψυχῆς μας.

Ἡ πιστὴ σου Π.

Ἀφ' οὗ δὲ τὸ ἐτελείωσε, καὶ τὸ ἐβρύλωσε,
 κράζει τὴν δούλην καὶ τὴν λέγει, ὕπαγε εἰς τὸ
 σπῆτι, ὅπου προτιήτερα σὲ ἔστειλα, καὶ δὲς
 αὐτὸ τὸ ράβασάκι τὴν δούλην, ὅπου νὰ τὸ δώ-
 σῃ τῷ εὐγενεῖ Φραντζίσκῳ κρυφίως, καὶ χωρὶς
 νὰ καταλάβῃ ὁ πατέρας σου. Τὸ ἐπῆρε λοιπὸν
 ἡ δούλη καὶ ἐπῆγεν. Ἡ κοκωνίτζα δὲ Πολύνα,
 ἐν ὅσῳ νὰ ἔλθῃ ἡ δούλη, ἠθέλητε νὰ τραγω-
 δήσῃ τὸ ἀκόλουθον, ὡς ὁράται.

Ἄν στὸν κόσμον ἦλθες μόνον,
 Φάνευσέ με νὰ γλυτώσω,
 Τέτοια ζωὴ ἀθλία,

γὰ τὸν ἐδικόν μου φόνον,
 τῶν θανῶν τέλος νὰ δώσω.
 δὲν τὴν θέλ' ἐν ἀληθείᾳ.

Μήν.

Μήτε ζῶ μὴτ' ἀπεθαίνω,	τέλος πάντων τί θά γένω!
Βάσανα καὶ τυραννία,	ποῦ μέ σφάζουν τὴν καρδία,
Δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω,	ἄχ! τί πρέπ' ἐγὼ νὰ γένω!
Καὶ σὺ χωρισμὸν γυρεύεις,	καὶ ἀδίκως μέ παιδεύεις.
Κι ἂν μου δῆμιος ἐγένης,	κόψε τὴν ζωὴν μ', τί μένεις;
Σὲ τὴν κάμνω πλιά χαλάλι,	παρὰ νὰν εἰς τέτοιο χάλι,
Τὰ ταξίματα τὰ τόσα,	ἦτον μόνον μέ τὴν γλῶσσα.
Καὶ τὸ στόμα μ' ἤλεγ' ἄλλα,	καὶ ὑπέσχετο μεγάλα,
Κι ὅσα ἤκουα τὰ ἔδα,	μια' γυμνὴ πῶς εἶν' ἐλπίδα.

Φθάσασα δὲ ἡ δούλη τῆς Πολήνας εἰς τὸ σπῆτι τοῦ τζελεπὴ Φραντζίσκου, ἐμβῆκε μίσα νὰ ἐρωτήσῃ τὴν δούλην, καὶ ἐμβαίνοντας ἀκούει τὸν Φραντζίσκον ὅπου ἐτραγωδοῦσε τὸ ἀκόλουθον.

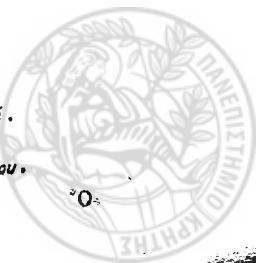
Γαζέταις δι' ἐμένα, πρέπει νὰ τυπωθοῦν,
 Πῶς βρέθῃ νέος κόσμος, καὶ νὰ διαδοθοῦν.
 Ο' οὐρανός του εἶναι, ἡ τύχημ' ἡ σκληρά,
 Τ' ἀποτελέσματά του, πικρὰ καὶ λυπηρά.
 Ἀστροπελέκια εἴπτει, θανά πολλαῖς φοραῖς,
 Ἀπὸ παντοῦ καὶ δέρτια, πίκρας καὶ συμφοραῖς.
 Καὶ ἡ βροχαῖς του εἶναι, θανῶν κατακλυσμοί,
 Πάθῃ καὶ μουσουμπέτια, φοραῖς καὶ ἀφανισμοί.
 Καὶ τ' οὐρανοῦ ἐτούτου τὰ μύρια θανά,
 Τὰ ἔχω γὰρ ἡ γῆ του, ὅλα παντοτανά.
 Ριζώνουν τὸν χαμῶνα, δένδρ' ἀναστεναγμῶν,
 Τὴν ἀνοιξὶν ἀνθίζουν, λουλούδια τῶν καϊμῶν.
 Τὸ καλοκαῖρι φθάνουν, καὶ οἱ καρποί του, ἄχ!
 Στὸ εὖγος τί ἐλπίζεις; βέβαια ἓνα βάχ!
 Καὶ ὧντας εἰς τοιαύτας βροντάς, κατακλυσμούς,
 Ὅντως ἀπελπισίας, φοβοῦμαι τοὺς καϊμούς.

Ἐμβαίνει ὕστερον εἰς τὸ μαγειρεῖον, καὶ εὕρισκει τὴν δούλην· τὴν λέγει, παρακαλῶ νὰ δόσητε αὐτὸ τὸ ράβασάκι τὸν τζελεπὴ Φραντζίσκον κρυφίως χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ ὁ πατήρ του.

αὐτὴ δὲ εὐθύς τὸ ἐπῆρε καὶ τὸ ἐπῆγε, καὶ δίδωντάς το γυρίζει ὀπίσω νὰ εἰπῇ τὴν δούλην νὰ σταθῇ ὀλίγον, ὕστερον δὲ, ἀνέβη πάλιν ἐπάνω καὶ τὸν λέγει, ἡ δούλη ἀκαρτερεῖ· τότε τὴν δίδει καὶ αὐτὸς τὸ ἀκόλουθον ραβασάκι, πρὸς τὴν Πολήναν κυρίαν της.

Φῶς μου Πολήνα.

Α'φανισμός καὶ λύπη, ξέρεις τί θὲ νὰ πῇ,
Καὶ δὲν πονᾷς ποῦ βλέπεις τὴν τόση μ' σιωπῇ.
Βαστάζω ἡ ψυχὴ μου, τὰ πάθη στανικῶς,
Κι ὄχι καθὼς νομίζεις, ἐσύ ἐπισφαλῶς.
Γεμάτ' εἶν' ἀπὸ πάθου, ἡ μαύρη μου καρδιά,
Μὰ δὲν τὸ φανερώνα, εἰσὲ καίμειά μεργιά.
Δὲν θέλει ν' ἀποδαῖξῃ, πῶς πάχα πῶς πονᾷ,
Μὰ ἔχει τὴν ἐλπίδα, μὲ τὴν ὑπομονή.
Εἶς' ἀγαπᾷς καὶ θέλεις, πάντα νὰ μ' ἀρξωτῆς,
Καὶ ἄλλο δὲν σέ μέλει, τὸ ἴσον σου κρατᾷς.
Γιατὶ τὸ φυσικόν σου, εἶναι νὰ τυραννῇς,
Τέτοιαν ἀσπλαγχνίαν, δὲν εἶν' νὰ πῇ κανείς.
Ἡμουν εἶνα πουλάκι, ἐλεύθερον πολλὰ,
Στοὺς περασμένους χρόνους, κ' εἶχα κρυφὴ χαρά.
Θαρρῶσα τὸ τεβλέτι, πάντα θὲ νὰ κρατῇ,
Στόσαις ἐλευθερίαις, νὰ μὴν ἀδυνατῇ.
Μὰ νὰ ποῦ τῶρα βλέπω, καθάρια πολλὰ,
Τὸ πρότερον τεβλέτι, ποσῶς δὲν ὠφελᾷ.
Καλὸν εἶν' νὰ προσέχῃ, τινὰς μὴ χαλασθῇ,
Στοῦ ἔρωτος τὰ δίκτυα, ὅλως νὰ μὴ πιασθῇ.
Λοιπὸν ἐγὼ μὲ λάθος, χωρὶς συλλογισμόν,
Εὐρίσκομαι δεμένος, μὲ ἄλυτον δεσμόν.
Μελαγχολῶ λυποῦμαι, ὅποταν δὲν θωρῶ,
Τὸ νοῦρι ποῦ γὼ θέλω, κί ὅπου ἐπιθυμῶ.
Νὰ μὲ καλοκαρδίῃ, στὴν λύπην ἂν μπορῇ,
Μὲ στόμα, ἢ μὲ νεῦμα, χαρὰν ποῦ προξενᾷ.
Ξεχωριστὴν ἀγάπην, σ' ἔχω πουλάκι μου,
Μὴν θέλεις νὰ μὲ φθέρῃς, χρυσ' ἀνδραί μου.

Ο ποιος μὲ δὴ μὲ λέγει, τί ἔχας καὶ ἀρρώστῃς;
 Τὸν λέγω τί σέ μέλει, καὶ τί μὲ ἐρωτᾷς;
 Πές μου χρυσὸ πουλί μου, τὸ θέλεις ἢ ἀρρώστῳ,
 Στοχαζέσθαι τὰ δάκρυα, πῶς σοῦ τὰ χρεωστῶ;
 Πρῶτῳ καὶ μὴ τὸ πάρος, πρὸς βάρος δέομαι,
 Πόνον κρυφὸν νὰ λέγω, παρὰ νὰ καίγωμαι.
 Σὰν ἔχης ἐξουσίαν, καὶ τὰ κλειδιά κρατῇς,
 Πνοῇς καὶ τῆς ζωῆς μου, γιατίι ἀγανακτᾷς;
 Τί θέλεις χωρὶς σπλάγχχνος, κ' ἐμένα τυραννᾷς,
 Πρᾶγμα ποῦ δὲν τὸ στέρχει, νὰ τὸ κρατῇ κανείς;
 Τ' πομονὴ δὲν ἔχω, πλέον παλάκι μου,
 Τὸ κρίμα μοο νὰ σ' εὔρη, χρυσ' ἀηδονάκι μου.
 Φανέρωσόν μοι φῶς μου, τὸ τί σέ ἔπταισα,
 Διὰ νὰ διορθώσω τὸ πτῶμα πέπεσα.
 Ἐχάθ' ἢ δυνάμεις μου, νησάφι καρτερῶ,
 Σοὶ λέγω εὐσπλαγχνίσου, γιατίι δὲν νταγιαντῶ.
 Ἄφες τὰ ψεύματά σου, ἰδὲ, τὸ βλέμμα μου,
 Ἐχάθῃ γιατί' ἐσένα ἄχ! καὶ τὸ αἷμά μου.
 Ὡ' εὐμορφον πουλί μου, κάμε ὡς σέ φανῇ,
 Λάβε καὶ τὴν ζωὴν μου, ἂν σέ κακοφανῇ.

Ὁ πιστός σου Φ.

*Οὕτως τραγοῦδι Παρισιάνικον!

Αὐτὸ λοιπὸν ἦτον τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὕστε-
 ρινόν του ῥάβασάκι πρὸς τὴν Πολήνην· ἐπειδὴ
 δὲν ἤξεύρω ποῖος εἶπε τὸν πατέρα του, πῶς ὁ
 υἱὸς του κεκλεισμένος ὑπηρετεῖ τὸν ἔρωτα διὰ
 γραμμάτων, ὅθεν ἐκάθισε δύο ἡμέραις εἰς τὸ
 παράθυρον, καὶ ἐθεωροῦσε ποῖος ἐμβαινόβγαι-
 νε. Τὴν ἄλλην δὲ ἡμέραν βλέπει μίαν δούλην
 ἐμβαίνουσιν εἰς τὸ σπήτι, καὶ πηγαίνουσιν
 πρὸς τὸ μαγειρεῖον· θεωρεῖ προσεκτικώτερα τι
 θὰ κάμῃ· τότε ἡ δούλη ἢ δική του εὐχαίνει ἀ-

πὸ τὸ μαγειρεῖον, καὶ ἀναβαίνει ἐπάνω μὲ ἓνα
ράβασάκι εἰς τὸ χέρι. Βλέπωντας δὲ τὸ ρά-
βασάκι εἰς τὸ χέριτις, ἀγκαλὰ καὶ πολλὰ ὀ-
λίγον ἐφαίνετο, τρέχει καὶ τὴν συναπαντᾷ, λέ-
γωντάς την, τί γράμμα εἶναι αὐτό; καὶ τὸ ἀρ-
πάζει, καὶ ἐμβαίνοντας μέσα ἄρχισε νὰ τὸ ἀ-
ναγνώσῃ, ὅλος πνέων ὀργῆς.

Ψυχὴ μου Φραντζίσκε!

Ἡ μὲ στέλνεις τὴν καρδιά μου, ἡ κρατᾷς καὶ τὸ κορμί,
Ἡ πεθαίνω καὶ γλυτώνω, ἀπτήν τόσην σου ὀρμή.
Εἴπαδὴ χωρὶς καρδίαν, πιά νὰ ζήσω δὲν μπορῶ,
Καὶ πῶς ἔζησα ὡς τώρα, τὸ θαυμάζω κι' ἀπορῶ.
Πιὸ καλῖτέρόν μου ἦτον, νὰ ποθᾶνω πρὸ πολλοῦ,
Παρ' ἐδῶ νὰ ἦμαι μόνη, κ' ἡ καρδίτῃ μου ἀλλοῦ.
Τὸ τί πάσχω ἀφ' οὗ λείπη, νὰ τὸ πῶ δὲν ἠμπορῶ,
Τοῦτο ξεύρω πῶς παλεύω, μ' ἓνα πάθος φοβερό.
Ἡ στὸν κόσμον εἶμαι πλέον, ἢ στὸν ἄδην κατοικῶ,
Καὶ τὰ δύω ἓνα τᾶχω, νὰ, ὅποσον ἀγροικῶ.
Μιά καρδιά χωρὶς τὸ σῶμα, τί καλὸν σέ περιξενᾷ,
Μάλιστα ὅταν τὴν βλέπας, πῶς διαπαντός πονεῖ.
Τὸ λοιπὸν ἡ στεῖλεμέ την, ἡ σέ στέλνω ἐνταύτῃ,
Τὸ ταλαίπωρόν μου σῶμα, γιὰ νὰ ζήσῃ καὶ αὐτό.
Ὅτι ἄλλον τρόπον βλέπω, πῶς ὁ νοῦς μου δὲν γεννᾷ,
Καὶ ἡ εὐκαρὴ ἐλπίδα, στοῦ ἐξῆς δὲν μὲ πλανᾷ.

Ἡ Πιστὴ σου Π.

Τότε εὐθὺς φωνάζει, ἔγεινεν ὡσαν ἄγριον
Θηρίον, ὑβρίζει τὴν δούλην, ἐλέγχει πάλιν τὸν
υἱόν του, διώχνει τὴν δούλην τῆς Πολήνας λέ-
γωντάς την νὰ μὴ πατήσῃ πλέον εἰς τὸ κορά-
κι του, διατὶ τὴν προδίδει εἰς τιμωρίαν, καὶ τὴν
πέρ-

πέρνει ὁ διάβολος, καὶ ἄλλα ὅσα ἓνας ἄλογος καὶ δεισιδαίμων θυμὸς παρακινεῖ. Μετὰ τοῦτο δὲ, τρέχει ἡ δούλη πρὸς τὴν Πολήναν, ἀφήσασα τὸ σπῆντι τοῦ Φραντζίσκου εἰς τόσιν σύγχυσιν, καὶ τὴν λέγει ὅλα ἐκεῖνα, ὅπου ἤκουσε καὶ ἔπαθε, καὶ μάλιστα τὸν ἄκρον θυμὸν, ὅπου πρὸς αὐτὴν φέρει ὁ πατήρ του, προσθέτωντας καὶ ἐκεῖνο, ὅτι ἂν πλέον πηγαίνει εἰς τὸ σπῆντί του θέλει προδοθῇ καὶ τιμωρηθῇ· καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀνεχώρησεν. Ἡ Κοκωνίτζα δὲ Πολήνα, ταῦτα ἀκούσασα ὀλιγοθύμησε, καὶ ἐλθοῦσα εἰς τὸν ἑαυτοῦ της ἄρχισεν νὰ λυπῆται, καὶ πάλιν ὀλιγοθύμησε περισσότερο ἀπὸ τὸ πρῶτον· ἐπειδὴ ἡ φαντασία της ἐπαράστανε τὸν δεύτερον θυμὸν τοῦ πατρὸς τοῦ Φραντζίσκου διὰ ἀνίατον πλέον· ὁ δὲ ἐπεσεν εἰς ἀπελπισίαν, καὶ ἀπελπισθεῖσα ἀπεφάσισε νὰ φαρμακωθῇ, μὲ τὸ νὰ τὴν ἐφαίνετο τὸ πᾶν πλέον θάνατος, καὶ ὁ θάνατος ζωὴ. Ἡ φαντασία της οὖν εἶχεν ἀμαυρώσει τὸν νοῦν, τὸ πάθος εἶχεν αὐξήσει πολλὰ, καὶ ἄλλο ἱατρικὸν δὲν εὔρισκε πλὴν τοῦ θανάτου· καὶ τί θανάτου; ἐξυτάτου· ἔγεινεν αὐτόχειρ (φεῦ!) διὰ τὸν ἔρωτα· ἐφόνευσεν αὐτὴν διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς ἀγάπης, ἐλευθέρωσεν ἑαυτὴν, διὰ τοῦ θανάτου, πάντων τῶν δεσμῶν τοῦ ἔρωτος, πάσης λύπης τε καὶ ἐρωτικῆς στενοχωρίας. Πρὸ τοῦ δὲ νὰ λάβῃ τὸ θαναφόρον, καὶ δι' αὐτὴν ζωηφόρον ποτήριον, ἔγραψε τὸ ἀκόλουθον γραμματάκι, πρὸς τὸν πατέρα τοῦ Φραντζίσκου, τὸν γενόμενον αἰτία τοῦ θανάτου αὐτῆς. Καὶ ἐπειδὴ μὲ τὴν δούλην της

πλέον

πλέον νὰ τὸ στείλῃ δὲν ἠμποροῦσεν, ἀπεφάσι-
σε νὰ τὸ δώσῃ μιᾶς φιλενάδας της νὰ τὸ ὑπά-
γῃ· τὸ γράμμα δέ, εἶναι τὸ ἀκόλουθον.

Σκληρότατε πᾶτερ!

„ Κύριέ μου, ὁ υἱός της μὲ ἀγαποῦσε, καὶ
„ ἐγὼ τὸν ἀγαποῦσα περισσότερον ἀπὸ τοῦ
„ λόγου μου· ὑπωπτευθήκατε δὲ νὰ μὴ τὸν
„ προξενήσῃ αὐτὴ ἡ ἀγάπη καὶ μίαν κατα-
„ σχύνην, καὶ αὐτὴ ἡ ὑποψία σᾶς ἔκαμε κατ'
„ αὐτοῦ τόσον σκληροκάρδιον, ὥστε ὅπου ἐνδέ-
„ χεται νὰ μὴν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν πατέρα
„ τοιοιυτοτρόπως νὰ μεταχειρίζηται τὸν υἱόν
„ του, δηλαδὴ τόσον σκληρά· καὶ ἐγὼ βέβαια
„ ἤθελα ἦμαι ἀκόμη σοβαρωτέρα καὶ σκληρο-
„ τέρα ἀπὸ ἐσᾶς, κύριέ μου, ἀνίσως δὲν ἤθε-
„ λα τὸν δείξῃ τὸν σκοπὸν τῆς ἀγάπης μου, ὅ-
„ ποῦ ἡ εὐτυχία αὐτοῦ ἦτον μία ἐντελὴς ἐρ-
„ ρωμένη· ὁ ἐπίλογος οὖν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ
„ εἰς τὸ σπῆτί σας τελειοῦται εἰς αὐτὴν τὴν
„ ἰδίαν στιγμήν, ὅταν ἀκούσητε ὅτι δὲν εἶμαι
„ πλέον εἰς τὸν κόσμον. Αὐτὰ εἶναι τὰ ὅστε-
„ ρινά μου ἴχνη, τὰ ὅποια ἐνεχείρισα μιᾶς φι-
„ λενάδας μου, διὰ νὰ σᾶς τὰ ἐγχειρίσῃ· ὑ-
„ μεῖς μὲ ἐφορεῦσατε, καὶ ἐβάψετε τὰ χερίά
„ σας εἰς τὸ αἷμά μου· ἐγὼ ὅμως δὲν σᾶς αἰ-
„ τιῶμαι. Ἀναγνώσατε αὐτὸ τὸ γράμμα μὲ
„ τοιοῦτον ψυχρὸν πνεῦμα, μὲ ὅ, τι λογῆς ἐγὼ
„ σᾶς τὸ γράφω· ἐπιστρέψατε τὴν ἐλευθερίαν
„ εἰς τὸν υἱόν σας, καὶ ἐπιστρέψατέ του τὴν

„ γεναιοφρόνως, καὶ μὴν ἀφαιρέσετε ἀπὸ αὐτὸν
 „ τὸ δῶρον τοῦτο. Αὐτὸς θέλει βέβαια γνωρί-
 „ σει, πῶς ἐγὼ ἐτιμώρησα τὴν ἐμαυτὴν μου
 „ διὰ τὴν ἀγάπην, ἡ ὁποία δὲν ἤμποροῦσεν
 „ ἀλλέως νὰ τελειώσῃ, παρὰ μὲ αὐτὴν τὴν
 „ ζωὴν μου, καὶ ἡ ὁποία ἦτον ἡ ὑστερινὴ φλό-
 „ γα τῆς δυστυχοῦστε καὶ ἀθλίας Πολύνας“.

Ἀφ' οὗ δὲ ἔδωκε τὸ γράμμα τὴν φιλενάδαν
 τῆς νὰ τὸ ὑπάγῃ, καὶ ἐκίνησε πρὸς τούτοις διὰ
 νὰ τὸ ὑπάγῃ εὐθύς, τότε ἔλαβε τὸ θανατηφό-
 ρον ἐκεῖνο πιοτὸν, ὅπου εἶχε προητοιμασμέ-
 νον, καὶ παραχρῆμα ἔγεινεν ἐλεεινὴ θυσία τοῦ
 ἔρωτος. Ἐμβαίνουσα δὲ ἡ δούλη μέσα, τὴν
 εὐρίσκει ἤδη τεθνηκυῖαν, καὶ ὀλίγον ἀφρόν εἰς
 τὸ στόμα ἔχουσιν. Κλαίει, θρηνεῖ, ὀδύρεται,
 φωνάζει, ἀλαλάζει, τὴν σηκώνει, τὴν τρίβει,
 στοχαζομένη ὅτι ἀκόμη πλέον δὲν εἶχεν ἀνα-
 χωρήσῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀθλίαν ζωὴν. Ἀκού-
 σαντες δὲ οἱ γείτονες τοὺς κλαυθμούς, ἔτρεξαν
 πρὸς βοήθειαν, καὶ βλέποντες ὅτι τὸ σῶμά της
 εἶναι νεκρὸν, τρέχουν πρὸς τὸν κριτὴν, διὰ νὰ
 στείλῃ τὸν ἱατρὸν νὰ ἐξετάξῃ τὸ πρᾶγμα. Ἦλ-
 θεν οὖν ὁ ἱατρὸς, καὶ ἐρευνήσας, εὐρίσκει τὸν
 θάνατόν της ὅτι ἐσυνέβη ἀπὸ φαρμάκι· καὶ ἔ-
 τζι παρεδόθη τῇ μητρὶ αὐτῆς γῇ.

Ἀφ' οὗ δὲ ἐπῆγεν ἡ φιλενάδα τῆς, καὶ ἔδω-
 κε τὸ ράβασάκι εἰς τὸν πατέρα τοῦ Φραντζί-
 σκου, ἀνεχώρησε παρευθύς. Ὁ τζελεπὴ δὲ
 Φερδινάνδος (οὕτως ὠνομάζετο ὁ πατὴρ τοῦ
 Φραντζίσκου) ἀναγνούς τὸ γράμμα ἐκεῖνο, κατ'
 ἀρχὰς μὲν ἰσχυγίσθη, ἔπειτα δὲ, ἕνας λογι-
 σμὸς τοῦ ἔλυσε τὴν σύγχυσιν· ἐστοχάσθη

δηλαδή ὅτι αὐτὴ ἡ γραφὴ εἶναι μία ἀπάτη, διὰ τὰ ἀπολύσω τὸν υἱόν μου, (εἶπε καθ' ἑαυτὸν) διὰ τὰ τὸν δώσω τὴν ἐλευθερίαν, διὰ τὰ ἡμπορῇ πάλιν τὰ τὸν συναναστρέφεται· ὅχι, ὅχι, δὲν θέλω τὸν ἐλευθερώσει, ἐν ὅσῳ δὲν μάθω ὅτι αὐτὴ ἀπὸ τὸν κόσμον βέβαια ἐχάθη· ὅθεν ἔστειλε τὸν δοῦλόν του τὰ ἐρευνήσῃ, ἂν ἡ Πολήνα ζῇ ἀκόμι, ἢ ὅχι. Ὁ δοῦλος λοιπὸν ἐπῆγε καὶ ἠρώτησεν, εἰς τὸν ὁποῖον εἶπον οἱ πέριξ γείτονες, ὅτι αὐτὴ ἐφαρμακώθη, τὴν ὁποίαν, ἀκούσαντες τοὺς κλαυθμούς ἐτρέξαμεν, καὶ τὴν εὗρομεν τεθνηκυῖαν, καὶ μετ' ὀλίγον θέλουν τὴν παραδώσει εἰς τὴν γῆν· εἶδεν ὁ δοῦλος πρὸς τούτοις καὶ σύγχυσιν καὶ ταραχὴν, ἤκουσε καὶ κλαύματα· ὅθεν εὐθύς γυρίζει ὀπίσω καὶ τὰ διηγεῖται τὸν τζελεπὴ Φερδινάνδον, ὅστις βεβαιωθεὶς ὅτι πλέον δὲν εἶναι εἰς τὸν-κόσμον, κατὰ τὸ γράμμα της, κράζει εὐθύς τὸν υἱόν του, καὶ τὸν λέγει· Υἱέ μου τώρα λοιπὸν σὲ δίδω πάλιν τὴν ἄδειαν τὰ εὐγαίης ἔξω καθὼς τὸ πρότερον· ἔχε τὴν ἐλευθερίαν σου πλέον· ἐπειδὴ ἐκεῖνο, ὅπου μὲ ἔκαμε τὰ σοῦ τὴν ἀφαιρέσω δὲν εἶναι πλέον εἰς τὸν κόσμον· ἡ Πολήνα σου ἐφαρμακώθη, διὰ τὴν ἀγάπην σου· εἰς μαρτύριον δὲ τούτου, μὲ ἔστειλε καὶ ἓνα ράβασάκι πρὸ τοῦ τὰ ἀποθά-νῃ. Ἐπεμψα πρὸς τούτοις καὶ τὸν δοῦλον διὰ τὰ ἐξετάξῃ, ὁ ὁποῖος ἦλθε καὶ μὲ εἶπεν, ὅτι τὴν εἶδεν ὅπου τὴν ἐπήγαιναν τὰ τὴν θάψουν· Ἀκούωντας δὲ ταῦτα ὁ τζελεπὴ Φραντζίσκος ἐλιγοθύμησε, καὶ ἔμεινεν ὡσὰν νεκρός· βλέπωντας δὲ ὁ πατήρ του, ὅτι ἔπρεσε λιγοθυμη-

μένος, τρέχει καὶ τὸν σηκώνει, τὸν βρέχει,
 καὶ μετὰ βίας τὸν ἔφερεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του.
 Σηκωθείς δὲ ὅλος ἀπὸ ἀπελπισίαν καὶ θυμὸν
 ἐφώναζεν. „ Ἀχ σκληρότατε καὶ αὐτῶν τῶν
 „ ὠμοτάτων Θηρίων, ἐφόνευσας τὴν ζώην μου,
 „ ἀπέκτεινας τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἀκαρτερεῖς
 „ ἀκόμη νὰ ζήσω; πάτερ σκληρέ! πάτερ ἄ-
 „ φρων! πάτερ σκληρόκαρδε! πάτερ ἄσπλα-
 „ γχνε! ζῆσε λοιπὸν μόνος, ζῆσε νὰ ἀπολαύ-
 „ σης τὰς τῶρα εἰς τὰ γηράματά σου τὰς ἕδρας
 „ τοῦ κόσμου, ζῆσε ἄτεκνος· εὐφραίνου μὲ τὰς
 „ φθοροποιάς σου δεισιδαιμονίας· ἐγὼ λοιπὸν
 „ ὑπάγω, χωρὶς νὰ σὲ ρωτήσω, καθὼς καὶ
 „ ἐσὺ μὲ ἔφερες εἰς τὸν κόσμον, χωρὶς νὰ μὲ
 „ ρωτήσης ἂν θέλω· ἡ ζωὴ μου κοντὰ εἰς ἓνα
 „ τοιοῦτον πατέρα, εἶναι θάνατος, ἡ εὐτυχία
 „ μου δυστυχία, ἡ χαρά μου λύπη· ἡ φύσις
 „ χωρὲς ἀμφιβολίαν ἐλάνθασεν εἰς τὴν γένε-
 „ σίν σου· ἤθελε νὰ γεννήσῃ Θηρίον ἀνήμερον,
 „ ἢ κανένα τέρας, καὶ ἐγέννησεν ἄνθρωπον·
 „ ἤθελε νὰ γεννήσῃ μίαν ἑκατοντακέφαλον Ὑ-
 „ δραν, καὶ ἐγέννησεν ἄνθρωπον· ἤθελε, λέγω,
 „ νὰ παράξῃ εἰς τὸν κόσμον τὰς Ἐρινυάς,
 „ καὶ παρήγαγεν ἄνθρωπον καὶ αὐτῶν σκλη-
 „ ρότερον“. Ταῦτα εἰπὼν παραχρῆμα εὗγαλε
 τὸ σπαθί του ἀπὸ τὸ θηκάρι (ἐφόρει γὰρ σπα-
 θὶ ὡς ἑκατόνταρχος) καὶ ἐπληγώθη εἰς τὸ
 στῆθος, τόσον βαθέως, ὥστε ὅπου παρευθὺς
 ἔγεινε θυσιὰ τῷ ἔρωτι, διὰ τὴν ἀφροσύνην τοῦ
 πατρὸς του· καὶ ἔττι ἐθυσιάσθησαν δύο ἀξιο-
 λάτρευτα καὶ ἀξίεραστα ὑποκείμενα διὰ τὸν
 ἔρωτα ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Ὁ πατὴρ δὲ, μετὰ ταῦ-

τα βλέποντας τὸν θάνατον τοῦ μορογενοῦς τοῦ υἱοῦ, ἠθέλησε καὶ αὐτὸς νὰ φανευθῇ μὲ τὸ ἴδιον σπαθί τοῦ υἱοῦ του, ἂν δὲν ἤθελεν ἔλθῃ ὁ δοῦλος εὐθύς νὰ τὸν κρατήσῃ· μὲ ὅλον τοῦτο ἀπὸ τὴν λύπην του, μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπέθανε καὶ ἐκεῖνος ἀξιοδάκρυτα.

Αὕτῃ λοιπὸν εἶναι ἡ ἱστορία, ὅπου ἐχθρὸς ἀνέγνωσα, τόσον τραγικὴ, ὥστε ὅπου εἶναι βέβαια ἀξία θρήνου, καὶ ὑπόθεσις ἀρμοδία διὰ μίαν τραγωδίαν. Ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης τὸν λέγει· Ἀρχων Μαγιόρε, εἶναι βέβαια ἀξία σημειώσεως. Μετὰ ταῦτα δὲ συνηθροίσθησαν καὶ οἱ ἄλλοι καὶ ἐδείπνησαν, καὶ οὕτως ἔλαβε τέλος ἐκείνη ἡ βραδυά. Τὴν ἐρχομένην δὲ ἡμέραν, συνελθόντες εἰς τὸν ἴδιον πάλιν τόπον, ἐγευματίσαν ὅλοι ὁμοῦ, κατὰ τὴν συνήθειαν, καὶ μετέπειτα ἀνεχώρησεν ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, ἔξω μόνον ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης, καὶ ὁ Μαγιόρος, ὅπου ἔμειναν οἱ δύο εἰς τὴν σάλαν, εἰς τὸ παραθύρι, καὶ ἐθεωροῦσαν εἰς τὸ τειχόκαστρον· ἐν τῷ ἀναμεταξύ δὲ ἀνεχώρησε καὶ ὁ Αὐθέντης, καὶ ἔτσι ἔμειναν οἱ δύο· καὶ ἐπειδὴ ὁ Αὐθέντης ἐσυνείθιζεν ἀργὰ νὰ γευματίζῃ, διὰ τοῦτο τότε ἦτον σχεδὸν δειλινόν, ὅταν αὐτοὶ εἰς τὸ παράθυρον ἐστέκοντο· μετ' ὀλίγον δὲ, ἐκεῖ ὅπου ἐκοίταζαν τοὺς διαβαίνοντας, νὰ, καὶ ἀπεριᾶ καὶ ἡ Βαρβάρα του συντροφιασμένη μὲ τὸν γαμβρόν της τζελεπὴ Γ** Κ***, ὁ ὁποῖος εἶχε στεφανωθῇ τὴν πρεσβυτέραν της ἀδελφὴν, καὶ ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἤλθεν ἀπὸ τὴν Νίτζαν· βλέποντάς την δὲ ὁ τζελεπὴ Ἀντωνάκης ἐσυγχίσθη ὅλος, καὶ ἡ ὄψις του τόσον ἤλ-

ἐλλοιώθη, ὥστε ὅπου ἔδωκε νὰ τὸ καταλάβῃ ἡ Μαγίόρος, καὶ ἂν ἀμφίβαλε διὰ αὐτὸν τὸν ὄρωτα, αὐτὸ τὸ περιστατικὸν τὸν ἔκαμε νὰ βεβαιωθῇ· βλέπωντάς τον δὲ ὁ Μαγίόρος ἔτξι ἐρωτικῶς ἡλλοιωμένον, καὶ ἄφωνον διὰ τὴν λύπην του μείναντα, καὶ ἠξεύρωντας ὅτι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν εἶναι ἀρράβωνιασμένος, ἠθέλησε νὰ τὸν ἐγγίξῃ μὲ τὸ ἀκόλουθον τραγουδι, ἀποδίδων τὸν λόγον τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ ἔρωτος, καὶ διὰ νὰ μὴν ἀκούρουν οἱ διαβαίνοντες, τὸ ἐτραγουδοῦσε πολλὰ σιγανά.

Ὅταν οἱ ἐρωτόληπτοι συμβαίνει νὰ ἀφήσουν,
 Τ' ἀμόρε τες τὸ πρότερον, κὶ ἄλλο νὰ ἀποκῆσαν,
 Τὸ φῶς (α) εἶναι τὸ αἶτιον, ἐκεῖ ποῦ ἀτενίζει,
 Κάμνωντας ἀντανάκλασιν (β) ἔρωτα σαφηνίζει (γ)
 Μὲ τὴν αὐτὴν ἐπισροφὴν (δ) τὸ φῶς, κὶ ἀπ' τ' ἄλλο πέρνει,
 Τὴν ἴδιαν συμπάθειαν, καὶ κλίσιν του ἐμφαίνει.
 Καὶ μετ' αὐτὰ τὰ πνεύματα, κινουῦνται παλινρρέειν,
 Καὶ κατὰ τὸν ἐγκέφαλον τὰ ἴχνη (ε) σημαδεύουν.
 Κί

(α) Τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν ὅπου κοιτάζει.

(β) Ἀντανάκλασις τοῦ φωτός, ὁπότεν στέλλεται εἰς τὸ δεῦτερον φῶς, καὶ γυρίζει ὀπίσω, καὶ λαμβάνει τὸν ἔρωτα.

(γ) Ταύτὸν ἐστὶ τῇ ἀντανάκλασει.

(δ) Τὸ θηλυκὸν μέρος λαμβάνει καὶ κεῖνο τὸ ὅμοιον πάθος, μὲ τὴν ἀντανάκλασιν τοῦ φωτός του, παρὰ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἐρωτικοῦ της.

(ε) Σημαδεῖα ὅταν σύρῃς τι εἰς τί, καὶ ἀρίνει σημάδι.

Κὶ αὐτὰ λοιπὸν τὰ πνεύματα, πρέπει ἀναπληρώσεν,
 Τὰ πρῶτα ἵχνη (ς) π' ὅκαμιν ἐκεῖ καὶ νὰ τελειώσεν.
 Οὔποτεν ὁ ἐρωτικός, πρῶτ' ἐπαρρήσιάσθη,
 Στὸ πρῶτον ὑποκείμενον, κὶ ἀπὸ αὐτὸ ἠράσθη,
 Τριγύρου ἦν τὸ δεύτερον (ζ) στὸ ἵχνος τυπωμένον,
 Ποῦ τ' ὅχ' ἡ συμπαθητικὴ, ὕλη σχηματισμένον.
 Κὶ ἵτζι συχνοκινούμενα, τὰ πνεύματ' ἀποκτοῦσι,
 Τὸν τύπον τῆ προσώπουτης (η) καὶ τὸν ἀναπληρῶσι.
 Αὐτὴ λοιπὸν ἡ κίνησις, πνευμάτων αἰτιάζει,
 Μιὰν ἡδονὴν ἐσωτερικὴν, στὸν ἄνθρωπον καὶ βάζει.
 Καὶ τότε προσηλώνωντας, τὴν ἡδονὴν ἐκείνη,
 Ἐκεῖ ὅπῃ φαντάζεται (θ) τὸ πνεῦμά τε καὶ κλίνει.
 Τὸ ἀγαπᾷ περιπαθῶς, εἰς τόσον ποῦ δὲν σφάλλει,
 Ἄν εἶχ' ἀμόρε πρότερον (ι) καὶ εἶχε τὰ πρῶτα κάλλι.

Ἀκούσας δὲ αὐτὸ τὸ τραγουδι ὁ τζελεπή
 Ἀντωνάκης ἀπὸ τὸν Μαγιόρον, ἐσυγχίσθη ὁ-
 λίγον καὶ ἐντράπη· ἐπειδὴ ἐκατάλαβε δι' αὐ-
 τοῦ ὅτι τὸ ἡξεύρει, πῶς ἀγαπᾷ τὴν κοκωνίτζαν
 Βαρ-

(ς) Τὰ πρῶτα ἵχνη, τοῦ πρώτου ὑποκειμένου, ὅπου ἠγά-
 πα τινὰς καὶ τὸ ἄφησε.

(ζ) Τὸ δεύτερον ὑποκείμενον, ὅπου λαμβάνει εἰς τόπον τοῦ
 προτέρου.

(η) Τὸν τύπον τοῦ δευτέρου, ὅπου τὸ ἐσχημάτισεν ἡ συμ-
 παθητικὴ ὕλη.

(θ) Εἰς τὸ δεύτερον ὑποκείμενον.

(ι) Τόσον τὸ ἀγαπᾷ, ὥστε ὅπου τὸν φαίνεται ὅτι δὲν εἶ-
 ναι λανθασμένος, καὶ μίτε ἐνθουσιάζεται ἂν εἶχεν ἐν τέτοιον
 πρότερον.

Βαρβάραν· αὐτὴ ὅμως ἡ ἀγάπη ἦτον εἰς μά-
την· ἐπειδὴ ἤλθεν εὐθύς ὁ Αὐθέντης ἀπ' ἔξω,
καὶ τοὺς ἔδωκε τὴν εἶησιν νὰ ἐτοιμασθοῦν, ἐ-
πειδὴ αὐρίον πρέπει νὰ μισεύσουν διὰ τὴν Χερ-
σῶνα. Καὶ οὕτως ἐτοιμασθέντες ἅπαντες, ἀνε-
χώρησαν, κατὰ τὴν προσταγὴν ὅπου ἔλαβον.
Ἡ δὲ Βαρβάρα ἔμεινεν εἰς τὴν Πουλτάβαν, καὶ
μετ' ὀλίγον ἤλθεν ὁ διωρισμένος αὐτῆς νυμφίος,
καὶ ἔτξι ἐπρόσφερον θυσίαν εἰς τοὺς γαμη-
λίους θεοὺς, ὄντας ἐκάτερον τὸ μέρος εὐχαρι-
στημένον, ἰδόντες ἑαυτοὺς μετακεχομισμένους
εἰς τὰ τέκνα των, ὡς εἰς ἄλλους ἑαυτοὺς διὰ
τοῦ γάμου.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΤΡΑΓΩΔΙΩΝ

ΚΑΤ' ΑΛΦΑΒΗΤΟΝ

Α

Άλλο ὡς αὖ τὸν χωρισμὸν πάθος δὲν ἐγνωρίσθη. Σελ.	90
Ἄν τὸ νῦν μὲ βλέπῃς μόνον.	» 145
Ἄν ἦτον τρόπος, κί ἂν ἤμποροῦσα.	» 146
Ἄν ἡ ζωὴ μου κρέμεται μέσα στὰ δυὼ σου χεῖλη.	» 67
Ἄν δὲν πονῇς κἀνένα.	» 115
Ἄν σὲ ἔκαμεν ἡ φύσις.	» 133
Ἄν στὸν κόσμον ἦλθες μόνον.	» 171
Ἀξίαν ἔχει δυνατή.	» 141
Αὐξήσαν οἱ ἀναστεναγμοί.	» 23
Αὐτὴ ἡ φλόγα τῆς καρδιάς.	» 169
Ἀφανισμὸς καὶ λύπη.	» 173
Ἀχ ἔρωτα σκληρότατε.	» 56

Β

Βλέπω τὸ ἀκατάστατον τοῦ κόσμου καὶ λυποῦμαι.	» 101
Βλέμμα τὸ ἰαρόν σου, καὶ ἦθος τὸ γλυκόν.	» 126
Γα-	

Γ

Γαζέταις δι' ἐμένα.	Σελ. 172
Για τὴν ἄκραν σ' εὐμορφίαν.	» 138
Γιατί ὡς πότε μὲ φθονεῖς.	» 163

Δ

Δέν εἶναι τρόπος νὰ γένη ἄλλη.	» 45
Δέν εἶναι τρόπος ὅταν δῆλῃ.	» 21
Δέν ἤμπορῶ ἐξ ἅπαντος αὐτὴν τὴν δυστυχίαν.	» 94
Δέν ξεύρω φῶς μου τί δηλοῖ.	» 129
Δέν ἔμπορῶ ποτὲ νὰ ζήσω.	» 82
Δυνά γινώμαις τὸ νὰ συμφωνοῦν.	» 130

Ε

Εγὼ πῶς εἶμαι δούλος δικός σου.	» 104
Εἶναι καὶ ἄλλαις συμφοραῖς, εἶναι καὶ δυστυχίαις.	» 99
Εἰς εὐμορφίᾳ μεγάλη.	» 109
Εἰς ἓνα κάλλος θαυμαστό.	» 7
Εἰς ἐν λειβάδι ἀρετῶν.	» 154
Εἰς εὐμορφον κλουβάκι.	» 162
Εἰς περιβολὶ εὐμορφον, μπῆκα νὰ σεργιανῶσω.	» 152
Εἰς τὸν ἄκρον τῆς κακίας ἢ δ' ἢ τὴν τύχη μου βαδμόν.	» 83
Εἰς τὸ θέατρον τοῦ κόσμου.	» 102
Εἰς ὃ, τι κί ἂν στερεῇδηκα.	» 103
Εἴκεῖ ὅπου εὐρίσκομουν.	» 150
Εἴχει ὄντως κάποια χάριν.	» 137

Z

Ζᾶ, μὰ δὲν καταλαμβάνω.	Σελ. 100
Ζωγράφοι οὔτε ποιηταί.	» 142

H

Η' Ἀφροδίτη βλέπει.	» 131
Η' κάθε λύπη δέχεται κάποιαν παρηγορίαν.	» 95
Η' καρδιά μ' σὲ χαιρετᾷ.	» 164
Η' μὲ στέλνεις τὴν καρδιά μου, ἡ κρατεῖς καὶ τὸ κορμί	» 175
Η' φλόγα ἡ ἐρωτική.	» 68
Η' χάραις κ' ἡ λαμπρότητες.	» 155
Η' χὼ πέμε τάχα ποῖον.	» 156
Η' ωραιότης δὲν θεωρεῖται.	» 48

Θ

Θάλασσα ἀγριωμένη.	» 135
--------------------	-------

I

Ἰνσάφι κάμω ἄπονη, μετάβαλλε σὸν ἦθος.	» 109
--	-------

K

Καλὴ καρδιά κ' ὑπομονή, κἀνείς τυχαίνει νᾶχη.	» 69
Καλῶς τὰ μάτια σου τὰ δυῶ.	» 129
Καρδιά μου φλογισμένη.	» 71
Καρδιά τί ἔχεις καὶ πονεῖς.	» 58
Κρατῶντας τῆς ἀγάπης.	» 142
Κατάλαβε πουλί μου.	» 163

M

Μαῦρα πιά ἀπεφάσισα .	Σελ. 165
Μὲ βεβαιώνει ἄρκετά .	» 30
Μὲ δυστυχίαις πολεμῶ .	» 151
Μὲ ἴδρωτας, μὲ κόπους .	» 157
Μὲ πάδη καὶ ἀναστεναγμούς .	» 88
Μὲ πόθον μὲ ὑπερβολήν .	» 74
Μέσα εἰς θάλασσα πλατειά .	» 106
Μετά τὴν στέρησίν σου .	» 82
Μὴν ἡμπορῶντας νὰ εἰπῶ τοὺς πόνους τῆς καρδιάς μου .	» 62
Μιά λεπτὴ δροσιά .	» 148
Μιά ὑπομονὴ σὰν φθάση .	» 73
Μόλις ἡ τύχη μ' ἄρχησέ .	» 130
Μόλις τὸ ἀξιώθηκα .	» 139
Μ' ὅλον ὅπου εὐρίσκομαι .	» 107

N

Νὰ σιγῶ δὲν ἡμπορῶ .	» 154
Νέαις ἔλαις νὰ χαρῆτε .	» 152

O

Ο' ἔρωτας θυμώδη .	» 14
Όλα τὰ πράγματα καιρόν .	» 134
Όπόταν ἦσαι μοναχὴ .	» 124
Όσα βλέπου μὲ τὰ μάτια .	» 165
Όταν οἱ ἐρωτόληπτοι .	» 182

Π

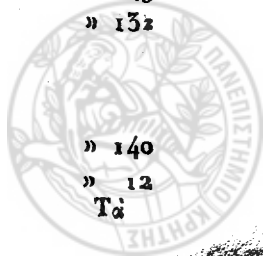
Πάντοτε μαζί μου μάχη.	Σελ. 97
Παντοτιναῖς καταδρομαῖς.	» 81
Πάσχω νὰ καταλάβω.	» 53
Πές με καρδιά μου.	» 158
Πικρά αναστενάζω.	» 19
Ποιά καρδιά νὰ νταγιαντίση.	» 148
Ποιά ἄλλη σὰν ἐσένα.	» 144
Πολλοὶ ἐχθροὶ ἐπάσχυσαν.	» 171
Ποτέ δὲν ἐδοκίμασα.	» 128
Ποτέ κἀνείς ἄς μὴν εἰπῇ.	» 30
Ποῦ εἶν' τὸ ἔσκι, κ' ἡ χαρά.	» 85
Πῶς βαστᾷς καρδιά μ' θανυμάζω.	» 54

Σ

Σὰν δὲν ἤθελες φίλιαν.	» 135
Σήμερον ὅλοι χαίρουσι.	» 170
Στὰ μάτια ὁποῦ λαχταρῶ.	» 65
Σταῖς λύπαις μου ἀνακωχὴν.	» 64
Στὴν ἀγάπην ἢ κακία.	» 136
Στὴν στράταν τῆς εὐνοίας σου.	» 140
Στὸ κιόσκ' αὐτὸ ὁ ἔρωτας.	» 140
Στὸ ἐδικόν σου τὸ κορμί.	» 149
Στοχάζομαι καὶ ἀπορῶ.	» 132

Τ

Τὰ ἄνθη τὰ προσωρνά.	» 140
Τὰ θάλητρα ποῦ ἔχεις, ἀγάπημ' φυσικά.	» 12
	Τὰ

Τὰ κάλλη σου ψηχή μου.	Σελ. 132
Τὰ κάλλη ἔχουν φυσικά.	» 156
Τάχα ξεύρεις πῶς πεδαινῶ, ἢ θαρρύνεις πῶς σέ γελῶ.	» 91
Τάχ' ἀνδρωπος ἐστάθη.	» 117
Τάχατες νᾶν ἄλλη καμμιά.	» 146
Τελεία καὶ σωστή χαρά.	» 65
Τὴν ἀκατάστατον ροπή.	» 66
Τὴν ὥραν π' ἀξιῶνομαι νὰ σέ ἰδῶ ψυχῇ μου.	» 70
Τί ἀγανάκτησις πολλή.	» 86
Τί γνώμη φῶς μου εἶν' αὐτή.	» 52
Τί ζωὴ πολλὰ ἀδλία.	» 85
Τί κουριόζα συμφορά.	» 84
Τί μεγάλη ἀπορία.	» 95
Τί νὰ κάμω, τί νὰ γένω.	» 158
Τίς νὰ ᾔηται τάχα πάλιν ἡ αἰτία τῆς ὀργῆς.	» 141
Τὸ ἀγγελικόν σου ἦθος.	» 118
Τὸ δένδρον τῆς ἀγάπης μου μὲ φύλλα πιστοσύνης.	» 90
Τὸ κάλλος μὲ ὑπερβολή.	» 22
Τὸν ἐχθρόν σου ἄχ! πιστεύεις.	» 145
Τὸ νοῦρι τῆς ψυχῆς μου, καὶ τὴν παρηγοριά.	» 93
Τὸ ταξίδι τῆς ζωῆς μου.	» 89
Τὸ τρυγόνι πῶς πονεῖ.	» 160
Τὸ φῶς μου πάλιν μὲ ὀρμη.	» 151
Τὸ ὠραῖον πρόσωπόν σου σχηματίζει οὐρανόν.	» 43
Τὸ πουλίμου συλλογοῦμαι.	» 161
Τύχη ἀφ' οὗ ἐγνώρισες.	» 97
Τώρα πλεόν ἐγνωρίσθη, τώρα εἶναι φανερόν.	» 134
Τώρα πλεόν ταξιδεύω.	» 135

Υ

Υ' περμετροῦσιν οἱ στεναγμοί μου.

Σελ. 108

Φ

Φίλοι συνηλικιωῖται.

» 147

Φῶς μου χαροποιήσου.

» 144

Ω

Ω' ρόδον ὡραιότατον τῶν λουλουδιῶν κορᾶνα.

» 15

Ως τώρα ἦτον χορατᾶς.

» 150

Ω' ὑψηλὸν δένδρακι.

» 17

Ω' τύχη τύχη φοβερά.

» 66

ΕΤΥΠΩΘΗ ΔΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗ.

